

ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ

นางสาววรรณ สุรัสวดี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PHOTO-MEDIA ART: SILENT VIOLENCE

Miss Worapun Surasawadee

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Fine and Applied Arts Program in Fine and Applied Arts

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ
โดย	นางสาววรรณพรณ สุรัสวดี
สาขาวิชา	ศิลปกรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ กมล เผ่าสวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

.....คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. บุษกร บิณฑสันต์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร. กิตติรินทร์ กิตติสกล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ กมล เผ่าสวัสดิ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พลประเสริฐ)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. เตยงาม คุปตะบุตร)

วรรณกรรม สุรัสวดี : ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ (PHOTO-MEDIA ART: SILENT VIOLENCE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. กมล เผ่าสวัสดิ์, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ผศ. ดร. พรประพิทร์ เผ่าสวัสดิ์, 4 หน้า.

การวิจัยสร้างสรรค์ ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ มาจากความกลัวความรุนแรงในความไม่ปลอดภัยต่อร่างกายและทรัพย์สินที่มีอยู่ในเมืองหลวงที่เจียบสงัดยามค่ำคืน ความกลัวนี้มาจากการรับข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม การบอกกล่าวตักเตือนและประสบการณ์ตรงของผู้วิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุที่ก่อให้เกิดความกลัวในความไม่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อภาพถ่ายที่สะท้อนบรรยากาศความรุนแรงของกรุงเทพมหานครที่เจียบสงัดยามค่ำคืน ขั้นตอนการวิจัยคือ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความกลัว ความรุนแรงอาชญากรรม ข้อมูลข่าวสารและลักษณะพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม ทฤษฎีจิตวิสัย (Sublime) ศิลปะภาพถ่าย และศิลปะที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษาแนวคิด รูปแบบ ความงาม (Aesthetic) และการสื่อความหมาย 2) สำรวจพื้นที่และทดลองถ่ายภาพเพื่อคัดเลือกสถานที่ 3) สร้างสรรค์ผลงาน 4) พัฒนาผลงาน 5) วิเคราะห์ อภิปรายผลงานและสรุปผล

จากการศึกษารูปแบบความกลัวความรุนแรงพบว่า การรับรู้ข่าวสารจำนวนมากทำให้ความรู้สึกลัวต่อภัยอาชญากรรมสูงขึ้นและรูปแบบความกลัวมีความสัมพันธ์กับลักษณะของสถานที่ โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ 1) ความกลัวความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย การปล้นจี้และชิงทรัพย์มักเกิดในพื้นที่ที่มีตึก อาคาร บ้านเรือน หรือเส้นทางสัญจรทั่วไป และ 2) ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกายและการข่มขืน มักเกิดในบริเวณที่เป็นทุ่งหญ้าร้างซึ่งเป็นความกลัวที่มักเกิดกับเพศหญิง โดยสร้างสรรค์ภาพถ่ายเมือง (City scape) เป็นภาพถ่ายขาวดำ ขนาด 70x150 เซนติเมตร จำนวน 21 ชิ้น จากพื้นที่ 11 เขตในกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการต่อภาพ (Stitching) เป็นพาโนรามาจะขยายมุมมองในการรับรู้และช่วยเพิ่มคุณภาพของไฟล์ให้สามารถพิมพ์ในขนาดใหญ่ขึ้นได้ เพราะขนาดของภาพที่แคบเป็นข้อจำกัดในการรับรู้ ซึ่งภาพขนาดใหญ่ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ ทั้งการถ่ายภาพให้เห็นพื้นที่ว่าง การใช้มุมมองระดับสายตา การระบายแสง (Light painting) และปรับปรุงภาพหลังถ่าย (Post production) ด้วยการเพิ่มลดแสงเฉพาะจุด เพิ่มความชัด (Clarity) ของพื้นผิว ช่วยเน้นให้เกิดการรับรู้ถึงบรรยากาศความรุนแรงในสถานที่นั้นได้ดีขึ้น

สาขาวิชา ศิลปกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2560

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5586816935 : MAJOR FINE AND APPLIED ARTS

KEYWORDS: PHOTOGRAPHY / PHOTO-MEDIAART / SILENT / VIOLENCE

WORAPUN SURASAWADEE: PHOTO-MEDIA ART: SILENT VIOLENCE. ADVISOR: ASSOC. PROF. KAMOL PHAOSAVASDI, CO-ADVISOR: ASST. PROF. PORNPRAPIT PHOASAVADI, Ph.D., 4 pp.

A creative study on Photo-Media Art: Silent Violence comes from fear of violence in the physical and property insecurities that exist in the quiet capital city at night. This fear arises from the receiving of information and news on crimes, warnings and personal experience of the researcher. This study aims to learn the cause of fear for insecurity and create the photo-media art that reflects the violence in the silent night of Bangkok. Methodology: 1) Study the concepts, theories, previous studies; on perception, fear, criminal violence, information and news, and characteristics of areas where crime has occurred, theory of the sublime, photo arts and related artists to study the concepts, pattern, aesthetic and interpretation. 2) Explore the area and take pictures to select locations. 3) Produce the study. 4) Develop the study. 5) Analyze, discuss and conclude the result.

The study of fear of violence pattern found that receiving ample amount of information increases the fear of crime and fear patterns correlate with location characteristics, which are categorized into 2 types: 1) fear of physical violence, pillage and robbery often occur in areas with buildings, houses, or general routes, and 2) fear of physical violence, robbery, assault, and rape usually occur in areas with desolate meadows, which is mostly feared by females. This study was done by 21 black and white cityscape photographs sized 70x150 cm taken from locations in 11 districts in Bangkok.

The study found that the stitching technique to create a panorama broadens the view of perception and improves quality of the files; therefore, it can be printed in a larger size. This is because the size of narrow images limits the perception of the audience, whereas larger images make the audience feel like they are in the picture. The shooting to capture empty space, the use of eye-level viewpoint, light painting, and post production with spot-specific light addition and reduction, and surface clarity increment helped to enhance the awareness of the violence in the atmosphere of the locations.

Field of Study: Fine and Applied Arts

Academic Year: 2017

Student's Signature

Advisor's Signature

Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยสร้างสรรค์ ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือจากหลายท่าน ผู้วิจัยขอถือโอกาสนี้ ขอขอบพระคุณท่าน ณ ที่นี้ โดยเฉพาะ รองศาสตราจารย์ กมล เผ่าสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้ความรู้ แนวทาง แนวคิดในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ รวมถึง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์ ดร.กิตติรินทร์ กิตติสกล ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พลประเสริฐ กรรมการ และอาจารย์ ดร.เตยงาม คุปตะบุตร กรรมการ ภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นคณะกรรมการสอบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบคุณเจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.บางเขน สน.ลาดพร้าว สน.โชคชัย และสน.ทุ่งสองห้อง ที่สละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำและข้อมูลเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม

ขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ดร.สมภาพร คล้ายวิเชียร อาจารย์อลงกรณ์ ศุภเฒ่า อาจารย์ณัฐพล อันอารีย์ คุณชุบ นกแก้ว คุณจตุพร อมรตั้งสติ คุณพิบูล พัฒน์วิชัยโชติ และคุณกำธร เก้าวพัฒนาสุข ที่สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นในการพัฒนาผลงาน

ขอบคุณบิดา มารดา คณาจารย์ผู้ให้ความรู้ คณาจารย์สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร อาจารย์ ดร.สรिता เจือศรีกุล พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ที่ช่วยให้การสนับสนุน และให้กำลังใจในทุก ๆ ด้าน

ขอบคุณลูกศิษย์ทุกคนที่ช่วยทั้งแรงกายแรงใจ

ขอบคุณพนักงานและเจ้าหน้าที่ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ให้การสนับสนุน ติดตาม ช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ถ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.4 คำจำกัดความในการวิจัย.....	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้.....	6
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 การรับรู้.....	8
2.2 ความรุนแรงและความกลัว.....	15
2.3 อาชญากรรม.....	18
บทที่ 3 การถ่ายภาพและผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง	24
3.1 ทฤษฎีจิตวิสัย.....	24
3.2 ภาพถ่าย.....	25
3.3 แนวทางของศิลปินที่เกี่ยวข้อง.....	33

บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
4.1 การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
4.2 การเลือกสถานที่ในการถ่ายภาพและลงพื้นที่ภาคสนาม	42
4.3 การสร้างสรรค์ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจ.....	55
4.4 การพัฒนาผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจ.....	62
4.5 สรุปลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจ.....	78
บทที่ 5 การวิเคราะห์ผลงาน	132
5.1 เนื้อหา.....	132
5.2 กระบวนการสร้างสรรค์.....	133
5.3 สัมฤทธิ์ผล	142
บทที่ 6 บทสรุป.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	149
รายการอ้างอิง.....	150
ภาคผนวก.....	157
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	185

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 มุมมองการมองเห็นในแนวนอนและแนวตั้ง	29
ภาพที่ 2 Light of Lubin ค.ศ. 2015 โดย โมริ ริเวอร์ ฮีโร่โต.....	33
ภาพที่ 3 Norway’s Time of Darkness: The Winter Solstice ค.ศ. 2017 โดย Tine Poppe..	34
ภาพที่ 4 In the Dark of Night โดย Edo Zollo.....	35
ภาพที่ 5 Boarded buildings and bullet-ridden walls: Inside one of America's most dangerous cities where nearly everyone is a victim of crime ค.ศ. 2015 โดย Gordon Donovan	35
ภาพที่ 6 ผลงานจิตรกรรมชุดความเป็นรูปธรรมของความรู้สึกหวาดกลัวที่แฝงเร้นอยู่ภายในจิตใจของมนุษย์ตามรูปแบบของงานจิตรกรรมแนวอภิปรัชญา โดย ธันวา ห้วงสมุทร (2550)	36
ภาพที่ 7ผลงานสร้างสรรค์จิตรกรรมสื่อผสม : ความกลัวในวิถีชีวิต โดย สมภาพร คล้ายวิเชียร (2554).....	37
ภาพที่ 8 ผลงานวีดิโออาร์ต : ทุกวันฉันยังกลัว โดย อัยนา ภูยุตานนท์ (2556)	37
ภาพที่ 9 Osaka ค.ศ. 2016 โดย ไตโตะะ โมริยามา.....	38
ภาพที่ 10 RECORD No.34 ถ่ายเมืองโตเกียว ค.ศ. 2016 โดย ไตโตะะ โมริยามา.....	38
ภาพที่ 11 Takuma Nakahira: For a Language to Come ค.ศ. 1960-70 โดย ทาคูมะ นาคาฮิระ ที่มา : https://otraformademirar.org/2011/01/01/takuma-nakahira-for-a-language-to-come/ , 2010.....	39
ภาพที่ 12 Mysterious Silhouettes Along Detroit’s Dark City Streets ค.ศ. โดย Jon Deboer	40
ภาพที่ 13 บรรยากาศเขตจตุจักร ซอยลาดพร้าว 9.....	45
ภาพที่ 14 บรรยากาศเขตจตุจักร ซอยลาดพร้าว 11	46
ภาพที่ 15 บรรยากาศเขตหลักสี่ ถนนข้างสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง.....	46
ภาพที่ 16 บรรยากาศเขตบางเขน สะพานลอยคนข้าม ถนนรามอินทรา	47

ภาพที่ 17	บรรยากาศเขตบางเขน ซอยวัชรพล 4.....	47
ภาพที่ 18	บรรยากาศเขตบางซื่อ ย่านบางโพ 1.....	48
ภาพที่ 19	บรรยากาศเขตบางซื่อ ย่านบางโพ 2.....	48
ภาพที่ 20	บรรยากาศเขตจตุจักร ริมรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	49
ภาพที่ 21	บรรยากาศเขตบางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 85.....	49
ภาพที่ 22	บรรยากาศเขตบางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 89.....	50
ภาพที่ 23	บรรยากาศเขตธนบุรี แลวสีแยกบ้านแขก.....	50
ภาพที่ 24	บรรยากาศเขตบางกอกน้อย ตลาดวังหลัง (มุมที่ 1).....	51
ภาพที่ 25	บรรยากาศเขตบางกอกน้อย ตลาดวังหลัง (มุมที่ 2).....	51
ภาพที่ 26	บรรยากาศเขตสาทร ซอยตลาดพลู.....	52
ภาพที่ 27	บรรยากาศเขตพญาไท ย่านสุทธิสาร.....	52
ภาพที่ 28	บรรยากาศเขตปทุมวัน ตรอกข้างสน.ปทุมวัน (มุมที่ 1).....	53
ภาพที่ 29	บรรยากาศเขตปทุมวัน ตรอกข้างสน.ปทุมวัน (มุมที่ 2).....	53
ภาพที่ 30	บรรยากาศเขตปทุมวัน ซอยบริเวณถนนเจริญเมือง.....	54
ภาพที่ 31	บรรยากาศเขตบางรัก ย่านสีพระยา (มุมที่ 1).....	54
ภาพที่ 32	บรรยากาศเขตบางรัก ย่านสีพระยา (มุมที่ 2).....	55
ภาพที่ 33	บรรยากาศเขตบางรัก ย่านสีพระยา (มุมที่ 3).....	55
ภาพที่ 34	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 29 เมษายน 2560.....	56
ภาพที่ 35	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 24 มิถุนายน 2560.....	56
ภาพที่ 36	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 24 มิถุนายน 2560 (ต่อ).....	56
ภาพที่ 37	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 22 เมษายน 2560.....	57
ภาพที่ 38	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 25 มิถุนายน 2560.....	57
ภาพที่ 39	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 25 มิถุนายน 2560 (ต่อ).....	57
ภาพที่ 40	ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 กันยายน 2560.....	58

ภาพที่ 41 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 มุมที่ 2 เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 กันยายน 2560	59
ภาพที่ 42 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 29 เมษายน 2560	59
ภาพที่ 43 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 2 กันยายน 2560	60
ภาพที่ 44 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 2 กันยายน 2560	61
ภาพที่ 45 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตบางเขน 2 บันทึกเมื่อ 17 กันยายน 2560	61
ภาพที่ 46 องค์ในการรับภาพแวนอนของคน (วิทยา อินทร์สอนและคณะ, ม.ป.ป.).....	62
ภาพที่ 47 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560 (เปรียบเทียบกับมุมมองปกติ).....	63
ภาพที่ 48 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560 (เปรียบเทียบกับมุมมองปกติ).....	63
ภาพที่ 49 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560	64
ภาพที่ 50 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561	64
ภาพที่ 51 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2560.....	65
ภาพที่ 52 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560	65
ภาพที่ 53 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 มีนาคม 2561	66
ภาพที่ 54 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 มีนาคม 2561 (ต่อ)	66
ภาพที่ 55 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560	67
ภาพที่ 56 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560 (ต่อ)	67
ภาพที่ 57 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560	68
ภาพที่ 58 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 10 ธันวาคม 2560	68
ภาพที่ 59 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560	69
ภาพที่ 60 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560	69
ภาพที่ 61 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 13 มกราคม 2561	70
ภาพที่ 62 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 13 มกราคม 2561	71

ภาพที่ 63 พัฒนาภาพถ่าย เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560	72
ภาพที่ 64 พัฒนาภาพถ่าย เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560	72
ภาพที่ 65 พัฒนาภาพถ่าย เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	73
ภาพที่ 66 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561	73
ภาพที่ 67 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561	74
ภาพที่ 68 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561	74
ภาพที่ 69 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561	75
ภาพที่ 70 พัฒนาภาพถ่าย เขตสาทร บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560.....	75
ภาพที่ 71 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560	76
ภาพที่ 72 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560	76
ภาพที่ 73 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560	77
ภาพที่ 74 พัฒนาภาพถ่าย เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560.....	77
ภาพที่ 75 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561 (ต่อ)..	80
ภาพที่ 76 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ มิติความคมชัด.....	80
ภาพที่ 77 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561.....	80
ภาพที่ 78 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561.....	81
ภาพที่ 79 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางพลัด 2 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561 (ต่อ) ...	82
ภาพที่ 80 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ มิติความคมชัด.....	82
ภาพที่ 81 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางพลัด 2 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561.....	82
ภาพที่ 82 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 2 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561	83
ภาพที่ 83 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561	84

ภาพที่ 84 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ มิติความคมชัดเน้นผิวที่กำลังด้านซ้ายมือ และชยะบริเวณพื้น	84
ภาพที่ 85 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561	85
ภาพที่ 86 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561	86
ภาพที่ 87 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561....	86
ภาพที่ 88 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561 (ต่อ).....	87
ภาพที่ 89 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ มิติความคมชัด.....	87
ภาพที่ 90 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561.....	87
ภาพที่ 91 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561	88
ภาพที่ 92 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตสาทร บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561	89
ภาพที่ 93 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	89
ภาพที่ 94 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตสาทร บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	89
ภาพที่ 95 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตสาทร บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ).....	90
ภาพที่ 96 ภาพผลงาน เขตสาทร บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561	91
ภาพที่ 97 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	91
ภาพที่ 98 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ มิติความคมชัด.....	91
ภาพที่ 99 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	92

ภาพที่ 100 ภาพผลงาน เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561	93
ภาพที่ 101 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	93
ภาพที่ 102 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ) ...	93
ภาพที่ 103 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	94
ภาพที่ 104 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	94
ภาพที่ 105 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ).....	94
ภาพที่ 106 ภาพผลงาน เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561	95
ภาพที่ 107 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561.....	96
ภาพที่ 108 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561 (ต่อ).....	96
ภาพที่ 109 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561.....	97
ภาพที่ 110 ภาพผลงาน เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561	98
ภาพที่ 111 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	99
ภาพที่ 112 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	100
ภาพที่ 113 ภาพผลงาน เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	100
ภาพที่ 114 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561	101
ภาพที่ 115 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561 (ต่อ)	101
ภาพที่ 116 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	101
ภาพที่ 117 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	102

ภาพที่ 118 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561 (ต่อ).....	102
ภาพที่ 119 ภาพผลงาน เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	103
ภาพที่ 120 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561....	104
ภาพที่ 121 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561 (ต่อ).....	104
ภาพที่ 122 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	104
ภาพที่ 123 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	105
ภาพที่ 124 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	106
ภาพที่ 125 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561....	107
ภาพที่ 126 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	107
ภาพที่ 127 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	108
ภาพที่ 128 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561.....	108
ภาพที่ 129 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	109
ภาพที่ 130 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง โดยเฉพาะบริเวณหน้าร้าน ปรับสี และมิติความคมชัดเน้นที่พื้นตรงกลางซอย.....	109
ภาพที่ 131 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	110
ภาพที่ 132 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	111
ภาพที่ 133 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	112
ภาพที่ 134 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	113

ภาพที่ 135 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	114
ภาพที่ 136 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	114
ภาพที่ 137 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561 (ต่อ).	115
ภาพที่ 138 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	115
ภาพที่ 139 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	115
ภาพที่ 140 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	116
ภาพที่ 141 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561	117
ภาพที่ 142 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัดเน้นที่พื้นถนนและประตูเหล็ก.....	117
ภาพที่ 143 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561.....	118
ภาพที่ 144 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561.....	119
ภาพที่ 145 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561	119
ภาพที่ 146 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ)	120
ภาพที่ 147 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	120
ภาพที่ 148 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	120
ภาพที่ 149 ภาพผลงาน เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 25613.....	121
ภาพที่ 150 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561.....	121
ภาพที่ 151 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561 (ต่อ)	122
ภาพที่ 152 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัดเน้นพื้นผิวอาคารที่อยู่กลางภาพและพื้นถนน	122

ภาพที่ 153 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561.....	122
ภาพที่ 154 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561 (ต่อ).....	123
ภาพที่ 155 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561	123
ภาพที่ 156 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561	124
ภาพที่ 157 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561 (ต่อ)....	124
ภาพที่ 158 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด โดยเน้นพื้นผิวบริเวณถนนด้านหน้ามากขึ้น.....	125
ภาพที่ 159 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561.....	125
ภาพที่ 160 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561 (ต่อ)	125
ภาพที่ 161 ภาพผลงาน เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561.....	126
ภาพที่ 162 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	127
ภาพที่ 163 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561 (ต่อ)..	127
ภาพที่ 164 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	127
ภาพที่ 165 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	128
ภาพที่ 166 ภาพผลงาน เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561	129
ภาพที่ 167 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561	129
ภาพที่ 168 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561 (ต่อ).....	130
ภาพที่ 169 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติความคมชัด.....	130

ภาพที่ 170 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตธนบุรี บ้านทีกเมื่อ 7 เมษายน 2561.....	131
ภาพที่ 171 ภาพผลงาน เขตธนบุรี บ้านทีกเมื่อ 7 เมษายน 2561.....	131
ภาพที่ 172 ตัวอย่างพื้นที่ที่ถ่ายให้เห็นเส้นทางเดียว เปรียบเทียบภาพในขนาดปกติและพาโนรามา.....	134
ภาพที่ 173 ตัวอย่างสถานที่เห็นพื้นที่หน้าปากทาง เปรียบเทียบภาพในขนาดปกติและพาโนรามา.....	134
ภาพที่ 174 ตัวอย่างพื้นที่ซอยที่เป็นมุมเหลี่ยมหักศอก เปรียบเทียบภาพในขนาดปกติและพาโนรามา.....	135
ภาพที่ 175 เปรียบเทียบภาพมุมมองการถ่ายภาพสะพานลอยในขนาดปกติและพาโนรามา.....	135
ภาพที่ 176 ตัวอย่างการเพิ่มแสง (Light painting) และร่อยรอยในงาน.....	136
ภาพที่ 177 ภาพเปรียบเทียบขนาดปกติและภาพพาโนรามา.....	137
ภาพที่ 178 ภาพงานขนาดจริงกับผู้เข้าชมนิทรรศการ.....	138
ภาพที่ 179 ตัวอย่างการปรับภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	138
ภาพที่ 180 ตัวอย่างการปรับภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	139
ภาพที่ 181 ก้อนเมฆและพุ่มไม้ที่มีความเคลื่อนไหว.....	140
ภาพที่ 182 ตัวอย่างการเพิ่มแสงสว่างและร่อยรอง.....	141
ภาพที่ 183 เปรียบเทียบก่อนและหลังการต่อภาพพาโนรามา.....	142
ภาพที่ 184 เปรียบเทียบก่อนและหลังกระบวนการจัดการภาพหลังถ่าย (Post production).....	143
ภาพที่ 185 ภาพผลงาน เขตธนบุรี บ้านทีกเมื่อ 7 เมษายน 2561.....	144
ภาพที่ 186 ภาพผลงาน เขตบางรัก (มุมที่ 3) บ้านทีกเมื่อ 31 มีนาคม 2561.....	145
ภาพที่ 187 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ บ้านทีกเมื่อ 29 มีนาคม 2561.....	145
ภาพที่ 188 ภาพผลงาน เขตบางเขน บ้านทีกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	146
ภาพที่ 189 ภาพผลงาน เขตหลักสี่ บ้านทีกเมื่อ 12 เมษายน 2561.....	146
ภาพที่ 190 เปรียบเทียบภาพถ่ายในขนาดปกติกับพาโนรามาแนวตั้งและแนวนอน.....	147

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 กระบวนการรับรู้.....	13
แผนภูมิที่ 2 สรุปผลงานที่เกี่ยวข้อง	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยซึ่งเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การลงทุน การตั้งถิ่นฐาน ประกอบอาชีพหรือท่องเที่ยว ความเจริญก้าวหน้าที่แตกต่างกันหลายทำให้มีคนจำนวนมากตัดสินใจย้ายเข้ามาลงหลักปักฐานกันอย่างหนาแน่น กรุงเทพมหานครจึงเป็นศูนย์รวมของผู้คนมากมายหลากหลาย มีทั้งคนทำงานและใช้ชีวิตทั้งในเวลากลางวันและกลางคืนจนดูประจักษ์ว่าเป็นเมืองที่ไม่เคยหลับ อย่างไรก็ตามเมื่อถึงเวลากลางคืนที่ผู้คนบางตา จะพบว่ายังมีหลายพื้นที่ที่ดูเปลี่ยว เงียบ น่ากลัว โดยเฉพาะบริเวณตรอกซอกซอยต่าง ๆ ที่ปราศจากร้านรวงหรือไฟส่องสว่าง มีมุมอับ มุมมืด หรือบริเวณที่มีเงาไม้บังอาจมีอาชญากรรมแอบซ่อนอยู่ หากประกอบกับมีเหยื่อและโอกาส อาจทำให้เกิดเหตุอาชญากรรมและความรุนแรงได้

ในปี พ.ศ. 2558 กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรมากที่สุดในประเทศจำนวน 5,696,409 คน แบ่งเป็นผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทยจำนวน 90,737 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2559 : ออนไลน์) และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในกรุงเทพมหานครก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติยิ่งทำให้เกิดความหลากหลายและเกิดปัญหาหลายด้าน เช่น การอยู่อาศัย การประกอบอาชีพ การเดินทาง ซึ่งจะมีผลต่อปัญหามลพิษ จราจร ยาเสพติด อาชญากรรม เป็นต้น อาชญากรรมจึงมีแนวโน้มสูงขึ้นตามอัตราการเพิ่มของประชากร โดยเฉพาะสังคมที่เจริญที่มีการจัดระเบียบสังคมซับซ้อน ยิ่งความเจริญทางเทคโนโลยีมีบทบาทต่อคนในสังคมมากขึ้นรูปแบบการประกอบอาชญากรรมก็ยิ่งเพิ่มความรุนแรงซับซ้อนไปด้วย ซึ่งแสดงถึงความไม่สมบูรณ์ ความบกพร่อง และความอ่อนแอของสังคม ส่งผลโดยตรงต่อความเป็นอยู่ของคนในสังคมเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังดัชนีวัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมที่เป็นตัวชี้วัดสำคัญในด้านคุณภาพชีวิตของคนในสังคม (กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2559) ดังเช่นข้อมูลจากสถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพหรือไออีพี (The Institute for Economics and Peace: IEP) ได้เปิดเผยผลสำรวจในปี พ.ศ. 2559 ว่าประเทศไทยเป็นเมืองที่มีปลอดภัยน้อยลงเพราะได้อันดับที่ 125 ของโลกจาก 163 อันดับ เป็นอันดับที่ 17 ในเอเชียแปซิฟิกจาก 19 อันดับ คะแนนลดลงมา 0.049 คะแนน (The Institute for Economics and Peace, 2016)

จากรายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี พ.ศ. 2555 พบว่า กรุงเทพมหานครมีครัวเรือนที่ประสบเหตุอาชญากรรมจำนวน 25,727 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ถือเป็นอันดับ 2

รองจากภาคที่ 3 (เขตจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ โยธธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี) เมื่อแยกเป็นประเภทพบว่า จำนวนของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่เกิดเป็นผู้ประสบเหตุต่อทรัพย์สินมี ร้อยละ 97.8 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.7 อยู่ในช่วงอายุ 35-44 ปี ร้อยละ 30 และช่วงอายุ 45-59 ปี ร้อยละ 34.9 ผู้กระทำผิดที่เป็นผู้กระทำผิดคนเดียวเป็นเพศชาย ร้อยละ 84.4 อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี ร้อยละ 39.1 ผู้กระทำผิดกรณีที่เป็นผู้กระทำผิดมากกว่า 1 คน อยู่ในช่วงอายุ 18-25 ปี ร้อยละ 43.8 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเหยื่อกับผู้กระทำผิดที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ร้อยละ 77.3 ช่วงเวลาเกิดเหตุ 18.01-06.00 น. ร้อยละ 54.9 สถานที่เกิดเหตุอยู่บริเวณที่พักอาศัย ร้อยละ 77.4 ที่ที่พักอาศัยมีลักษณะที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าออกได้สะดวก ร้อยละ 64.8 บริเวณที่โล่งถนน พาหนะบริการสาธารณะ ร้อยละ 11.2 (อาภาศิริ สุวรรณานนท์, 2555) เหตุอาชญากรรมส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่ 3 คือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ระบบสารสนเทศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2558)

จากข้อมูลจะเห็นว่ากรุงเทพมหานครยังคงมีการเกิดอาชญากรรมหลายรูปแบบ กลุ่มที่เกิดมากที่สุดคือคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ในพื้นที่สาธารณะที่เป็นเส้นทางเปลี่ยวหรือที่พักอาศัยที่บุคคลภายนอกเข้าออกได้ง่าย พื้นผิวถนนหรือทางเดินเท้าที่ไม่เรียบร้อย มุมอับลับตาคนและมุมมืดเป็นจุดเสี่ยงหนึ่งของการเกิดอาชญากรรม ทำให้คนในสังคมยังมีความกลัวต่อภัยอาชญากรรม และระดับชั้นทางสังคมและการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอาชญากรรมไม่ว่าจะเกิดกับตนเอง รับรู้จากบุคคลอื่นหรือจากสื่อเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความหวาดกลัวอาชญากรรม แต่พฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละบุคคลไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความเชื่อส่วนบุคคล (กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2559)

จากการที่ผู้วิจัยต้องเดินทางในเวลากลางคืนเป็นประจำที่ในระหว่างทางมักรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยในสถานที่ต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร โดยความรู้สึกไม่ปลอดภัยที่กล่าวถึงนี้คือความกลัวอันตรายที่จะเกิดต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การปล้น จี้ ชิงทรัพย์ เป็นต้น ความรู้สึกกลัวนี้เกิดจากประสบการณ์ตรงของผู้วิจัยที่เคยถูกคนพยายามเปิดประตูรถขณะจอดอยู่ ทั้งยังเคยโดนกรีดกระบี่เพื่อขโมยของ ทั้งสองเหตุการณ์ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกกลัวและไม่ปลอดภัยเป็นอย่างมาก ส่งผลให้มีความสนใจรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เกิดในกรุงเทพมหานครทั้งจากสื่อที่ตนเองเสพ และจากการบอกกล่าวของบุคคลใกล้ชิดมากขึ้น อย่างไรก็ตามผู้วิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมเรื่องการปล้น จี้ ชิงทรัพย์ ข่มขืน การทำร้ายร่างกาย หรือข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการระวังตัวและป้องกันตัวจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ไม่ควรไปยังจุดเสี่ยง ระวังระวังกระบี่ การสังเกตสิ่งรอบตัวตลอดเวลา การถือคูปองที่ขึ้นรถ ยิ่งรับรู้ข้อมูลมากเท่าไร กลับส่งผลให้เกิดความกลัวมากเท่านั้น จนกลายเป็นความหวาดระแวงที่เกิดจากจินตนาการมากกว่าความเป็นจริง โดยเฉพาะเมื่อต้องอยู่ในพื้นที่เปลี่ยวยามค่ำคืน เวลามีนคนแปลกหน้าเดินผ่านก็เกิดความกลัวว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ร้ายหรือเมื่อเห็นคนแปลกหน้าอยู่ใกล้รัถก็กลัวว่าจะเป็นขโมย

ความกลัวดังกล่าวสอดคล้องกับแผนแม่บทของกรมตำรวจ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535 - 2539) ในแผนความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน ที่กล่าวว่าการรับรู้ข่าวสารจำนวนมากมีส่วนทำให้ ความรู้สึกหวาดกลัวต่อภัยอาชญากรรมของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น (กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ ตำรวจ, 2559) เพราะมนุษย์สามารถรับอิทธิพลจากสิ่งที่รับรู้มากกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หากมีความรู้ หรือประสบการณ์เดิมมากจะทำให้สามารถตีความได้อย่างรวดเร็วเสมือนจริงมากยิ่งขึ้น (IBS Center for Management Research, n.d.: online อ้างถึงใน ธีรภัทร อินทุยศ, 2556) ซึ่งความกลัวเป็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกคนที่เกิดจากประสบการณ์ทางตรงและประสบการณ์ทางอ้อมที่ได้ จากข้อมูลข่าวสารหรือเกิดจากพันธุกรรม ตามทฤษฎีลำดับขั้นแรงจูงใจของมาสโลว์ มนุษย์มีความ ต้องการขั้นพื้นฐานเป็นแรงจูงใจในลำดับที่ 2 คือ ความต้องการความปลอดภัยต่อตนเองและ ทรัพย์สิน เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้เกิดการผวาหรือความกลัวเนื่องจากมีความไม่มั่นคง เพียงพอ (มาสโลว์ อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาน, 2551) แต่ความรู้สึกกลัวช่วยให้มนุษย์เตรียมตัว ตอบโต้กับสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น เป็นกลไกการป้องกันตนเอง ทำให้ร่างกายเกิดการเตรียมพร้อมที่จะรับ เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งหลบหนีและการต่อสู้ จากพื้นฐานของครอบครัวของผู้วิจัยที่มักจะได้รับ ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุด้านอาชญากรรม ความรุนแรงในกรุงเทพมหานครที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน เช่น การล่อลวงผู้หญิงที่เดินทางคนเดียว การชิงทรัพย์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่สาธารณะ พื้นที่รกร้างหรือพื้นที่ ที่เปลี่ยว เป็นต้น จึงมักเตือนผู้วิจัยถึงรูปแบบของการเกิดเหตุ ลักษณะของสถานที่ และสิ่งที่ควรระวัง ในขณะที่เดินทางคนเดียว และเหตุที่เคยเกิดขึ้นกับผู้วิจัยเองทำให้รู้สึกว่ากรุงเทพมหานครยังเป็น สถานที่ที่ไม่ปลอดภัย โดยเฉพาะการเดินทางตอนกลางคืน สถานที่ที่มีแสงสว่างน้อย ผู้คนสัญจรน้อย หรือสถานที่ขาดการดูแล

ความกลัว คือความรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยว่าอาจจะมีอันตรายบางอย่างเกิดขึ้น ในการวิจัย นี้มุ่งศึกษาเรื่องของความกลัวภัยอันตรายหรือความรุนแรง ซึ่งความกลัวความรุนแรงมีหลายรูปแบบ เช่น กลัวถูกทำร้าย ปล้น ใจ ชิงทรัพย์ กระทำชำเราหรือข่มขืน นอกจากประสบการณ์ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความมั่นใจเรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้านแล้ว สิ่ง ไร้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกกลัว ซึ่งสิ่งไร้ที่สัมพันธ์กับความกลัวอาชญากรรม ประกอบด้วย ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาที่ทำให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัวมากที่สุดคือเวลากลางคืนหลัง เที่ยงคืน (00.01 - 06.00 น.) สิ่งไร้ที่สองคือบรรยากาศลักษณะของสภาพแวดล้อม ไฟส่องสว่าง มุม อับลับตา ความไม่เป็นระเบียบ สภาพบ้านเรือนที่เสื่อมโทรม วัตถุหรือร่องรอย ขยะ กราฟฟิตี เป็นต้น (Theo Lorence และคณะ, 2013 ; คณิต ธีรวิฑูรย์, 2554 ; พิพัฒน์ ชุ่มมณีกุล, 2543) และยัง ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือความสามารถในการรับรู้ของแต่ละบุคคล ทั้งด้านกายภาพ ความคิด อารมณ์

ค่านิยม หรือแรงจูงใจ (ณัฐกร อินทุยศ, 2556) สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่อันตรายที่ต้องระวัง คือ เส้นทางเปลี่ยว บนพื้นที่สาธารณะที่มีสิ่งบดบัง ทางเลี้ยว ดังนั้นสถานที่ที่ปลอดภัยควรมีลักษณะโปร่งโล่งเพื่อให้ผู้อยู่อาศัยโดยรอบสามารถสอดส่องได้ เป็นต้น (การป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550)

การรับรู้ (Perception) คือ กระบวนการตีความ ประมวลข้อมูลต่าง ๆ ต่อสิ่งเร้าที่อยู่รอบตัว โดยผ่านอวัยวะรับความรู้สึกแล้วเกิดการกระทำต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นได้ทั้งภายในและภายนอก (รัชนี นพเกตุ, 2540 ; วันชัย มีชาติ, 2544) ร่วมกับการใช้ประสบการณ์เดิมแปลความหมายต่อสิ่งที่ผ่านประสาทสัมผัสแล้วเกิดความรู้สึก เกิดการตีความหมาย โดยจะคาบเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึก ความคิด ความจำ การเรียนรู้ ความเข้าใจ การตัดสินใจ และจึงเกิดการกระทำ (กันยา สุวรรณแสง, 2540) โดยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ขึ้นอยู่กับความต่างกันของภูมิหลัง ประสบการณ์ ลักษณะบุคคล การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ (ถวิล ธาราโกชนและศรัณย์ ศิริสุข, 2545) ส่วนอุปสรรคที่ส่งผลต่อการรับรู้คือ อคติ การมองเหมารวม ความคาดหวังและการกล่าวโทษผู้อื่น (วันชัย มีชาติ, 2544)

ดังนั้น การรับรู้ความกลัว คือ การตีความเมื่อได้รับสิ่งเร้าร่วมกับประสบการณ์ ข้อมูล ความรู้ ที่มีอยู่ แล้วเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย หากยิ่งได้รับข้อมูลมากยิ่งขึ้นทำให้เกิดความกลัว แต่ในขณะเดียวกันไม่ได้ขึ้นอยู่กับารับข้อมูลเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าด้วย คือ บรรยากาศและสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับ Jaehyung Andrew Park (2008) ได้ศึกษาปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางจิตวิทยาต่อคนเดินถนนจนทำให้เกิดความกลัวอาชญากรรม คือ ทางแคบ มุมอับ ขยะ ถังขยะ และบุคคลที่มีท่าทีคุกคาม จนเกิดเป็นพฤติกรรมการเดินหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้น และ Theo Lorence และคณะ (2013) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวอาชญากรรมกับสิ่งแวดล้อม พบว่าสภาพแวดล้อมหรือสัญลักษณ์บางอย่างที่สื่อถึงการขาดการดูแล เช่น ฝุ่น ภาพกราฟิตี ขยะ กระฉกแตก หรืออาคารบ้านเรือนที่มีสภาพเสื่อมโทรม รกร้าง นั้นส่งผลให้เกิดความกลัวอาชญากรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมสามารถกระตุ้นให้เกิดความกลัวได้โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง แต่สามารถใช้สิ่งเร้าเพื่อกระตุ้นให้เกิดความกลัวได้

รูปแบบการนำเสนอจะถ่ายทอดแนวคิดผ่านงานศิลปะภาพถ่าย เพราะภาพถ่ายเป็นการนำองค์รวมทางศิลปะซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานสำคัญของการถ่ายภาพมาปรับใช้กับวิธีการแสดงออกของตน (อวบ สาณะเสน, 2553) และยังเป็นสื่อสมัยใหม่ทางวิทยาศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการก้าวหน้า การถ่ายภาพที่ถือว่าเป็นเครื่องมือหรือเทคนิคในการสร้างงานศิลปะวิธีหนึ่ง (วิโชค มุกตมณี, 2553) ยังทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้รวดเร็วและง่ายกว่าตัวหนังสือเพราะภาพถ่ายมีลักษณะเฉพาะ คือ ภาษาสากลที่มีความหมายในตัวเองสามารถสื่อสารได้โดยไม่ต้องใช้ตัวหนังสือ มีความถูกต้องแม่นยำที่บันทึกเหตุการณ์ขณะนั้นทันทีและคงอยู่ได้นาน (ธารทิพย์ เสรินทวัฒน์, 2550) และเป็นการสื่อสารที่มี

ผลต่อการรับรู้และมีประสิทธิภาพในการสร้างการจดจำ แต่ภาพถ่ายที่สามารถสื่อความหมายได้ดีต้องใช้เทคนิคและศิลปะในการถ่ายภาพเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกและอารมณ์ของภาพ ภาพถ่ายจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ (ชัยชนะ จารุวรรณกร, 2548)

ภาพถ่ายไม่ได้เป็นเพียงการสะท้อนสิ่งที่อยู่ตรงหน้าออกมาเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อศิลปะที่สามารถถ่ายทอดความงามอย่างมีเอกลักษณ์ ทั้งยังเป็นสื่อที่มีความสมจริง สามารถกระตุ้นการรับรู้และความรู้สึกของผู้ชมได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยเลือกใช้ภาพถ่ายดิจิทัลในการสร้างสรรค์ผลงาน เนื่องจากภาพดิจิทัลสามารถจัดการภาพเพิ่มเติมจากความเป็นจริง เพื่อถ่ายทอดอารมณ์หรือบรรยากาศของภาพได้ตามที่ต้องการมากขึ้น

จากความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองที่ศิลปินหลายท่านได้สังเกตเห็นแล้วถ่ายทอดออกมาในงานภาพถ่ายที่สื่อถึงบรรยากาศลึกลับยามค่ำคืนที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกด้านลบ ดังแนวทางในการถ่ายภาพเมือง (Cityscape photography) ของจอน ดีโบอร์ (Jon Deboer) ที่สังเกตเมืองลอนดอนและผู้คนหลังเวลาเที่ยงคืน ว่ามีความแตกต่างจากเวลากลางวันที่มีคนสัญจรไปมาหนาแน่นและวุ่นวาย เป็นชื่องานชุด Mysterious Silhouettes Along Detroit's Dark City Streets ที่ถ่ายทอดบรรยากาศลึกลับของเมืองโดยคิดว่าตนเองเป็นพวกถ้ำมอง โดยใช้รูปแบบเป็นภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสงสูง (High contrast)

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นได้ว่าเมืองที่เป็นศูนย์รวมของกลุ่มคนที่หลากหลาย จึงก่อให้เกิดปัญหาด้านอาชญากรรมในหลายพื้นที่ การที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมที่ได้รับข้อมูลจากสื่อทำให้เกิดความกังวลต่อภัยอาชญากรรมแม้ไม่ได้อยู่ในพื้นที่เกิดเหตุจริง ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการรับรู้ความกลัวความรุนแรงในความไม่ปลอดภัยตอนกลางคืนของกรุงเทพมหานคร สืบราวลักษณะบรรยากาศของสถานที่ธรรมดาที่ผู้คนสามารถสัญจรได้ทั่วไปที่เข้าไปแล้วทำให้เกิดความรู้สึกกลัวความรุนแรง โดยศึกษาจากสถานที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม จากข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ที่ผู้วิจัยเข้าไปสัมผัสบรรยากาศของสถานที่นั้น ๆ ที่สัมผัสถึงความสุมเสี่ยงต่อทรัพย์สิน ร่างกาย ชีวิตและความรุนแรงทางเพศ ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อภาพถ่ายที่สะท้อนบรรยากาศความรุนแรงของเมืองกรุงเทพมหานครยามค่ำคืนที่กระตุ้นความรู้สึกต่ออารมณ์และจินตนาการต่อความหวาดกลัวความรุนแรง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความกลัว ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในความรุนแรงในบรรยากาศของกรุงเทพมหานครตอนกลางคืน

1.2.2 ศึกษาทฤษฎีการรับรู้ ทฤษฎีจิตวิสัย ศิลปะภาพถ่ายดิจิทัล และผลงานศิลปะที่สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความกลัว ความอันตราย และสะท้อนความเป็นเมือง

1.2.3 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย ที่สะท้อนบรรยากาศความรุนแรงของเมืองกรุงเทพมหานครที่เจียบสงัดยามค่ำคืน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

พื้นที่สำรวจทั่วไปในเขตกรุงเทพมหานครที่ทำให้รู้สึกถึงความรุนแรงเวลากลางคืน โดยถ่ายทอดเป็นศิลปะสื่อภาพถ่าย

1.4 คำจำกัดความในการวิจัย

ความรุนแรง หมายถึง สิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดการรับรู้และความรู้สึกกลัวอันตรายที่อาจเกิดต่อชีวิตและทรัพย์สิน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1.5.1 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานสื่อภาพถ่ายอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ด้านศิลปกรรม อันไปสู่แนวทางการพัฒนาให้แก่วงการศิลปกรรม

1.5.2 ผลงานสร้างสรรค์สื่อภาพถ่าย ที่สะท้อนบรรยากาศความรุนแรงของเมือง กรุงเทพมหานครที่เจียบสงัดยามค่ำคืน

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

1.6.1 ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6.1.1 ศึกษาหลักแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับอาชญากรรม ความกลัว การรับรู้ และศิลปะภาพถ่าย

1.6.1.2 ศึกษารูปแบบและแนวคิดของผลงานทางทัศนศิลป์ของศิลปินที่เกี่ยวข้อง ด้านผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย เทคนิค กระบวนการทำงาน การจัดแสดงงาน การนำเสนอผลงาน และภาพรวมของงาน

1.6.1.3 นำเทคนิคที่ศึกษามาทดลองใช้ทั้งการถ่ายภาพ เทคนิควิธีการ การถ่ายทอด

1.6.1.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปเพื่อกำหนดกรอบในการวิจัย โดยมีเรื่องราวของ ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ

1.6.2 สอบถามและสัมภาษณ์

1.6.2.1 สอบถามเจ้าหน้าที่ตำรวจ 4 สถานี คือ สถานีตำรวจนครบาลบางเขน สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว สถานีตำรวจนครบาลโชคชัย และสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลของการเกิดเหตุในสถานที่ต่างๆ

1.6.2.2 สัมภาษณ์ช่างภาพมืออาชีพและผู้เกี่ยวข้องในสายงานสื่อสร้างสรรค์ ถึงเทคนิควิธีการถ่ายภาพให้สื่ออารมณ์

1.6.3 สำรวจและเลือกพื้นที่ในการถ่ายภาพ 11 เขต ของกรุงเทพมหานคร ได้แก่ หลักสี่ บางเขน บางซื่อ จตุจักร บางพลัด ธนบุรี บางกอกน้อย สาทร พญาไท ปทุมวัน และบางรัก

1.6.4 การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะหัวข้อ ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ตาม แนวคิดทฤษฎีที่ศึกษา คือ แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้ อารมณ์ความรู้สึก แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะภาพถ่าย จากนั้นทำการร่างต้นแบบ และสร้างสรรค์ผลงาน

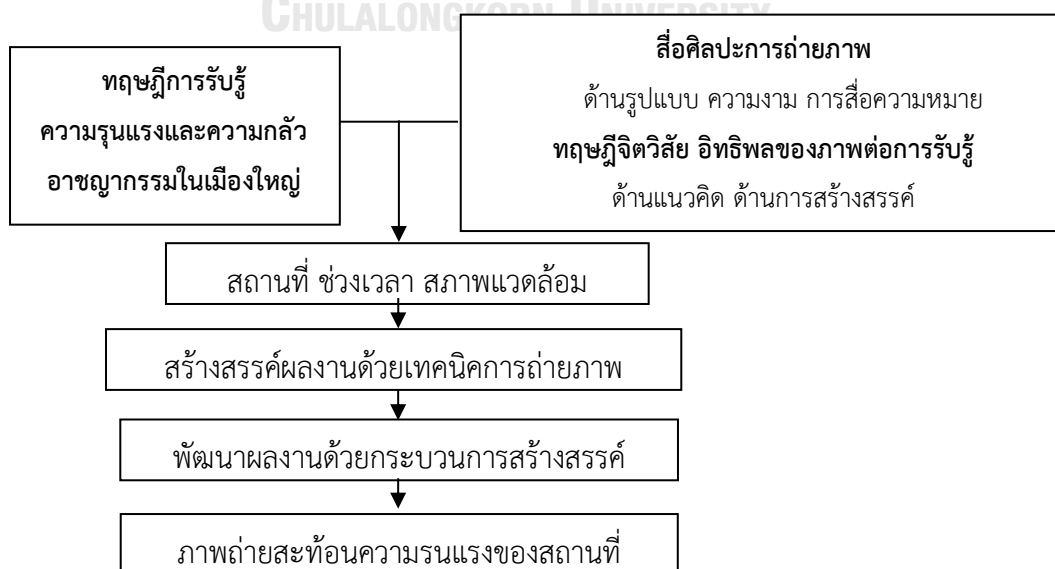
1.6.5 วิเคราะห์ผลงานในรูปแบบขององค์ประกอบศิลป์ การสื่อความหมายและความรู้สึก

1.6.6 พัฒนาผลงาน เมื่อได้ข้อมูลในการปรับปรุงแล้วจึงรวบรวมและนำมาสร้างสรรค์ผลงาน

1.6.7 เก็บแบบสอบถามความรู้สึกของผู้เข้าชมผลงาน เพื่อสรุปรูปแบบการถ่ายภาพที่ทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึกถึงความรุนแรงในความสงบ

1.6.8 สรุปและอภิปรายผล

1.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจด์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและสำรวจพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุความรุนแรง เพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัยและนำเสนอ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 การรับรู้

2.1.1 นิยามของการรับรู้

2.1.2 กระบวนการรับรู้

2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และอารมณ์ความรู้สึก

2.2 ความรุนแรงและความกลัว

2.2.1 นิยามของความรุนแรง

2.2.2 ประเภทของความรุนแรง

2.2.3 นิยามของความกลัว

2.2.4 ที่มาของความกลัว

2.3 อาชญากรรม

2.3.1 นิยามของอาชญากรรม ประเภทของอาชญากรรม

2.3.2 อาชญากรรมในเมืองใหญ่

2.3.3 ความกลัวในอาชญากรรม

2.3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความกลัวในอาชญากรรม

2.1 การรับรู้

2.1.1 นิยามของการรับรู้

การรับรู้ (Perception) คือขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากสิ่งเร้ากระตุ้นความรู้สึก (Sensation) ผ่านอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายแล้วตีความโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจของบุคคลเป็นส่วนประกอบ หากมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมมากจะทำให้สามารถตีความได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้น การรับรู้เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ (Perception is learn) ถ้าขาดการเรียนรู้หรือประสบการณ์จะเป็นเพียงการรับสัมผัสเท่านั้น และมนุษย์จะรับอิทธิพลจากสิ่งที่รับรู้มากกว่าสิ่งที่

เกิดขึ้นจริงเสมอ (IBS Center for Management Research, n.d.: online อ้างถึงใน ญัฐกร อินทุยศ, 2556) หรือเป็นกระบวนการตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวโดยผ่านอวัยวะรับรู้ความรู้สึก แล้วตอบโต้สิ่งที่มากระตุ้น (รัจรี นพเกตุ, 2540) โดยใช้ประสบการณ์เดิมแปลความหมายต่อสิ่งที่ผ่านประสาทสัมผัสแล้วเกิดความรู้สึก ตีความหมาย โดยจะคาบเกี่ยวกับความเข้าใจ ความรู้สึก ความคิด ความจำ การเรียนรู้ การตัดสินใจ แล้วจึงเกิดการแสดงพฤติกรรม (กันยา สุวรรณแสง, 2540) ซึ่งการรับรู้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ การคิด การจำ การจูงใจ อารมณ์และอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ขึ้นอยู่กับความต่างกันของภูมิหลัง ประสบการณ์ ลักษณะบุคคล การเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ได้แก่

2.1.1.1 ลักษณะของสิ่งเร้า ที่ทำให้เกิดการใส่ใจต่อสิ่งนั้นทั้งนี้การใส่ใจเกิดจากความแตกต่างของสังคม ความแตกต่างของความต้องการ (Need) แรงจูงใจ (Motives) ที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม การคาดหวัง (Expectancy) ที่ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจและคุณลักษณะของสิ่งเร้า (Stimulus Characteristic) โดยลักษณะของสิ่งเร้าที่ทำให้บุคคลเกิดความใส่ใจมากหรือน้อย ก่อนหรือหลังอาจพิจารณาได้จากความเข้ม (Intensity) เช่น แสง สี เสียง ถ้ายิ่งเข้มจะยิ่งเกิดการใส่ใจ ขนาด (Size) การทำตรงกันข้าม ตัดกัน สะดุดตา หรือแปลกออกไป (Contrast) การทำซ้ำ (Repetition) คือการทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ หรือนาน ๆ และการเคลื่อนไหว (Movement) (วันชัย มีชาติ, 2544 : ญัฐกร อินทุยศ, 2556) ลักษณะของสิ่งเร้า พิจารณาจากการที่บุคคลเริ่มรับรู้สิ่งใดก่อนหรือหลังมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าสิ่งเร้าดึงดูดความสนใจความตั้งใจมากน้อยเพียงใด ลักษณะของสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีดังนี้

2.1.1.1.1 สิ่งเร้าภายนอกที่ดึงดูดความสนใจและความตั้งใจ

2.1.1.1.1.1 ความหนักเบาของสิ่งเร้า ถ้าสิ่งเร้ามีความเข้มมากก็จะรับรู้ได้มาก ชัดเจนของสิ่งที่มองเห็นความดังของเสียงการสัมผัสทางผิวกลิ้น ความเข้มข้นที่ทำให้เกิดความรู้สึกจากการสัมผัสชัดเจน คนมักรับรู้สิ่งเร้าที่มีความเข้มมากกว่าก่อนสิ่งที่มีความเข้มน้อยกว่า

2.1.1.1.1.2 ความเปลี่ยนแปลงหรือความเคลื่อนไหวของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่มีความเปลี่ยนแปลงจะดึงความตั้งใจได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่ไม่มีความเปลี่ยนแปลง สิ่งเคลื่อนไหวดึงความสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่หยุดนิ่ง

2.1.1.1.1.3 การกระทำซ้ำๆของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่เกิดขึ้นซ้ำๆ จะทำให้รับรู้และจดจำได้ง่ายกว่าสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นครั้งเดียว

2.1.1.1.1.4 ความกว้างขวางหรือขนาดของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่มีขนาดใหญ่จะน่าสนใจกว่าสิ่งที่มีขนาดเล็ก

2.1.1.1.1.5 ความแปลกใหม่ สิ่งเร้าที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นปกติทำให้เกิดความสนใจมากกว่า

2.1.1.1.1.6 ความคงทน สิ่งเร้าในระยะเวลาสั้นทำให้เราสัมผัสได้ยาก ถ้าสิ่งนั้นอยู่นานพอจะทำให้เกิดการรับรู้ที่ดี

2.1.1.1.1.7 ระยะทาง ต้องไม่ใกล้หรือไกลเกินไป

2.1.1.1.1.8 ลักษณะการตัดกัน สิ่งเร้าที่ตัดกันจะดึงดูดความสนใจได้มากกว่าสิ่งที่คล้ายคลึงกัน

2.1.1.1.1.9 สี แต่ละสีมีประสิทธิภาพในการดึงดูดสายตาต่างกัน เช่น สีที่เกิดจากคลื่นช่วงยาวย่อมดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าสีที่มีช่วงสั้น

2.1.1.1.2 การจัดลักษณะหมวดหมู่ของวัตถุที่เป็นสิ่งเร้า หลักเกณฑ์ในการที่คนเรามีแนวโน้มที่จะจัดภาพที่มองเห็น โดยจัดกลุ่มวัตถุเรียงตามกฎ 4 ประการดังต่อไปนี้

2.1.1.1.2.1 กฎแห่งความคล้ายคลึง สิ่งใดที่มีลักษณะเหมือนกัน หรือมีลักษณะสำคัญร่วมกันมันถูกรับรู้เป็นสิ่งเดียวกันหรือเป็นพวกเดียวกัน

2.1.1.1.2.2 กฎแห่งความใกล้ชิดหรืออยู่ภายในเขตเดียวกัน เรามักมีแนวโน้มรับรู้สิ่งที่อยู่ใกล้กันเป็นภาพเดียวกันหรือโหมดเดียวกัน

2.1.1.1.2.3 กฎแห่งความสมบูรณ์หรือกฎแห่งความสิ้นสุด เป็นไปตามแนวคิดของ Gestalt psychology ว่ามนุษย์ รับรู้เป็นส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อย โดยต้องอาศัยประสบการณ์เดิม หากภาพขาดความสมบูรณ์เป็นเพียงเล็กน้อยมนุษย์เราจะมีแนวโน้มที่จะต่อเติมส่วนที่ขาดหายไปของภาพให้สมบูรณ์ได้

2.1.1.1.2.4 กฎแห่งความต่อเนื่อง ถ้าไม่มีอะไรมาขัดเรามักรับรู้ในลักษณะเดียวกันต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ

2.1.1.1.3 การรับรู้เกี่ยวกับระยะทางหรือความลึก Distance of depth perception สามารถรับรู้ระยะทางความลึกได้จากภาพ โดยเกิดจากการเรียนรู้ของมนุษย์ สิ่งที่จะช่วยให้เราทราบเกี่ยวกับเรื่องความลึกประกอบไปด้วย ตำแหน่งที่เหลื่อมกัน ภาพทิวทัศน์ที่เห็นไกล แสงและเงา (ยูราวดี เนื่องโนราช, 2558)

2.1.1.2 ประสบการณ์เดิม (Previous Experience) เป็นเหมือนเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้เราตีความหมาย การความรู้สึกรู้สึกชัดเจนขึ้น การรับรู้ของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นด้วยความว่างเปล่า แต่มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ทำให้เกิดการรับรู้ โดยเฉพาะประสบการณ์ที่เหมาะสมมาตั้งแต่วัยเยาว์ สิ่งเหล่านี้บุคคลจะนำมาคาดคะเนหรือเตรียมการที่จะรับรู้ ถ้าหากไม่มีความรู้เดิมไม่มีประสบการณ์เดิมในเรื่องนั้นนั้น มาก่อนก็ย่อมจะทำให้การรับรู้ผิดไปจากความจริง

2.1.1.3 การเตรียมการคิดและสถานการณ์ห้อมล้อม (Mental set and context) เนื่องจากประสบการณ์ทำให้เกิดความคาดหวัง จึงเกิดการเรียนรู้และเตรียมการที่จะตอบสนองต่อสิ่ง

ต่างๆ (ถวิล ธาราโกชน์และศรัณย์ ศิริสุข, 2545) รวมถึงเรื่องความเป็นอยู่ วัฒนธรรม กฎหมาย สถานที่ เวลา อุณหภูมิ แสงสว่าง สี สิ่งของหรือเหตุการณ์ที่อยู่รอบๆ (ณัฐกร อินทุยศ, 2556)

2.1.1.4 ลักษณะของผู้รับรู้ (Perceiver) ในด้านประสิทธิภาพของอวัยวะที่รับสัมผัส ถ้าอวัยวะหลายส่วนสามารถทำงานร่วมกันได้ดีจะทำให้เกิดการรับรู้ต่อสิ่งนั้นได้ดีขึ้นด้วย ทั้งเรื่องของ ความสมบูรณ์ของร่างกาย อายุ เพศ บุคลิกภาพ ทัศนคติ แรงจูงใจ ความสนใจ ความต้องการ สติปัญญา อารมณ์ ค่านิยม ความคาดหวัง เป็นต้น ซึ่งมนุษย์มักเลือกรับรู้เฉพาะสิ่งที่ต้องการ สิ่ง ที่คุ้นเคยที่เข้ากับตนเองได้ ถ้ามีความสนใจสิ่งใดมักจะรับรู้สิ่งนั้นได้ก่อนเสมอ (ณัฐกร อินทุยศ, 2556) ผู้รับรู้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ด้านคือ (ยุรวาตี เนื่องโนราช, 2558)

2.1.1.4.1 ด้านกายภาพ หมายถึงอวัยวะสัมผัส ปกติหรือไม่ มีความรู้สึกรับสัมผัสสมบูรณ์มากเพียงใด ถ้าผิดปกติก็ทำให้การรับสัมผัสผิดไป การรับรู้ได้น้อยลง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขอบเขตความสามารถในการรับรู้ด้วย เพราะความสามารถของอวัยวะมีขอบเขตจำกัดไม่สามารถสัมผัสสิ่งเราได้ทุกชนิด

2.1.1.4.2 ด้านจิตวิทยา มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีหลายประการ เช่น ความจำ อารมณ์ ความพร้อม สติปัญญา การสังเกตพิจารณา ความสนใจ ความตั้งใจ ทักษะค่านิยม วัฒนธรรม ประสบการณ์เดิม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นผลจากการเรียนรู้เดิมและประสบการณ์เดิมทั้งสิ้น นักจิตวิทยาถือว่าการรับรู้เป็นสิ่งที่คุณคนเลือกสรรอย่างยิ่ง เริ่มตั้งแต่เริ่มสัมผัสเฉพาะที่ต้องการและ แปลความให้เข้ากับตนเอง ยังมีปัจจัยด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้อีก 14 ข้อคือ ความรู้เดิม ความต้องการหรือความปรารถนา สภาวะของจิตหรืออารมณ์ เจตคติ อิทธิพลของสังคม ความตั้งใจ ความสนุกสนาน แรงจูงใจ คุณค่าและความสนใจที่มีผลต่อการรับรู้ ความดึงดูดในทางสังคม สติปัญญา การพิจารณาสังเกต ความพร้อม และการคาดหวัง สภาพของจิตใจหรือสภาวะของอารมณ์ ขณะอารมณ์ดีมักจะไม่นับพิจารณารายละเอียดของสิ่งเรามากนัก มองไม่เห็นข้อบกพร่อง มองเห็นสิ่งนั้น เป็นสิ่งดีไปหมด แต่หากอยู่ในสภาวะอารมณ์ที่ไม่ผ่อนคลาย มักมองอะไรก็ไม่พอใจ หากอารมณ์เสียมาก ๆ อาจไม่รับรู้อะไรเลยหรือรับรู้ผิดพลาดมาก เมื่อคนมีอารมณ์เครียดมากกล้ามเนื้อและประสาทจะมีความต้านทาน การรวนเวียนกระส่ำประสาทสูงทำให้การแปลความหมายผิดพลาด เกิดการรับรู้ไม่ดี และการเตรียมความคิดและสถานการณ์แวดล้อม (Mental set And context) ประสบการณ์ต่าง ๆ ทำให้บุคคลเกิดการคาดหวังในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น การมีชีวิตอยู่ในสังคมที่อยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมมากมาย บุคคลจะต้องตีความและรับรู้ในสิ่งเร้าที่แวดล้อมอย่างรอบคอบพิจารณาใต้ตอซึ่งเป็นการเตรียมความคิดที่จะรับรู้ต่อสิ่งเร้าต่างๆอย่างถูกต้องและเหมาะสม

2.1.1.4.3 อุปสรรคต่อการรับรู้คือ อคติ การมองเหมารวม ความคาดหวังและการกล่าวโทษผู้อื่น (วันชัย มีชาติ, 2544) ความผิดพลาดของการรับรู้ เกิดได้จากสาเหตุหลายประการ ได้แก่

2.1.1.4.3.1 สภาวะบางประการของสิ่งเร้า เนื่องจากคุณสมบัติของสิ่งเร้าหรือส่วนประกอบที่แตกต่าง หรือความเชื่อที่บุคคลมีต่อการรับรู้ 1.1) ภาพมายา ทัศนมายา หรือภาพลวงตา (Illusion) คือภาพที่มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำให้การรับรู้ของเราเบี่ยงเบนหรือผิดพลาดไปจากความจริง ด้วยการเติมสิ่งหนึ่งสิ่งใด ขนาดสัมพันธ์หรือขนาดเปรียบเทียบที่มีตำแหน่งที่มีสิ่งแสดงล้อมต่างกัน การเกิดมูมหรือการตัดกันของเส้น

2.1.1.4.3.2 ความเชื่อผิด

2.1.1.4.3.3 ความไม่สมบูรณ์ของประสาทและอวัยวะสัมผัสของผู้รับรู้
ผิดไป

2.1.1.4.3.4 อุปทานของตนเอง

2.1.1.4.3.5 การแปลสัมผัสผิด เพราะประสบการณ์มีน้อยมีความรู้ไม่
พอ

2.1.1.4.3.6 บุคลิกภาพ อุปนิสัย และเจตคติ คนที่มองโลกในแง่ดีมัก
เห็นส่วนดีของสิ่งเร้ามากกว่า

2.1.1.4.3.7 ความต้องการ

2.1.1.4.3.8 อารมณ์

2.1.1.4.3.9 ความใส่ใจ

2.1.1.4.3.10 วัฒนธรรม

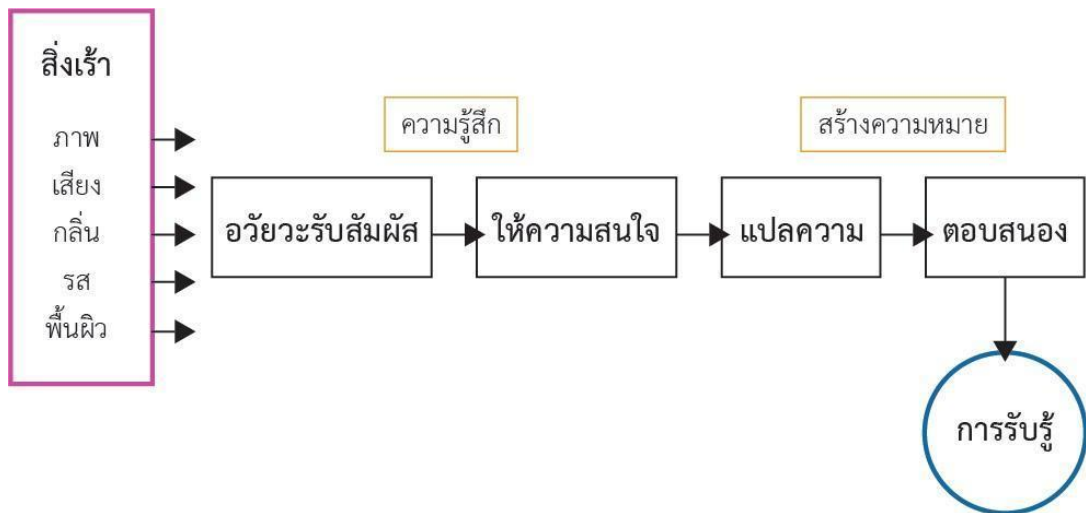
2.1.1.4.3.11 มองในแง่มูม ทัศนทาง บรรยากาศต่างกัน (ยูราวตี เนื่อง
โนราช, 2558)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การรับรู้ คือ สิ่งที่มีมนุษย์ได้รับสัมผัสจากสิ่งเร้าด้วยระบบประสาทสัมผัสต่าง ๆ โดยที่สิ่งเร้าที่ดีจะต้องมีความน่าสนใจ เช่น เรื่องของขนาด การเคลื่อนไหว สี เสียง ความเหมือน หรือความต่าง เป็นต้น เมื่อผู้รับสารได้รับสิ่งเร้าแล้วจะเกิดการรับรู้และตีความ โดยตีความหมายร่วมกับความรู้ ประสบการณ์เดิม ความคิด ทัศนคติ หรือสังคม ทำให้ผู้รับสารเกิดการเรียนรู้ที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ และการรับรู้สามารถมีความผิดพลาดได้ เกิดจากภาพลวงตา การรับฟังความบอกเล่าทำให้เรื่องบิดเบือนไป และประสบการณ์กับค่านิยมที่มีความแตกต่างกัน

2.1.2 กระบวนการรับรู้

กระบวนการรับรู้ประกอบด้วย การรับรู้สิ่งเร้า การใส่ใจสิ่งเร้า การตีความสิ่งเร้า และการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่ง Solomon et al. (2010) สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กระบวนการรับรู้
ที่มา Solomon, M.R. et al. (2010)

กระบวนการรับรู้เริ่มต้นจากการที่สิ่งเร้าเข้ามากระตุ้น โดยสิ่งเร้านั้นเป็นได้ทั้ง ภาพ เสียง กลิ่น รส และพื้นผิว เมื่อสิ่งเร้าเหล่านี้มากระทบอวัยวะรับสัมผัส (Sensory Receptor) ในความเข้มที่เพียงพอ จนทำให้ผู้รับรู้ให้ความสนใจ (Attention) กับสิ่งเร้านั้น สมองจะนำสิ่งเร้าที่รับรู้ไปแปลความ (Interpretation) เพื่อสร้างความหมาย (Meaning) อันจะนำไปสู่การตอบสนอง (Response) เช่น การเกิดอารมณ์ความรู้สึก การเรียนรู้และจัดเก็บเป็นประสบการณ์ หรือการตอบสนองเป็นการกระทำ การรับรู้จะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญต่อไปนี้

1. การสัมผัส กระบวนการแรกของการรับรู้คือการรับสัมผัสจากสิ่งเร้า ดังนั้น หากอวัยวะรับสัมผัสไม่อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ หรือสิ่งเร้ามีความเข้มน้อยจนไม่สามารถรับสัมผัสได้ การรับรู้จะไม่เกิดขึ้น
2. ชนิดและธรรมชาติของสิ่งเร้า สิ่งเร้าที่มีความเข้ม หรือลักษณะที่กระตุ้นความสนใจจะทำให้เกิดการรับรู้ได้ง่ายขึ้น
3. การแปลความหมายจากการสัมผัส กระบวนการรับรู้จะครบสมบูรณ์เมื่อสิ่งเร้าถูกแปลความหมาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการทางสติปัญญา หากกระบวนการดังกล่าวบกพร่องก็ส่งผลกระทบต่อการรับรู้เช่นกัน
4. การใช้ความรู้เดิมหรือการใช้ประสบการณ์เพื่อแปลความหมาย นอกจากการใช้กระบวนการทางสติปัญญาในการแปลความสิ่งที่รับรู้แล้ว ในสิ่งเร้าแบบเดียวกัน บุคคลแต่ละคนอาจแปลความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้หรือประสบการณ์เดิมของบุคคลนั้น ในทางกลับกัน หากเราให้ความรู้ใหม่กับบุคคลหนึ่ง บุคคลนั้นก็อาจตีความสิ่งที่เคยรับรู้ในอดีต และสิ่งที่จะรับรู้ในอนาคต แตกต่างจากที่เคยก็เป็นได้

การรับรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเฉพาะเจาะจง (Perception is selective) บุคคลแต่ละบุคคล จะเกิดการรับรู้ที่ต่างกัน ขึ้นกับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า และองค์ประกอบอันเนื่องมาจากตัวบุคคล

1. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า คือ ลักษณะของสิ่งเร้าที่ทำให้เรารับรู้ได้ทันที หรือเป็น สิ่งเร้าที่สามารถดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี ควรมีลักษณะต่อไปนี้ คือ ความเข้มและขนาด ความผิดแผกกัน การกระทำซ้ำ การเคลื่อนไหว ความแปลกใหม่ การใช้อิทธิพลทางสังคม

2. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากตัวบุคคลประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญคือ องค์ประกอบ ทางด้านสรีระและองค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ ความสนใจ ความคาดหวัง ความต้องการ การ เห็นคุณค่า (ยुरาวตี เนื่องโนราช, 2558)

แม้ว่าการรับรู้จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเฉพาะเจาะจงขึ้นอยู่กับตัวบุคคล แต่จะเห็นได้ว่าสิ่งเร้า เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เช่นกัน ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งเร้าที่เหมาะสมมีโอกาสที่จะกระตุ้นให้ บุคคลเกิดการรับรู้ตามที่ต้องการได้ ดังตัวอย่างของภาพยนตร์ ที่ใช้การกระตุ้นทางภาพและเสียงใน การทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกตื่นเต้น เศร้า หรือกลัวได้ตามต้องการ จึงอาจสรุปได้ว่าสิ่งเร้าที่เหมาะสม จะสามารถกระตุ้นการรับรู้ หรือความรู้สึกของมนุษย์ได้

2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และอารมณ์ความรู้สึก

อารมณ์ (Emotion) หมายถึง สภาวะของจิตใจและร่างกายเมื่อได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้า เป็นความรู้สึกเฉพาะบุคคล โดยประกอบด้วยสิ่งเร้าภายนอก (External stimulus) ที่อยู่รอบตัวที่รับรู้ ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 และสิ่งเร้าภายใน (Internal stimulus) เช่น ความสนใจ ความต้องการ ความทรงจำ ประสบการณ์ เป็นต้น ซึ่งอารมณ์มีผลต่อความสามารถในการรับรู้ การคิด การเรียน การ ตัดสินใจ และอารมณ์มักมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจึงส่งผลต่อการแสดงออกแบบต่าง ๆ ของ มนุษย์ (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภากรณ์, 2556)

จะเห็นได้ว่าสิ่งเร้ามีอิทธิพลต่ออารมณ์ความรู้สึก สิ่งเร้าบางอย่างส่งผลให้เกิดการตอบสนอง ทางอารมณ์ในทันที เช่น เสียงปืนทำให้ตกใจกลัว สิ่งเร้าบางอย่างจะกระตุ้นความอารมณ์ให้รู้สึกคล้อย ตาม เช่น การชมภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเศร้าอาจจูงใจให้ผู้ชมทบทวนประสบการณ์ของตนเอง เกิดเป็น ความรู้สึกเศร้าร่วมกับตัวละคร จากกระบวนการดังกล่าวงานศิลปะประเภทต่าง ๆ จึงมีอิทธิพลต่อ ความรู้สึกของผู้ชม

2.2 ความรุนแรงและความกลัว

2.2.1 นิยามของความรุนแรง

ความหมายของคำว่า “ความรุนแรง” ใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง “หนักไป แรงไป”

จัตวา อรุณ (ม.ป.ป.) อธิบายความหมายของความรุนแรงว่า เป็นการทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน อาจเกิดจากธรรมชาติ อุบัติเหตุหรือมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มาสกัดกั้นศักยภาพของมนุษย์

2.2.2 ประเภทของความรุนแรง

มีผู้กล่าวถึงประเภทของความรุนแรงได้หลายลักษณะดังต่อไปนี้

กฤตยา มุ่งวิชา (2549) แบ่งความรุนแรงออกเป็น 2 แบบคือ

1. ความรุนแรงแบบไม่ลงมือ (Passive violence) หรือความรุนแรงเชิงโครงสร้าง (Structural violence) คือ ความรุนแรงที่ไม่ได้ใช้การทำร้ายร่างกาย แต่ทำร้ายด้วยโครงสร้างของสังคม ความขาดแคลน ความตาย โรคร้าย การเมือง เศรษฐกิจ การหาผลประโยชน์ ความขัดแย้งภายในครอบครัว เกี่ยวกับเชื้อชาติลัทธิ (โยฮัน เกลาท์ตุง อ้างถึงในกฤตยา มุ่งวิชา, 2549)

2. ความรุนแรงทางกายภาพ (Physical violence) หมายถึงการใช้กำลังคุกคามหรือทำร้ายเพื่อควบคุม ครอบครองทรัพย์สินของบุคคลอื่น

จัตวา อรุณ (ม.ป.ป.) แบ่งการกระทำความรุนแรง ในรูปแบบดังต่อไปนี้

1. การกระทำความรุนแรงที่เกิดจากความเชื่อของคนในสังคม ในรูปแบบของค่านิยมหรือสืบทอดผ่านวัฒนธรรมประเพณีจนเกิดการยอมรับ และสังคมมักมองข้ามลักษณะของความรุนแรงนี้

2. การกระทำความรุนแรงที่เกิดจากความผิดปกติของภาวะจิตใจ

3. การกระทำความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างคนใกล้ชิด อาจเกิดจากคนในครอบครัว โรงเรียน หรือชุมชนที่อยู่ใกล้ชิดกัน ด้วยการใช้ถ้อยคำหรือการลงโทษ

เอมจิต กิตติวัฒน์ (2534: 140-150) แบ่งความรุนแรง ได้ดังนี้

1. การทำร้ายร่างกายโดยใช้อุปกรณ์

2. การทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ

3. การทำร้าย การกระทำทางวาจา และสัญลักษณ์
4. การกระทำจากภัยธรรมชาติ
5. การกระทำจากอุบัติเหตุ

องค์การอนามัยโลก WHO แบ่งประเภทของความรุนแรงไว้ 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ความรุนแรงต่อตนเองที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
2. ความรุนแรงระหว่างบุคคล แบ่งได้เป็นความรุนแรงในครอบครัวและความรุนแรงในชุมชน

3. ความรุนแรงระหว่างกลุ่มคือความรุนแรงที่เกิดกับบุคคลกลุ่มใหญ่ อาจต้องใช้เกณฑ์ทางสังคมเป็นตัวควบคุม สามารถแบ่งได้ 3 ประเภทคือ ความรุนแรงทางสังคม ความรุนแรงทางการเมือง และความรุนแรงทางเศรษฐกิจ (พระพิชิตชัย ศรีดอกไม้, 2551)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความรุนแรง คือ การกระทำจากบุคคลหรือธรรมชาติต่อมนุษย์ที่ทำให้เกิดความเสียหายไม่ว่าจะเกิดจากตนเองหรือผู้อื่น สามารถเกิดจากการทำร้ายทางร่างกายหรือจิตใจ ผู้ถูกกระทำมีตั้งแต่คนเดียว ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มสังคมใหญ่

2.2.3 นิยามของความกลัว

ความกลัว หมายถึง รู้สึกไม่สบายใจหรือวิตกกังวล เช่น กลัวบาปกลัวญาติโยม รู้สึกหวาดเพราะคาดว่าจะประสบภัย เช่น กลัวเสือ กลัวไฟไหม้ (พจนานุกรมอิเล็กทรอนิกส์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)

ความกลัว เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าหรืออันตรายจากภายนอกทำให้รู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัย กำลังถูกคุกคาม หรือเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับอันตรายต่าง ๆ ความกลัวทำให้เกิดการหลีกเลี่ยง ไม่กล้าเผชิญหน้ากับสิ่งที่ทำให้เกิดความกลัว (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์, 2556)

ความกลัวเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติเมื่อเกิดภัยคุกคาม ทั้งที่เกิดขึ้นจริงและเกิดจากจินตนาการ คือการตอบสนองตามธรรมชาติของมนุษย์ที่มีต่อภัยคุกคาม ซึ่งความกลัวเป็นความรู้สึกพื้นฐานของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดพัฒนาการทำให้สามารถปรับตัวเพื่ออยู่รอดได้ (Gullone, 2000)

ความกลัวมักได้รับอิทธิพล จากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งประสบการณ์ในอดีตสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดสถานการณ์ความกลัว ลักษณะนิสัยส่วนบุคคลพัฒนาการทางร่างกาย รวมถึงความคิดความเข้าใจ (Gullon; King, 1997)

ความกลัว เป็นภาวะที่บุคคลมีความรู้สึกถึงภัยคุกคาม มีความรู้สึกกลัวต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งธรรมดาที่สามารถเกิดขึ้นกับทุกคน (ปรีชา วิหคโต, 2544)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ความกลัวคือความรู้สึกอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นเมื่อมีสิ่งเร้าหรือเหตุการณ์มากระตุ้นให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย ต้องเผชิญกับสิ่งคุกคามหรือความอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง แต่ความรุนแรงของความกลัวมาจากหลายปัจจัย เช่น อิทธิพลจากประสบการณ์ในอดีต ครอบครัว หรือลักษณะนิสัยของแต่ละคนด้วย

2.2.4 ที่มาของความกลัว

ความกลัวเป็นอารมณ์ปกติของมนุษย์ ที่นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเป็นกลไกป้องกันตนเอง ทำให้ร่างกายเกิดการเตรียมพร้อมที่จะรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นทั้งหลบหนีและการต่อสู้ ซึ่งความกลัวเกิดได้ทั้งจากการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ วัตถุหรือการนึกถึง

ความกังวลเป็นสิ่งที่ใกล้เคียงกับความกลัว แบ่งได้หลายประเภท

1. ความกังวลแบบปกติที่มักเกิดขึ้นก่อนเหตุการณ์สำคัญหรือระหว่างเหตุการณ์
2. ความกังวลที่เกิดจากวัตถุหรือสถานการณ์ หรือโรคกลัวความกังวล เป็นความกังวลที่เกินกว่าเหตุ
3. ความกังวลแบบชั่วคราว คือการเกิดขึ้นอย่างไม่มีเหตุผล (ไวท์เฮด, 2521)

สาเหตุของความวิตกกังวล มาจากหลายสาเหตุ ทั้งพันธุกรรม ด้านชีวภาพที่ร่างกายหลั่งสารบางอย่างมากกว่าปกติ และจิตใจโดยมีหลายปัจจัย เช่น เกิดจากการเลียนแบบพ่อและแม่ที่มีความวิตกกังวลสูง เหตุการณ์ในอดีตที่ทำให้เกิดความกลัว ความผิดหวังมากกว่าปกติ มีความชอบหรือความสนใจในเรื่องหวาดเสียวหรือน่ากลัวมากๆ เช่น ดูภาพคนตายในอดีต เหตุ ฟังเรื่องผีบ่อยๆ เป็นต้น การมองโลกในแง่ร้าย มองตนเองไม่ดี มองคนอื่นไม่ดี การแก้ไขเรื่องที่คับข้องใจไม่ถูกมาตลอดชีวิต เก็บกดไว้ในใจ การพบวิกฤตของชีวิตที่รุนแรงและกะทันหัน การมีความคาดหวังในชีวิตสูง เป็นต้น (วิทยานาควัชระ, 2546)

พรอยด์แบ่งความหวาดกังวลเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. Reality Anxiety คือความหวาดกลัวสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่อยู่รอบตัว ซึ่งเกิดกับมนุษย์ส่วนใหญ่

2. Neurotic Anxiety เป็นความกลัวที่คิดว่าจะไม่สามารถควบคุมตัวเองได้จนทำให้อับอาย ถูกประณาม

3. Moral Anxiety คือความกลัวที่เกิดจากความสำนึกผิดชอบชั่วดี (ฟรอยด์ อ้างถึงใน ศรี เรือน แก้วกังวาน, 2551)

ตามทฤษฎีลำดับขั้นแรงจูงใจของมาสโลว์ มนุษย์มีความต้องการขั้นพื้นฐานเป็นแรงจูงใจใน ลำดับที่ 2 คือ ความต้องการความปลอดภัยแห่งตนเองและทรัพย์สิน เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองจะทำให้ เกิดการผวาหรือความกลัวเนื่องจากมีความไม่มั่นคงเพียงพอ (มาสโลว์ อ้างถึงใน ศรี เรือน แก้ว กังวาน, 2551)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าความกลัวเกิดได้จากหลายปัจจัย ทั้งจากสภาพจิตใจส่วนบุคคล พันธุกรรม สารในร่างกาย สภาพแวดล้อม สิ่งเร้า ความสนใจ ความต้องการ เป็นต้น ที่ทำให้เกิดความ ไม่ปลอดภัย ไม่มั่นคง หรือไม่ได้อย่างที่คาดหวัง

2.3 อาชญากรรม

2.3.1 นิยามของอาชญากรรม ประเภทของอาชญากรรม

อาชญากรรม ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คำว่า Crime ตามพจนานุกรม Lexitron (2009) หมายความว่า การกระทำที่ผิด ศีลธรรม การตัดสินคำพิพากษา การจับกุม การลงโทษ การกล่าวหา หรือการกระทำความผิด โดยบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง

ราชบัณฑิตยสถาน (2493) ให้คำจำกัดความของคำว่า อาชญา หมายถึง อำนาจโทษ ซึ่งมักใช้ กับพระเจ้าแผ่นดินหรือเจ้านายชั้นผู้ใหญ่เช่นพระราชอาญา เป็นต้น ส่วนคำว่า กรรม หมายถึง การ กระทำที่สนองผลร้ายที่ทำได้แต่ปางก่อน คำว่า อาชญากรรม จึงมีความหมายถึง ปราบกฏการณ์หนึ่ง ทางสังคมที่เกิดขึ้นโดยการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้นกฎหมายได้บัญญัติเป็นข้อห้ามถือว่าเป็น ความผิด ซึ่งผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษ

ความหมายของอาชญากรรมตามพจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2539) หมายถึง การกระทำผิดทางอาญา ส่วนคำว่า อาชญา หมายถึง โทษ มัก ใช้สำหรับพระเจ้าแผ่นดินหรือเจ้านาย เช่น พระราชอาชญา โทษหลวงหรือโทษที่กระทำผิดต่อ ประเทศชาติหรือสังคม เช่น คดีอาญา ความอาชญา ฯลฯ

คณิศร์ เนียรวิฑูรย์ (2554) กล่าวถึงความหมายของอาชญากรรมว่าเป็นการกระทำที่มี ความผิดรุนแรงโดยเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายทำให้เป็นอันตรายต่อสังคม และผู้กระทำความผิดจะต้อง ได้รับโทษตามกฎหมายและข้อบังคับของสังคมนั้น ๆ

กองวิจัยและพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2550: ออนไลน์) ประเภทของอาชญากรรม เป็น 5 กลุ่มคดี ดังนี้

1. กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญประกอบด้วย คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีปล้นทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีวางเพลิง
2. กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกายและเพศประกอบด้วยคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา คดีทำให้ตายโดยประมาท คดีพยายามฆ่า คดีทำร้ายร่างกายและคดีข่มขืน กระทำชำเรา
3. กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ประกอบด้วย คดีลักทรัพย์ คดีวิ่งราวทรัพย์ คดีริบเอาทรัพย์ คดีกรรโชกทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีปล้นทรัพย์ คดีรับของโจรและคดีทำให้เสียทรัพย์
4. กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ คดีโจรกรรมรถยนต์ คดีโจรกรรมโค-กระบือ คดีโจรกรรมเครื่องมือเกษตรคดีปล้น-ชิงรถโดยสาร คดีปล้นชิงรถแท็กซี่ คดีข่มขืน และฆ่า คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีข่มขืน
5. กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายประกอบด้วย คดีความผิดตามพ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.ยาเสพติด พ.ร.บ.ปราบปรามการค้าประเวณี และพ.ร.บ.มีและเผยแพร่วัตถุลามไฟ

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า อาชญากรรม คือ การกระทำที่ผิดรุนแรงที่ฝ่าฝืนกฎหมายในสังคมแบ่งได้ 5 กลุ่ม คือ กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกายและเพศ กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ กลุ่มคดีที่น่าสนใจและกลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย

2.3.2 อาชญากรรมในเมืองใหญ่

กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่รวมกลุ่มคนที่แตกต่างหลากหลาย เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การลงทุน การตั้งถิ่นฐาน ประกอบอาชีพ ทั้งยังเป็นจุดศูนย์กลางของการขยายความเจริญสู่พื้นที่ข้างเคียงจึงทำให้มีคนที่เข้ามาอยู่อย่างหนาแน่น ในปี พ.ศ. 2558 กรุงเทพมหานครมีจำนวนประชากรมากที่สุดในประเทศจำนวน 5,696,409 คน แบ่งเป็นผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทยจำนวน 90,737 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2559 : ออนไลน์) และด้วยจำนวนประชากรที่มากและหลากหลายทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน เช่น มลพิษ จราจร ยาเสพติด อาชญากรรม เป็นต้น

จากรายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน ปี พ.ศ. 2555 พบว่า กรุงเทพมหานครมีครัวเรือนที่ประสบอาชญากรรมจำนวน 25,727 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ถือเป็นอันดับ 2 รองจากภาคที่ 3 (เขตจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี) เมื่อแยกเป็นประเภทพบว่า จำนวนของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ถูกเป็นผู้ประสบเหตุต่อทรัพย์สินมี ร้อยละ 97.8 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.7 อยู่ในช่วงอายุ 35-44 ปี ร้อยละ 30 และช่วง

อายุ 45-59 ปี ร้อยละ 34.9 ผู้กระทำผิดที่เป็นผู้กระทำผิดคนเดียวเป็นเพศชาย ร้อยละ 84.4 อยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี ร้อยละ 39.1 ผู้กระทำผิดกรณีที่เป็นผู้กระทำผิดมากกว่า 1 คน อยู่ในช่วงอายุ 18-25 ปี ร้อยละ 43.8 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเหยื่อกับผู้กระทำผิดที่ไม่รู้จักกันมาก่อน ร้อยละ 77.3 ช่วงเวลาเกิดเหตุ 18.01-06.00 น. ร้อยละ 54.9 สถานที่เกิดเหตุอยู่บริเวณที่พักอาศัย ร้อยละ 77.4 ที่ที่พักอาศัยมีลักษณะที่บุคคลภายนอกสามารถเข้าออกได้สะดวก ร้อยละ 64.8 บริเวณที่โล่ง ถนน พาหนะบริการสาธารณะ ร้อยละ 11.2 (อาภาศิริ สุวรรณานนท์, 2555) เขตที่มีปัญหาอาชญากรรมในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ ลาดพร้าว ท่าช้าง บางนา โขกษัย บางเขน และบางขุนเทียน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นเหตุอาชญากรรมในกลุ่มที่ 3 คือ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ (ระบบสารสนเทศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2558) ในกรุงเทพมหานครมีจุดเสี่ยงแบ่งเป็นสะพานลอยคนข้าม ซอยเปลี่ยว อาคารร้างและอื่นๆ

สถานที่เป็นส่วนหนึ่งของการปัจจัยในการเกิดเหตุอาชญากรรม โดยอาชญากรจะอยู่ในสถานที่ที่มีโอกาสเลือกเหยื่อที่เหมาะสม คือ อาชญากรจะอยู่บริเวณที่พักและที่ทำอาชญากรรมที่เป็นที่ที่ตนคุ้นเคยเพราะรู้จักช่องทางหลบหนี เมื่อมีเหยื่อที่เหมาะสมเข้ามาจึงประทุษร้ายต่อทรัพย์ หรือร่างกาย โดยเป็นสถานที่ที่เหยื่อเดินทางเป็นปกติอาจเป็นบริเวณที่พักหรือที่ทำงาน จากทฤษฎีรูปแบบอาชญากรรมแบ่งสาเหตุการกระทำผิดเป็น 3 ประการ คือ 1) Nodes คือสถานที่ที่บุคคลเดินทางไปกลับ จะมีการเกิดเหตุได้ทั้งตัวสถานที่และบริเวณใกล้เคียง 2) Paths บริเวณที่อาชญากรคิดว่าเหมาะสมที่เป็นที่คุ้นเคย 3) Edges บริเวณเขตแดนของที่พัก ที่ทำงาน ที่เที่ยว คือสถานที่ที่คนจำนวนมากที่ไม่รู้จักกันมาพบกันบริเวณนี้ เช่น ห้าง ร้านสะดวกซื้อ สวนสาธารณะ เป็นต้น สถานที่ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเกิดอาชญากรรม สามารถเกิดได้ทั้งบริเวณที่มีคนเยอะและคนน้อย กรณีที่มีคนเยอะอาชญากรรมจะเป็นประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ แต่หากเป็นที่เปลี่ยวโดยเฉพาะยามวิกาล รูปแบบอาชญากรรมอาจเป็นการกระทำต่อชีวิต ร่างกายและเพศ (Brantingham and Brantingham, 1990)

ผลสืบเนื่องจากความกลัวในอาชญากรรม (Hale, 1996)

1. ความกลัวบั่นทอนความสัมพันธ์ในชุมชนและการร่วมกลุ่มเพื่อนบ้าน ทั้งยังส่งผลให้พื้นที่สาธารณะกลายเป็นพื้นที่ต้องห้าม
2. ความกลัวส่งผลให้ผู้มีฐานะในละแวกนั้นหันมาปกป้องตนเองและทรัพย์สินของตนมากขึ้น บางคนอาจเลือกที่จะย้ายไปอยู่ที่อื่น ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลให้ชนชั้นล่างที่มีความลำบากในการเลี้ยงชีพอยู่แล้วเกิดความลำบากมากขึ้น
3. ความกลัวในอาชญากรรมอาจนำไปสู่การตั้งศาลเตี้ยและความไม่ไว้วางใจในกฎหมาย
4. สืบเนื่องจากความไม่ไว้วางใจในกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทำให้ผู้คนหันมาพกอาวุธเพื่อป้องกันตนเองมากขึ้น

5. ความกลัวในอาชญากรรมบั่นทอนสุขภาพจิตโดยเฉพาะกรณีในพื้นที่นั้นๆมีความเสื่อมโทรมอยู่แล้ว

6. ความกลัวในอาชญากรรมส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้คน เช่น คนจะเลือกอยู่บ้านมากขึ้นเพื่อปกป้องให้ตัวเองปลอดภัย โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่สามารถปกป้องตนเองได้ ทำให้คนในชุมชนไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน หวาดระแวงซึ่งกันและกัน มีโอกาสเกิดการทะเลาะเบาะแว้งในละแวกเพื่อนบ้านสูงขึ้น

2.3.3 ความกลัวในอาชญากรรม

ปัญหาอาชญากรรมมีผลต่อความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยทางร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนและสังคม ทำให้ต้องหาวิธีการป้องกันเพื่อให้ประชาชนปลอดภัย แม้จะมีการป้องกันมากขึ้น แต่สถิติของเหตุอาชญากรรมมีแนวโน้มสูงขึ้น จึงทำให้ประชาชนรู้สึกไม่ปลอดภัย ซึ่งจากการศึกษาความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน กรณีศึกษาที่ตำบลสำโรงเหนือ ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ของพิพัฒน์ ชุ่มมณีกุล (2543) สรุปได้ว่าประเภทอาชญากรรมที่ประชาชนกลัวมากที่สุด คือ การกระทำผิดต่อชีวิตและร่างกาย รองลงมาคือต่อทรัพย์สินและต่อเพศ โดยช่วงเวลาที่ทำให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัวมากที่สุดคือเวลากลางคืนหลังเที่ยงคืน (00.01 - 06.00 น.) รองลงมาคือก่อนเที่ยงคืน (18.01 - 00.00 น.) มักจะกลัวขณะที่อยู่นอกบ้าน อาคาร ร้านค้าหรือห้องพักตามลำพังในเวลากลางคืนมากที่สุด โดยเฉพาะเพศหญิงจะมีความกลัวมากกว่าเพศชาย

กนกพร บุปผาชาติ (2539: ง) วิจัยเรื่องความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้หญิง โดยสำรวจแบบเจาะจงในกลุ่มผู้หญิง 10 อาชีพ จำนวน 380 คน ได้ผลการวิจัยดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างมีความหวาดกลัวอยู่ในระดับกลาง ร้อยละ 81.3 2) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หวาดกลัวอาชญากรรมประเภทการข่มขืนมากที่สุด รองลงมาคือการฆาตกรรมและการทำร้ายร่างกาย 3) การทำกิจกรรมนอกบ้าน การใช้พาหนะในการเดินทาง การรับรู้ความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อและการรับรู้ประสบการณ์ของผู้อื่นมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) ตัวแปรที่ส่งผลต่อความหวาดกลัวมี 3 ตัว คือ การรับรู้ประสบการณ์ของผู้อื่น ลักษณะของพาหนะที่ใช้ในการเดินทางและความถี่ในการทำกิจกรรมนอกบ้าน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ความกลัวในอาชญากรรมประชาชนกลัวคือการทำร้ายต่อร่างกาย ทรัพย์สินทางเพศ และประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ในช่วงเวลากลางคืนจะมีความรู้สึกกลัวมากที่สุด ซึ่งมักเกิดในขณะที่อยู่นอกที่พักอาศัยหรือเดินทางโดยผู้หญิงจะมีความรู้สึกกลัวมากกว่าผู้ชาย ทั้งยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมด้วย

2.3.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความกลัวในอาชญากรรม

จากแผนแม่บทของกรมตำรวจ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2535 - 2539) ในแผนความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินระบุว่า ความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนมีสูงขึ้น เป็นผลมาจากหลายสาเหตุ ได้แก่ 1) สภาพอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นทั้งความถี่ ความรุนแรง การกระทำที่ต่อเนื่องและโหดร้ายมากยิ่งขึ้น 2) ประชาชนขาดความเชื่อมั่นต่อการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ 3) ประชาชนรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมจากสื่อต่าง ๆ (กองวิจัยและแผน, 2535: 27-28 อ้างถึงใน พิพัฒน์ ชุ่มมณีกุล, 2543)

คดีนี้ เนียรวิฑูรย์ (2554: ง) วิจัยเรื่องการเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร) จากการศึกษาสภาพแวดล้อมของย่านที่พักอาศัยซอยรัชดา 36 (ซอยเสือใหญ่อุทิศ) พบว่า เหตุอาชญากรรมประทุชร้ายต่อทรัพย์สินมักฉวยโอกาสในบริเวณมุมอับลับตาคน มุมมืดไม่มีแสงสว่างและทางเปลี่ยว ในช่วงเวลา 18.01- 24.00 น. เป็นผู้ที่ต้องอาศัยทางเดินเท้าเพื่อกลับที่พัก โดยลักษณะของบริเวณที่พักมีการก่อกำแพงสูงทึบทำให้มองไม่เห็นทั้งจากภายนอกและภายใน เส้นทางสัญจรซอยแคบและเล็ก มีมุมหักศอก คดเคี้ยวทำให้เป็นมุมอับลับตาคนเป็นที่แอบซ่อนของคนร้ายขาดการดูแล ไม่มีระเบียบ บุคคลภายนอกผ่านเข้าออกได้ง่ายและหลายเส้นทาง บางเส้นทางเป็นทางลัด แสงสว่างไม่ทั่วถึง มีที่รกร้างต้นไม้ใหญ่บดบังทัศนียภาพ และบางส่วนเป็นพื้นที่โดดเดี่ยวทำให้ขาดการติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนบ้าน

งานวิจัยของ Theo Lorence แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความกลัวในอาชญากรรมนั้นไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับความเป็นจริง กล่าวคือ หากมีปัจจัยกระตุ้น เช่น สภาพแวดล้อมทรุดโทรมหรือข่าวลือในท้องที่ อาจส่งผลให้คนรู้สึกหวาดกลัวอาชญากรรมได้แม้ในพื้นที่นั้นจะไม่เคยเกิดอาชญากรรมจริงก็ตาม

Theo Lorence และคณะ (2013) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกลัวอาชญากรรมกับสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยใช้การวิจัยเอกสาร โดยรวบรวมเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับความกลัวอาชญากรรมของประเทศอังกฤษจาก 18 ฐานข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมหรือสัญลักษณ์บางอย่างที่สื่อถึงการขาดการดูแล เช่น ฝุ่น ภาพกราฟฟิตี้ ขยะกระจุกแตก หรืออาคารบ้านเรือนที่มีสภาพเสื่อมโทรม รกร้าง นั้นส่งผลให้เกิดความกลัวอาชญากรรม นอกจากนี้ ปัจจัยทางสังคม เช่น การสื่อสารข่าวสารในละแวกเพื่อนบ้าน ถือเป็นแรงขับเคลื่อนให้บุคคลเกิดความกลัวอาชญากรรมได้เช่นกัน

Bonnie Rae Grohe (2006) ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับอาชญากรรม ความกลัวอาชญากรรม และแนวทางการปกป้องตนเองของผู้อยู่อาศัยจาก 3 ชุมชน ในเขต Fort Worth รัฐ Texas โดยเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากแบบวัดความกลัวอาชญากรรมในสถานการณ์สมมติ กับแบบวัดความกลัวอาชญากรรมในละแวกที่อยู่อาศัย ร่วมกับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกัน

ตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความกลัวอาชญากรรม คือ สภาพของอาคาร บ้านเรือนในพื้นที่ สัญลักษณ์ที่แสดงถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจในชุมชน เช่น โครงการลงทุนใหม่ๆ ทั้งนี้ เพศ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้และความกลัวอาชญากรรมเช่นกัน

Jaehyung Andrew Park (2008) ทำการศึกษาปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลทางจิตวิทยา จนทำให้เกิดความกลัวอาชญากรรมในคนเดินถนน เช่น ทางแคบ มุมอับ ขยะ ถังขยะ และบุคคลที่มีท่าทีคุกคาม จนเกิดเป็นพฤติกรรมการเดินทางหลีกเลี่ยงสิ่งเหล่านั้น ผ่านการสร้างสภาพสิ่งแวดล้อมเสมือน (Virtual Environment) และการทดลองใช้กับอาสาสมัครจำนวน 60 คน ก่อนจะนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาเป็นโมเดล “Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED)” ที่มีจุดมุ่งหมายในการลดความกลัวอาชญากรรม และความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรม ผ่านการออกแบบผังเมืองและการปรับสภาพแวดล้อมในชุมชน

สรุปว่าลักษณะปัจจัยที่ส่งผลต่อความกลัวในอาชญากรรมนอกจากข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ตรงแล้ว สภาพแวดล้อมก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความกลัว โดยมีลักษณะดังต่อไปนี้ สภาพของอาคารบ้านเรือนในพื้นที่ที่ขาดการดูแล เช่น ฝุ่น ภาพกราฟฟิตี ขยะ กระจกแตก ลักษณะของทางสัญจร เช่น มุมมืด มุมอับ ทางเลี้ยว ซอยแคบ เล็ก ทางเปลี่ยว หรือบุคคลที่มีท่าทีคุกคาม เป็นต้น

จากข้อมูลพบว่า ความกลัวเกิดจากสิ่งที่ทำให้มนุษย์รู้สึกเกิดความไม่ปลอดภัย ไม่นั่นคง ซึ่งเกิดจากหลายปัจจัยเช่น สภาพจิตใจของแต่ละบุคคล ประสบการณ์ตรง สิ่งเร้า สภาพแวดล้อม ความสนใจ เป็นต้น ในที่นี้กล่าวถึงความกลัวในความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อจิตใจ จากความกลัวต่อภัยอาชญากรรมซึ่งปัจจุบันยังคงมีการเกิดอาชญากรรมหลายรูปแบบทั้งเป็นอันตรายต่อบุคคล และทรัพย์สิน โดยลักษณะของสิ่งที่ทำให้เกิดความกลัวในความรุนแรงนี้ประกอบด้วย ทัศนคติ ประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สิ่งเร้าหรือสภาพแวดล้อม และสังคม ความกลัวนี้เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดการแสดงออก ตอบโต้หรือป้องกันตัวให้สามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย

บทที่ 3

การถ่ายภาพและผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเรื่องการถ่ายภาพจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับการรวบรวมแนวทางของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจด์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ทฤษฎีจิตวิสัย

3.2 ภาพถ่าย

3.2.1 ศิลปะภาพถ่าย

3.2.2 ประเภทของภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.2.3 อิทธิพลของภาพต่อการรับรู้

3.3 แนวทางของศิลปินที่เกี่ยวข้อง

3.3.1 ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านแนวคิด

3.3.2 ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

3.1 ทฤษฎีจิตวิสัย

ทฤษฎีจิตวิสัย อัตนัยนิยม อัตวิสัย (Subjectivism) “เชื่อว่าบุคคลล้วนมีอัตตา (Ego) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของมนุษย์ เป็นสิ่งเที่ยงแท้ถาวรที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งการรับรู้และแสดงความเป็นปัจเจกของแต่ละคน” (กัจจกร สุนพงษ์ศรี, 2555: 97) คือ คุณค่าทางสุนทรียะไม่ได้อยู่ที่คุณสมบัติของวัตถุ แต่เกิดจากมนุษย์เกิดความรู้สึก ให้คุณค่าต่อวัตถุนั้น โดยขึ้นอยู่กับความรู้สึกของแต่ละบุคคลและขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ทำให้แตกต่างกัน แม้จะมีความรู้หรือประสบการณ์เท่ากันก็ตาม

ทฤษฎีจิตนิยมอูตรวิสัย (Transcendental idealism) ของ อิมมานูเอล ค้านต์ (Immanuel Kant, 1724-1804) นักปรัชญาชาวเยอรมัน ให้เกณฑ์การตัดสินเรื่องรสนิยมและเกี่ยวกับ Sublime ที่มีความสำคัญมาก ว่ามนุษย์จะรับรู้ต้องผ่านการทำงานของจิตเท่านั้นเพราะจิตอยู่เหนือประสบการณ์ การให้คุณค่าทางสุนทรียะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการทำงานของจิต หรืออยู่ที่ความพอใจ โดยมี 3 แบบ คือ 1) การเกิดจากความงามเห็นพ้อง 2) การเกิดจากความอิมใจในการบรรลุความสุขสุดยอดในความดี และ 3) การเกิดจากเงื่อนไข่อีก 3 ประการ คือ ความเป็นสากล ความจำเป็น และความรู้สึกของบุคคลที่มีความต้องการในสิ่งนั้น (กัจจกร สุนพงษ์ศรี, 2555: 97-98, 116)

“Sublime, sublimity คือ ประเสริฐ เลิศ คุณค่าสูงสุด บริสุทธิ์อย่างยิ่ง คำนี้เป็นคำสำคัญมากในสุนทรียศาสตร์ เป็นหัวข้อหนึ่งในการประเมินคุณภาพและคุณค่าของผลงานศิลปะนั้นๆ และใช้ในการวิจารณ์ศิลปะด้วย คำนี้เริ่มใช้ในศตวรรษที่ 18 ในทางสุนทรียศาสตร์นำมาใช้ทางด้านวรรณศิลป์ก่อน ต่อมาจึงประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียภาพในงานจิตรกรรม” (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2559: 547-548)

ซิปโลม์ (Sublime) คือ “สภาวะหรือประสบการณ์พิเศษ เป็นประสบการณ์ที่น้อยคนจะได้รับอธิบายยาก” (ไพโรจน์ ชมณี, 2559: 32-39)

ชาฟท์ บิวรี (Shaft Bury) (Earl of Shaftbury: 1671-1713) เป็นนักสุนทรียศาสตร์ที่สนใจเรื่องรสนิยม ได้ให้ความหมายของ Sublime ว่า หมายถึง “ประสบการณ์ พบเห็นสิ่งทีพิเศษ ดีเลิศ ซึ่งน้อยคนจะมีโอกาส” (อ้างถึงใน ไพโรจน์ ชมณี, 2559: 32-39)

3.2 ภาพถ่าย

3.2.1 ศิลปะภาพถ่าย

การถ่ายภาพ มาจาก Photography จากภาษากรีก 2 คำ คือ Phos หมายถึง แสงสว่าง และ Graphein หมายถึงการเขียน ดังนั้นจึงหมายถึงการเขียนด้วยแสงสว่าง (สมาน เฉตระการ, 2542) โดยความหมายเชิงศิลปะหมายถึง การวาดภาพด้วยแสงและเงาเพื่อสื่อความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก หรือทัศนคติ

ในอดีตการถ่ายภาพเป็นเพียงการบันทึกภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นของมนุษย์หรือกิจกรรมในแต่ละวัน เมื่อเวลาผ่านไปการถ่ายภาพถือเป็นการบันทึกเวลาและพื้นที่ (Time and space) ผ่านสายตาและความรู้สึกของมนุษย์ในเวลาช่วงนั้น ในอดีต นับตั้งแต่การวาดภาพในถ้ำเล่าเรื่องการล่าสัตว์ การใช้ชีวิต ภาพถือเป็นการบันทึกเหตุการณ์และเป็นสิ่งสำคัญในการแสดงออกของมนุษย์ ต่อมาในศตวรรษที่ 19 จึงได้เกิดการบันทึกภาพถ่าย เมื่อถึงช่วงกลางศตวรรษที่ 19 การถ่ายภาพถือเป็นการถ่ายทอดความจริงที่เกิดขึ้นเพราะกล้องมีความสามารถเหมือนกับที่สายตามนุษย์มองเห็น จากนั้นจึงพัฒนามาเป็นงานศิลปะ ภาพถ่ายกลายเป็นส่วนหนึ่งของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งมีการพัฒนาในด้านภาพไปพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีของอุปกรณ์ในการถ่ายภาพจนกลายเป็นระบบดิจิทัลดังในปัจจุบัน (Wright T., 2016)

ภาพถ่ายเป็นการนำความรู้และหลักการพื้นฐานทางศิลปะมาใช้เพื่อถ่ายทอดแนวคิดของช่างภาพ (อวบ สาณะเสน, 2553) ภาพถ่ายเป็นสื่อกลางของการถ่ายทอด อารมณ์ ความรู้สึก ทัศนคติ ความรู้ ประสบการณ์ของกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้ส่งและผู้รับสื่อ (กมล ฉายาวัดนะ, 2544)

สามารถสื่อความหมายให้ผู้ชมสามารถเข้าใจเรื่องได้เร็วและง่ายกว่าตัวหนังสือจึงถือเป็นสื่อสากล ทั้งยังมีความถูกต้องในการบันทึกเหตุการณ์ ณ ขณะนั้นได้ทันทีและสามารถอยู่ได้นาน (ฮารทิพย์ เสรีนทวัฒน์, 2550) ภาพถ่ายเป็นการสื่อสารที่ส่งผลต่อการรับรู้และมีประสิทธิภาพที่ช่วยในการจำ อย่างไรก็ตาม ภาพถ่ายที่สามารถสื่อความหมายได้ดีต้องใช้ทั้งเทคนิคและศิลปะในการถ่ายภาพ จึงจะสื่อถึงความรู้สึกและอารมณ์ของภาพ ภาพถ่ายจึงเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ (ชัยชนะ จารุวรรณกร, 2548)

ศิลปะการถ่ายภาพมีความแตกต่างจากการวาดหรือการระบายสี เพราะเป็นการนำเสนอวัตถุ เหตุการณ์ความจริงที่อยู่ตรงหน้า ซึ่งการวาดไม่สามารถสื่อความเป็นจริงได้เท่ากับภาพถ่าย เพราะภาพถ่ายสามารถถ่ายทอดความงามได้ทันทีเพียงแค่อุปกรณ์ถ่ายภาพ Walton (1984) (อ้างถึงใน Willson, 2013) เสนอว่าภาพถ่ายได้นำเสนอความเป็นจริงอย่างถูกต้องแท้จริงและตรงไปตรงมา ความสามารถนี้ถือเป็นลักษณะเด่นของภาพถ่ายที่สามารถถ่ายทอดจากมุมมองและแนวคิดของช่างภาพได้ชัดเจน ทั้งยังสามารถทำให้ผู้ชมเชื่อตามได้ทันที สอดคล้องกับ Lopes (2003) (อ้างถึงใน Willson, 2013) ว่าการมองวัตถุผ่านภาพถ่าย สามารถกระตุ้นให้เกิดความสนใจเห็นได้เห็นสิ่งนั้น โดยตรงแล้วยังมีความชัดเจน ถูกต้อง และจริงใจ

เทคโนโลยีส่งผลต่อการถ่ายภาพ โดยเฉพาะการถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัล (Digital photography) ที่ช่วยลดเวลาในการแสดงผลของภาพ ทั้งยังสามารถปรับแต่งภาพได้ง่าย สะดวก รวดเร็วและยังคงคุณภาพ (Keimig, L. and Martin, S., 2010) จากเดิมกล้องฟิล์มเป็นการเก็บบันทึกภาพ แต่ระบบดิจิทัลคือการเก็บข้อมูล (Input) เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้กล้องเป็นเพียงตัวกลางในการบันทึกภาพเท่านั้นแต่ยังคงมีกระบวนการในการถ่ายภาพเหมือนกัน ทั้งนี้การอัดภาพของระบบฟิล์มจะลดลงทุกครั้งในขณะที่ระบบดิจิทัลที่ยังให้คุณภาพคงเดิม นอกจากนี้ยังช่วยให้จัดแต่งภาพได้สะดวกและเร็วยิ่งกว่า เทคโนโลยีทำให้ทั้งการถ่ายภาพและการนำภาพจากแหล่งอื่นมาประยุกต์ใช้ใช้งานได้ง่ายขึ้น แต่อาจลดความน่าเชื่อถือของภาพลงเพราะไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าภาพผลงานชิ้นสุดท้ายไม่มีการแต่งเติมเพิ่มมากกว่าความจริง (Wright, 2016)

ความเปลี่ยนแปลงสู่โลกดิจิทัลส่งผลต่อวัฒนธรรมและงานศิลปะ ศิลปะดิจิทัล (Digital art) ขยายวงกว้างขึ้นในช่วงกลางถึง ค.ศ. 1990 ศิลปินร่วมสมัยจำนวนมากใช้อินเตอร์เน็ตเป็นสื่อร่วมกับเครื่องมือดิจิทัลอย่างคอมพิวเตอร์และเทคนิคอื่นๆ ในการสร้างสรรค์หรือปรับแต่งผลงานศิลปะ นอกจากนี้แกลอรีที่จัดแสดงงานยังพัฒนาการสู่การแสดงผลงานแบบดิจิทัล ด้วยการทำเป็นสื่อดิจิทัลหรือสื่อในระบบออนไลน์ทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงงานได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น ทั้งงานศิลปะดิจิทัลหมายถึงการถ่ายภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวด้วย เพราะกล้องและเลนส์คืออุปกรณ์เทคโนโลยีอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้คอมพิวเตอร์ช่วยปรับแต่งภาพให้เป็นภาพนามธรรมถึงรูปแบบที่สมจริง

ยิ่งขึ้นได้ รวมถึงกระบวนการพิมพ์ที่ใช้เทคโนโลยีในการพิมพ์ ตลอดจนการพัฒนาหมึกที่ใช้พิมพ์ เพื่อให้ได้คุณภาพงานพิมพ์หรือพื้นผิวของวัสดุพิมพ์ตามต้องการ (Wands, B., 2006)

คุณลักษณะสำคัญของภาพถ่าย (อ้างอิงในภุชณี ทองเลิศ, 2545: 37-43) จำแนกได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

1. อำนาจของภาพในฐานะที่เป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องเป็นจริง (Power of Evident Accuracy and Authentication) ความสามารถในการบันทึกเหตุการณ์ของภาพถ่ายส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม Legrady และ Evans กล่าวว่าในประวัติศาสตร์ของภาพถ่ายของตะวันตก สื่อภาพถ่ายมีอำนาจในการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดชั่วขณะให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ผ่านการที่ช่างภาพได้คัดสรรเหตุการณ์และจัดองค์ประกอบให้เข้ากับความสำเร็จของตน Silverstone และ Barthes ให้เห็นว่ากล้องถ่ายภาพไม่สามารถโกหกได้ แต่ความหมายของสิ่งที่อยู่ในภาพอาจโกหกเราได้ ภาพถ่ายจึงเป็นหลักฐานสำคัญที่รับรองเรื่องของเวลา

2. ความสามารถในการเปลี่ยนภาพความเป็นจริงให้กับเหตุการณ์ ภาพถ่ายมีศักยภาพในการลวง คุณค่าของความถูกต้องของความหมายที่ปรากฏอยู่ในภาพถ่ายเป็นยังเป็นที่ถกเถียงกันในปัจจุบัน เช่น Evans เห็นว่ากล้องถ่ายภาพไม่สามารถโกหกได้ แต่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อสื่อสิ่งที่ไม่จริงได้ นอกจากนี้เทคโนโลยีการถ่ายภาพยังสามารถเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงของปรากฏการณ์ได้ผ่านเทคนิคในการสร้างสรรค์ภาพ ส่วน Noth เห็นว่าการสร้างสรรค์ภาพอาจเป็นการลวงของช่างภาพ ในการสร้างสิ่งต่างๆจากสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริง โดยใช้ความสามารถในการลวงตาของภาพถ่ายที่เกิดจากการแต่งภาพ การใช้ฟิลเตอร์กรองแสงการถ่ายภาพซ้อน หรือเทคนิคในการสร้างสรรค์ภาพต่างๆ Ang เห็นว่าภาพถ่ายเป็นสื่อที่มีพลังและอำนาจในการสื่อสารของมนุษย์ สามารถสื่อสารเชื่อมโยงได้กับตัวเอง ความคิดและช่วยทำความเข้าใจต่อสิ่งรอบตัวได้ ซึ่งเกิดจากทั้งคนถ่ายภาพและคนรับภาพที่มีประสบการณ์หรือความคิดเดิมของคนนั้นต่อภาพ

3. การแสดงความคลุมเครือระหว่างความจริงกับจินตนาการ Mitchell กล่าวว่าภาพดิจิทัลเป็นสิ่งของที่คลุมเครือระหว่างความจริงกับจินตนาการ การพัฒนากระบวนการสร้างภาพด้วยคอมพิวเตอร์นำสู่คำถามเกี่ยวกับคุณค่าของภาพถ่ายในแง่ของเป็นความจริง (Realism) และนำไปสู่การโต้แย้งเกี่ยวกับความเป็นจริงในภาพว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจยืนยันได้ ภาพถ่ายดิจิทัลมีลักษณะของความสมบูรณ์เกินพอดี (Too Perfect) และเกินจริง (Too Real) เป็นความสมบูรณ์ที่มนุษย์ไม่อาจเห็นได้

ตามปกติ จึงทำให้ Wells เห็นว่าภาพถ่ายขาดคุณค่าในการอ้างอิงความเป็นจริง เพราะภาพถ่ายสามารถปรับเปลี่ยนอย่างไรก็ได้ในยุคดิจิทัล

4. ความหมายของภาพขึ้นอยู่กับบริบท (Polysemous) Benjamin กล่าวถึงผลกระทบของเทคโนโลยีการผลิตที่มีต่อภาพถ่าย ในบทความเรื่อง The work of Art in the Age of mechanical reproduction ว่ากระบวนการผลิตซ้ำของภาพถ่ายทำให้คุณค่าในความเป็นต้นฉบับหมดไป ภาพที่เคยปรากฏในสถานที่หนึ่งในช่วงเวลาหนึ่งกลายเป็นงานผลิตซ้ำที่สามารถเห็นได้โดยทั่วไป อย่างไรก็ตาม มีผู้โต้แย้งว่าความหมายของตัวงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นต้นฉบับแต่สามารถตีความได้หลากหลายตามลักษณะการใช้งานที่แตกต่างไปจากเดิม ความถูกต้องของภาพถ่ายจึง อาจไม่มีอยู่ในภาพนั้นแต่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบแวดล้อมหรือบริบทที่เกี่ยวข้องเช่น ภาพถ่ายอาจไม่สามารถทำหน้าที่สื่อสารจริงหรือเท็จ แต่เมื่อรวมกับคำบรรยายภาพหรือข้อความจะสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนมากขึ้น

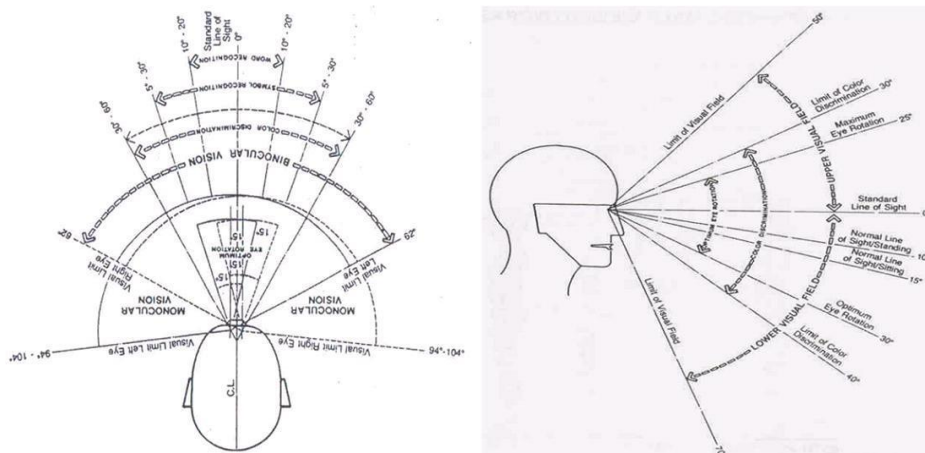
5. ความงามและอารมณ์ (Beauty and Mood) Ang กล่าวว่าความสามารถอันยิ่งใหญ่ ที่เราควรใช้ให้เกิดประโยชน์จากภาพถ่ายคือเรื่องของความงาม ที่เกิดจากความเข้าใจในการสร้างสรรค์กับเทคโนโลยีที่เหมาะสม และเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตใจ การใช้องค์ประกอบศิลป์ การใช้สีเส้น รูปร่างรูปทรงความสมดุลลดทอนรายละเอียดและแสงเงา และการแสดงออกถึงเรื่องราว

ภาพถ่ายที่ดีต้องมีความน่าสนใจและสามารถดึงดูดผู้ชมได้ ด้วยการจัดองค์ประกอบภาพและมุมมองที่ดีและใส่อารมณ์ความรู้สึกให้สามารถแสดงออกถึงสิ่งที่ช่างภาพต้องการสื่อสารให้กับผู้ชมได้รับรู้อย่างมีเอกภาพ (New York Institute of Photography, 1995: P. 3-27 อ้างถึงใน กนกรัตน์ ยศไกร, 2550) การจัดองค์ประกอบในการถ่ายภาพจึงเป็นเรื่องสำคัญในการถ่ายภาพ โดยแต่ละภาพจะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ผสมกัน แต่จะมีลักษณะเด่นของภาพหลักที่แตกต่างกัน ช่างภาพจึงควรรู้จักเลือกและกำหนดแนวคิดในการนำเสนอสร้างสรรค์งาน และคำนึงถึงองค์ประกอบย่อยของเรื่องราวตามเป้าหมายที่ต้องการ เพื่อทำให้สื่อความหมายภาพถ่ายได้อย่างมีคุณค่า (เอกนถน บางท่าไม้, 2556)

หนึ่งในองค์ประกอบที่น่าสนใจในการนำมาใช้กับการถ่ายภาพคือ พื้นผิว (Texture) เพราะพื้นผิวมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกในการกระตุ้นการรับรู้ สามารถรับรู้ได้จากการใช้ร่างกายสัมผัสโดยตรง (Tactile texture) หรือสัมผัสด้วยการมองเห็น (Visual texture) สามารถสื่อความหมายและอารมณ์ให้กับผู้ชมภาพได้เป็นอย่างดีแม้ไม่ได้สัมผัส ซึ่งเกิดได้จากการมีประสบการณ์ตรงที่เคยรับรู้ลักษณะพื้นผิวนั้นๆมาก่อน พื้นผิวของวัตถุแต่ละอย่างจะมีลักษณะเฉพาะตัวที่จะส่งผลต่อการจัดองค์ประกอบและช่วยสร้างน้ำหนักให้กับภาพได้ โดยพื้นผิวที่มีความเรียบจะให้ความรู้สึกคล่องตัว

รวดเร็ว เรียบง่าย ปลอดภัย อ่อนโยน เหมาะสำหรับการสื่อความหมายแง่บวก ส่วนผิวขรุขระจะให้ความรู้สึกหยาบกระด้าง ไม่น่ามอง มีน้ำหนัก มั่นคง แข็งแรง นอกจากนี้ยังเหมาะกับการสื่อความหมายที่ลึกลับ น่าค้นหา น่ากลัว เป็นต้น ลักษณะของพื้นผิวแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ 1) ลักษณะผิวจริงเชิงกายภาพ (Real texture) คือ ผิวที่เกิดขึ้นได้จากวัตถุที่อยู่ตามธรรมชาติ สามารถสัมผัสจับต้องได้จริง 2) ลักษณะผิวเทียม (Artificial texture) คือลักษณะผิวที่เกิดจากการสร้างเลียนแบบธรรมชาติ เพื่อให้สัมผัสได้ด้วยการมองเห็น เกิดการลวงตาที่สามารถทำให้เกิดความรู้สึกได้ ในการถ่ายทอดพื้นผิวด้วยภาพถ่าย ควรใช้ระยะชัดลึกเพื่อเก็บรายละเอียดได้อย่างชัดเจน ทิศทางของแสงด้านข้างกับผิวขรุขระเพื่อให้เห็นความลึก ความนูน ให้เกิดมิติของพื้นผิวชัดเจนขึ้น ประกอบกับเลนส์ที่มีคุณภาพดีมีความสำคัญในการช่วยให้พื้นผิวเด่นชัดขึ้น (ณัฐกร สงคราม, 2557 ; ประสิทธิ์ จันเสรีกร, 2539 ; สุรพงษ์ บัวเจริญ, 2554 ; เอกนถุน บางท่าไม้, 2556)

องศาในการรับภาพของเลนส์ก็มีผลต่อการถ่ายทอดและรับรู้เรื่องราวได้ เพราะตามีลักษณะกลมทำให้ส่วนรับภาพมีความโค้งตามรัศมีของตาทำให้เห็นมุมมอง (Perspective) น้อยและระยะชัดแคบมาก แต่ส่วนรับภาพของกล้องแบนทำให้เกิดมุมมองมากกว่า และภาพที่เหลื่อด้านข้างจะไม่ชัดเจน (กนก เดชวาสน์, 2557) โดยความกว้างของสายตามนุษย์ที่รับภาพได้ (Focal Length) คือ ช่วงตั้งแต่ 40-60 หรือประมาณ 50 มม. เมื่อเทียบกับเลนส์ถือว่าเป็นเลนส์มุมปกติ (Normal lens) (Tanapoj (Ta) Chaivanichanan, 2016) อีกทั้งความสามารถในการมองเห็นของมนุษย์มีองศาที่จำกัดทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง มุมมองการมองเห็นในแนวนอน (Visual Field Horizontal Plane) ในขณะที่มองตรงของมนุษย์มีมุมมองในการเห็นภาพประมาณ 62 องศา และมีระยะในการอ่านตัวอักษรประมาณ 10-20 องศา ส่วนระยะในการมองเห็นของตาข้างซ้ายและขวาประมาณ 94-104 องศา มุมมองในแนวตั้ง (Visual Field Vertical Plane) ในขณะที่มองตรงนั้นมีระยะในการมองเห็นภาพด้านบนประมาณ 50 องศา ด้านล่างประมาณ 70 องศา (วิทยา อินทร์สอนและคณะ, ม.ป.ป.)

ภาพที่ 1 มุมมองการมองเห็นในแนวนอนและแนวตั้ง

ที่มา :

<http://www.thailandindustry.com/onlinemag/view2.php?id=221§ion=4&issues=13>

3.2.2 ประเภทของภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจด์ มีดังต่อไปนี้

3.2.2.1 การถ่ายภาพเมือง (Cityscape photography)

การถ่ายภาพเมือง (Cityscape photography) คือการถ่ายภาพสื่อสารเรื่องราวของเมือง ในด้านต่าง ๆ ทั้งบรรยากาศของสถานที่ การเดินทาง วิถีชีวิต เป็นต้น มีที่มาจากการบินที่ภาพเพื่อเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ บันทึกการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ หรือค่านิยม เรียกว่าการถ่ายภาพสารคดีและพัฒนาต่อเนื่องจนกลายเป็นการถ่ายภาพเมือง มีเทคนิคในการถ่ายภาพ ตั้งแต่การเลือกใช้เลนส์ ช่วงเวลาในการถ่ายภาพ ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของแสงทำให้มีผลต่ออารมณ์ (Apochtophy's[online], 2017)

3.2.2.3 การถ่ายภาพกลางคืน (Night photography)

การถ่ายภาพกลางคืน (Night photography) เป็นการถ่ายภาพในสภาพแสงน้อย จึงต้องใช้เวลาในการถ่ายภูมายนานอย่างน้อยหลายวินาที แม้ภาพที่ออกมาเป็นเพียงภาพเดี่ยวแต่ก็ยังสามารถเห็นถึงความเคลื่อนไหวที่อยู่ในภาพ ทำให้เกิดประสบการณ์ที่ต่างไปจากการถ่ายภาพเวลากลางวันที่ใช้เวลาถ่ายเพียงเสี้ยววินาที ทำให้เกิดความรู้สึกถึงความลึกลับ อันตราย ความไม่รู้ไม่ปกติหรือมีความพิเศษมากขึ้นต่อภาพถ่ายกลางคืน (Keimig, L. and Martin, S., 2010)

3.2.3 อิทธิพลของภาพต่อการรับรู้

ภาพ (Visual) มีความสำคัญในการนำเสนอ สามารถกระตุ้นประสาทสัมผัสของผู้รับสารให้เกิดความหมายในการสื่อสารและมีผลต่อการรับรู้ (Perception) ของผู้อ่านทางด้านความคิด (Cognition) และอารมณ์ (Affection) ที่ส่งผลต่อทัศนคติและการจดจำ (เสรี วงษ์มณฑา, 2535)

การรับรู้ภาพของมนุษย์มีการทำงานประสานกันระหว่างตาและสมอง เมื่อตาจับภาพจึงถูกนำไปประมวลผลเทียบกับประสบการณ์เดิมที่ถูกเก็บไว้ในสมองจึงแปลความหมายที่เกิดจากการรับรู้ภาพ

ทฤษฎีเกสตัลต์ (Gestalt Theory) อธิบายเรื่องจิตวิทยาการรับรู้ภาพว่า มนุษย์มีการจัดระบบระเบียบสิ่งที่มองเห็นเพื่อทำให้เกิดการรับรู้แบบองค์รวมและรับรู้ความหมายมากกว่าดูจากส่วนย่อย (ฐานิศวรร เจริญพงศ์, 2545)

ชัยชนะ จารุวรรณกร (2548: ง) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างสรรคภาพถ่ายสิ่งพิมพ์โฆษณาสินค้าโดยอาศัยทฤษฎีเกสตัลต์ ได้วิเคราะห์หลักการจัดระเบียบการรับรู้ วิธีการสื่อสารด้วยภาพ และการสร้างสรรคภาพถ่ายสิ่งพิมพ์โฆษณาของทฤษฎีเกสตัลต์ พบว่า 1) การจัดระเบียบการรับรู้ใช้ปัจจัยเรื่องความคล้ายคลึงกันให้เห็นถึงความเป็นกลุ่มทำให้ง่ายต่อการรับรู้ความสัมพันธ์ 2) วิธีการสื่อสารด้วยภาพใช้การเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปมัยไม่สื่อถึงสินค้าแบบตรงตัวโดยใช้ความหมายของภาพหรือสัญลักษณ์ในการเชื่อมโยงความคิดเข้ากับสินค้า และ 3) การสร้างสรรคภาพด้วยการผสมผสานรูปของวัตถุด้วยการสร้างภาพให้แปลกและมีมุมมองที่ต่างออกไป

Wertheimer (1999) นำเสนอหลักการของเกสตัลต์ (Gestalt Theory) เรื่องการจัดระบบการรับรู้ (Laws of Organization in Perceptual Forms) จากแนวคิดในการรับรู้แบบองค์รวมว่าการมองเห็นหรือการรับรู้ภาพเกิดจากการจัดระบบสิ่งที่มองเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งก่อน องค์ประกอบย่อยจะถูกจัดรวมกลุ่ม แต่ส่วนย่อยไม่ส่งผลต่อการรับรู้ภาพแต่เกิดจากการส่งเสริมกันของแต่ละส่วน เช่น ส่วนที่มีความคล้ายคลึงกัน ส่วนที่อยู่ใกล้กันจะถูกมองเป็นส่วนเดียวกัน แต่ส่วนที่ต่างหรือห่างกันจะถูกมองแยกออกจากกัน ซึ่งหลักการของเกสตัลต์ส่งผลต่อนักออกแบบและนักถ่ายภาพ เพราะแสดงให้เห็นว่ามนุษย์จัดระบบด้านการมองเห็นอย่างไร (ฐานิศวรร เจริญพงศ์, 2545)

ภาพถ่ายมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับรูปแบบการมองเห็น จากหลักทฤษฎีเกสตัลต์ที่อธิบายถึงรูปแบบหรือพฤติกรรมกรรมการมองเห็นของมนุษย์ หากพิจารณาองค์ประกอบของภาพถ่ายอาจพบว่าการใช้หลักการจัดระเบียบการรับรู้ของเกสตัลต์อยู่

Arnheim (1969: 15) สิ่งที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่เห็น เช่น เรื่องขนาดของวัตถุ สิ่งที่เรารับรู้จะไม่สอดคล้องกับขนาดของวัตถุจริง กระบวนการในการรับรู้ภาพของมนุษย์เกิดจากการทำงานประสานกันของตาและสมอง เมื่อตารับภาพแล้วภาพนั้นจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลหรือประสบการณ์เดิมที่อยู่ในสมองแล้วแปลความให้เกิดการรับรู้ภาพในสิ่งที่เห็น

Wertheimer (1923) กล่าวถึง หลักการจัดระเบียบการรับรู้ (Laws of Organization and Perceptual Forms) จากทฤษฎีของเกสตัลต์เรื่องการมองเห็นหรือรับรู้ภาพเกิดจากการจัดระบบสิ่งที่มองเห็นอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นกลุ่มก่อน ที่ทำให้เกิดการรับรู้แบบกลุ่ม โดยหลักการดังกล่าวได้แก่

1. ปัจจัยจากความใกล้ชิด (The Factor of Proximity) คือองค์ประกอบที่อยู่ใกล้ชิดกันจะถูกรับรู้ว่ามีความสัมพันธ์หรือเป็นกลุ่มเดียวกันมากกว่าสิ่งที่อยู่ห่างออกไป (Lidwell et al., 2003: 160)

2. ปัจจัยจากความคล้ายคลึงกัน (The Factor of Similarity) องค์ประกอบที่มีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกันจะถูกรับรู้ว่าเป็นกลุ่มเดียวกันมากกว่าองค์ประกอบที่ไม่เหมือนกัน (Lidwell et al., 2003: 184)

3. ปัจจัยจากการเปลี่ยนแปลงที่เหมือนกัน (The Factor of Common Fate) องค์ประกอบที่มีการเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกันในเวลาเดียวกันความเร็วเท่ากัน จะถูกรับรู้ว่าเป็นกลุ่มเดียวกันมากกว่า การเคลื่อนที่ในทิศทางต่างกัน (Lidwell et al., 2003: 160)

4. ปัจจัยจัดการเตรียมการรับรู้ (The Factor of Objective Set) การเตรียมการรับรู้โดยการสร้างความคาดหวัง expectation ให้กับผู้รับรู้อาจทำให้เกิดการรับรู้ว่าจะองค์ประกอบนั้นมีความเป็นกลุ่มเดียวกัน (Rock, 1975: 352)

5. ปัจจัยจากความต่อเนื่อง (The Factor of Good Continuation) สิ่งที่อยู่ในแนวเส้นตรงหรือเส้นคงที่สม่ำเสมอจะถูกรับรู้ว่ามีสัมพันธ์กันมากกว่าองค์ประกอบที่ไม่ได้อยู่ในแนวเดียวกัน

6. ปัจจัยจากการปิดส่วนที่ไม่สมบูรณ์ (The Factor of Closure) แม้ว่าภาพจะมีองค์ประกอบไม่สมบูรณ์แต่การรับรู้ของมนุษย์สามารถปิดส่วนนั้นหรือเติมเต็มส่วนที่ขาดหายไปเองได้

7. ปัจจัยจากประสบการณ์เดิม (The Factor of Past Experience) ประสบการณ์เดิมทำให้เกิดการจดจำและสามารถ บอกลักษณะขององค์ประกอบนั้น ทำให้รับรู้ว่าเป็นกลุ่มเดียวกันหรือมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

Xiangyi Fu (2016) ศึกษาแนวทางการสร้างความกลัวให้แก่ผู้ชมในภาพยนตร์สยองขวัญ ผ่านการศึกษาวิเคราะห์ภาพยนตร์สยองขวัญจำนวน 6 เรื่อง โดยมุ่งประเด็นที่การแสดงออกด้านภาพและเสียง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสร้างความกลัวให้แก่ผู้ชมประกอบด้วย การจัดสีและแสงเงา การสร้าง Timeline และการเคลื่อนไหว การเลือกใช้พื้นที่ที่เชื่อมโยงกับผู้ชม และการใช้เสียง ผลการวิจัยนี้สามารถใช้อ้างอิงในการสร้างสื่อภาพยนตร์ที่สามารถกระตุ้นความรู้สึกหวาดกลัวของผู้ชมได้

3.3 แนวทางของศิลปินที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวทางของศิลปินที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยเชิงสร้างสรรค์เรื่องศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านแนวคิดและผลงานที่เกี่ยวข้องด้านรูปแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.3.1 ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านแนวคิด

3.3.2 ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

3.3.1 ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านแนวคิด

3.3.1.1 โมริ ริเวอร์ ฮิโรโต (MORI RIVER HIROTO) ศิลปินญี่ปุ่นที่เดินทางไปยังเมืองลูบิน (Lubin) ต้องการถ่ายทอดบรรยากาศความเงียบยามค่ำคืนของเมือง ทั้งๆที่เวลากลางวันในเมืองจะเต็มไปด้วยรถและผู้คนแต่บรรยากาศตอนกลางคืนกลับแตกต่างเพราะมีบรรยากาศที่เปลี่ยวและเงียบมีแต่แสงไฟจากร้านตรงหัวมุมถนนนี้เท่านั้นที่ให้แสงสว่าง

ภาพที่ 2 Light of Lubin ค.ศ. 2015 โดย โมริ ริเวอร์ ฮิโรโต

ที่มา : http://kanazawaconcierge.blogspot.jp/2015/01/blog-post_26.html, 2015

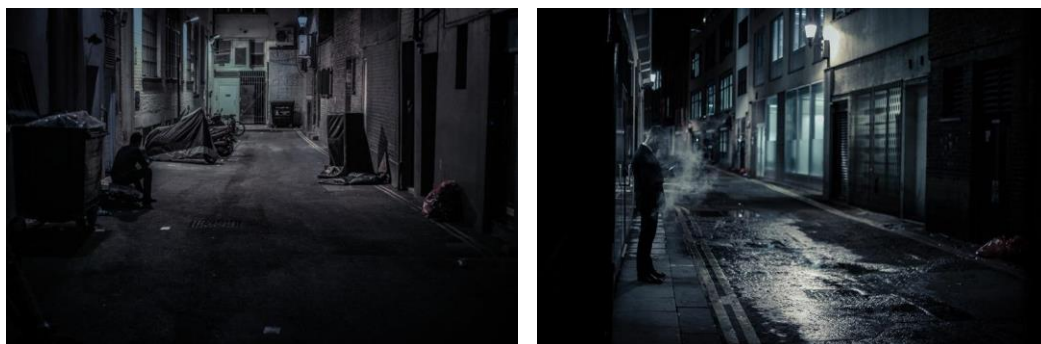
3.3.1.2 Tine Poppe ศิลปินถ่ายทอดช่วงฤดูหนาวของนอร์เวย์ที่พระอาทิตย์อยู่ไกลมากที่สุด ทำให้มีช่วงเวลากลางคืนยาวนานกว่ากลางวัน ซึ่งมีเพียงแค่ 2 ชั่วโมงต่อวันเท่านั้น

ภาพที่ 3 Norway's Time of Darkness: The Winter Solstice ค.ศ. 2017 โดย Tine Poppe

ที่มา : <https://www.lensculture.com/articles/tine-poppe-norway-s-time-of-darkness-the-winter-solstice, 2017>

3.3.1.3 Edo Zollo เป็นช่างภาพที่ถ่ายภาพสิ่งหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง (Street photography) ที่ถ่ายทอดงานในรูปแบบของฟิล์มนัวร์ ก่อนที่ Zollo เป็นช่างภาพเคยทำงานหลากหลายอาชีพและเคยทำงานเวลากลางคืน ทำให้ได้สังเกตบรรยากาศของลอนดอนเวลากลางคืนที่แตกต่างจากกลางวันอย่างสิ้นเชิง ทั้งเสียง สถานที่ท่องเที่ยว และผู้คน Zollo กล่าวว่าลอนดอนเป็นเมืองที่มีเอกลักษณ์ เวลากลางคืนดูลึกลับ น่าสนใจ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดที่มีทั้งสิ่งใหม่ หรือบางอย่างเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยจนไม่สามารถสังเกตเห็นได้ แม้บางมุมลอนดอนเป็นเมืองที่น่าเบื่อเพราะเป็นเมืองที่มีพร้อมทุกอย่างทั้งสิ่งบันเทิง อาหารและผู้คนที่หลากหลาย แต่สิ่งนี้ทำให้สามารถเกิดจินตนาการได้หลากหลายเช่นกัน Zollo จึงถ่ายภาพบรรยากาศของเมืองและผู้คนในลอนดอนช่วงเวลากลางคืนโดยสมมุติว่าตนเองเป็นคนถ้ามอง คิดเสมอว่ากำลังถ่ายสิ่งที่ลึกลับ Zollo จะทำความคุ้นเคยหรือศึกษาสถานที่นั้นก่อน แล้วจึงถ่ายทอดโดยผสมความคิดของตนเองที่อาจจะป็นมุมที่ผู้ชมไม่เคยคิดมาก่อน เทคนิคในการถ่ายจะใช้ความลึก ความยาวและมุมมองของภาพที่ช่วยให้รู้สึกว่ามีอะไรซ่อนอยู่ไปไกล้มากเกินไป และใช้บรรยากาศสีของภาพในโทนเย็นเสมอ Zollo จะค้นหาเส้น แสง และเงาที่แตกต่างออกไปจากเวลาปกติ กล้องแคนนอน (Canon) กับเลนส์ 50 มิลลิเมตรในการถ่ายภาพ ส่วนกระบวนการหลังถ่าย Zollo มีแนวคิดที่ไม่จำเป็นมากนัก เพียงปรับเรื่องคุณภาพของภาพ เรื่องความคมชัด สีสั่น เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ภาพที่ 4 *In the Dark of Night* โดย Edo Zollo

ที่มา : <https://mymodernmet.com/edo-zollo-night-photography/>, 2017

3.3.1.4 Gordon Donovan ถ่ายภาพเมืองแคมเดนที่มีปริมาณเหตุอาชญากรรม เยอะที่สุดในนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐอเมริกา ภาพของ Donovan สื่อถึงความอันตรายในเมืองแคมเดนที่ อันตรายของอเมริกา โดยถ่ายทอดสถานที่ซึ่งเก่า พุพัง เสื่อมโทรม มีขยะ ในมุมมองระดับสายตา ทำให้ดูอันตรายแม้ในตอนกลางวัน

ภาพที่ 5 *Boarded buildings and bullet-ridden walls: Inside one of America's most dangerous cities where nearly everyone is a victim of crime ค.ศ. 2015* โดย Gordon Donovan

ที่มา : [http://www.dailymail.co.uk/news/article-3214507/Boarded-buildings-bullet-](http://www.dailymail.co.uk/news/article-3214507/Boarded-buildings-bullet-ridden-)

[walled-Pictures-dark-underbelly-one-America-s-dangerous-cities.html](http://www.dailymail.co.uk/news/article-3214507/Boarded-buildings-bullet-ridden-walls-Pictures-dark-underbelly-one-America-s-dangerous-cities.html), 2018

3.3.1.5 ธันวา ห้วงสมุทร (2550 : ง) สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดความเป็นรูปธรรมของความรู้สึกหวาดกลัวที่แฝงเร้นอยู่ในจิตใจของมนุษย์ตามรูปแบบของงานจิตรกรรมแนวอภิปรัชญา โดยนำความกลัวที่ทำให้เกิดจินตนาการมาสร้างสรรค์ผลงานถึงสิ่งที่หวาดกลัว การหลีกหนี วิธีการต่อสู้และการรับมือกับความหวาดกลัว โดยลักษณะของผลงานที่ปรากฏในภาพเสมือนสิ่งที้อาจจะเกิดได้จริงในช่วงขณะหนึ่ง

ภาพที่ 6 ผลงานจิตรกรรมชุดความเป็นรูปธรรมของความรู้สึกหวาดกลัวที่แฝงเร้นอยู่ในจิตใจของมนุษย์ตามรูปแบบของงานจิตรกรรมแนวอภิปรัชญา โดย ธันวา ห้วงสมุทร (2550)

3.3.1.6 สมภาพร คล้ายวิเชียร (2554 : ง) สร้างสรรค์จิตกรรมสื่อผสม : ความกลัวในวิถีชีวิต โดยสื่อถึงความกลัวที่จะไม่ได้ในสิ่งที่ปรารถนาและได้ในสิ่งที่ไม่ปรารถนา ได้เลือกใช้ใยแมงมุมเพื่อสื่อถึงการดักจับที่ที่ปรารถนาและป้องกันภัย และอัญมณีที่มีพลังในการให้พบแต่ความดีเพื่อช่วยในการขจัดความกลัว โดยอยู่บนพื้นฐานของลัทธิปรนัยที่เชื่อว่าความงามเป็นคุณสมบัติของวัตถุ

ภาพที่ 7 ผลงานสร้างสรรค์จิตกรรมสื่อผสม : ความกลัวในวิถีชีวิต โดย สมภาพ คล้ายวิเชียร (2554)

3.3.1.7 อัยนา ญุฑธานนท์ (2556 : ง) สร้างสรรค์ผลงาน วิดีโออาร์ต : ทุกวันฉันยังกลัว ได้สื่อให้สังคมตระหนักถึงการใช้ชีวิตอย่างหวาดระแวงผ่านการสร้างสรรค์จากผู้หญิงที่เสียคู่ชีวิต จากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพร่วมในการเก็บข้อมูล เพื่อทำความเข้าใจมุมมอง อารมณ์ ความรู้สึกของผู้หญิงที่อยู่ในเหตุการณ์ โดยในวิดีโออาร์ตบรรยาย ให้ให้เห็นเรื่องการใช้ชีวิต วัฒนธรรมและอัตลักษณ์ ประกอบด้วย 3 เรื่องราว คือ บรรยากาศสวนยาง ประเพณีสังสรรค์การตีฆ้องของชาวมุสลิม ผู้หญิงที่ได้รับการสูญเสียจากเหตุการณ์ แล้วนำเรื่องทั้ง 3 มาประสานกันเพื่อสื่อให้เห็นภาพรวมของการใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ ความยาว 10 นาที

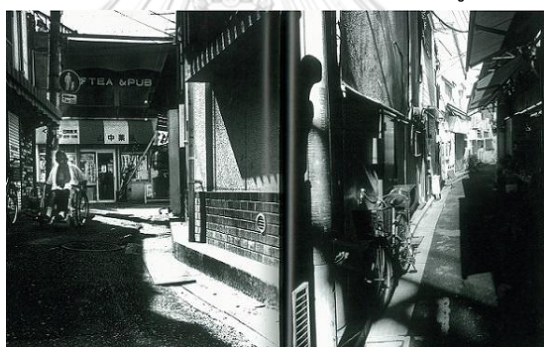

ภาพที่ 8 ผลงานวิดีโออาร์ต : ทุกวันฉันยังกลัว โดย อัยนา ญุฑธานนท์ (2556)

การรวบรวมผลงานที่เกี่ยวข้องด้านแนวคิดแบ่งได้เป็น 3 ส่วนคือ 1) แนวคิดในการถ่ายทอดแง่ลบของเมือง ศิลปินสื่อถึงเรื่องทัศนียภาพและบรรยากาศลักษณะเป็นภาพถ่ายมุมที่ไม่น่าดูในบริเวณต่าง ๆ ด้วยมุมมองระดับสายตา 2) การถ่ายทอดบรรยากาศตอนกลางคืนที่มีความเงียบเหงาแตกต่างจากเวลากลางวันที่มีผู้คนสัญจรจำนวนมาก ลักษณะของภาพจะมีการทิ้งพื้นที่ว่างที่เป็นมุมมืด 3) ความอันตรายหรือความน่ากลัว ศิลปินสื่อสารอย่างตรงไปตรงมาถึงสถานที่ที่เปลี่ยว ร้าง หรือเป็นสถานที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม 4) รูปแบบของการสร้างสรรค์งานเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกกลัวในแง่ลบต่าง ๆ ที่เกิดจากตัวศิลปินที่รู้สึกต่อสิ่งที่ตนเองกลัวคู่กับรูปแบบวัฒนธรรมและสังคม

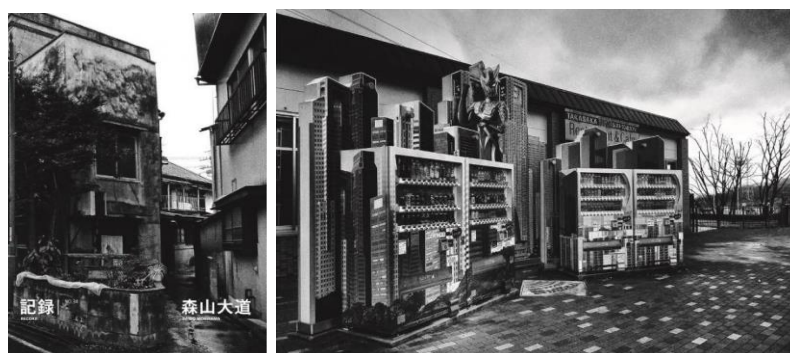
3.3.2 ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านการสร้างสรรค์ผลงาน

3.3.2.1 ไดโดะ โมริยามา (Daido Moriyama) ศิลปินญี่ปุ่นเป็นช่างภาพแนวสตรีท (Street photographer) มีผลงานถ่ายภาพสถานที่ต่างๆในประเทศญี่ปุ่นโดยถ่ายทอดเรื่องราวของเมืองที่ศิลปินคุ้นเคย ในรูปแบบภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสงสูง (High-contrast)

ภาพที่ 9 Osaka ค.ศ. 2016 โดย ไดโดะ โมริยามา

ที่มา : <http://www.akionagasawa.com/en/shop/books/others/osaka/>, 2016

ภาพที่ 10 RECORD No.34 ถ่ายเมืองโตเกียว ค.ศ. 2016 โดย ไดโดะ โมริยามา

ที่มา : <http://www.akionagasawa.com/en/shop/books/akionagasawa/record-no-36/>,

3.3.2.2 ทาคูมะ นากาฮิระ (Takuma Nakahira) เป็นศิลปินชาวญี่ปุ่นได้ศึกษาผ่านการถ่ายภาพว่าเมืองตอนกลางวันกับกลางคืนต่างกันอย่างไร ทั้งสภาพเมืองและวิถีชีวิตของคนว่าเมืองไม่ได้เป็นอย่างที่สื่อมักกล่าวถึงว่าเมืองคือที่ของความวุ่นวายหรือก้าวร้าว แต่มีอะไรที่ลึกซึ้งและยุ่งเหยิงมากกว่านั้น แต่ในความยุ่งเหยิงนั้นที่ทำให้เมืองถูกมองได้ว่าเป็นความสวยงามอย่างสมบูรณ์แบบโดยถ่ายเป็นภาพขาวดำ

ภาพที่ 11 Takuma Nakahira: *For a Language to Come* ค.ศ.1960-70 โดยทาคูมะ นากาฮิระ
ที่มา : <https://otraformademirar.org/2011/01/01/takuma-nakahira-for-a-language-to-come/>, 2010

3.3.2.3 จอน ดีเบอร์ (Jon Deboer) เป็นทั้งช่างภาพและนักออกแบบกราฟิกอาศัยอยู่ที่เมืองดีทรอยต์ รัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา งานชุด “Mysterious Silhouettes Along Detroit’s Dark City Streets” ของดีเบอร์เป็นงานสไตล์ดิจิทัลนัวร์ (Digital Noir) ที่เร้าความรู้สึกเรื่องความลึกลับของเส้นทางถนนตอนกลางคืนในเมืองดีทรอยต์ ในรูปแบบภาพขาวดำที่ประกอบด้วยเงาดำ หมอกขาวและไฟกระพริบถ่ายทอดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในเมืองที่น่าสนใจ ศิลปินกล่าวว่าช่างภาพส่วนใหญ่เน้นเรื่องเรขาคณิต เส้น รูปร่าง รูปแบบและความสมมาตรของเมืองถนนที่แวววาว เงามืด องค์ประกอบที่แข็งแกร่ง และแสงที่จัดเป็นส่วนหนึ่งของแรงบันดาลใจในการทำงานชิ้นนี้ ดีเบอร์มักจะหาอารมณ์หรือความรู้สึกที่จะแสดงออกมาในขณะที่ถ่ายแต่ละภาพ มากกว่าถ่ายแค่สิ่งที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ดีเบอร์เชื่อว่าการถ่ายภาพขาวดำสามารถสื่ออารมณ์ได้ดีไม่ใช่เพียงแค่สื่อถึงสิ่งที่เห็น

ภาพที่ 12 *Mysterious Silhouettes Along Detroit's Dark City Streets* ค.ศ. โดย Jon Deboer
ที่มา : <https://mymodernmet.com/jon-deboer-digital-noir/>, 2010

ผลงานที่เกี่ยวข้องด้านการสร้างสรรค์ผลงานทั้งหมดเป็นการถ่ายภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสงสูง (High contrast) เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวของเมือง โดยเฉพาะของจอห์น ดีโบเออร์ (Jon Deboer) ที่เน้นเรื่องอารมณ์ความรู้สึกกลับของเมืองหลังเวลาเที่ยงคืนที่ดูน่าค้นหาด้วยมุมมองที่หลากหลาย ได้นำแนวทางมาในการสร้างสรรค์ผลงานโดยการถ่ายทอดในรูปแบบของภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสงมาก (High contrast) เพื่อเน้นบรรยากาศให้ดูมีความกดดัน โทนขาวดำช่วยทำให้สามารถนำเสนอเรื่องของ ความมืด ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

แผนภูมิที่ 2 สรุปผลงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์เรื่อง ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ เป็นการวิจัยสร้างสรรค์ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวิจัยและขั้นตอนการพัฒนา ซึ่งจำแนกได้เป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

- 4.1 การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 4.2 การเลือกสถานที่ในการถ่ายภาพและลงพื้นที่ภาคสนาม
- 4.3 การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ
- 4.4 การพัฒนาผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ
- 4.5 การสรุปผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ

4.1 การศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เก็บข้อมูลและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเชิงสร้างสรรค์เรื่อง ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ มีวัตถุประสงค์ในการใช้ภาพถ่ายในการถ่ายทอดความรู้สึกถึงความรุนแรงในความสงบยามค่ำคืนของพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข่าวทางโทรทัศน์ เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ วารสาร งานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้อง ประสพการณ์ตรงที่เคยเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ และข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดูแลคดีด้านอาชญากรรม เพื่อศึกษาลักษณะและสถานที่ที่เกิดเหตุความรุนแรง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้ ความกลัว สภาพแวดล้อม อาชญากรรม การถ่ายภาพดิจิทัล อิทธิพลของการถ่ายภาพกับการรับรู้ และแนวทางของศิลปินที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาสนับสนุนการถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ชมสามารถรับรู้ความรุนแรงในความสงบของสถานที่นั้นๆ ได้ชัดเจนขึ้น โดยนำแนวทางการถ่ายทอดภาพถ่ายเมืองในรูปแบบของภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสงมาก (High contrast) เพื่อเน้นบรรยากาศให้ดูมีความกดดัน โทนขาวดำช่วยทำให้สามารถนำเสนอเรื่องของความมืดได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นมาใช้ ส่วนการใช้มุมมองพาโนรามาเป็นสิ่งที่ต่างจากผลงานของศิลปินที่ยกมา ส่วนใหญ่จะถ่ายภาพในระยะปกติที่เลนส์สามารถรับมุมมองนั้นๆ ได้

4.2 การเลือกสถานที่ในการถ่ายภาพและลงพื้นที่ภาคสนาม

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลของสถานที่จากข่าวอาชญากรรมจากการค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต คนรู้จัก และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 4.2.3 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจจาก 4 สถานี ต่อไปนี้

4.2.1.1 เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลบางเขน สอบถาม ร.ต.อ.สุนทร ไทวงษ์ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2559 กล่าวถึงเหตุในเขตพื้นที่ว่า เคยมีเหตุชิงทรัพย์เกิดบริเวณย่านลาดปลาเค้า ถนนตัดใหม่ถนนประเสริฐมนูกิจ หน้าผับเส้นถนนพหลโยธิน บริเวณด้านข้างและหน้าห้างเวลาหลังห้างปิด บริเวณทางเดินรอบรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และซอยเปลี่ยวย่านวัชรพล เหตุส่วนใหญ่ผู้ร้ายมักขี่มอเตอร์ไซด์มาตุลาตเลาก่อนแล้วจึงวนกลับมาชิงทรัพย์อีกครั้งหากเหยื่อยังอยู่ในบริเวณที่เปลี่ยวหรือไม่มีคนและไม่ระมัดระวังตัว ลักษณะพื้นที่ที่ไฟส่องสว่างไม่ทั่วถึง เนื่องจากมีต้นไม้จำนวนมากทำให้ไฟสลัว

4.2.1.2 เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว สอบถามเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2559 กล่าวถึงเหตุในเขตพื้นที่ว่าเคยมีเหตุทุบรถบริเวณลานจอดรถที่ไม่มีรั้วรอบขอบชิด ชิงทรัพย์บริเวณซอยลาดพร้าว 93 95 และ 97 ย่านนี้มีเหตุเกิดบ่อยเพราะลักษณะซอยสามารถเชื่อมถึงกันได้หลายจุด ผู้ร้ายจะรู้ที่ซ่อนและทางหนีเป็นอย่างดีมักเกิดเหตุเวลาหลังเลิกงาน

4.2.1.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลโชคชัย สอบถาม ร.ต.อ.ธรรมพงศ์ เดชวรไพบุลย์ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2559 กล่าวถึงเหตุในเขตพื้นที่ว่าเส้นถนนลาดพร้าวมักเกิดเหตุบ่อยในบริเวณที่มีตึก เปลี่ยว คนเดินฟุตบอล และป้ายรถเมล์ เช่น ซอยนาคนิวาส 16 เคยเกิดเหตุวิ่งราว กระชากสร้อย ซอยลาดพร้าว 87 แยกวงหิน มักเกิดเวลาหลังเที่ยงคืนจนถึง 6 โมงเช้า คือตอนเข้ามีตึกขณะเดินทางไปทำงานและเวลาหลังห้างปิด ของที่มีถูกชิงทรัพย์คือ สร้อย กระเป๋า และมีถือ

4.2.1.4 เจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง สอบถาม ร.ต.อ.รักเกียรติ ปทุมวัลย์ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2559 กล่าวถึงเหตุในเขตพื้นที่ว่าเวลาหลังเที่ยงคืนเคยมีเหตุผู้ร้ายเมายาจีชิงทรัพย์เหยื่อบนสะพานลอยคนข้ามที่อยู่บนถนนวิภาวดี โจรขี่มอเตอร์ไซด์ชิงทรัพย์เหยื่อบริเวณสะพานข้ามคลองเปรม ชิงทรัพย์ข้างตู้กดเงินหน้า 7 Eleven ที่ตั้งอยู่ในปั้มน้ำมัน คนร้ายขี่มอเตอร์ไซด์บิ๊กไบท์ประกบเบียดเหยื่อ ในซอยหน้าวัดเทวะ ทุบกระจกรถในหมู่บ้านท่าทราย ลักรถจักรยานที่ลานจอดรถหน้าห้างที่ไม่มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ป้ายรถเมล์ซึ่งจะเกิดกับเหยื่อที่นั่งเล่นโทรศัพท์หรือจ้องกระจกกำลังขึ้นลงรถ ลักษณะเหตุการณ์ส่วนใหญ่คนร้ายจะขี่มอเตอร์ไซด์มาชิงทรัพย์ โดยเฉพาะโทรศัพท์และกระเป๋าถือ บางครั้งอาจขี้นครมา ช่วงเวลาที่มักเกิดเหตุคือ ตี 1 - ตี 2 หรือช่วงที่คนเริ่มบางตา ทั้งยังแนะนำให้ถ่ายในพื้นที่ที่เคยสัญจรหากมีเหตุร้ายจะได้รู้เส้นทางหนีได้

จากข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจสรุปได้ว่า ลักษณะเหตุการณ์ความรุนแรงที่เคยปรากฏมักเกิดเวลาหลังห้างปิดจนถึงช่วงเข้ามีตึกที่มีคนสัญจรน้อย ของที่ถูกชิงทรัพย์ไปส่วนใหญ่คือโทรศัพท์มือถือในขณะที่เหยื่อกำลังเล่นโทรศัพท์อยู่ หรือกระเป๋าที่สะพายไว้ด้านนอกโดยไม่ทันระวังตัวหรือสังเกตสิ่งรอบข้าง ในบริเวณเส้นทางเปลี่ยวแล้วมีเหยื่ออยู่คนเดียว คนร้ายมักขี่รถจักรยานยนต์มาตุลาตเลาก่อนแล้วจึงวนกลับมาชิงทรัพย์อีกครั้ง ลักษณะของสถานที่ที่สามารถเกิดได้ทั้งที่เปิดกว้างและซอยเปลี่ยวแต่ซอยเปลี่ยวมีความเสี่ยงมากกว่าซึ่งสอดคล้องกับ คณิตธ์ เนียรวิฑูรย์ (2554) กล่าวถึง ลักษณะของ

พื้นที่ที่มักเกิดเหตุความรุนแรงจะเป็นพื้นที่เข้าออกที่พักออาศัย ซอยเปลี่ยว บริเวณที่พื้นผิวถนนหรือทางเดินไม่เรียบร้อย ไฟส่องสว่างไม่ทั่วถึง มุมอับ และมุมมืด

เจ้าหน้าที่ตำรวจกล่าวว่าเหตุสามารถเกิดได้ทุกที่หากมีครบทั้ง 3 สิ่ง คือ โอกาส เหยื่อ และผู้ร้าย ดังนั้นเราควรระมัดระวังตนเองไม่ทำให้ตนเองเป็นเหยื่อ และไม่ควรรออยู่ในจุดเสี่ยง จึงแนะนำให้ไปถ่ายภาพในที่ที่คุ้นเคยเพื่อความปลอดภัยของผู้วิจัยในการเดินทางและรู้เส้นทางหนีหากเกิดเหตุสุดวิสัย

4.2.2 ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเมื่อค้นคำว่า จุดเสี่ยงในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่สอดคล้องตามที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้ข้อมูลเรื่องลักษณะของสถานที่เกิดเหตุ บริเวณที่เกิดเหตุ และสภาพของที่เกิดเหตุ ดังนี้

4.2.2.1 ข้อมูลจาก มติชนออนไลน์ (2560) วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560 รายงานข่าวเรื่อง “กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) พบ 217 จุด เสี่ยงในกรุงเทพมหานคร จี้ กทม.เร่งปรับภูมิทัศน์ 50 เขต” โดยได้ลงข้อมูลจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล เรื่องแจ้งข้อมูลจุดเสี่ยง จุดล่อแหลมต่อการเกิดอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่กรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 30 มกราคม 2560 จากการสำรวจพบว่ามีจุดเสี่ยงทั้งหมด 217 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 มีจำนวน 11 แห่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีจำนวน 39 แห่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 มีจำนวน 35 แห่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 มีจำนวน 19 แห่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 มีจำนวน 37 แห่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 มีจำนวน 25 แห่ง กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 มีจำนวน 8 แห่ง และกองบังคับการตำรวจนครบาล 9 มี จำนวน 28 แห่ง

4.2.2.2 ข้อมูลจาก เดลินิวส์ (2560) วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 รายงานข่าวเรื่อง “ระวัง 217 จุดทั่วกรุง เสี่ยงอันตรายห้ามไปคนเดียว” ได้รายงานรายละเอียดของพื้นที่ต่าง ๆ โดยแบ่งพื้นที่ตามการดูแลของกองบังคับการตำรวจนครบาลแต่ละส่วน หลังจากสำรวจตามแหล่งข่าวผู้วิจัยเลือกพื้นที่ของกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 มีซอยวิชรพลซอย 4 ถนนวิชรพล เขตสายไหม กับซอยลาดพร้าว เขตจตุจักร และพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 บริเวณซอยจรัญสนิทวงศ์

4.2.2.3 ข้อมูลจาก วอยซ์ (Voice) (2558) วันที่ 6 ตุลาคม 2558 รายงานข่าวเรื่อง “อันตราย!! กทม.มีจุดเสี่ยงมากกว่า 600 จุด” รายงานว่าในกรุงเทพมหานครยังคงมีพื้นที่เสี่ยงอันตรายต่อภัยอาชญากรรมมากกว่า 600 จุด โดยตำรวจให้คำแนะนำให้ระวังในการเดินทางเวลาเข้ามืดและตอนกลางคืน และในสถานที่สูงเสี่ยง เช่น พื้นที่เปลี่ยว แสงไฟส่องสว่างไม่ทั่วถึง ทางเดินสาธารณะ ป้ายรถเมล์ ศูนย์การค้า ลานจอดรถ เป็นต้น

4.2.3 ข้อมูลจากคนรู้จักแนะนำสถานที่ที่รู้สึกว่าจะไม่ปลอดภัย มีลักษณะเป็นซอยเปลี่ยว เงียบ แสงส่องสว่างไม่ทั่วถึง ได้แก่ พื้นที่ในเขตธนบุรีใกล้สี่แยกบ้านแขกเป็นตรอกทางเดินที่ลัดออกถนน

อิสรภาพ เขตบางกอกน้อยบริเวณตลาดวังหลังเวลาหลังตลาดปิด เขตสาทรในซอยตลาดพลูมีลักษณะเป็นถนนเลนเดียว และเขตบางรักในย่านสี่พระยาที่เป็นแหล่งชุมชนมีตรอกซอกซอยจำนวนมาก

4.2.4 ลงพื้นที่ภาคสนาม หลังจากผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลของสถานที่จากข่าวอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้วิจัยจึงทำการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อสำรวจลักษณะของพื้นที่ด้วยตนเอง โดยการสำรวจมุมที่สามารถถ่ายภาพ สถานที่ที่จอดรถ เส้นทางที่สามารถหนีได้ และสิ่งที่จะต้องเตรียมการเพิ่มเติม คือ ไฟฉายสำหรับช่วยเพิ่มแสงสว่างให้รายละเอียดในการถ่ายภาพชัดเจนขึ้น แผ่นอะคริลิกสีสำหรับย้อมสีภาพเฉพาะจุด กระดาษแก้วสำหรับย้อมสีภาพเฉพาะจุด โดยกระดาษแก้วจะให้แสงสีที่สว่างกว่า และน้ำสำหรับเพ้นเพื่อช่วยสร้างเงาสะท้อนที่พื้นให้บรรยากาศเหมือนมีคราบสกปรก เป็นต้น ซึ่งการสำรวจช่วยให้ผู้วิจัยได้สัมผัสบรรยากาศจริงของพื้นที่และถ่ายภาพสถานที่ด้วยมือถือก่อนนำมาสร้างสรรค์ผลงาน

4.2.5 เลือกสถานที่ถ่ายภาพ จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม ลักษณะพื้นที่จุดเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าให้เลือกพื้นที่ที่ผู้วิจัยเคยสัญจรผ่านเป็นเงื่อนไขหลักในการคัดเลือกพื้นที่ และการลงพื้นที่สำรวจ แต่หลังจากการสำรวจพื้นที่พบว่าบางพื้นที่ไม่สามารถนำมาใช้ได้เนื่องจากเป็นพื้นที่เปิดกว้างมากเกินไปทำให้ไม่รู้สึกถึงบรรยากาศของความรุนแรง หรือบางพื้นที่มีการปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว เช่น ซ่อมบำรุงระบบส่องสว่าง ปรับปรุงผิวถนน ทาสีกำแพงใหม่ มีไซต์ก่อสร้าง เป็นต้น ทำให้บรรยากาศที่เคยมีสูญหายไป จึงสรุปพื้นที่ในการถ่ายภาพได้จำนวน 21 ที่ จาก 11 เขต อันได้แก่ หลักสี่ บางเขน บางซื่อ จตุจักร บางพลัด ธนบุรี บางกอกน้อย สาทร พญาไท ปทุมวัน และบางรัก โดยในแต่ละพื้นที่เป็นพื้นที่ธรรมดาทั่วไปที่ผู้คนสามารถสัญจรได้ตามปกติ เวลากลางคืนหลังจากเวลา 22.30 น. ที่ผู้คนบางตา หรือบางที่ไม่มีผู้คนสัญจร ที่ทำให้ผู้วิจัยสัมผัสบรรยากาศได้ดังนี้

4.2.5.1 เขตจตุจักร ซอยลาดพร้าว 9 เป็นซอยที่มีลมผ่าน มีไฟส่องสว่างเป็นระยะมุมอับเป็นบางจุด สภาพอาคารบางส่วนดูไม่ค่อยได้รับการดูแล ตอนกลางคืนเงียบมาก ได้ยินแค่เสียงลมที่ทำให้กิ่งไม้ไหว ยิ่งเดินเข้าไปในซอยยิ่งเงียบเพราะแทบไม่ได้ยินเสียงรถที่ถนนใหญ่ ช่วงกลางซอยระบบส่องสว่างไม่ทั่วถึงดูมืดกลับ เงียบเหงา เมื่อเดินถึงกลางซอยแล้วยังรู้สึกไม่อยากจะเดินต่อเข้าไปอีก คอยระวังข้างหลังว่าจะมีใครเดินตามเข้ามาหรือไม่ เกิดความคิดว่าหากผู้ร้ายเดินตามมาไม่รู้ว่าจะหนีไปทางไหนเพราะเป็นซอยตัน

ภาพที่ 13 บรรยากาศเขตจตุจักร ซอยลาดพร้าว 9

4.2.5.2 เขตจตุจักร ซอยลาดพร้าว 11 ลักษณะของซอยนี้เป็นเส้นทางเหมือนซอย 9 แต่อาคารมีเพียง 1-2 ชั้น แต่ไม่สูงทึบ ช่วงกลางซอยมีบ้านที่ปลูกต้นไม้ใหญ่บดบังแสงสว่างเห็นเป็นเงาของต้นไม้ไหว ทำให้บรรยากาศตอนเข้าไปในซอยจะรู้สึกได้เหมือนกับซอย 9 เมื่อเดินไปถึงกลางซอยมีแต่เสียงลม มีความมืด ความเงียบทำให้เกิดความรู้สึกระแวงหลังว่าจะมีใครแอบเดินตามมาหรือไม่

ภาพที่ 14 บรรยากาศเขตจตุจักร ซอยลาดพร้าว 11

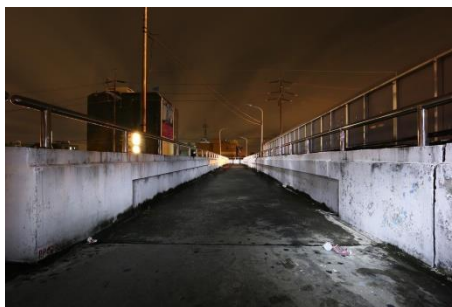
4.2.5.3 เขตหลักสี่ ถนนข้างสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง เป็นถนน 2 เลน หลังรั้วด้านซ้ายเป็นที่จอดของวินมอเตอร์ไซด์รับจ้างที่จะปิดหลังเที่ยงคืน ด้านขวาเป็นพื้นที่รกร้างที่มีซากรถพังจอดอยู่หลายคัน แสงสว่างส่องไม่ถึงถึง เจ็บจนได้ยินเพียงเสียงลมที่ทำให้ใบไม้ไหว ทำให้ต้องคอยฟังว่าเสียงใบไม้หรือเสียงคนเดินตามมา เวลาหลังวินมอเตอร์ไซด์รับจ้างปิดแทบไม่มีคนเดิน นาน ๆ จะมีมอเตอร์ไซด์ขับผ่าน แต่เมื่อมอเตอร์ไซด์ขับผ่านหลายรอบและคนขับมองกลับมาที่ผู้วิจัย ทำให้นึกถึงเรื่องที่ว่าตรวจเคยอธิบายเรื่องลักษณะของการเกิดเหตุชิงทรัพย์แล้วรู้สึกระแวงว่าจะมาชิงทรัพย์หรือไม่

ภาพที่ 15 บรรยากาศเขตหลักสี่ ถนนข้างสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง

4.2.5.4 เขตบางเขน สะพานลอยคนข้าม ถนนรามอินทรา กิโลเมตรที่ 2 เวลาหลังห้างปิดบริเวณนี้จะมีตลง เพราะปิดไฟป้ายและไฟบริเวณที่จอดรถของห้าง มีเพียงไฟถนนและไฟบตสะพานลอยคนข้ามเท่านั้น ขณะเดินจากลานจอดรถที่เปิดโล่งหน้าห้าง ไม่มีคนสัญจรเลย ได้ยินเพียงเสียงลมพัดและรถที่วิ่งอยู่ เสียงรถที่ดังจะเป็นรถบรรทุกและมอเตอร์ไซด์หากเกิดเหตุ แม้ตะโกนก็

อาจจะไม่มีคนได้ยินเสียง ขณะเดินขึ้นมาบนสะพานลอยที่เป็นพื้นที่จำกัดแต่ยาว มีทางเดินเข้าออกเพียงสองทางเท่านั้นจะรู้สึกระแวงด้านหลังว่ามีคนเดินตามมาหรือไม่ เป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย ลักษณะเป็นอย่างไร และสังเกตฝั่งตรงข้ามว่ามีใครเดินขึ้นมาหรือไม่ ลักษณะเป็นอย่างไร หากเป็นผู้ร้ายจะต้องทำอะไร ขณะเดินอยู่สังเกตเห็นคราบสกปรกและขยะบนสะพานลอยทำให้คิดว่าคราบนี้เกิดขึ้นเพราะอะไร เคยเกิดเหตุอะไรขึ้นบนสะพานลอยนี้หรือไม่

ภาพที่ 16 บรรยากาศเขตบางเขน สะพานลอยคนข้าม ถนนรามอินทรา

4.2.5.5 เขตบางเขน ซอยวัชรพล 4 ด้านปากซอยซ้ายเป็นวินมอเตอร์ไซด์และร้านขายของชำที่เปิดแล้ว เมื่อมาถึงซอยนี้พบว่า เป็นซอยที่มีมืดและเงียบสงัดมาก ด้านซ้ายมีที่พักสลับกับพื้นที่รกร้างเป็นระยะ ด้านขวาเป็นพังกหญ้าและพื้นที่รกร้าง ขณะเดินอยู่ในซอยนี้ได้ยินเพียงเสียงลม ประกอบกับยังรู้ข้อมูลว่าเป็นจุดเสียงยิ่งทำให้คิดว่าเคยเกิดเหตุอะไรที่นี้บ้างและเกิดเหตุจุดไหน นานๆ จะมีรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์ขับผ่าน เมื่อเดินไปยังไม่เกิน 100 เมตรทั้งความมืดและความเงียบทำให้รู้สึกว่าจะไม่ยอมเดินต่อ เป็นซอยที่มีมืดตลอดทางไม่มีไฟถนนเลยตลอดระยะทางประมาณกว่า 500 เมตร ไม่รู้ว่าจะเกิดเหตุรุนแรงตรงจุดไหนรู้สึกความรุนแรงสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งซอย

ภาพที่ 17บรรยากาศเขตบางเขน ซอยวัชรพล 4

4.2.5.6 เขตบางซื่อ ย่านบางโพ 1 แม้จะเป็นซอยที่อยู่ติดกับถนนใหญ่ที่มีไฟส่องสว่าง ช่วงเวลาหลังเที่ยงคืนยังมีคนสัญจรอยู่บ้าง มีมอเตอร์ไซด์ที่สัญจรบริเวณถนนใหญ่ กับคู่พ่อค้า

แม้ค่าที่เซ็นรถขึ้นไปยังอาคารด้านใน แต่ความมืดและสภาพที่ดูไม่เรียบร้อย อาคารร้างเสื่อมโทรม สกปรก กลิ่นอับชื้น ได้ยินเสียงสังกะสีพัดตามแรงลมและเสียงหนูวิ่งเข้าออก ด้านในมีจุดอับที่มีข้าวของวางบังอยู่เป็นระยะ ๆ ทำให้รู้สึกไม่อยากเดินเข้าไป กลัวว่าอาจจะมีคนแอบอยู่หรือหากมีคนเดินตามเข้ามาจะไม่มีใครเห็นและหากเดินเข้าไปไม่รู้ว่าเจออะไรบ้าง

ภาพที่ 18 บรรยากาศเขตบางซื่อ ย่านบางโพ 1

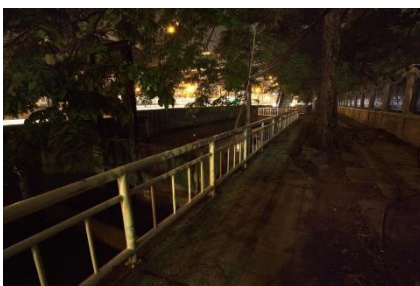
4.2.5.7 เขตบางซื่อ ย่านบางโพ 2 เป็นซอยแคบที่อยู่ติดถนนใหญ่ เป็นซอยลึกและแคบจนขับรถสวนทางกันไม่ได้ ไฟส่องสว่างในซอยค่อนข้างห่างกันจึงมีระยะที่มืดเป็นช่วง ๆ ตอนกลางคืนเงียบจนได้ยินเสียงต้นไม้ใบไม้ไหว ลีกลับและเงิบ ความรู้สึกไม่อยากเดินเข้าไปต่อเพราะไม่รู้ว่าเดินเข้าไปแล้วจะเจออะไร ขณะเดินอยู่แล้วได้ยินเสียงมอเตอร์ไซค์ขับมาจะรู้สึกที่ต้องระมัดระวังตัวมากขึ้นกลัวว่าจะเป็นผู้ร้ายมาชิงทรัพย์เอาสิ่งของไป

ภาพที่ 19 บรรยากาศเขตบางซื่อ ย่านบางโพ 2

4.2.5.8 จตุจักร ริมร่วมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฝั่งถนนวิภาวดี เป็นหนึ่งในบริเวณจุดเสียงที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ข้อมูลว่าเคยเกิดเหตุชิงทรัพย์บริเวณนี้จนถึงบนสะพานลอยคนข้าม ถนนวิภาวดี เมื่อมายังจุดที่เคยเกิดเหตุความรุนแรงพบว่าเวลาหลังเที่ยงคืน แทบไม่มีคนสัญจรผ่านเลย ขณะที่ไปสำรวจพบเพียง 2-3 คนเท่านั้นที่เดินทางคนเดียว ขณะอยู่บริเวณนั้นได้ยินเพียงเสียงลมเบาๆ และรถยนต์ที่วิ่งอยู่ริมถนน เมื่อเดินมาถึงทางที่จะเดินขึ้นสะพานลอยพบว่าไฟส่องสว่างน้อยมากโดย

เป็นไฟจากไฟถนนเท่านั้นและยังมีเงาต้นไม้บังแสงทำให้บรรยากาศมืดสลัว เห็นเงาของพุ่มไม้ เคลื่อนไหวไปมาทำให้เห็นทางเดินไม่ชัดเจน ดูลึกลับ มีมุมอับหลายมุมและทางที่ตรงไปมองไม่เห็น ปลายทาง ทำให้รู้สึกว่าจะไม่รู้ต้องเดินในทางแบบนี้นานและไกลแค่ไหน มีคนแอบอยู่ในมุมอับหลังต้นไม้ หรือไม่ หากเดินเข้าไปจะหลบหนีอย่างไร เพราะด้านซ้ายเป็นบ่อน้ำ ด้านขวาเป็นรั้วสูงทำให้หนีได้ยาก

ภาพที่ 20 บรรยากาศเขตจตุจักร ริมรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.2.5.9 บางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 85 ซอยนี้สามารถทะลุถึงซอยจรัญสนิทวงศ์ 89 ได้ ลักษณะเป็นซอยที่ลึก แคบและคดเคี้ยว เป็นซอยที่เงียบมากไม่ค่อยมีผู้คนสัญจร มีมุมอับหลายมุม และจะมีตรอกเล็ก ๆ ย่อยแยกออกไปอีก ทำให้เวลาเดินเข้าไปในซอยจะทำให้รู้สึกว่าจะต้องระมัดระวัง ตัวตลอดเวลา เวลาเดินไปยังจุดอับหรือบริเวณที่เป็นทางเลี้ยวเพราะไม่รู้ว่าจะมีคนแอบอยู่บริเวณนั้น หรือไม่

ภาพที่ 21 บรรยากาศเขตบางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 85

4.2.5.10 บางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 89 เป็นซอยที่เงียบและมีลมพัดตลอดเวลา บ้านเรือนบริเวณนี้มักปลูกต้นไม้ใหญ่ทำให้ต้นไม้บดบังแสงจากไฟที่ส่องถนนทำให้บางจุดมืดหรือเป็นเงามืด จุดที่เลือกถ่ายภาพอยู่ประมาณกึ่งกลางซอยก่อนที่จะเลี้ยวหักศอกด้านซ้าย มีพื้นที่รกร้างเป็นบางช่วง มีมุมอับแล้วมีตรอกย่อยค่อนข้างเยอะ ทำให้รู้สึกไม่อยากเดินลึกเข้าไปมากกว่านี้เพราะ อาจจะมีใครแอบดักรออยู่

ภาพที่ 22 บรรยากาศเขตบางพลัด ซอยจรัญสนิทวงศ์ 89

4.2.5.11 ธนบุรี แถวสี่แยกบ้านแขก เป็นตรอกทางเดินเชื่อมต่อไปยังถนนอิสรภาพ ซึ่งเป็นถนนใหญ่ แคบแค่สามารถเดินผ่านได้เท่านั้นไม่สามารถเอารถมอเตอร์ไซด์เข้ามาได้ ในซอยแสงสว่างน้อยค่อนข้างมืดและมีจุดหักศอกหลายมุมต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องทาง รู้สึกต้องระวังเป็นพิเศษ เพราะไม่รู้ว่ามีใครแอบอยู่ในมุมมืดหรือจุดหักศอกหรือไม่ มีพื้นที่รกร้าง พุ่มพง เสื่อมโทรมมีขยะสกปรก บริเวณกำแพงมีร่องรอยการเขียนและกราฟิตีอยู่ทำให้รู้สึกว่าอาจจะเคยมีกลุ่มคนไม่ดีอยู่แถวนี้ บริเวณที่ถ่ายภาพเป็นมุมหักศอก ไม่มีลมผ่านเลยยิ่งทำให้รู้สึกอึดอัดไม่สบายตัว ยิ่งเดินเข้ามาในตรอกรู้สึกว่าจะอยากจะรีบวิ่งออกไปจากตรอกนี้ เพราะหากมีคนเดินตามหรือสวนทางเข้ามาจากทั้งสองด้านจะไม่มีที่หนีออกไปได้เลยและคนจากภายนอกก็มองไม่เห็น

ภาพที่ 23บรรยากาศเขตธนบุรี แถวสี่แยกบ้านแขก

4.2.5.12 บางกอกน้อย เวลาหลังตลาดวังหลังปิด ลักษณะของตลาดจะมีโต๊ะสำหรับวางขายของอยู่เป็นระยะ และมีตรอกย่อยจำนวนมาก จุดที่ถ่ายภาพเป็นจุดที่ไม่มีไฟส่องทาง มีตมมากจนรู้สึกกังวลว่าจะมีใครซ่อนอยู่บริเวณนี้หรือไม่ หรืออาจจะมีคนซ่อนตัวอยู่ในหลายๆจุดของบริเวณนี้ เพราะมีจุดอับหลายจุด บรรยากาศภายในซอยค่อนข้างทึบทำให้รู้สึกอึดอัด หากเดินไปคนเดียวจะไม่อยากเดินต่อเข้าไปในซอยอีก

ภาพที่ 24 บรรยากาศเขตบางกอกน้อย ตลาดวังหลัง (มุมที่ 1)

4.2.5.13 บางกอกน้อย ในตลาดวังหลัง เป็นต่อย่อยภายในตลาดวังหลัง เห็นแล้วรู้สึกไม่อยากเดินเข้าไปข้างในเพราะมีจุดอับและมีตรอกย่อยด้านในอีก และแสงไฟส่องสว่างน้อย ดูลึกลับ เงียบเหงา ทำให้ไม่แน่ใจว่าข้างในนั้นมีใครแอบอยู่หรือไม่ เมื่อเดินเข้าเพียงแค่นิดเดียวก็รู้สึกอยากเดินออกมาแล้ว เพราะเกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัยเป็นจุดเสี่ยงที่สามารถเกิดเหตุรุนแรงขึ้นภายในนั้นแล้วไม่มีคนรู้ได้ ทั้งยังเป็นมุมอับ มีหลังคาปิดกันอยู่ยิ่งทำให้รู้สึกอึดอัด

ภาพที่ 25 บรรยากาศเขตบางกอกน้อย ตลาดวังหลัง (มุมที่ 2)

4.2.5.14 สาทร ซอยตลาดพลู เป็นซอยแคบเลนเดียว ที่รถสามารถวิ่งผ่านได้ทิศทางเดียว (One way) เป็นซอยลึกที่ทะลุจากถนนสาทรไปยังถนนนราธิวาส บรรยากาศในซอยตอนกลางคืนเงียบมาก มีคนเดินสัญจรน้อย บ้านเรือนหรือที่พักในย่านนี้มักจะปลูกต้นไม้ใหญ่อยู่ริมรั้วทำให้มีเงาตะคุ่มตลอดทาง ส่วนใหญ่ในซอยนี้จะเป็นบ้านที่ดูเรียบร้อยดีแต่ หลังจากเดินผ่านกลางซอยไปจะมี จุดที่เป็นรั้วสังกะสี ที่ดูถูกทิ้ง ไม่ได้รับการดูแลและมีต้นไม้ใหญ่ จึงเป็นมุมมืดของซอย ทั้งยังมีเสาบังตาเป็นระยะทำให้รู้สึกว่าจะไม่ค่อยปลอดภัย อาจมีผู้ร้ายแอบอยู่ในบริเวณนั้น

ภาพที่ 26 บรรยากาศเขตสาธร ซอยตลาดพลู

4.2.5.15 พญาไท ย่านสุทธิสาร ซอยอินทามาระ 23 เมื่อมองเข้าไปในซอยนี้รู้สึกว่าจะไม่น่าเดินเข้าไปเพราะไม่รู้ว่าบริเวณมีตหรือจุดอับของซอยมีผู้ร้ายแอบอยู่หรือไม่ บริเวณที่มีแสงส่องสว่าง ยังมีสภาพที่ดูเสื่อมโทรม ไม่น่าสัมผัส โดยเฉพาะมีค้ำวาระวังหมาดๆ ยิ่งทำให้รู้สึกถึงความอันตรายในความรุนแรงของบริเวณนี้มากขึ้น มีป้ายเขียนว่ามีกล้องวงจรปิด ทำให้คิดไปได้ว่าอาจจะเคยมีเหตุความรุนแรงเกิดขึ้นในบริเวณนี้จึงต้องมีการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น แต่ก็ไม่ได้ทำให้รู้สึกปลอดภัยขึ้นเลย ยังมีหลังคาทำให้รู้สึกอึดอัด

ภาพที่ 27 บรรยากาศเขตพญาไท ย่านสุทธิสาร

4.2.5.16 ปทุมวัน ตรอกข้างสน.ปทุมวัน บริเวณนี้ประกอบไปด้วยร้านและที่พักอาศัย ตรอกนี้ดูสกปรก พุพัง ไม่เรียบร้อยขาดการดูแลทำให้รู้สึกไม่อยากเดินเข้าไป ถึงแม้ว่าตรงปลายทางจะเป็นอีกซอยหนึ่งที่มีไฟส่องสว่าง ทั้งยังมีมุมอับอยู่หลายจุดเห็นแล้วไม่แน่ใจว่ามีคนแอบอยู่หรือไม่ หากมีคนมาดักหน้าและท้ายตรอกก็ไม่รู้ว่าจะหนีไปทางไหน

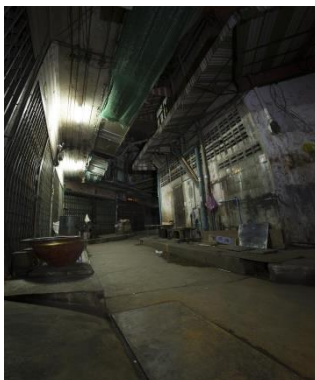
ภาพที่ 28 บรรยากาศเขตปทุมวัน ตรอกข้างสน.ปทุมวัน (มุมที่ 1)

4.2.5.17 ปทุมวัน ข้างสถานีตำรวจปทุมวัน เป็นตรอกที่อยู่ถัดจากตรอกก่อนหน้า บริเวณนี้ลักษณะเป็นที่เก็บของ ทำให้เกิดมูมอับหลายจุด ทั้งยังสกปรกและไม่ค่อยเป็นระเบียบเรียบร้อย ตรอกนี้ชันขึ้นไปด้วยตึกสูงและยังมีหลังคาผ้าใบบังอยู่ด้านบนเมื่อเดินเข้าไปทำให้รู้สึกอึดอัดกดดัน ด้านในมืดมากไม่มีไฟส่องสว่าง เมื่อเดินถึงบริเวณนั้นทำให้รู้สึกอย่างเดินกลับออกมาโดยเร็ว เพราะไม่รู้ว่ามีใครแอบอยู่บริเวณนั้นหรือไม่

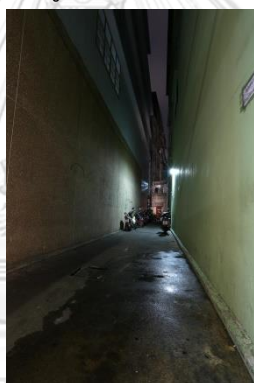
ภาพที่ 29 บรรยากาศเขตปทุมวัน ตรอกข้างสน.ปทุมวัน (มุมที่ 2)

4.2.5.18 ปทุมวัน ซอยบริเวณถนนเจริญเมือง เป็นซอยที่อยู่ติดกับถนนใหญ่ ข้างในเป็นจุดหักศอก คูเสื้อมโทรม คราบแห้งบริเวณด้านขวามือแสดงให้เห็นการดูแลและวางของอย่างไม่เป็นระเบียบภายในอากาศไม่ถ่ายเทยิ่งทำให้รู้สึกอึดอัดเมื่อเดินเข้าไปข้างในแล้วอยากรีบเดินออก เพราะเป็นซอยตัน หากมีผู้ร้ายเข้ามาจะทำให้ไม่สามารถหลบหนีไปทางไหนได้

ภาพที่ 30 บรรยากาศเขตปทุมวัน ซอยบริเวณถนนเจริญเมือง

4.2.5.19 บางรัก ย่านสี่พระยา ในซอยนี้เป็นซอยตันที่แคบและค่อนข้างมืด มีตึกสูงหนาข้างทำให้รู้สึกอึดอัด บรรยากาศเงียบ ลึกลับ มีรอยรอยขีดเขียนอยู่บนกำแพงด้านซ้ายมือทำให้รู้สึกว่าอาจจะมีคนไม่ได้อาศัยอยู่บริเวณนี้ เมื่อเดินเข้าไปข้างในยิ่งรู้สึกว่าอยากรีบเดินออกมา เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในความปลอดภัยว่าจะมีผู้ร้ายเดินตามเข้ามาหรือไม่

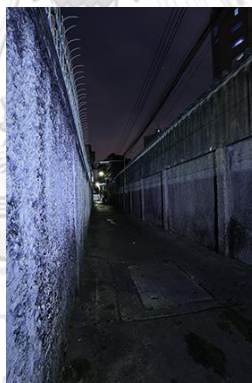
ภาพที่ 31 บรรยากาศเขตบางรัก ย่านสี่พระยา (มุมที่ 1)

4.2.5.20 บางรัก ย่านสี่พระยา ส่วนนี้เป็นเส้นทางเดินรถทางหลักของซอยนี้ เมื่อเดินเข้ามาถึงจุดนี้ทำให้รู้สึกว่าอาจจะมีความไม่ปลอดภัยหรือเคยเกิดความรุนแรงมาก่อน อาจมีผู้ร้ายแอบอยู่ในมุมอับหลังจากส่วนของคอคอดนี้ เพราะจุดนี้เป็นส่วนที่แคบที่สุดของซอย ทำให้ทัศนียภาพในการมองเห็นค่อนข้างแย่ ทั้งยังมีแสงส่องสว่างไม่เพียงพอ บรรยากาศของซอยเงียบ ตอนกลางคืนแทบไม่มีรถผ่าน ผู้คนสัญจรบางตา

ภาพที่ 32 บรรยากาศเขตบางรัก ย่านสีพระยา (มุมที่ 2)

4.2.5.21 บางรัก สีพระยา ตรอกนี้เป็นตรอกย่อยของซอยหลักอีกที เป็นซอยที่แคบมากผ่านได้เพียงการเดินและมอเตอร์ไซด์เท่านั้น ตั้งแต่ต้นซอยไม่มีไฟส่องทางเลย มีแค่ท้ายซอยเท่านั้นที่มีไฟ ขณะอยู่บริเวณนั้นมีลมผ่านบ้างเป็นระยะ บริเวณนี้เงียบมาก เมื่อเดินเข้าไปในซอยจะรู้สึกอยากรีบวิ่งไปยังที่สว่างด้านหน้า กำแพงดูหยาบกร้านมากรู้สึกไม่อยากสัมผัสหรือถ้ามีคนมาผลักให้ล้มจะต้องเป็นแผลรุนแรง

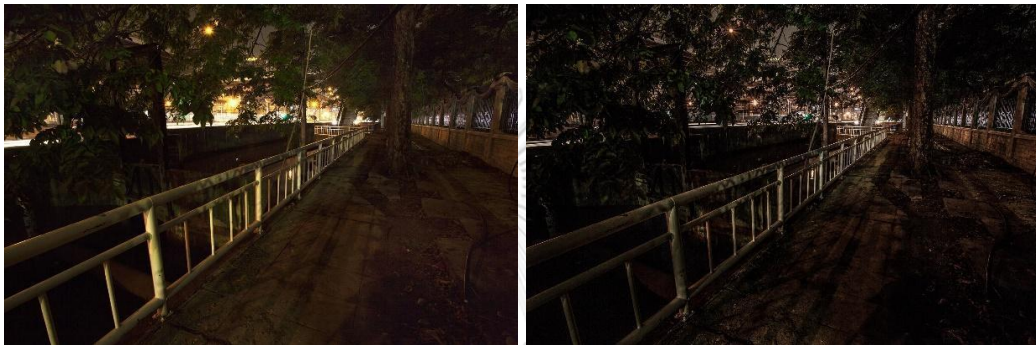
ภาพที่ 33 บรรยากาศเขตบางรัก ย่านสีพระยา (มุมที่ 3)

4.3 การสร้างสรรค์ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ

ในการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่าย ผู้วิจัยเริ่มจากลงพื้นที่เพื่อทดลองถ่ายภาพบรรยากาศของสถานที่ที่เลือกไว้บางแห่ง โดยใช้เลนส์มุมกว้างที่ระยะ 17-40 มม. และทดลองใช้มุมมองที่หลากหลาย เช่น มุมก้ม มุมเงย มุมปกติ ภาพแนวตั้ง แนวนอน เพื่อเป็นแนวทางในการคัดเลือกมุมมองที่ส่งผลต่อการรับรู้บรรยากาศความรุนแรงในความสงบมากที่สุด การถ่ายส่วนใหญ่ต้องใช้ไฟฉายระบาย (Light painting) เพื่อเพิ่มแสงบางมุมที่มีมืดมากหรือบริเวณที่ต้องการเก็บรายละเอียดของพื้นผิวให้ชัดเจนขึ้น ทดลองนำขยะ เช่น ขวดน้ำ ขวดเบียร์ กระป๋องเบียร์ ก้นบุหรี่วางไว้ในพื้นที่ และเทน้ำที่พื้นให้เกิดมิติเกิดการสะท้อน และดูสกปรกมากขึ้นด้วยเพื่อช่วยในการสื่อความหมาย พร้อมทั้งทดลองปรับลักษณะ

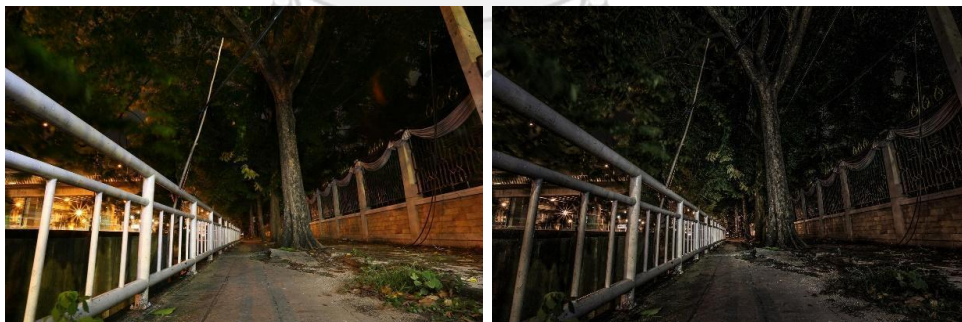
ของแสงสีและเทคนิคคละกัน 5 แบบ คือ แสงธรรมชาติ ลดแสง ฉายแสงสีแดง ย้อมสี และภาพขาวดำ โดยสถานที่ที่ได้ทดลองถ่ายมีดังต่อไปนี้

4.3.1 ทดลองถ่ายภาพบริเวณสะพานลอยข้ามมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฝั่งถนนวิภาวดี-รังสิต ซึ่งได้ข้อมูลเรื่องสถานที่มาจากการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเคยมีเหตุจี้ชิงทรัพย์ ทั้งที่ตีนสะพานและบนสะพานลอย ผู้วิจัยเลือกถ่ายบริเวณด้านล่างเพราะมีแสงสว่างส่องไม่ทั่วถึงเนื่องจากมีต้นไม้ระทางเดินและบังสายตา โดยได้ทดลองถ่ายภาพในมุมสูงกว่าระดับสายตาปกติ เพื่อให้เห็นเส้นนำสายตาไปสู่เชิงสะพานลอยคนข้าม เห็นระยะที่ทอดยาว พื้นถนนและมุมมืด

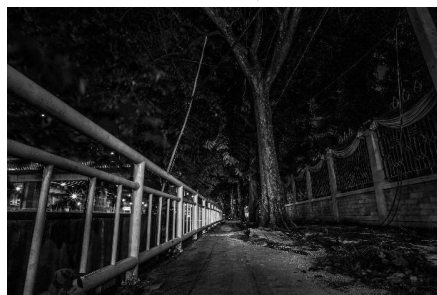

ภาพที่ 34 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 29 เมษายน 2560

ทดลองถ่ายภาพในมุมต่ำเพื่อเพิ่มพื้นที่ที่ไม่เรียบร้อย หยาดกระด้าง ให้เส้นทางดูมีพลังมากขึ้น และลองปรับโทนสีโดยลดความจัดของสี เพิ่มเงาบริเวณขอบภาพเพื่อเน้นความสนใจและปรับเป็นภาพขาวดำ

ภาพที่ 35 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 24 มิถุนายน 2560

ภาพที่ 36 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 24 มิถุนายน 2560 (ต่อ)

4.3.2 ทดลองถ่ายภาพบริเวณข้างสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง ซึ่งได้ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าเคยมีเหตุชิงทรัพย์คนเดินทางกลับบ้านตอนกลางคืน บริเวณหลังแนวรั้วตะแกรงเป็นที่ตั้งของวินมอเตอร์ไซด์ซึ่งปิดหลังเที่ยงคืนทำให้แสงสว่างลดลง ไฟถนนส่องสว่างไม่ทั่วถึง อีกฝั่งเป็นที่ป่ารก้างซึ่งเป็นจุดของซากกรรณ ผู้วิจัยเริ่มทดลองจากการถ่ายภาพในมุมต่ำจากฝั่งสว่างและส่องไฟเพิ่มเพื่อเน้นวัตถุที่อยู่บริเวณพื้น

ภาพที่ 37 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 22 เมษายน 2560

ทดลองถ่ายภาพจากฝั่งสถานีตำรวจออกไปยังฝั่งที่สว่างกว่าในมุมต่ำ ปรับสีของภาพให้จางลง และปรับเป็นภาพขาวดำ

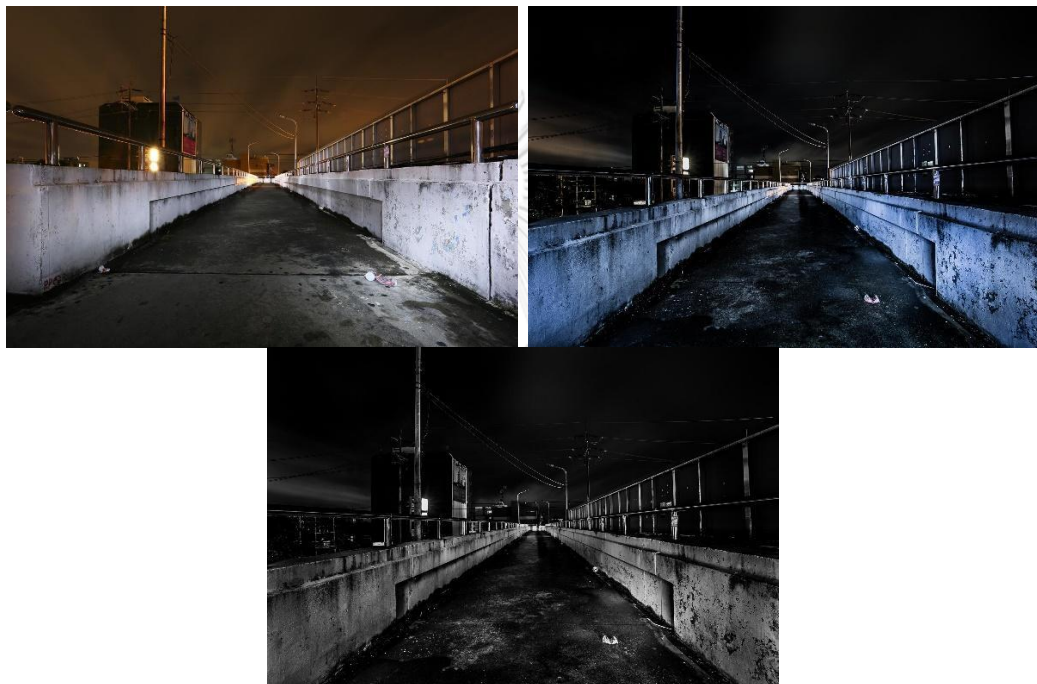

ภาพที่ 38 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 25 มิถุนายน 2560

ภาพที่ 39 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 2 เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 25 มิถุนายน 2560 (ต่อ)

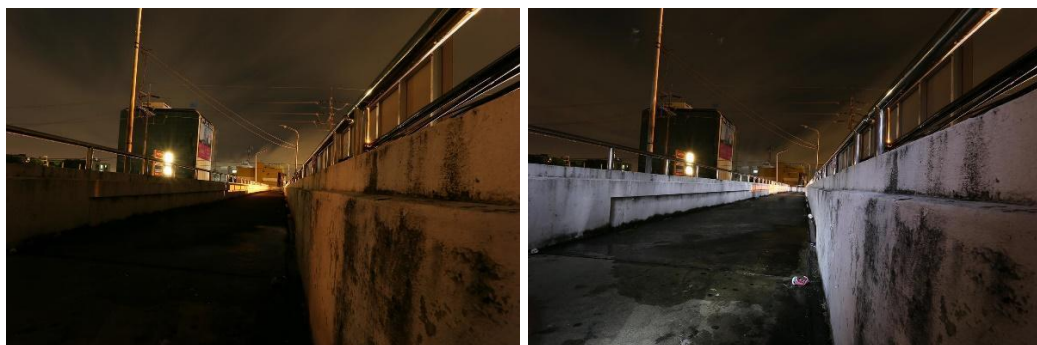
4.3.3 ทดลองถ่ายภาพสะพานลอยคนข้ามหน้าบึงซี งามอินทรา กม. 2 ซึ่งได้ข้อมูลว่ามักเกิดเหตุจี้ปล้นหลังห้างปิด โดยเฉพาะบริเวณลานจอดรถ รีมฟุตบอล ป้ายรถเมล์ แต่จากการสำรวจพื้นที่พบว่ามึบริเวณกว้างมากเกินกว่าจะคุมบรรยากาศภาพได้ จึงขึ้นไปสำรวจบนสะพานลอยพบว่าไฟส่องสว่างบนสะพานลอยใช้ได้เพียง 2 ดวง สภาพของรั้วและพื้นสะพานลอยมีคราบสกปรกและขยะ สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่เสี่ยง จึงทดลองถ่ายในมุมระดับสายตาและมุมต่ำตรงกลางของสะพานลอยแต่พบว่าให้ทำความเข้าใจคลาดเคลื่อน เนื่องจากมุมที่ถ่ายไม่เห็นถนนด้านล่างทำให้มองไม่ออกว่าอยู่บนสะพานลอย จากนั้นจึงทดลองย่อมเป็นโทนสีฟ้าบางส่วนและขาวดำ

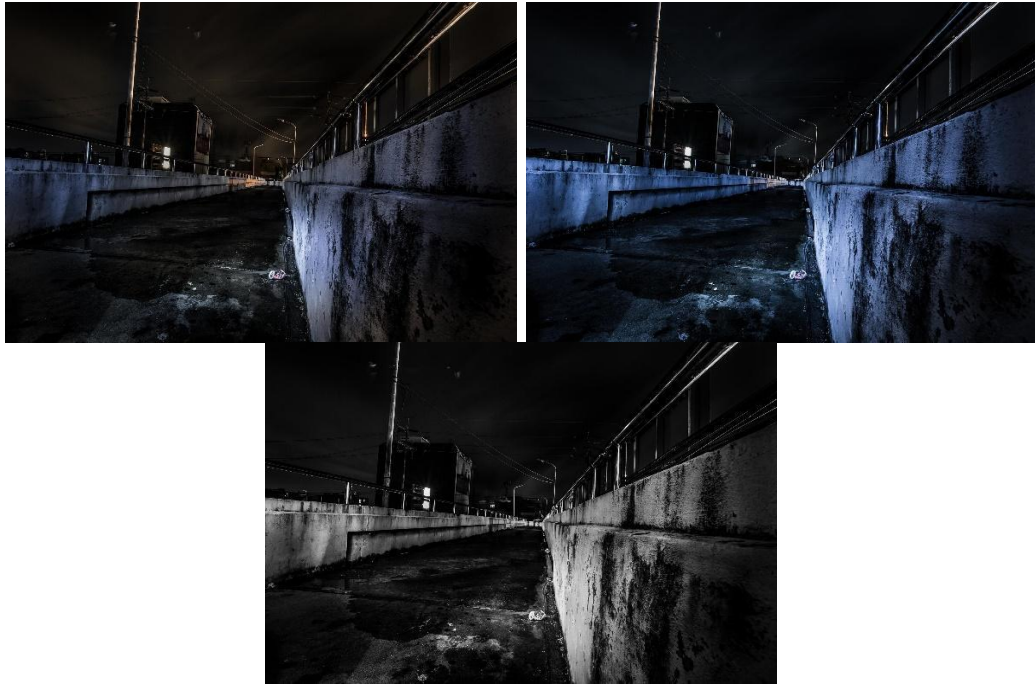

ภาพที่ 40 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 กันยายน 2560

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ทดลองถ่ายในมุมต่ำแต่เบี่ยงไปด้านข้างของสะพานลอย ยังคงส่งผลให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนเช่นกัน เพราะมุมที่ถ่ายทำให้มองไม่เห็นถนนด้านล่างจึงมองไม่ออกว่าอยู่บนสะพานลอย ผู้วิจัยทดลองถ่ายภาพในสภาพแสงจริง ทดลองฉายไฟ ย่อมเป็นโทนสีฟ้าบางส่วนและทำภาพขาวดำ

ภาพที่ 41 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 มุมที่ 2 เขตบางเขน บันทึกลงเมื่อ 16 กันยายน 2560

4.3.4 ทดลองถ่ายภาพที่ลาดพร้าวซอย 11 ซึ่งได้ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและการสอบถามจากเจ้าหน้าที่ตำรวจว่าถนนลาดพร้าวมีเหตุบ่อยเนื่องจากเป็นที่อาศัยของประชากรจำนวนมาก มีซอยคดเคี้ยวเยอะ ทำให้คนร้ายจึงมีช่องทางในการหนี นอกจากนี้ยังมีมุมอับสำหรับซุ่มหรือหลบภัย ลักษณะของซอยนี้มีลายกราฟิตี้อยู่ทั่วตั้งแต่ต้นซอยทำให้รู้สึกว่าจะมีวัยรุ่นรุนแรงหรือคนร้ายอยู่บริเวณนี้ ด้านในมีมุมหักศอกและแสงสว่างส่องไม่ถึงถึงทั้งซอย ทดลองถ่ายในมุมต่ำ เน้นให้เห็นร่องรอยของพื้นและลายกราฟิตี้ ทั้งแบบมีคนและไม่มีคนให้ดูมีความเคลื่อนไหว

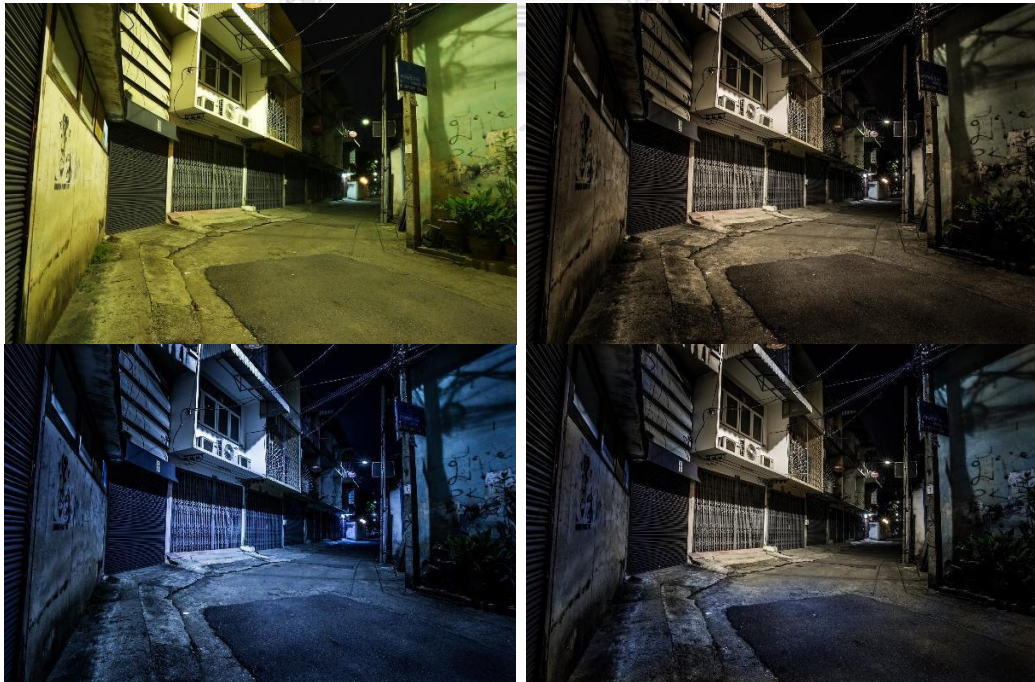
ภาพที่ 42 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตลาดพร้าว 1 บันทึกลงเมื่อ 29 เมษายน 2560

ทดลองถ่ายในมุมระดับสายตา ปรับมุมให้เห็นความลึกของซอย ส่องไฟเพิ่มที่ถังดับเพลิง ของและกำแพงประตู ทดลองปรับสีภาพให้จางลง ย้อมสีฟ้าและปรับภาพขาวดำ

ภาพที่ 43 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตลาดพร้าว 1 บ้านтикเมื่อ 2 กันยายน 2560

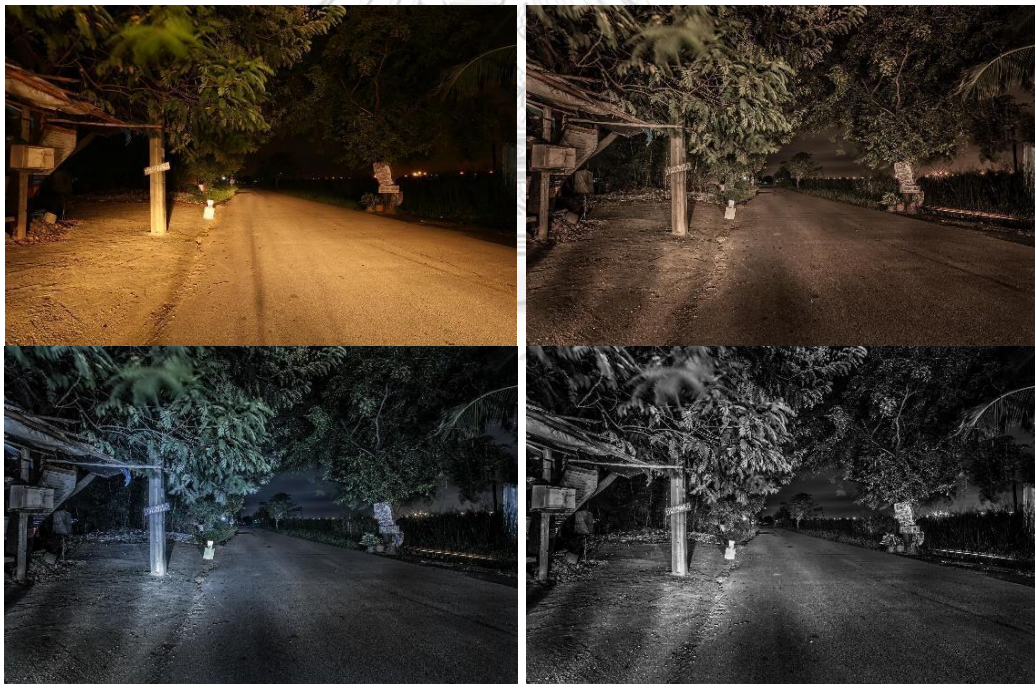
4.3.5 ทดลองถ่ายภาพที่ลาดพร้าวซอย 9 ซึ่งมีลักษณะมุมของซอยคล้ายซอย 11 แต่มีตึกที่สูงกว่า โดยทดลองถ่ายในมุมระดับสายตา แต่เบี่ยงไม่ให้เห็นซอยทั้งหมดเพื่อให้เห็นว่าเป็นซอยที่มีมุมอับ ทดลองปรับลดสีภาพ ย้อมสีฟ้า ทดลองทั้งสองสี และขาวดำ

ภาพที่ 44 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 2 กันยายน 2560

4.3.6 ทดลองถ่ายภาพที่วชิรพลซอย 4 ซึ่งได้ข้อมูลของสถานที่จากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และอินเตอร์เน็ตว่าเป็นซอยลึกเข้าไปจากถนนหลักจึงมีคนสัญจรน้อย ทำให้เป็นพื้นที่เสี่ยง จากการสำรวจพบว่าพื้นที่ลับตาและแสงสว่างส่องไม่ถึงหลายจุด พื้นที่ค่อนข้างรกร้าง ผู้วิจัยทดลองถ่ายภาพให้สูงกว่าระดับสายตาเล็กน้อย เพื่อเก็บรายละเอียดของใบไม้ไหว บริเวณนี้ต้องใช้ไฟรัศช่วยส่องสว่าง เนื่องจากต้นซอยไม่มีไฟถนน ทดลองปรับลดสี ย้อมสีครามและขาวดำ

ภาพที่ 45 ทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 เขตบางเขน 2 บันทึกเมื่อ 17 กันยายน 2560

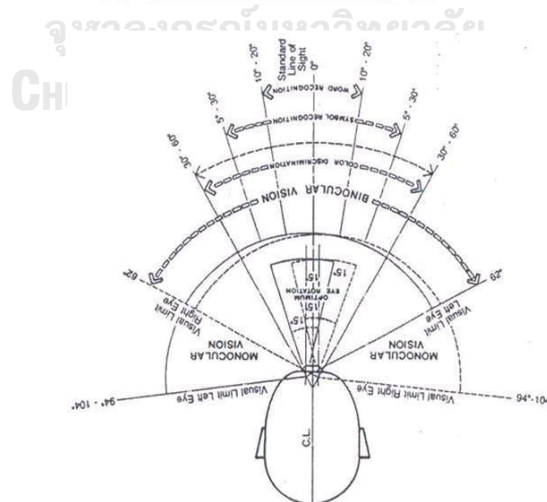
จากภาพที่ทดลองถ่ายทั้งหมด ผู้วิจัยสรุปได้ว่าลักษณะของแสงธรรมชาติยังไม่น่าดึงดูด เพราะลักษณะของแสงสีดูเป็นปกติเหมือนที่เคยเห็นทั่วไป แต่หากเพิ่มเทคนิคของการลดแสง จะช่วยให้ภาพดูแปลกตา แห้งและหม่นยิ่งขึ้น นอกจากนี้การย้อมแสงสีฟ้าทำให้ภาพดูเย็นลึกกลับ และการ

เปลี่ยนเป็นภาพขาวดำช่วยลดเรื่องการรับรู้เรื่องสีจะทำให้เกิดความรู้สึกกดดันเข้ากับบรรยากาศด้านลบได้ดี

ด้านมุมมองของภาพ มุมมองที่คาดว่าจะเลือกใช้มี 2 ระดับ คือ มุมระดับสายตาและมุมต่ำ มุมระดับสายตาทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกเหมือนมีส่วนร่วมเข้าไปอยู่ในสถานที่นั้น มุมต่ำทำให้เกิดความรู้สึกถึงความมีพลัง ความยิ่งใหญ่ของสถานที่ที่มีมากกว่าผู้ชม โดยการเลือกมุมระดับสายตาหรือมุมต่ำขึ้นอยู่กับลักษณะบริเวณพื้นผิว (Texture) ที่มีอยู่ในสถานที่

4.4 การพัฒนาผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสัจ

ผู้วิจัยทำการลงพื้นที่ถ่ายภาพในพื้นที่เดิมและพื้นที่ใหม่เพิ่มเติม เนื่องจากตอนทดลองถ่ายภาพครั้งที่ 1 พบว่ามุมมองที่ได้ไม่กว้างมากพอที่จะเพิ่มพื้นที่ในการรับรู้ของผู้ชม เพราะมุมมองในการมองเห็นปกติของมนุษย์จะเห็นภาพที่ชัดเจนในระยะกว้าง 62 องศา หากเป็นเลนส์ของกล้องจะเท่ากับเลนส์ระยะปกติ (Normal lens) ในช่วง 35 มม. ถึง 70 มม. (วิทยา อินทร์สอนและคณะ, ม.ป.ป.) ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่จะถ่ายภาพจากเลนส์มุมกว้างแล้ว แต่เนื่องจากขนาดมีผลต่อการรับรู้จะทำให้ผู้ชมเกิดความสนใจมากขึ้น สอดคล้องกับ อดิวิธ ธาราโกชนและศรัณย์ ศิริสุข (2545) ว่าลักษณะของสิ่งเร้า (Stimulus Characteristic) ที่ทำให้บุคคลเกิดความใส่ใจคือความเข้ม (Intensity) เช่น แสง สี เสียง และขนาด เป็นต้น ผู้วิจัยจึงทดลองถ่ายภาพในมุมที่กว้างขึ้นโดยการถ่ายแพนหลายภาพแล้วนำภาพมาต่อกัน (Photo stitching) เพื่อเพิ่มมุมมองในการมองเห็นให้น่าสนใจ มีผลกระทบต่อ การรับรู้ ให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนยืนอยู่ในภาพ ทั้งยังเพิ่มขนาดให้ภาพให้สามารถพิมพ์ในขนาดใหญ่ขึ้น

ภาพที่ 46 องศาในการรับภาพแนวนอนของคน (วิทยา อินทร์สอนและคณะ, ม.ป.ป.)

4.4.1 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง เมื่อเปรียบเทียบภาพถ่ายมุมมองปกติกับหลังจากทำภาพพาโนรามา พบว่าช่วยให้เห็นบรรยากาศและเพิ่มพื้นที่ยื่นในภาพมากขึ้น

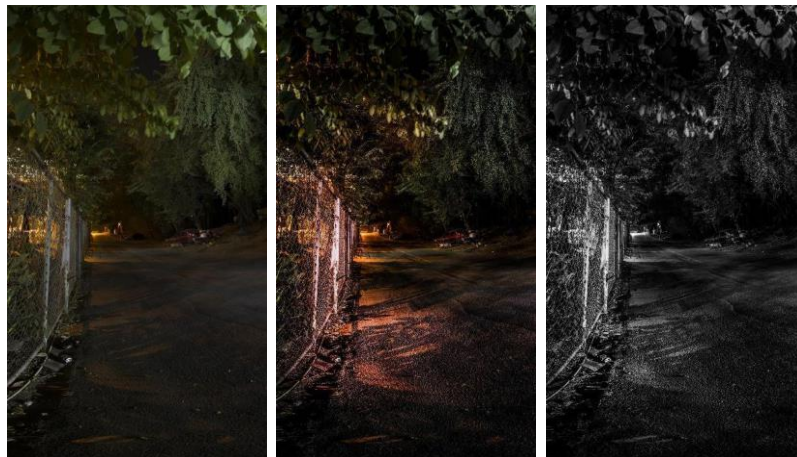

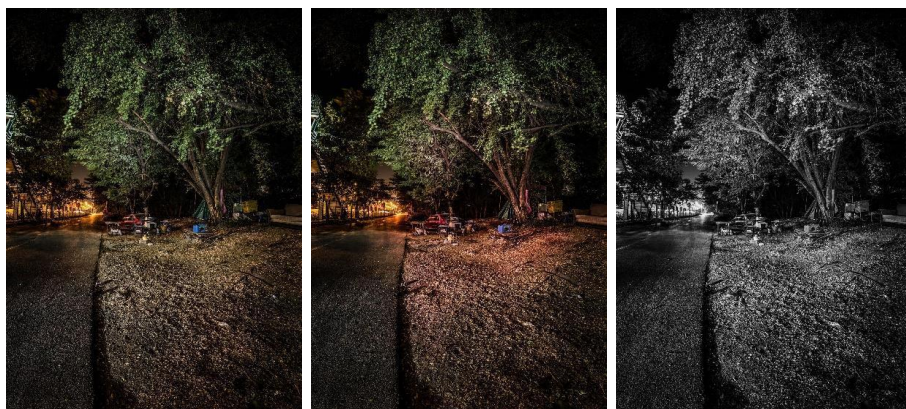
ภาพที่ 47 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560 (เปรียบเทียบกับมุมมองปกติ)

ภาพที่ 48 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560 (เปรียบเทียบกับมุมมองปกติ)

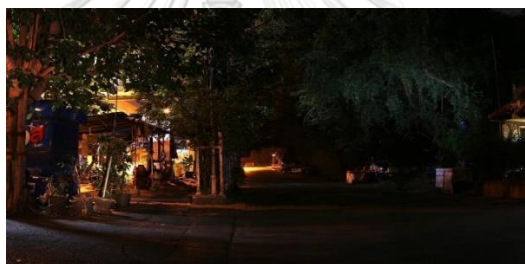
ทดลองถ่ายพาโนรามาในแนวตั้งเพื่อเพิ่มพื้นที่บริเวณพื้น เพื่อเก็บรายละเอียดของพุ่มไม้ด้านบน และกระชับมุมให้แคบลง

ภาพที่ 49 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560

ทดลองถ่ายภาพด้วยเลนส์ถ่ายภาพระยะไกล 70-200 มม. พบว่าถนนไม่ลึกจึงทำให้มุมมองภาพยังคงเหมือนมุมมองปกติ พบว่าหากต้องการพานให้เห็นรายละเอียดของรั้วต้องอยู่กลางถนนระยะไกล แต่กลางคืนยังคงมีรถใช้เส้นทางอยู่

ภาพที่ 50 พัฒนาภาพถ่าย เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561
(ถ่ายด้วยเลนส์ถ่ายภาพระยะไกล 70-200 มม.)

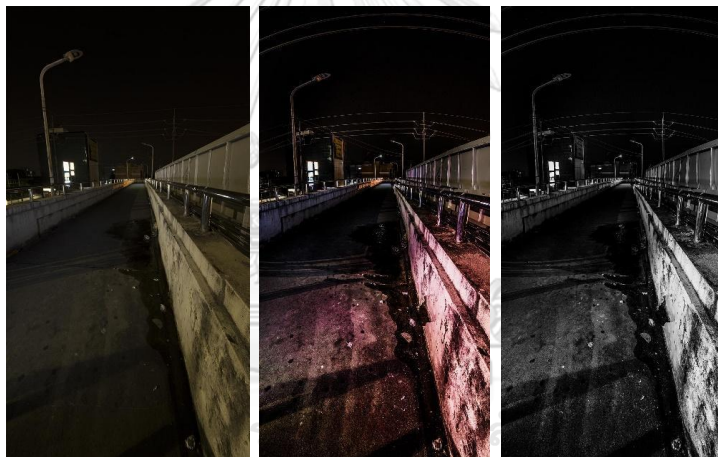
4.4.2 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณสะพานลอยคนข้ามหน้าบึงซี รามอินทรา กม. 2 ถ่ายภาพด้วยเลนส์ 17-40 มม. เมื่อเปรียบเทียบภาพจากมุมมองปกติกับภาพพาโนรามาแนวนอนและแนวตั้ง พบว่าภาพพาโนรามาแนวนอนเปิดมุมมองให้เห็นถนนด้านล่าง จึงช่วยให้เข้าใจได้ชัดเจนขึ้นว่าอยู่บนสะพานลอยและเพิ่มพื้นที่ยืนมากขึ้น

ภาพที่ 51 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2560
(เปรียบเทียบความกว้างของภาพ)

ทดลองถ่ายภาพพาโนรามาแนวตั้งเพื่อเก็บพื้นที่พื้นมากขึ้น แต่พบว่าทำให้ดูไม่ออกว่าอยู่บนสะพานลอย ทดลองย่อภาพบางส่วนให้เป็นสี่แดงเพื่อดูแล้วรู้สึกอันตรายมากขึ้น และทำภาพขาวดำ

ภาพที่ 52 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560
(พาโนรามาแนวตั้ง)

ทดลองถ่ายภาพด้วยเลนส์ 70-200 มม. เปรียบเทียบกับภาพมุมกว้างแล้วเห็นว่าสะพานลอยดูระยะสั้นลงมาก เห็นปลายทางชัดเจนมากเกินไปทำให้ไม่รู้ลึกถึงความอันตราย และจากการถ่ายครั้งนี้พบว่าระบบไฟส่องสว่างบนสะพานลอยได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว แต่ความเลอะของขอบรั้วและพื้นยังคงอยู่ จึงยังคงมีส่วนที่ช่วยให้ดูไม่น่าสัญจรผ่านได้

ภาพที่ 53 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 มีนาคม 2561
(ทดลองใช้เลนส์ถ่ายภาพระยะไกลเปรียบเทียบกับเลนส์มุมกว้าง และสภาพแสงเปลี่ยน)

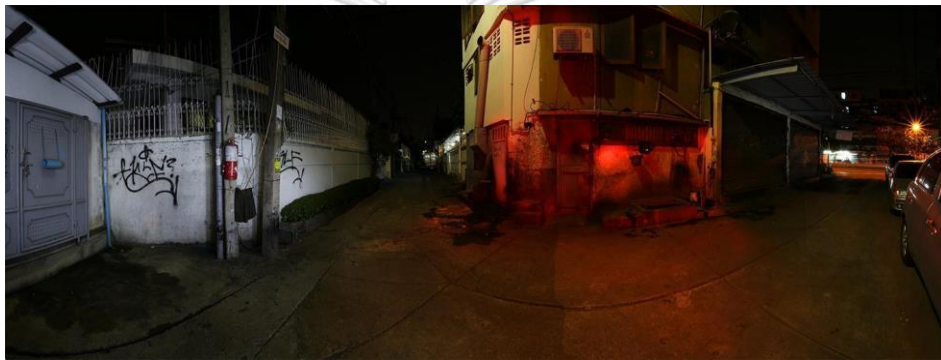
ภาพที่ 54 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 16 มีนาคม 2561 (ต่อ)
(ทดลองใช้เลนส์ถ่ายภาพระยะไกลเปรียบเทียบกับเลนส์มุมกว้าง และสภาพแสงเปลี่ยน)

4.4.3 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณลาดพร้าวซอย 11 เมื่อเปรียบเทียบกับมุมมองภาพปกติกับพาโนรามาแนวนอน พบว่าภาพพาโนรามาช่วยเปิดมุมมองที่น่าสนใจและเพิ่มพื้นที่บริเวณพื้นที่ได้มากขึ้น ทดลองฉายแสงสีแดงไปที่อาคารที่ดูสกปรกเพื่อเพิ่มให้รู้สึกอันตรายมากขึ้น

ภาพที่ 55 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560
(เปรียบเทียบความกว้างของภาพและทดลองแสงสีแดง)

ภาพที่ 56 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 11 ธันวาคม 2560 (ต่อ)
(เปรียบเทียบความกว้างของภาพและทดลองแสงสีแดง)

ทดลองถ่ายภาพพาโนรามาแนวตั้งเพื่อเก็บพื้นที่บริเวณพื้น ปรับลดแสง ส่องไฟสีแดงและปรับเป็นภาพขาวดำ จากการถ่ายครั้งนี้พบว่าบริเวณกำแพงฝั่งอาคารสูงมีการทาสีใหม่ ทำให้ความตุงปรกดูลดลง แต่ยังคงมีพื้นผิวหยาบ มีคราบที่พื้นและกำแพงด้านอื่นอยู่

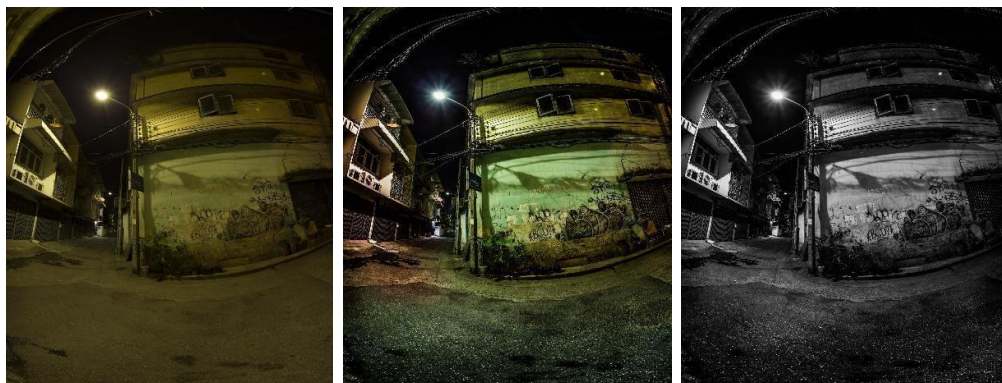
ภาพที่ 57 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560
(พาโนรามาแนวตั้ง ทดลองเพิ่มแสงสีแดง และสถานที่ที่มีความเปลี่ยนแปลงเนื่องจากทาสีใหม่)

4.4.4 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณลาดพร้าว ซอย 9 ทดลองเปรียบเทียบภาพในมุมมองกับพาโนรามา พบว่าภาพพาโนรามาช่วยเปิดภาพกว้างให้น่าสนใจขึ้นเช่นเดียวกับลาดพร้าวซอย 11

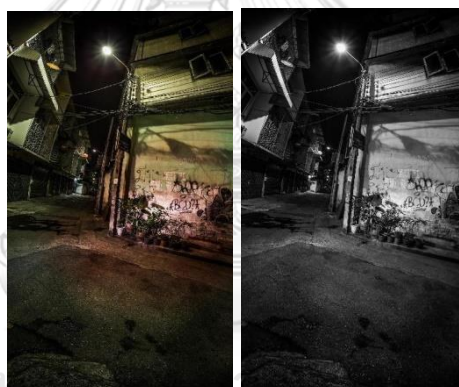

ภาพที่ 58 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 10 ธันวาคม 2560
(เปรียบเทียบความกว้างของภาพ)

ทดลองถ่ายภาพพาโนรามาแนวตั้งจากมุมต่ำ เนื่องจากลาดพร้าวซอย 9 มีลักษณะตึกที่สูงทั้งสองด้าน จึงทำให้ภาพดูอึดอัดและขนาดผิดจากสภาพจริงมาก ทดลองลดสภาพแสงและปรับเป็นภาพขาวดำ

ภาพที่ 59 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560
(พาโนรามาแนวตั้ง ทดลองเพิ่มแสงสีแดง)

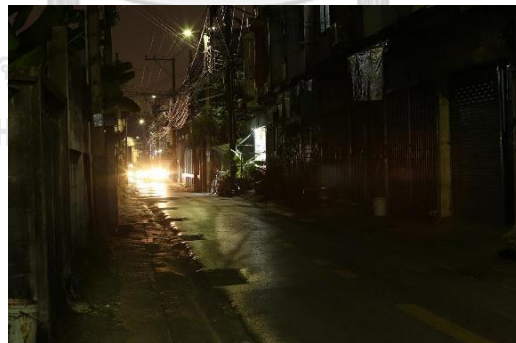
ภาพที่ 60 พัฒนาภาพถ่าย เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 18 ธันวาคม 2560
(พาโนรามาแนวตั้ง ทดลองเพิ่มแสงสีแดง) (ต่อ)

4.4.5 ทดลองถ่ายภาพในซอยจรัญสนิทวงศ์ 89 เนื่องจากเป็นซอยที่มีความลึกและแคบแคว จึงใช้เลนส์ 70-200 มม. ที่ช่วยดึงมิติของภาพได้ดีขึ้น ทดลองทั้งมุมปกติ พาโนรามาแนวตั้งและแนวนอน ภาพแนวนอนช่วยเปิดพื้นที่ได้มากแต่ติดไฟส่องสว่างมากขึ้นด้วย

ภาพที่ 61 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 13 มกราคม 2561
(ภาพมุมปกติด้วยเลนส์ถ่ายภาพระยะไกล พาโนรามาแนวตั้งและพาโนรามาแนวนอน)

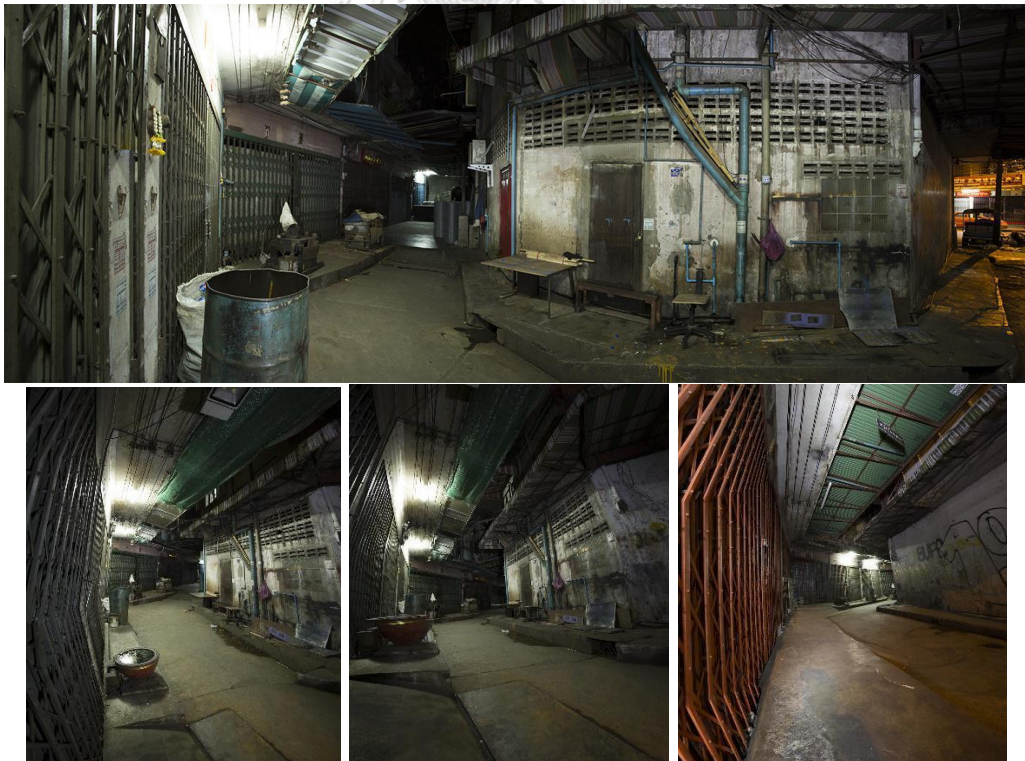
4.4.6 ทดลองถ่ายภาพในซอยจรัญสนิทวงศ์ 85 ถ่ายภาพด้วยเลนส์ 70-200 มม. เป็นภาพแนวนอนและพาโนรามาแนวตั้งเพื่อทดลองใช้แนวตั้งในการบิบมุมมองให้ดูอึดอัด

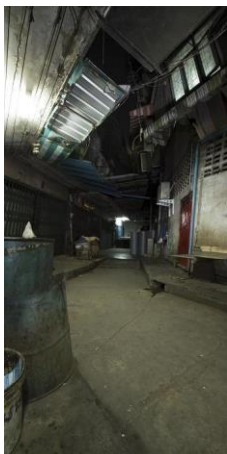

ภาพที่ 62 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 13 มกราคม 2561
(มุมมองด้วยเลนส์ถ่ายภาพระยะไกล และทดลองพาโนรามาแนวตั้ง)

4.4.7 ทดลองถ่ายภาพบริเวณตรอกถนนเจริญเมือง เนื่องจากเป็นตรอกแคบจึงใช้เลนส์ 17-40 มม. ในการถ่ายเพื่อเปิดมุมมองของภาพให้กว้างขึ้น ทั้งพาโนรามาแนวนอนและแนวตั้ง มุมสูง มุมต่ำและมุมระดับสายตา

ภาพที่ 63 พัฒนาภาพถ่าย เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560
(ทดลองพาโนรามาแนวนอนและแนวตั้ง)

4.4.8 ทดลองถ่ายภาพบริเวณซอยข้างสถานีตำรวจปทุมวัน ในมุมต่ำและพาโนรามาแนวตั้ง เพราะต้องการเก็บบริเวณพื้นและให้เห็นตึกสูงเพื่อช่วยส่งเสริมให้ดูอึดอัด

ภาพที่ 64 พัฒนาภาพถ่าย เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560
(ทดลองพาโนรามาแนวตั้ง)

4.4.9 พัฒนาภาพถ่ายบริเวณซอยข้างสถานีตำรวจปทุมวันอีกหนึ่งจุด ทดลองถ่ายภาพในมุมปกติ และถ่ายพาโนรามาด้วยการแพนกล้องผสมกับการเคลื่อนกล้อง ทำให้การต่อภาพ (Stitch) ไม่สมบูรณ์

ภาพที่ 65 พัฒนาภาพถ่าย เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561
(มุมมองปกติ และถ่ายภาพด้วยการเคลื่อนกล้อง)

4.4.10 ทดลองถ่ายภาพบริเวณถนนประชาราษฎร์ สาย 1 ซอยนี้เป็นซอยที่มีตึกมาก ต้องใช้เวลาในการถ่ายนานทำให้มีผลต่อสีและการเคลื่อนตัวของเมฆบนท้องฟ้า ภาพจึงดูมีความเคลื่อนไหวต่างจากภาพอื่น และใช้ไฟฉายระบายแสง (Light painting) เพื่อเพิ่มความสว่างและเก็บรายละเอียดของพื้นผิว ทดลองใช้เลนส์ 17-40 มม. และ 70-200 มม. เนื่องจากเป็นซอยที่ไม่ลึกมากเลนส์กว้างจึงเก็บรายละเอียดได้มากกว่า

ภาพที่ 66 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561
(ทดลองถ่ายภาพพาโนรามาแนวตั้ง)

4.4.11 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณถนนประชาราษฎร์ สาย 1 ซอย 30 เนื่องจากเป็นซอยแคบ จึงใช้เลนส์ 17-40 มม. ทดลองถ่ายภาพโนราม่าแนวตั้งเพื่อเก็บรายละเอียดของพื้นและตึกสูง

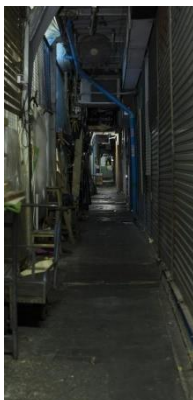
ภาพที่ 67 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561
(ทดลองถ่ายภาพพาโนราม่าแนวตั้ง)

4.4.12 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณตลาดวังหลัง โดยใช้เลนส์ 70-200 มม. เนื่องจากเป็นซอยที่มีความลึก ทดลองถ่ายภาพพาโนราม่าแนวตั้งและแนวนอน

ภาพที่ 68 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561
(ทดลองถ่ายภาพพาโนราม่าแนวตั้งและแนวนอน)

4.4.13 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณตลาดวังหลัง โดยใช้เลนส์ 70-200 มม. เนื่องจากเป็นซอยที่มีความลึกและแคบ ทดลองถ่ายภาพพาโนราม่าแนวตั้งเพื่อให้รู้สึกอึดอัด

ภาพที่ 69 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 17 มีนาคม 2561
(ทดลองถ่ายภาพพาโนรามาแนวตั้ง)

4.4.14 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณซอยสวนพลู 1 ด้วยเลนส์ 17-40 มม. ทดลองเก็บภาพต่อกัน (Stitching) เป็นสี่เหลี่ยมจัตุรัสเพราะต้องการเก็บพื้นที่ของพื้นและรั้วด้านข้าง

ภาพที่ 70 พัฒนาภาพถ่าย เขตสาทร บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560

4.4.15 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณซอยเจริญเมือง ถ่ายด้วยเลนส์ 17-40 มม. ทดลองถ่ายทั้งมุมระดับสายตา มุมต่ำ และมุมสูง แบบพาโนรามาแนวตั้งเพื่อให้เห็นลักษณะของตึกสูง

ภาพที่ 71 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560

4.4.16 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณซอยเจริญเมือง เป็นบริเวณที่แคบลงและมีตเป็นบางส่วน ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมต่ำและมุมระดับสายตาด้วยพารามิเตอร์แนวตั้งเพื่อเก็บผิวถนน

ภาพที่ 72 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560

4.4.17 การพัฒนาภาพถ่ายบริเวณซอยเจริญเมือง เนื่องจากเป็นซอยแคบและไม่ลึกมากจึงใช้เลนส์ 17-40 มม. เพื่อให้สามารถเก็บพื้นและผนังได้มากขึ้น

ภาพที่ 73 พัฒนาภาพถ่าย เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560

4.4.18 ทดลองถ่ายภาพในซอยอิทมาระ 23 เนื่องจากเป็นซอยที่ไม่ลึกจึงใช้เลนส์ 17-40 มม. เพื่อเก็บความกว้างของพื้นที่ในภาพเดียวโดยทดลองทั้งแนวตั้งและแนวนอนในมุมต่ำ มีความแตกต่างของแสงมากเพราะต้นซอยสว่างแต่ท้ายซอยมืดต้องใช้ไฟฉายส่องท้ายซอยเพิ่ม เพื่อเปิดรายละเอียดของตึกด้านในให้ชัดเจนขึ้น

ภาพที่ 74 พัฒนาภาพถ่าย เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 30 ธันวาคม 2560

จากการพัฒนาการถ่ายภาพด้วยการต่อภาพ พบว่าการถ่ายภาพพาโนรามาในแนวนอนช่วยเพิ่มการรับรู้บรรยากาศของสถานที่ได้มากกว่าพาโนรามาแนวตั้ง และความกว้างของการถ่ายภาพในระยะปกติ การปรับสีภาพเป็นขาวดำจะช่วยลดเรื่องการรับรู้เรื่องสีและทำให้เกิดบรรยากาศของความกดดันน่ากลัว และปรับความตัดกันของแสง (Contrast) ให้จัดขึ้นช่วยเพิ่มความรู้สึกรุนแรง

4.5 สรุปผลงานศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ

จากการพัฒนางานด้วยการนำภาพมาต่อกัน (Photo stitching) ให้เป็นภาพพาโนรามา (Panorama) พบว่าช่วยเพิ่มมุมมองในการมองเห็นให้กว้าง แปรกตาดึงดูดความสนใจได้มากขึ้น และช่วยเพิ่มขนาดของไฟล์ภาพให้สามารถพิมพ์ได้ในขนาดใหญ่ขึ้น โดยเลือกใช้ภาพพาโนรามาแนวนอน ซึ่งมีขั้นตอนในการทำดังต่อไปนี้

4.5.1 การถ่ายภาพด้วยการแพนต่อเนื่องตั้งแต่ด้านซ้ายสุดจนถึงขวาสุด พร้อมเก็บรายละเอียดให้ชัดทั้งระยะหน้าและหลัง เพื่อนำภาพไปเลือกใช้ในการต่อภาพให้มีรายละเอียดชัดทุกระยะ เนื่องจากเป็นการถ่ายภาพกลางคืน มีบางมุมหรือบางพื้นที่ที่แสงสว่างไม่เพียงพอที่จะเห็นรายละเอียดของวัตถุหรือพื้นผิว (Texture) ในบริเวณนั้นได้ จึงต้องใช้ความเร็วชัตเตอร์ช้าอย่างน้อย 10 วินาที เพื่อให้กล้องสามารถเก็บรายละเอียดของแสงในที่มืดได้มากขึ้น และใช้ไฟฉายช่วยระบายนแสงเพิ่มความสว่างในบางจุด (Light painting) ทั้งนี้การเลือกใช้เลนส์ขึ้นอยู่กับความกว้างแคบของสถานที่ หากเป็นที่แคบหรือขอยไม่ลึกจะใช้เลนส์มุมกว้าง คือ Canon EF 17-40 มม. f/4L USM และเลนส์ถ่ายภาพ ระยะไกลกรณีที่ชอบมีความลึกมากด้วยเลนส์ Canon EF 70-200 มม. f/2.8L USM กับกล้อง Canon 6D

4.5.2 การต่อภาพ (Stitching) เป็นพาโนรามาแนวนอน เมื่อต่อภาพแล้วต้องปรับความโค้งที่ผิดเพี้ยนของภาพด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป (Adobe Photoshop)

4.5.3 การปรับแสงส่วนที่มีมืดมากให้สว่างขึ้นเล็กน้อยเพื่อเปิดให้เห็นรายละเอียดภายในภาพ ลดแสงบางส่วนที่สว่างมากเกินไป และปรับมิติความคมชัด (Clarity) ของทั้งภาพและเน้นเพิ่มพื้นผิวบางส่วนที่ต้องการให้มีความเด่นชัดมากขึ้นด้วยโปรแกรมไลทรูม (Adobe Lightroom)

4.5.4 การปรับภาพเป็นภาพโทนขาวดำ เพื่อเพิ่มความตัดกันของสี (Contrast) โดยการตรวจสอบความสว่างในส่วนที่มีมืดจัดให้ยังคงเห็นรายละเอียดอยู่บ้างด้วยโปรแกรมโฟโต้ชอป (Adobe Photoshop) แล้วตัดภาพ (Crop) ในอัตราส่วน 15 : 7 ในความละเอียด อย่างน้อย 240 พิกเซลต่อนิ้ว เพื่อนำไปพิมพ์ในขนาด ยาว 150 เซนติเมตร กว้าง 70 เซนติเมตร เพราะขนาดภาพที่ใหญ่จะทำให้มีผลกระทบต่อการใช้ดูชัดเจนนั่นเองเหมือนเข้าไปอยู่ในภาพมากกว่าการมองภาพ และทำให้สัดส่วนในการมองใกล้เคียงกับระยะของสายตาดาวจริง

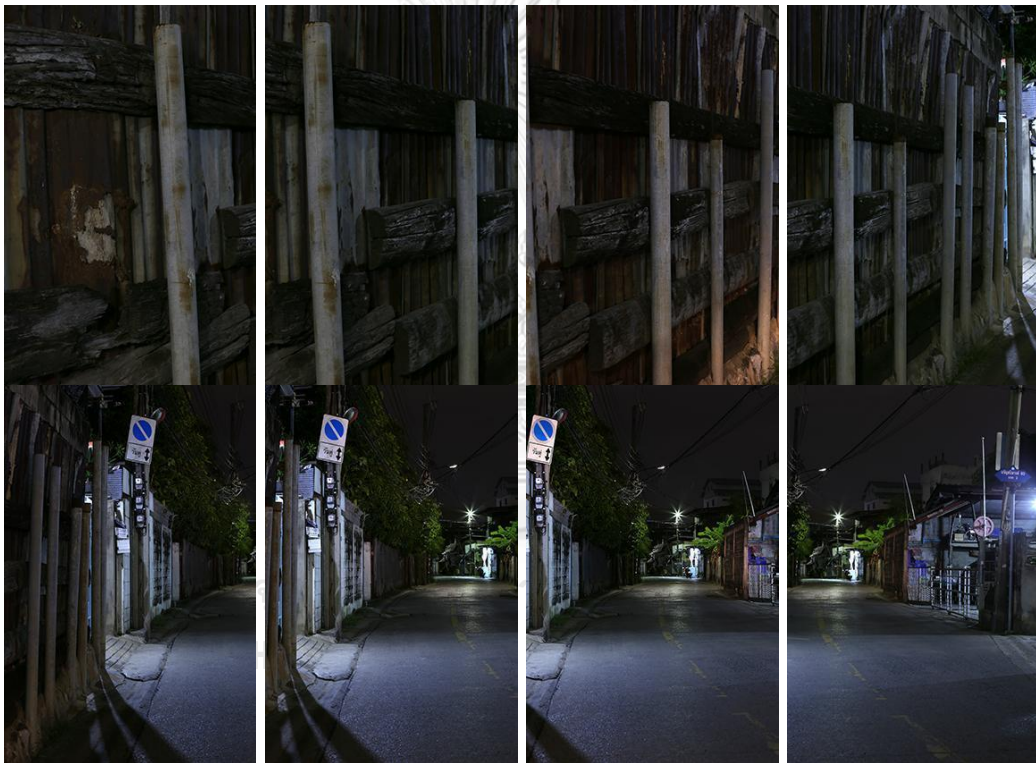
4.5.5 หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องความกลัวว่าความกลัวมีหลายรูปแบบ เช่น กลัวผี กลัวอันตราย กลัวความสูญเสีย กลัวไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ เป็นต้น โดยในงานวิจัยครั้งนี้มุ่งประเด็นที่ความกลัวอันตราย โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

4.5.5.1 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย และการปล้น ใจ ซึ่งทรัพย์สิน มักเกิดขึ้นเมื่ออยู่บริเวณพื้นที่ที่มีตึก อาคาร บ้านเรือน หรือเส้นทางสัญจรทั่วไป

4.5.5.2 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย ซึ่งทรัพย์สินหรือทำร้ายร่างกาย การถูกข่มขืน มักเกิดในบริเวณที่มีทุ่งหญ้าร้าง เป็นความกลัวที่มักเกิดกับเพศหญิง โดยรายละเอียดเพิ่มเติมในการถ่ายภาพทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 21 สถานที่ มีดังต่อไปนี้

4.5.5.1 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย และการปล้น จี้ ซึ่งทรัพย์สิน มักเกิดขึ้นเมื่ออยู่บริเวณพื้นที่ที่มีตึก อาคาร บ้านเรือน หรือเส้นทางสัญจรทั่วไป มี 18 ที่ดังต่อไปนี้

4.5.5.1.1 การถ่ายภาพที่ซอยจรัญสนิทวงศ์ 89 ใช้เลนส์ 70-200 มม. ในมุมมองต่ำกว่าระดับสายตาเล็กน้อยเพื่อหลบแสงจากหลอดไฟด้านขวามือ ลักษณะเป็นซอยลึกและมีมุมอับ ต้องส่องไฟเพิ่มบริเวณพุ่มไม้ด้านบนและอาคารด้านขวามือ

ภาพที่ 75 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

ภาพที่ 76 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 77 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน
2561

ภาพที่ 4.59 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่าง
ของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ซอยเจริญสุขนิทวงศ์ 89 เขตบางพลัด ใช้เลนส์

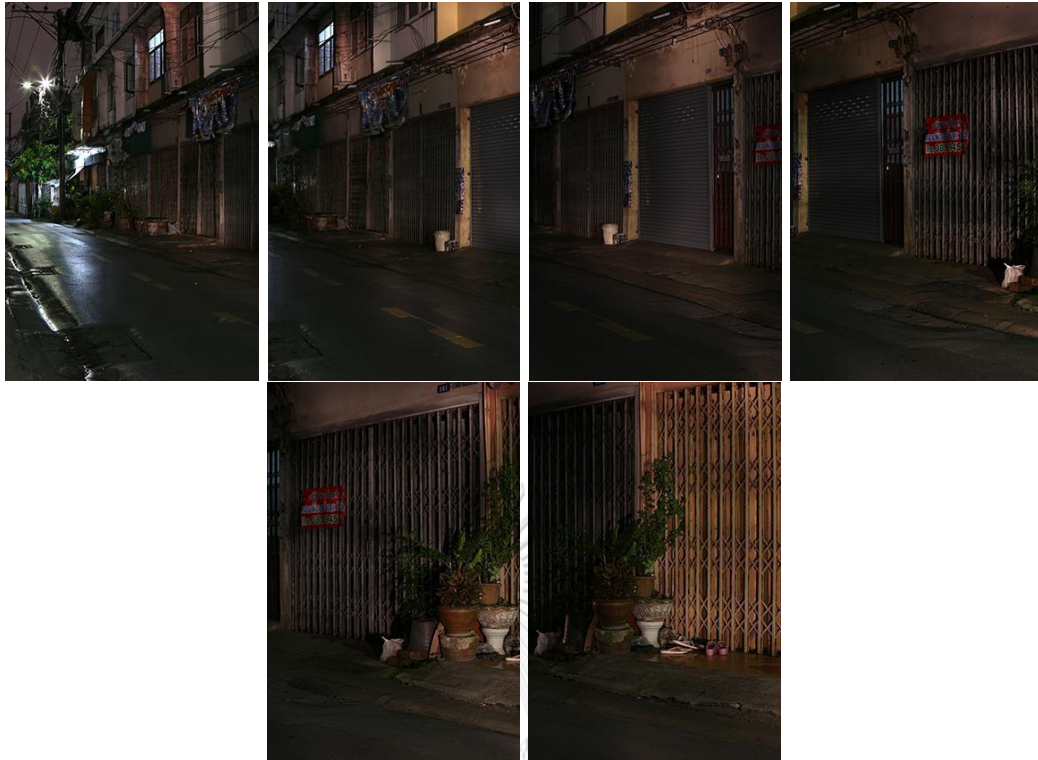
ถ่ายภาพระยะไกลเพื่อเน้นให้ภาพมีมิติที่แตกต่างจากเลนส์มุมกว้างด้วยมุมระดับสายตา เพื่อให้รู้สึกเหมือนยืนอยู่ในซอยนี้ที่เป็นซอยลึก มีมุมอับและซอยย่อยที่ทำให้เกิดความกังวลว่ามีผู้ร้ายแอบอยู่บริเวณไหน กำแพงด้านขวามีร่องรอยของการเขียนกำแพงเหมือนบริเวณนี้ขาดคนดูแลทำให้มีกลุ่มคนไม่ดีที่แอบมาพ่นสีไว้

ภาพที่ 78 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 1 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

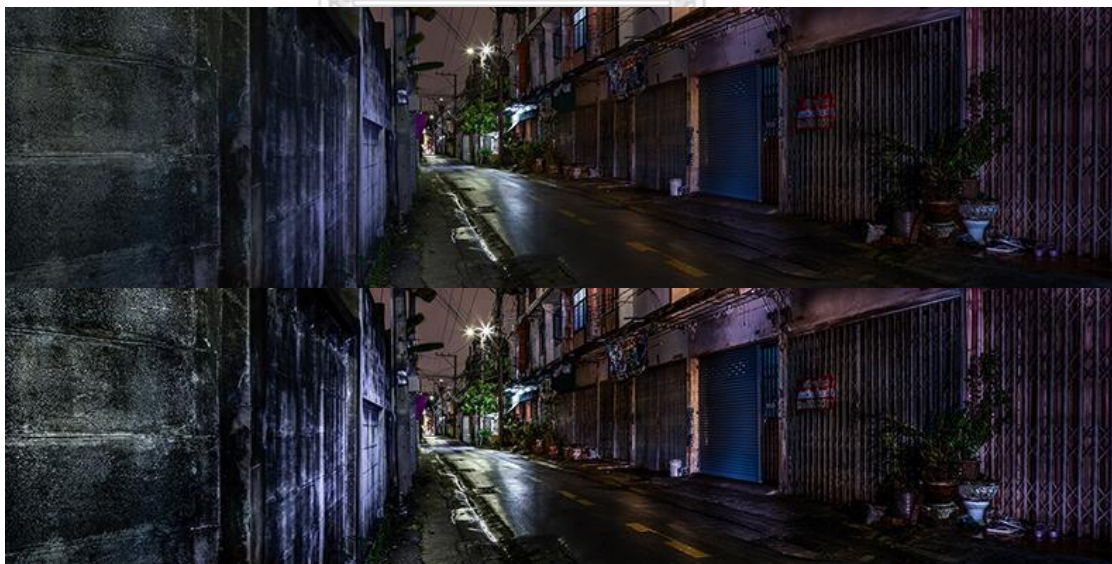
4.5.5.1.2 การถ่ายภาพที่ซอยจรัญสนิทวงศ์ 85 ใช้เลนส์ 70-200 มม. ในมุมระดับสายตา ลักษณะเป็นซอยลึกที่มีอยู่บ้าง บริเวณอาคารฝั่งขวามีบางส่วนมืดมากต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่าง และส่องเพิ่มที่กำแพงด้านซ้ายเพื่อเก็บรายละเอียดของกำแพง

ภาพที่ 79 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางพลัด 2 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 80 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

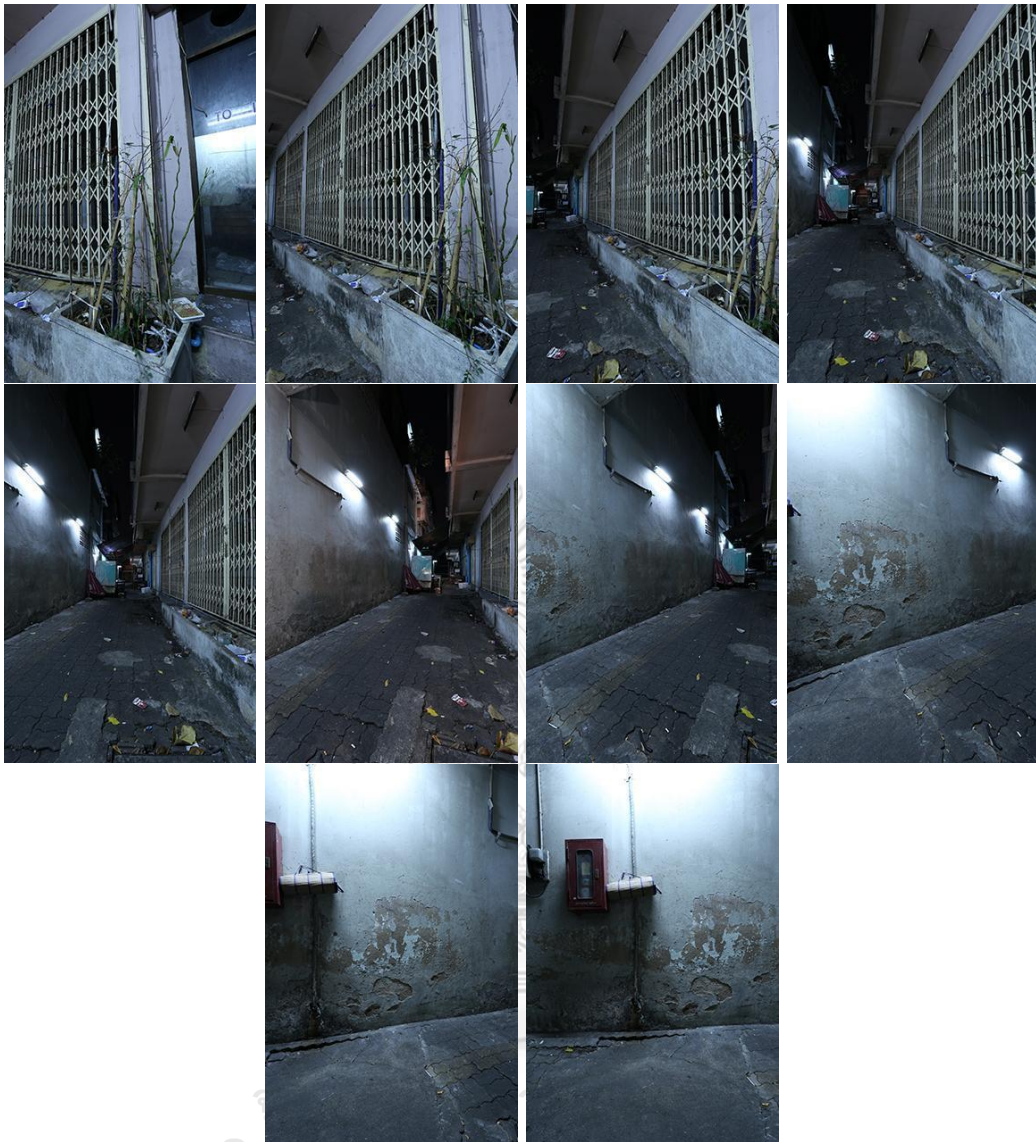
ภาพที่ 81 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางพลัด 2 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน
2561

ภาพที่ 4.62 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) โดยตัดส่วนที่กว้างจนภาพเบ้ยามากออก ภาพชอยจรัญสนิทวงศ์ 85 เขตบางพลัด ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาแต่ชิดติดริมกำแพงจะได้คอยระวังตัวด้านเดียว ลักษณะเป็นชอยลิกเช่นเดียวกับชอย 89 เป็นชอยลิกที่ต้องระมัดระวังตัวตลอดเวลา เพราะมีมุมอับและตรอกเล็กแยกออกไปอีก จึงใช้เทคนิคเดียวกันเพื่อให้เห็นมิติชัดเจน และผู้วิจัยแนะนำให้เพิ่มเพื่อให้ดูเหมือนมีคราบสกปรกเมื่อมองรวมกับกำแพงที่ขรุขระยิ่งทำให้ดูสกปรก ขาดการดูแล ไม่น่าเดินเข้าไป

ภาพที่ 82 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 2 บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

4.5.5.1.3 การถ่ายภาพที่ช่างสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา พื้นที่เป็นตรอกที่สามารถทะลุไปยังอีกชอยได้ บริเวณกลางชอยค่อนข้างมืดต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องให้แสงสว่างเพิ่ม

ภาพที่ 83 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

ภาพที่ 84 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ ความคมชัดเน้นผิวที่กำลังด้านซ้ายมือ และขยะบริเวณพื้น

ภาพที่ 85 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม

2561

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 4.65 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพตรอกข้างสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เขตปทุมวัน ตรอกที่ 1 ถ่ายภาพในมุมระดับสายตา ด้วยเลนส์มุมกว้างที่ช่วยเก็บภาพขอบแคบให้เห็นกว้าง แปรลดตาขึ้นและเก็บรายละเอียดของสิ่งต่างๆในพื้นที่ได้มากขึ้น ที่ต้องการให้เห็นถึงพื้นผิวบริเวณกำแพงที่ดูหยาบกร้าน พื้นถนนที่อิฐบล็อกฟุ้งไม่เป็นระเบียบ และมีขยะอยู่จำนวนมากแสดงถึงการขาดการดูแล ทำให้พื้นที่ดูไม่น่าสัญจรผ่าน ในมุมนี้อาจเกิดความรุนแรงหรืออาจมีความรุนแรงแฝงอยู่

ภาพที่ 86 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

4.5.5.1.4 การถ่ายภาพที่ตลาดวังหลัง ใช้เลนส์ 70-200 มม. ในมุมระดับสายตา พื้นที่มีลักษณะเป็นชอยลิกมีมุมคดเคี้ยว วันที่ถ่ายเป็นวันฝนตกทำให้พื้นถนนเงามืดมากขึ้น บริเวณฉากหน้าค่อนข้างมืดต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่าง เพิ่มรายละเอียดของสิ่งของที่วางอยู่

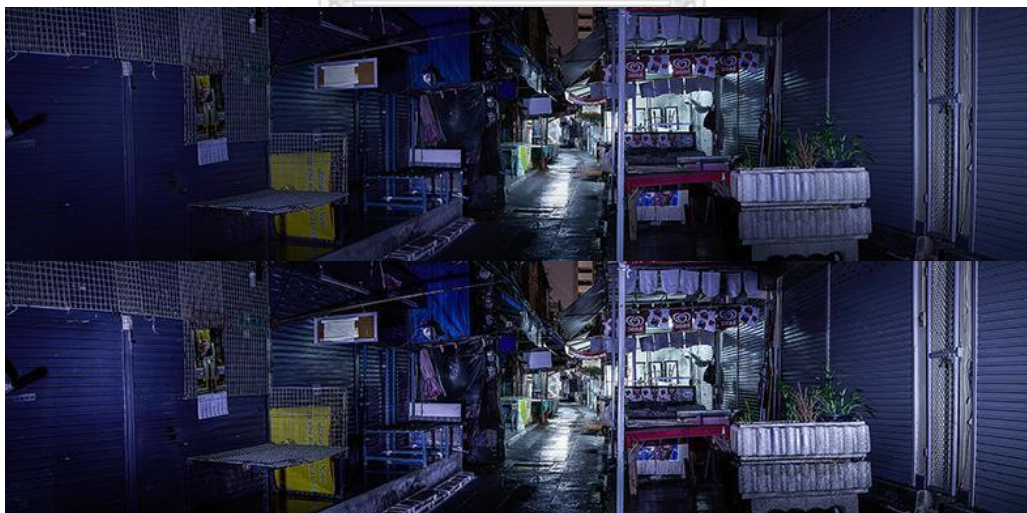

ภาพที่ 87 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

ภาพที่ 88 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 89 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 90 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5
เมษายน 2561

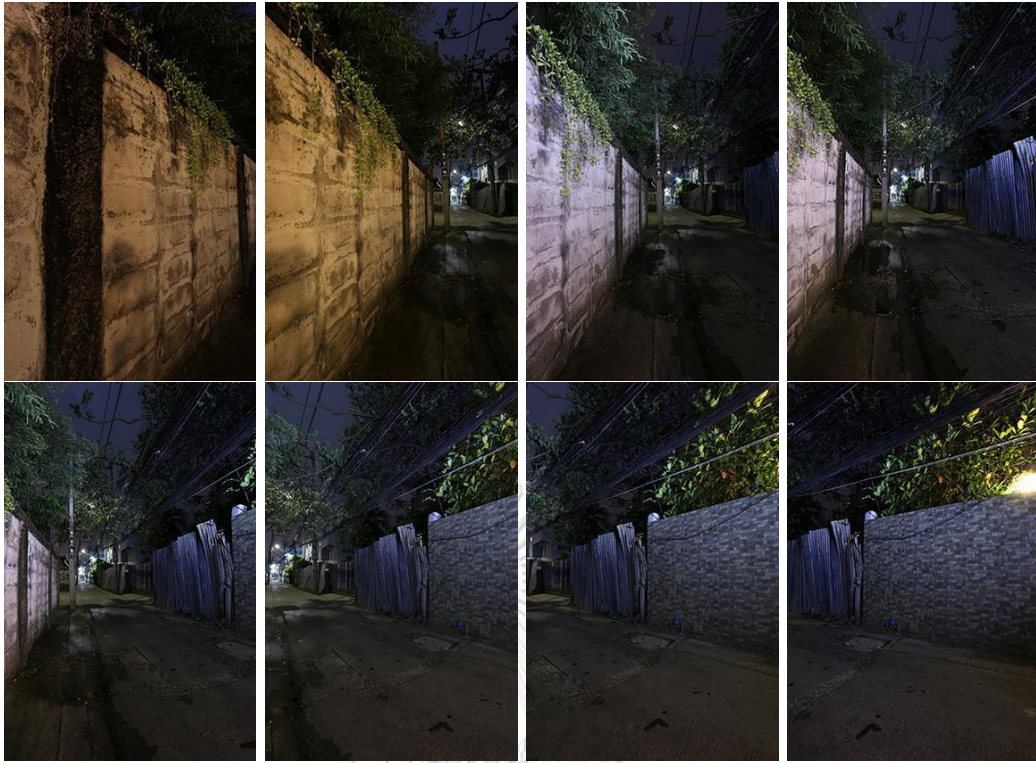
ภาพที่ 4.68 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่าง
ของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ตัดกำแพงทั้งสองข้างที่ดูบิดเบี้ยวมากเกินไป

ไม่มีรายละเอียดที่น่าสนใจออก ภาพตลาดวังหลัง เขตบางกอกน้อย ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาด้วยเลนส์ถ่ายภาพระยะไกลทำให้เห็นมิติของภาพมากกว่าเลนส์มุมกว้าง ช่วยเน้นให้เห็นความลึกของทางเดิน เพิ่มให้เห็นรายละเอียดของโต๊ะขายของที่วางวางเปล่าอยู่สองข้างทางที่ทำให้เกิดจุดอับอับตาที่คนร้ายสามารถซ่อนตัวได้หลายจุด หากเดินเข้าไปต้องคอยระมัดระวังตลอดทาง

ภาพที่ 91 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 1 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

4.5.5.1.5 การถ่ายภาพที่ซอยสวนพลู 1 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา ต้องการเน้นพื้นผิวบริเวณกำแพงทั้ง 2 ข้างและพื้นด้านหน้า ใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่างพุ่มไม้ด้านบนทั้งหมด

ภาพที่ 92 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตสาทร บ้านทีกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

ภาพที่ 93 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 94 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตสาทร บ้านทีกเมื่อ 31 มีนาคม
2561

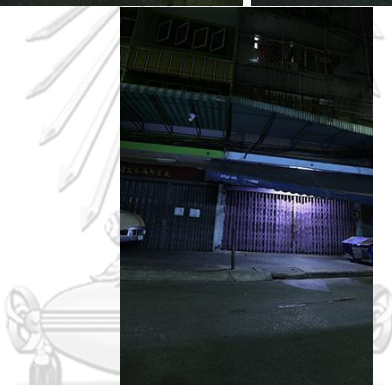
ภาพที่ 95 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตสาทร บ้านทีกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 4.71 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพซอยสวนพลู 1 เขตสาทร ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตา แสดงความแตกต่างของกำแพงที่ดูสกปรกและกำแพงสีบดเปื้อนกับรั้วที่ดูเรียบร้อย ด้านหน้าขวามือ ต้องการให้เห็นบรรยากาศในซอยตอนกลางคืนที่เงียบมาก ไม่มีคนเดินสัญจร ที่พักในย่านนี้มักจะปลูกต้นไม้ใหญ่อยู่ริมรั้วทำให้มีเงาตะคุ่มตลอดทาง จุดที่ถ่ายภาพดูเหมือนไม่ได้รับการดูแล และมีต้นไม้ที่ใหญ่ เกิดเป็นมุมมืดที่สุดของซอย ทั้งยังมีเสาบังตาเป็นระยะทำให้รู้สึกว่าจะไม่ค่อยปลอดภัย อาจมีผู้ร้ายแอบอยู่ในบริเวณนั้น

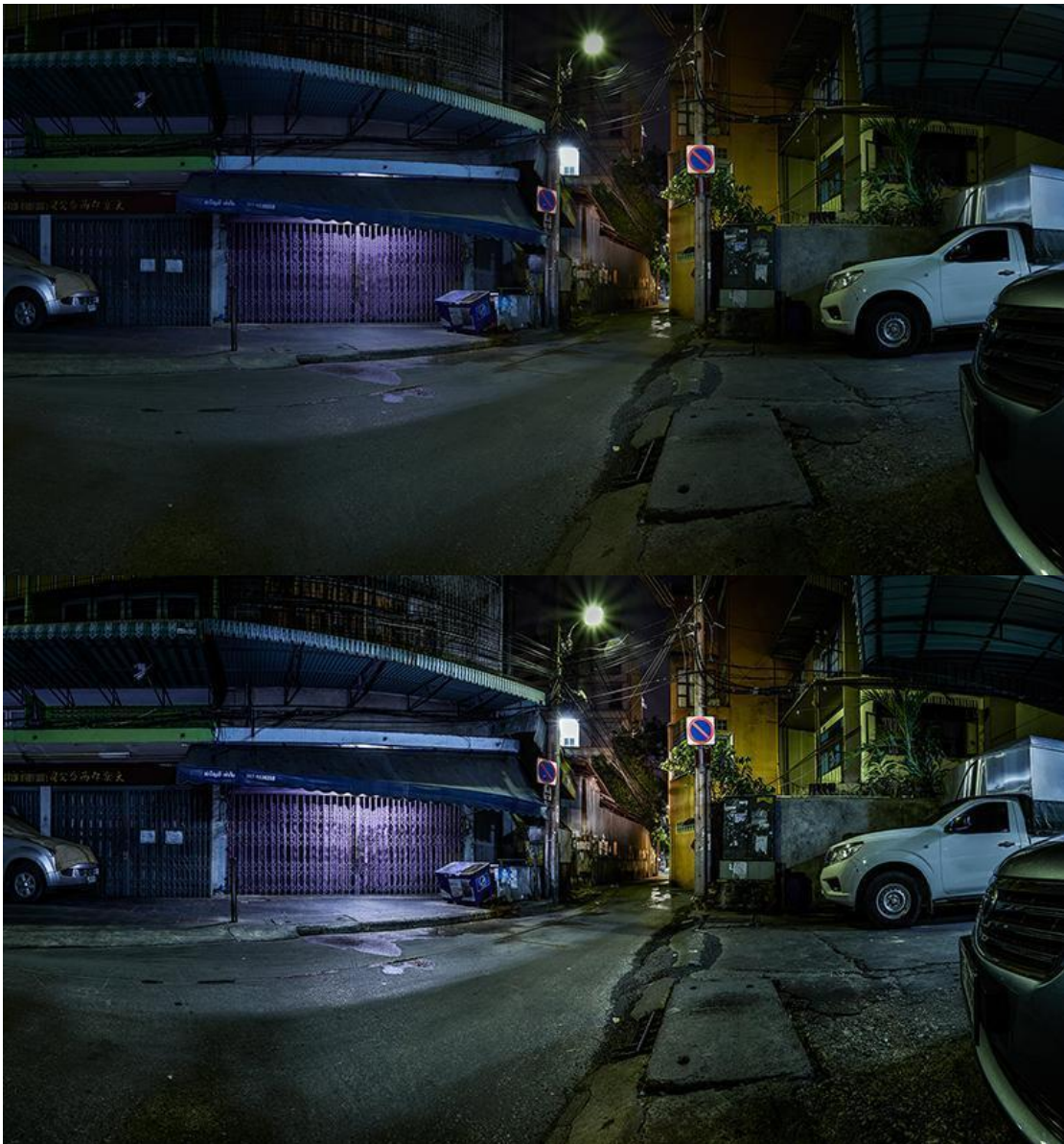
ภาพที่ 96 ภาพผลงาน เขตสาทร บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

4.5.5.1.6 การถ่ายภาพที่ถนนสีพระยา ซอยเจริญเมือง ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมมองเพื่อเพิ่มเน้นผิวท่อและถนน ลักษณะซอยเป็นคอกขาดแคบลงทำให้มีมุมอับสายตา บริเวณกลางซอยเป็นมุมมืดต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องเพิ่มความสว่าง

ภาพที่ 97 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

ภาพที่ 98 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ ความคมชัด

ภาพที่ 99 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม

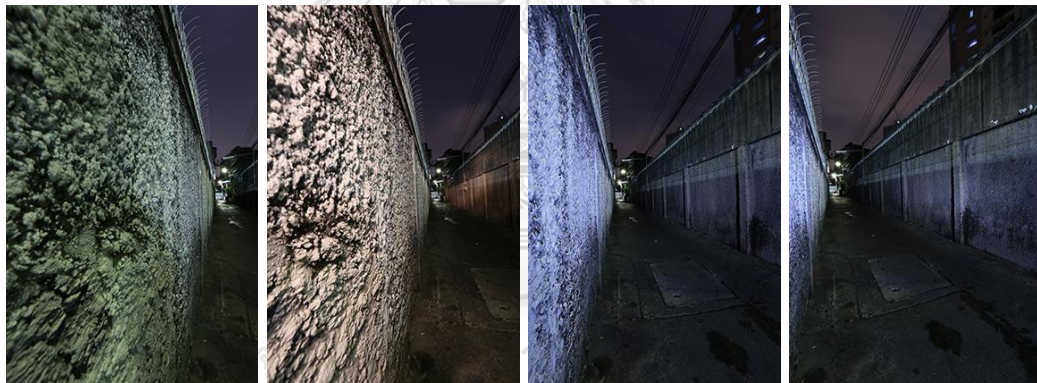
2561

ภาพที่ 4.74 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพซอยเจริญเมือง ถนนสีพระยา เขตบางรัก ถ่ายภาพด้วยมุมต่ำแสดงผิวท่อและถนน ความกว้างของภาพทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างรถที่มีผิวเรียบเงากับพื้นที่หยาบกร้าน เมื่อเดินเข้ามาถึงจุดนี้ทำให้รู้สึกว่าจะอาจมีความไม่ปลอดภัยหรือเคยเกิดความรุนแรงมาก่อน เพราะจุดตรงกลางที่มองไปเป็นส่วนที่แคบมีลักษณะเป็นคอคอดทำให้ทัศนียภาพในการมองเห็นไม่ดี ทั้งยังมีแสงส่องสว่างไม่เพียงพอ อาจมีผู้ร้ายแอบอยู่ในมุมอับหลังจากส่วนของคอคอดนี้

ภาพที่ 100 ภาพผลงาน เขตบางรัก 2 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

4.5.5.1.7 ถ่ายภาพที่ถนนสี่พระยา ซอยเจริญเมือง ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา เน้นที่พื้นผิวของกำแพงทั้งสองด้านที่มีความขรุขระหยาบกร้าน

ภาพที่ 101 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

ภาพที่ 102 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 103 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 104 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม
2561

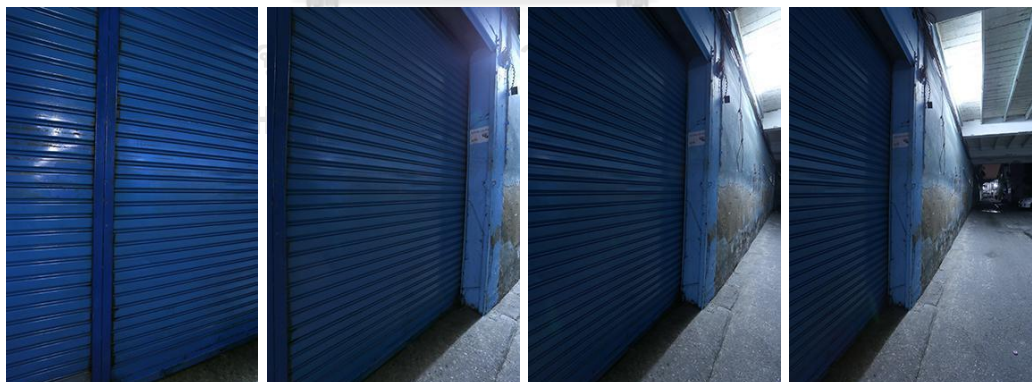
ภาพที่ 105 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม
2561 (ต่อ)

ภาพที่ 4.77 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพ พื้นด้านล่างและกำแพงลง และตัดภาพ (Crop) ภาพซอยเจริญเมือง ถนนสีพระยา เขตบางรัก ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตา เน้นที่พื้นผิวความขรุขระและหยาบของกำแพงทั้งสองด้านด้วยมุมมองที่พุ่งตรงไปด้านในซอย เป็นซอยที่แคบมากผ่านได้เพียงการเดินและมอเตอร์ไซด์เท่านั้น ในความเงียบของซอยนี้ยังมีผิวกำแพงที่ดูหยาบกร้านทำให้รู้สึกไม่น่าเข้าใกล้

ภาพที่ 106 ภาพผลงาน เขตบางรัก 3 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

4.5.5.1.8 ถ่ายภาพที่ซอยอินทามาระ 23 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา ซอยมีลักษณะไม่ลึกมาก มีสีเขียนบนกำแพงทั้ง 2 ด้าน พื้นผิวของกำแพงเก่าและหยาบกร้าน ซอยด้านในแสงส่องไม่ทั่วถึงต้องใช้ไฟฉายช่วยเปิดรายละเอียดของอาคาร

ภาพที่ 107 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

ภาพที่ 108 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 4.79 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง
สี และมิติความคมชัด

ภาพที่ 109 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน

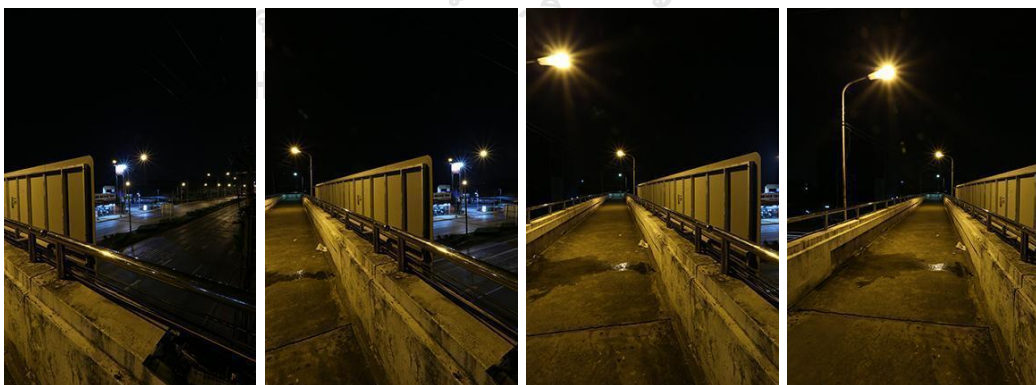
2561

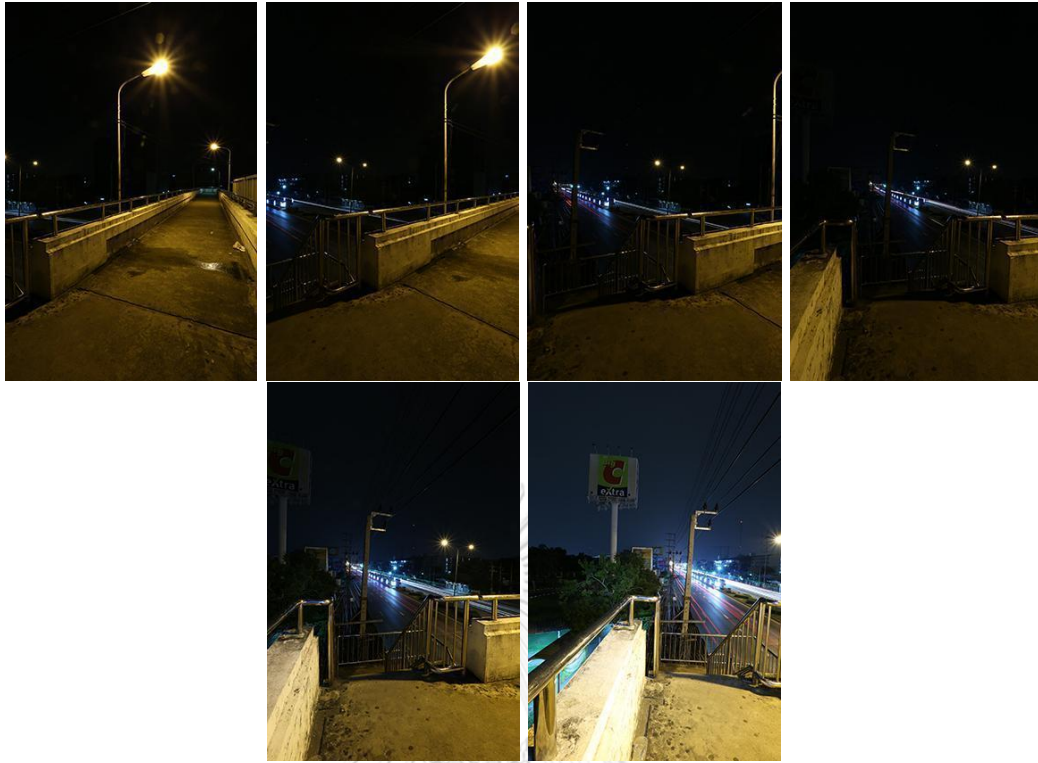
ภาพที่ 4.80 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพซอยอินทามาระ 23 เขตพญาไท ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตา เน้นพื้นผิวและข้อความกราฟิตีบนกำแพงที่เก่าและหยาบ ถ่านเน้นคำว่าระวังหมาดุที่ทำให้รู้สึกถึงความอันตรายในความรุนแรงของบริเวณนี้มากขึ้น และป้ายที่มีคำว่ามีกล้องวงจรปิด ทำให้คิดไปได้ว่าอาจเคยมีเหตุความรุนแรงเกิดขึ้นในบริเวณนี้จึงต้องมีการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น แต่ก็ไม่ได้ทำให้รู้สึกปลอดภัยขึ้น ยังมีหลังคาทำให้รู้สึกอึดอัด

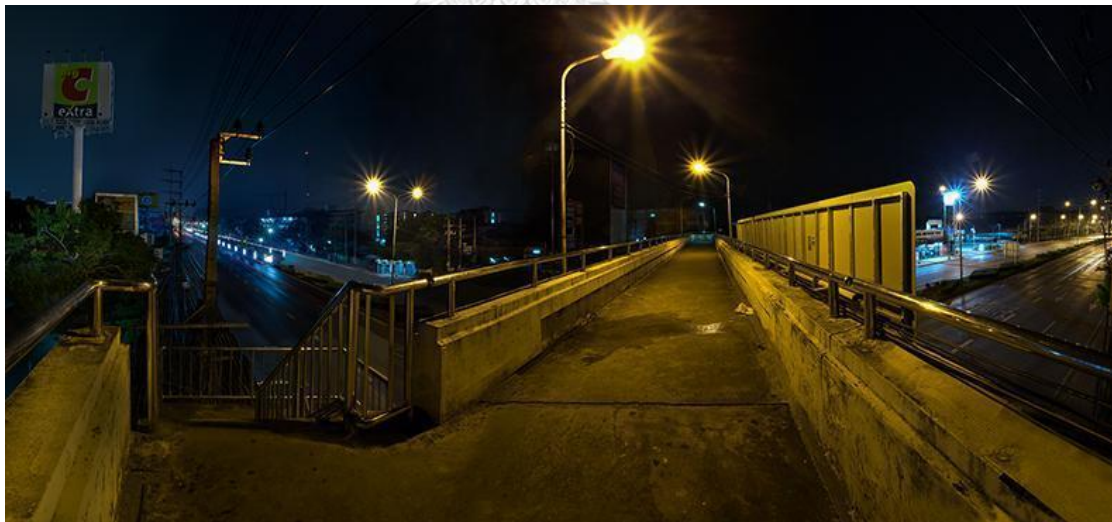
ภาพที่ 110 ภาพผลงาน เขตพญาไท บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

4.5.5.1.9 การถ่ายภาพที่สะพานลอยคนข้าม ถนนรามอินทรา กม. 2 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา ให้เห็นถนนด้านล่างเพื่อให้รู้ว่าถ่ายอยู่บนสะพานลอยคนข้าม ถ่ายหลังหึ่งปิดเพื่อลดแสงรบกวน รอจังหวะที่ไม่มีรถผ่านเพื่อให้เห็นความโล่งของถนน เพื่อให้ได้บรรยากาศของความสงบมากขึ้น ปัญหาของสะพานลอยนี้คือ มีการปรับปรุงระบบไฟส่องสว่างบนสะพานเรียบร้อยแล้วทำให้เกิดความต่างของแสงระยะหน้ากับฉากด้านหลังมากขึ้น ในการถ่ายภาพจึงต้องแบ่งถ่ายทั้ง 2 ระยะในเวลาที่แตกต่างกันเพื่อเก็บรายละเอียดของฉากหลัง

ภาพที่ 111 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

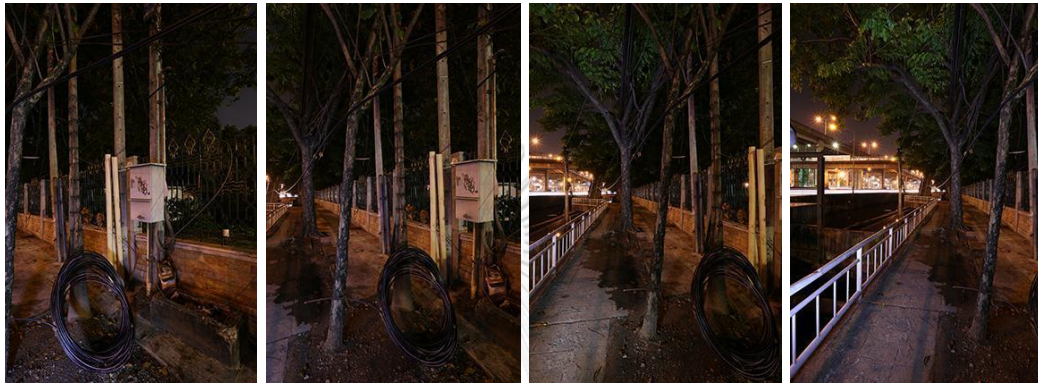
ภาพที่ 112 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางเขน บันทีกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

ภาพที่ 4.83 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพสะพานลอยคนข้าม ถนนรามอินทรา กิโลเมตรที่ 2 เขตบางเขน ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตากับเลนส์กว้างช่วยเปิดพื้นที่ในการมองเห็นทางขึ้นลงของสะพานลอยทั้งสองทาง ทำให้คิดว่าถ้ามีผู้ร้ายเดินขึ้นมาจากทั้งสองทางจะทำอย่างไร หรือมีทางไหนที่สามารถหนีได้บ้าง จะหนีไปด้านหน้าหรือวิ่งกลับมาด้านหลัง ทั้งทางเดินของสะพานลอยที่มีความแคบและลึกลับทำให้รู้สึกบีบคั้นแทบไม่เหลือทางหนี แต่ถ่ายให้เห็นความเงียบหลังห้างปิดและถนนด้านล่างเพื่อแสดงความโล่งของถนน ไร้ผู้คนทำให้เกิดบรรยากาศของความสงัดมากขึ้น

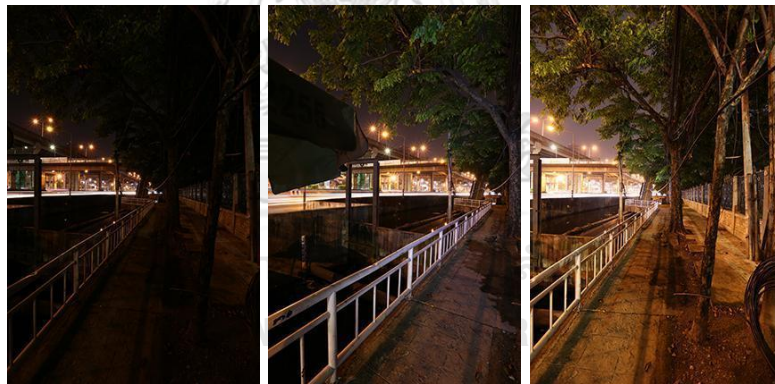

ภาพที่ 113 ภาพผลงาน เขตบางเขน บันทีกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

4.5.5.1.10 การถ่ายภาพที่ช่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตาแต่กดลงเล็กน้อยเพื่อให้เห็นเส้นนำสายตาจากรั้วสีขาวไปสู่ดินสะพานลอย บริเวณนี้มีการเปลี่ยนแปลงคือ มีการปรับภูมิทัศน์ส่วนพุ่มไม้ที่เคยละบั้งสายตาด้านซ้ายมือทำให้พื้นที่เปิดโล่ง สว่างขึ้นและทำให้เกิดความตัดกันของแสงส่วนในและด้านนอกถนน ทำให้ต้องถ่ายทั้งฉากหน้าและหลังให้แสงพอดีเพื่อนำภาพมาต่อกันแล้วแสงดูสมดุล

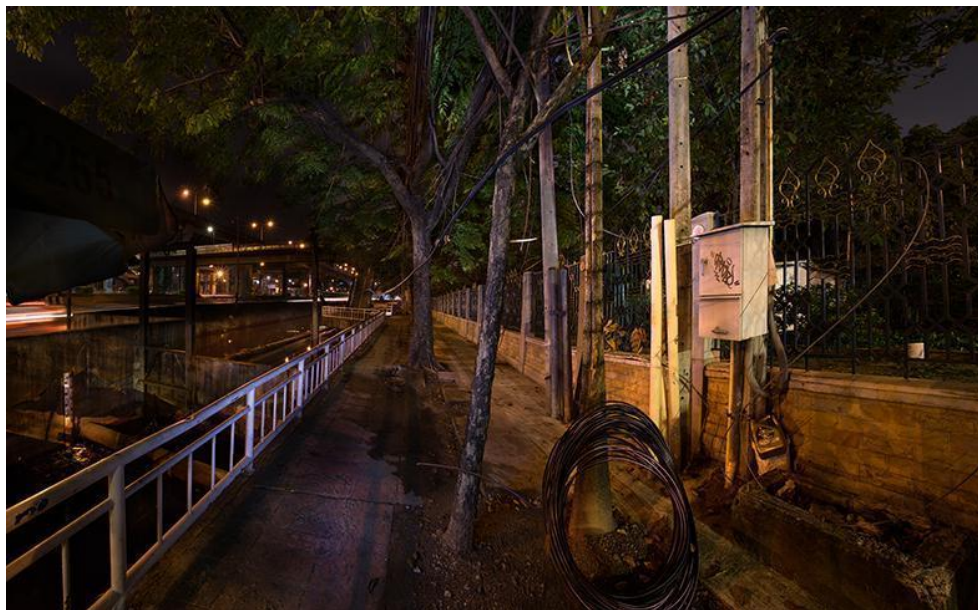

ภาพที่ 114 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

ภาพที่ 115 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 116 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ ความคมชัด

ภาพที่ 117 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม

2561

ภาพที่ 118 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม

2561 (ต่อ)

ภาพที่ 4.86 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพพื้นที่ข้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาและเลนส์มุมกว้าง ถึงแม้ว่ากิ่งไม้ที่เคยขึ้นรกบริเวณรั้วจะถูกตัด

แต่งออกไปหลังการทดลองถ่ายภาพ แต่กลับช่วยเปิดมุมมองให้เห็นว่ามีรถสัญจรผ่านจำนวนน้อยมาก กับสภาพทางเดินที่ดูสกปรก ไม่เรียบร้อย มีสายไฟและสิ่งกีดขวางอยู่ไม่เป็นระเบียบขาดการดูแล ทำให้รู้สึกว่หากเกิดความรุนแรงขึ้นก็จะมีคนมองเห็นหรือสนใจเช่นกัน ความสั่นไหวของกิ่งไม้ในความเงียบ ความมืด ความลึกของทางเดินทำให้รู้สึกไม่น่าเข้าไป มองไม่เห็นว่ามีคนหรือผู้ร้ายแอบอยู่ที่จุดไหน แล้วจะหนีอย่างไรเมื่อทางซ้ายเป็นบ่อน้ำและทางขวาเป็นรั้วสูง

ภาพที่ 119 ภาพผลงาน เขตจตุจักร บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

4.5.5.1.11 การถ่ายภาพที่ซอยลาดพร้าว 11 ใช้เลนส์ 17-40 มม.

ในมุมระดับสายตาแต่เงยขึ้นเล็กน้อยเพื่อเก็บความสูงของตึก ต้องส่องไฟฉายเพิ่มความสว่างบริเวณถึงดับเพลิง พื้นใกล้ตึกด้านล่าง และอาคารด้านหลัง บริเวณนี้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยการทาสี กำแพงจากที่เคยเป็นสีขาวและมีรอยเลอะ ทาสีใหม่เป็นสีฟ้าแต่ยังคงมีพื้นผิวแบบเดิมอยู่

ภาพที่ 120 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

ภาพที่ 121 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 122 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 123 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

ภาพที่ 4.89 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) โดยตัดรถยนต์ที่มีความมันวาวและถนนที่ดูเปิดโล่งออกไปเน้นรายละเอียดของกราฟิตี้ ถึงดับเพลิงเก่าและรอยเลอะด้านซ้ายมือ ซอยลาดพร้าว 11 เขตจตุจักร ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาแต่เงยขึ้นเล็กน้อยเพื่อเก็บความสูงของตึก แม้บริเวณนี้ได้มีการปรับปรุงทาสีใหม่แต่กำแพงยังคงมีพื้นผิวแบบหยาบกร้านเดิมและบริเวณอื่นยังคงมีสภาพสกปรกทำให้เกิดความรู้สึกไม่อยากเข้าไปใกล้หรือสัมผัส ทั้งมีสิ่งของที่วางทิ้งอยู่ไม่เรียบร้อย มีลายกราฟิตี้ที่ผนังชวนให้คิดว่าอาจมีกลุ่มคนไม่ดีที่แอบมาวาดลายอยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรืออาจจะเคยเกิดเหตุความรุนแรงบริเวณนี้ มุมมองที่เห็นซอยลึก มีมุมมองบังสายตาและความมืดภายในซอย ยิ่งเดินเข้าไปจะยิ่งระแวงว่ามีคนร้ายแอบอยู่หรือไม่

ภาพที่ 124 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 1 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

4.5.5.1.12 การถ่ายภาพที่ลาดพร้าวซอย 9 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา เยกขึ้นเล็กน้อยเพื่อเน้นความสูงของตึก ลักษณะพื้นที่เป็นซอยตัน บริเวณปากซอย มีการพ่นสีสเปรย์เป็นลายกราฟิตี้บนกำแพง บางช่วงของซอยมีมุมอับและแสงสว่างส่องไม่ถึง ต้องใช้ไฟฉายส่องตึกด้านบนเพื่อเปิดเงา

ภาพที่ 125 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

ภาพที่ 126 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 127 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

ภาพที่ 4.91 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ขอยลาดพร้าว 9 เขตจตุจักร ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตา มุมกว้างเพื่อเปิดให้เห็นถนนด้านนอกที่ไม่มีรถสัญจรผ่านหากมีความรุนแรงเกิดขึ้นในบริเวณนี้อาจไม่มีใครมาช่วยได้ทัน ถ่ายมุมเงยขึ้นเล็กน้อยเพื่อเก็บความสูงของตึกทำให้รู้สึกบีบและกดดันมากขึ้น ผู้วิจัยตั้งใจเพิ่มพื้นที่พื้นเพื่อเพิ่มร่องรอยให้ดูเป็นพื้นที่สกปรกและร่องรอยสืบริเวณกำแพงที่มีอยู่แล้วยิ่งชวนให้คิดว่าบริเวณนี้ขาดคนดูแลทำให้มีกลุ่มคนไม่ดีที่แอบมาพ่นสีอาศัยอยู่หรืออาจจะเคยเกิดเหตุความรุนแรงบริเวณนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

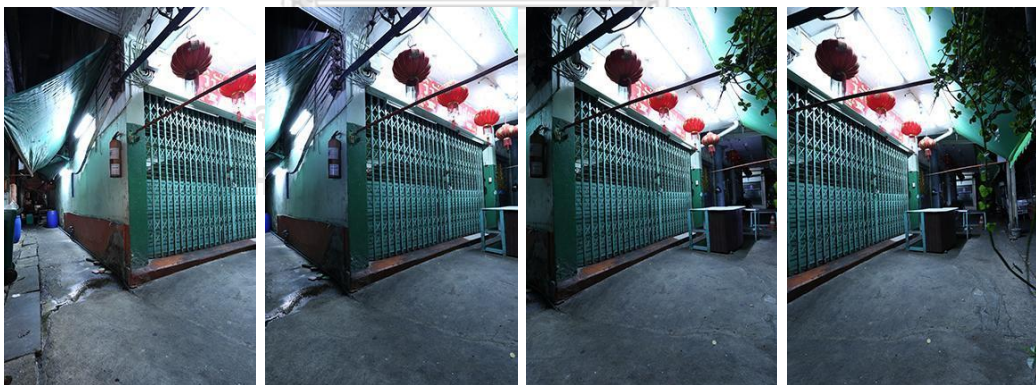

ภาพที่ 128 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 2 บันทึกเมื่อ 22 มีนาคม 2561

4.5.5.1.13 การถ่ายภาพที่ตรอกข้างสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน
ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา การหน้าของตรอกและอาคารชั้น 2 ค่อนข้างมืดต้องใช้ไฟฉาย
ช่วยส่องสว่าง

ภาพที่ 129 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

ภาพที่ 12.9 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 130 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง
โดยเฉพาะบริเวณหน้าร้าน ปรับสี และมิติความคมชัดเน้นที่พื้นตรงกลางซอย

ภาพที่ 131 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12
เมษายน 2561

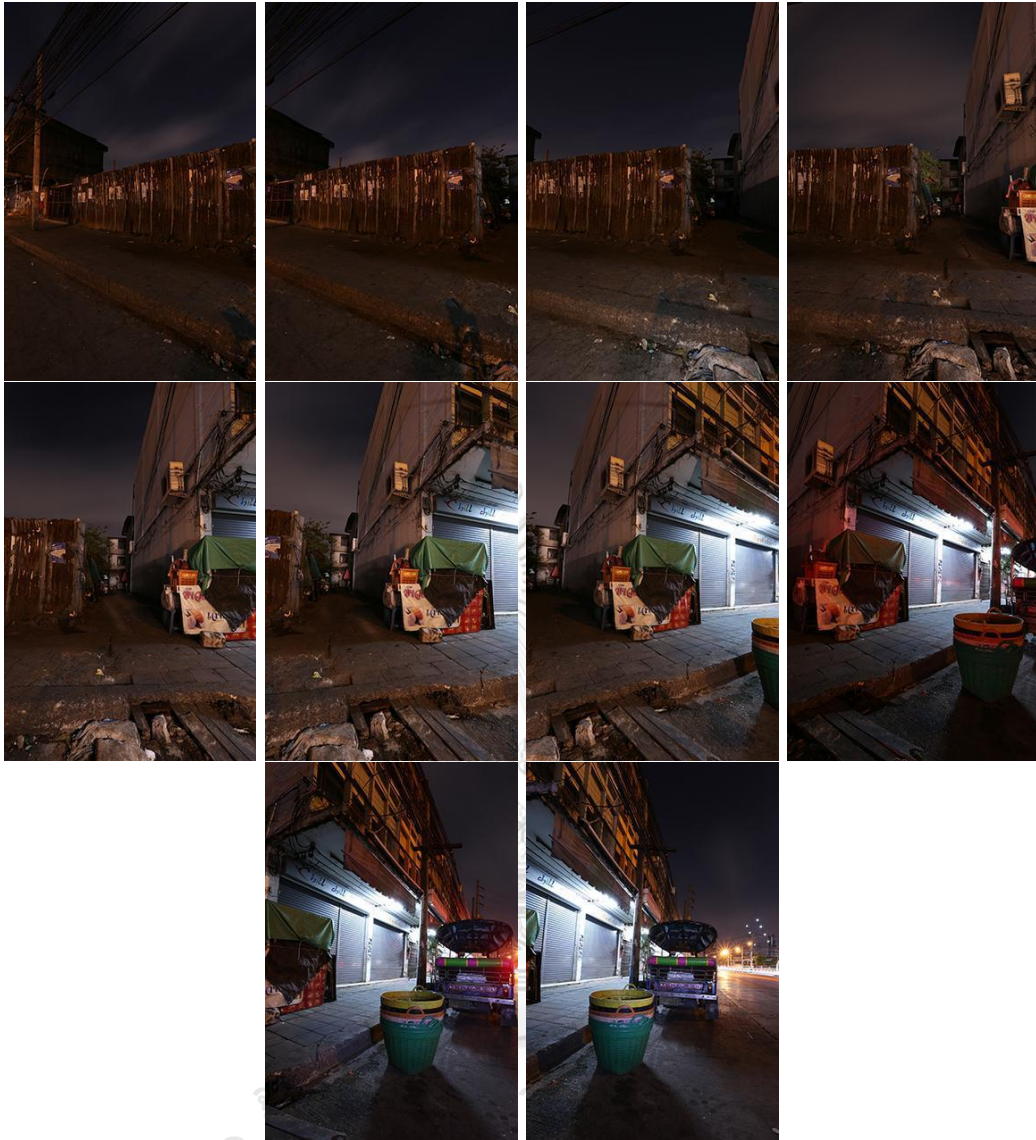
ภาพที่ 132 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12
เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 4.94 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพตรอกข้างสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน เขตปทุมวัน ตรอกที่ 2 ถ่ายภาพในมุมระดับสายตาและใช้เลนส์มุมกว้างเพื่อให้เห็นรายละเอียดของสภาพบรรยากาศทั้งในและนอกตรอก ภาพนี้ต้องการเน้นให้เห็นความลึกของตรอกที่มีมุมอับ ลับตาคน และพื้นผิวขรุขระสกปรกของท่อด้านหน้า ทั้งขนานไปด้วยตึกสูงและยังมีหลังคาผ้าใบบังอยู่ด้านบนทำให้รู้สึกอึดอัดกดดัน ด้านในมืดมากไม่มีไฟส่องสว่าง หากเข้าไปจะรู้สึกอย่างเดินกลับออกมาโดยเร็ว เพราะไม่รู้ว่ามีใครแอบอยู่บริเวณนั้นหรือไม่

ภาพที่ 132 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 3 บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

4.5.5.1.14 การถ่ายภาพที่ถนนพระราชารักษ์ สาย 1 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับต่ำกว่าสายตาเล็กน้อย ขยับจุดถ่ายภาพออกมาเพื่อเพิ่มพื้นที่บริเวณพื้นจากการถ่ายภาพครั้งแรก ด้านในและด้านซ้ายค่อนข้างมืดนอกจากใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่าง ต้องใช้ความเร็วในการถ่ายภาพนาน 70 วินาที ทำให้ได้ผลของท้องฟ้าที่ดูมีความเคลื่อนไหว ไม่มีดำสนิท

ภาพที่ 133 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

ภาพที่ 4.96 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง เพิ่มแสงด้านใน ลดแสงด้านนอก ปรับสี และมีมิติความคมชัดบริเวณพื้นด้านหน้าและกำแพงสังกะสี

ภาพที่ 134 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 4.97 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ส่วนถนนที่มีไฟส่องสว่างออก ภาพถนนพระราชรัษฎ์ สาย 1 เขตบางซื่อ ถ่ายภาพด้วยมุมระดับต่ำกว่าสายตาดูเล็กน้อย ใช้ความเร็วในการถ่ายภาพนานทำให้ท้องฟ้าที่ดูมีความเคลื่อนไหวตัดกับความเงียบสงบในเวลากลางคืน ภาพนี้เน้นให้เห็นความแตกต่างระหว่างฝั่งซ้ายมือที่มีมืดและมีรั้วสังกะสีสกปรก กับบรรยากาศที่สว่างของตึกแถวใหม่ฝั่งขวามือ แต่ความมืดภายในตรอกและสภาพที่ดูไม่เรียบร้อย อาคารร้างเสื่อมโทรม สกปรก กลิ่นอับชื้น ก้อนเมฆและกิ่งไม้เคลื่อนไหวตามแรงลมและเสียงหนูวิ่งเข้าออก ด้านในมีจุดอับที่มีข้าวของวางบังอยู่เป็นระยะ ๆ ทำให้รู้สึกไม่อยากเดินเข้าไปเพราะกลัวว่าอาจจะมีคนแอบอยู่

ภาพที่ 135 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 1 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

4.5.5.1.15 การถ่ายภาพที่ถนนประชากรขงู สาย 1 ซอย 30 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมต่ำและเงยขึ้นเล็กน้อยเพื่อให้เห็นป้ายและอาคารสูง อาคารชั้นสองและพุ่มไม้ค่อนข้างมืดจึงต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่าง

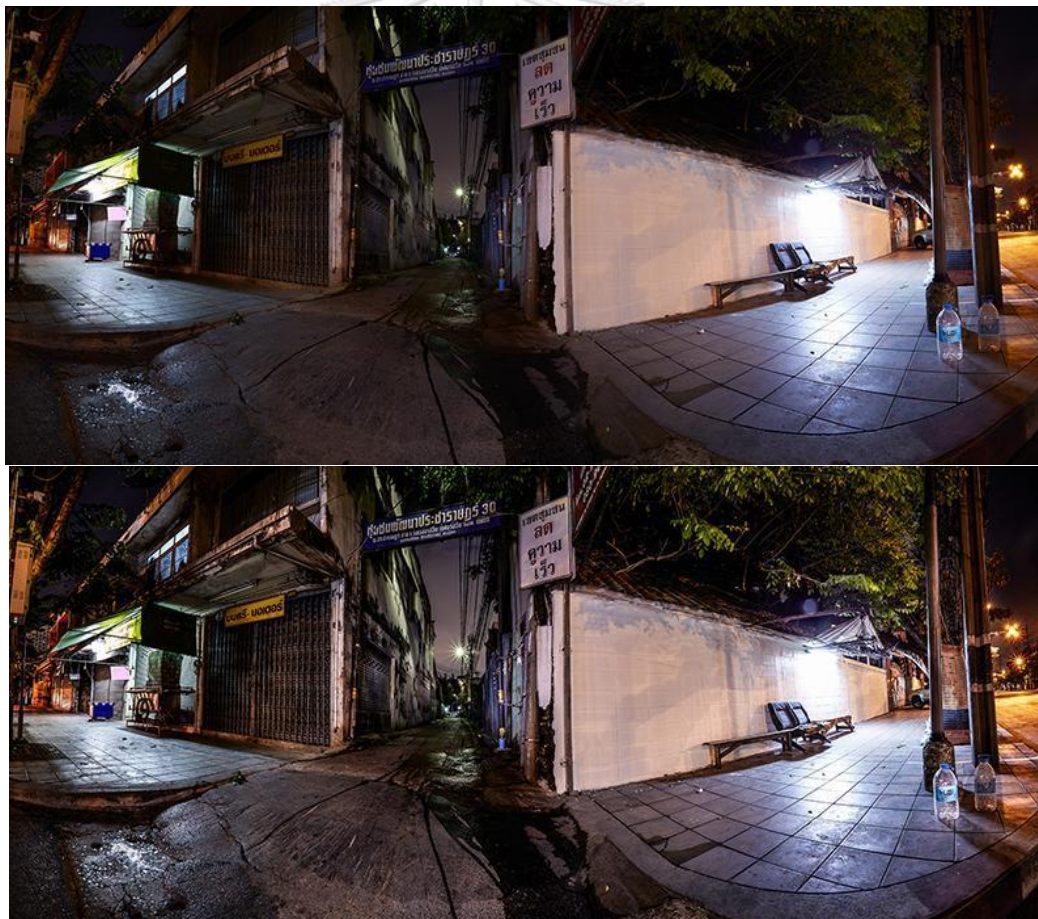

ภาพที่ 136 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

ภาพที่ 137 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 138 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 139 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

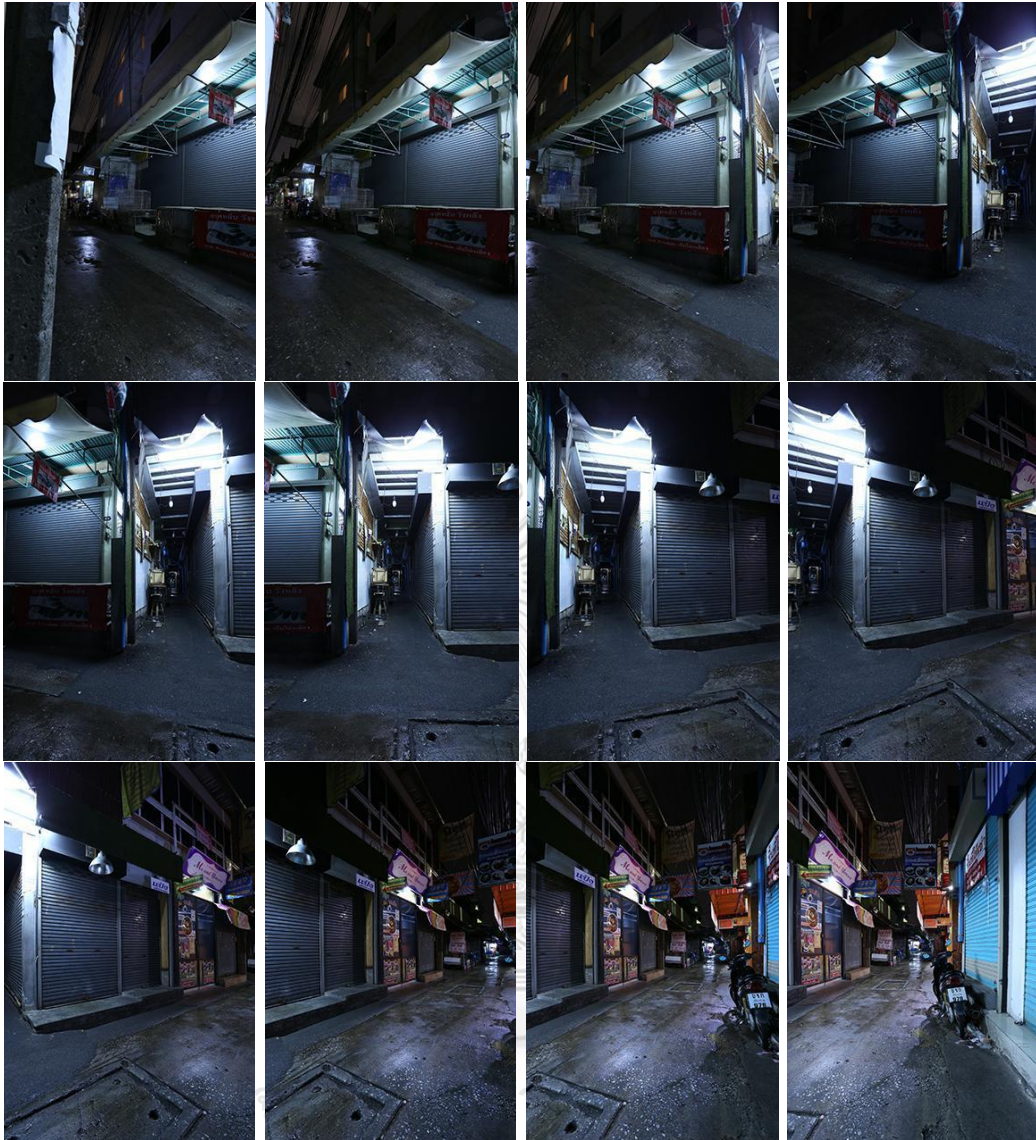
ภาพที่ 4.100 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ตัดถนนที่สว่างบางส่วนออก ภาพถนน

ประชากรชาย สาย 1 ซอย 30 เขตบางซื่อ ถ่ายภาพด้วยมุมต่ำและเงยขึ้นเล็กน้อยโดยใช้เลนส์กว้าง เพื่อให้เห็นป้ายอาคารและผิวถนน ไฟส่องสว่างในซอยค่อนข้างห่างกันจึงมีระยะที่มีมืดเป็นช่วง ๆ ความกว้างช่วยเปิดให้เห็นพื้นที่ของปากซอยมากขึ้น ทำให้เห็นความแตกต่างของบรรยากาศเปลี่ยนในซอย และริมถนนที่เงียบสงัดไร้ผู้คน

ภาพที่ 140 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 2 บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

4.5.5.1.16 ถ่ายภาพตรอกที่ตลาดวังหลัง ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา ลักษณะเป็นตรอกแคบต้องถอยออกมาถ่ายด้านหน้าตรอก ส่วนกลางซอยค่อนข้างมืด ต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่าง วันที่ถ่ายมีฝนตกช่วยทำให้ถนนดูมีมิติมากขึ้น

ภาพที่ 141 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

ภาพที่ 142 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัดเน้นที่พื้นถนนและประตูเหล็ก

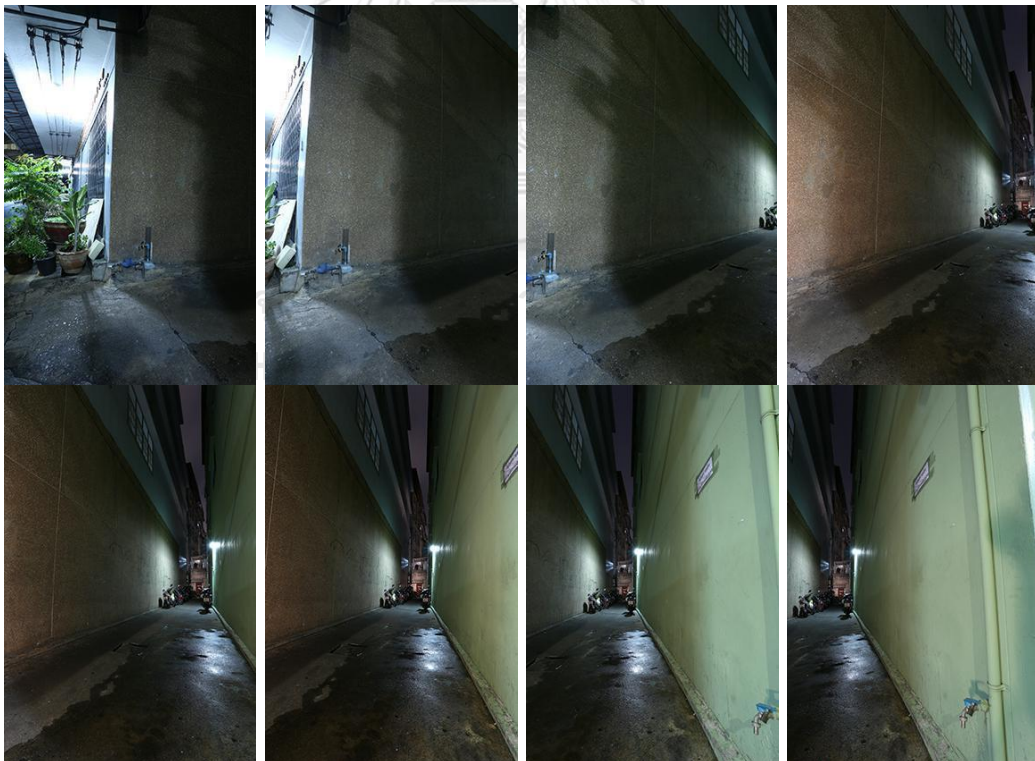
ภาพที่ 143 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

ภาพที่ 4.103 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ให้ตรอกอยู่กึ่งกลางพอดี ภาพตรอกที่ตลาดวังหลัง เขตบางกอกน้อย ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาโดยใช้เลนส์มุมกว้างเพราะลักษณะเป็นตรอกแคบ มีจุดอับและมีตรอกย่อยด้านในอีก และแสงไฟส่องสว่างน้อยทำให้ไม่แน่ใจว่าข้างในนั้นมีใครแอบอยู่หรือไม่ เมื่อเดินเข้าไปข้างใน เพียงแค่คิดเดียวก็รู้สึกอยากเดินออกมาแล้ว ความไม่มั่นใจในความปลอดภัยอาจจะทำให้เกิดเหตุรุนแรงขึ้นภายในนั้นได้แม้แต่ปากซอยยังไม่มีคนที่สามารถมาช่วยได้เลย ภาพกว้างทำให้เห็นเส้นทางแบ่งออกเป็นสามทาง

ภาพที่ 144 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 2 บันทึกเมื่อ 5 เมษายน 2561

4.5.5.1.17 การถ่ายภาพที่ถนนสี่พระยา ซอยเจริญเมือง ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา ลักษณะเป็นซอยแคบ ตรงด้านหน้าและท้ายซอยมีตู้ตั้งใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่างเพื่อให้เห็นรายละเอียดของภาพมากขึ้น

ภาพที่ 145 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

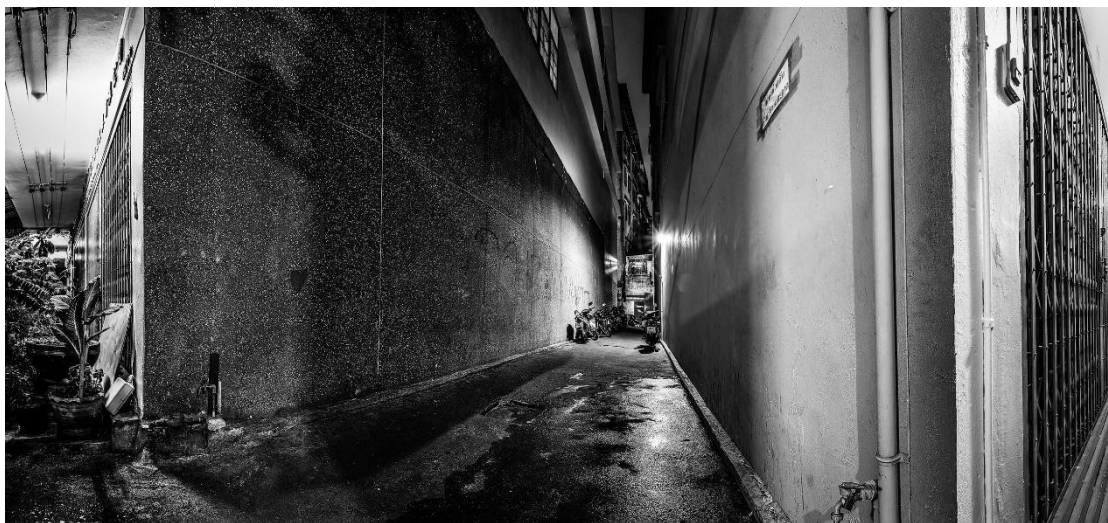
ภาพที่ 146 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 147 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 148 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม

ภาพที่ 4.106 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพซอยเจริญเมือง ถนนสี่พระยา เขตบางรัก ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตา ความกว้างของภาพทำให้เห็นบรรยากาศของหน้าซอยที่ไร้ผู้คน กำแพงด้านซ้ายมือมีผิวเป็นลักษณะหินล้างที่มีร่องรอยของกราฟฟิตี้เสมือนไม่ค่อยมีคนผ่านและขาดการดูแล ทั้งมีตึกสูงชันข้างทำให้รู้สึกอึดอัดเมื่อเดินเข้าไปข้างในรู้สึกว่ายากกริบเดินออกมา เพราะเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจในความปลอดภัยว่าจะมีผู้ร้ายเดินตามเข้ามาหรือไม่

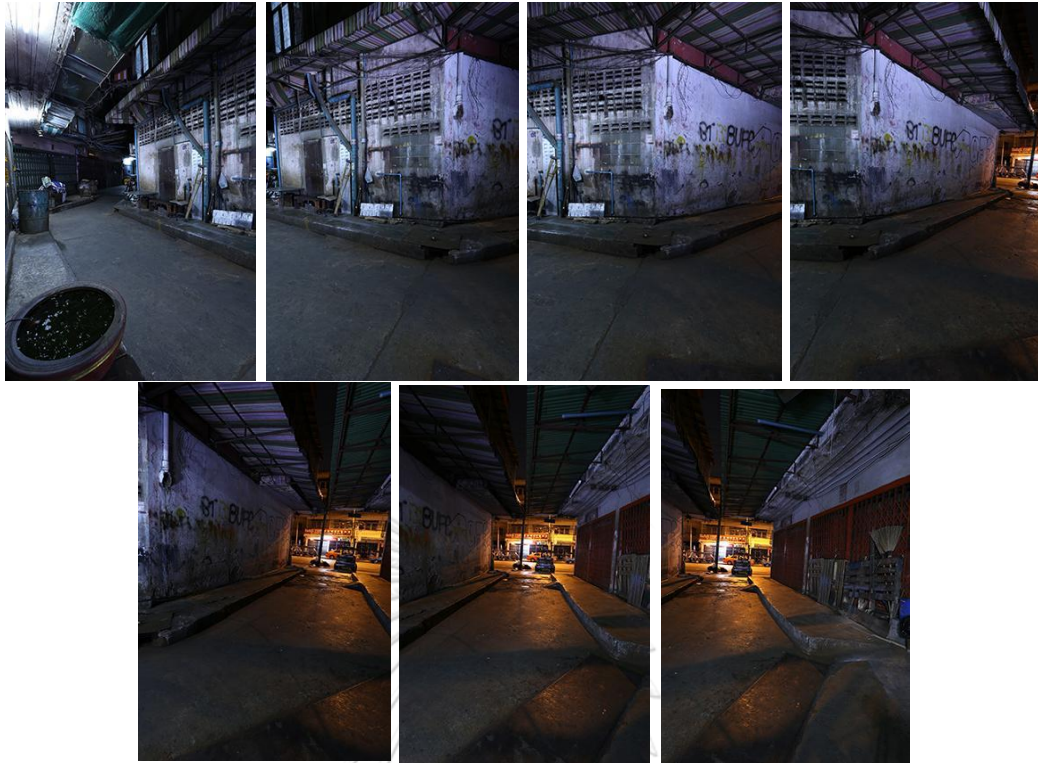

ภาพที่ 149 ภาพผลงาน เขตบางรัก 1 บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 25613

4.5.5.1.18 การถ่ายภาพซอยที่ถนนเจริญเมือง ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตาก็ลงเล็กน้อยเพื่อเพิ่มพื้นที่บริเวณพื้น ลักษณะเป็นซอยตันที่มีโค้งหักศอก มีมุมอับสภาพกำแพงสกปรกและมีกราฟฟิตี้ ส่วนกลางซอยมีแสงส่องสว่างแต่ท้ายซอยและต้นซอยค่อนข้างมืด จึงต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องเก็บรายละเอียดเพิ่ม

ภาพที่ 150 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561

ภาพที่ 151 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 152 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ
มิติความคมชัดเน้นพื้นผิวอาคารที่อยู่กลางภาพและพื้นถนน

ภาพที่ 153 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม

ภาพที่ 154 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561 (ต่อ)

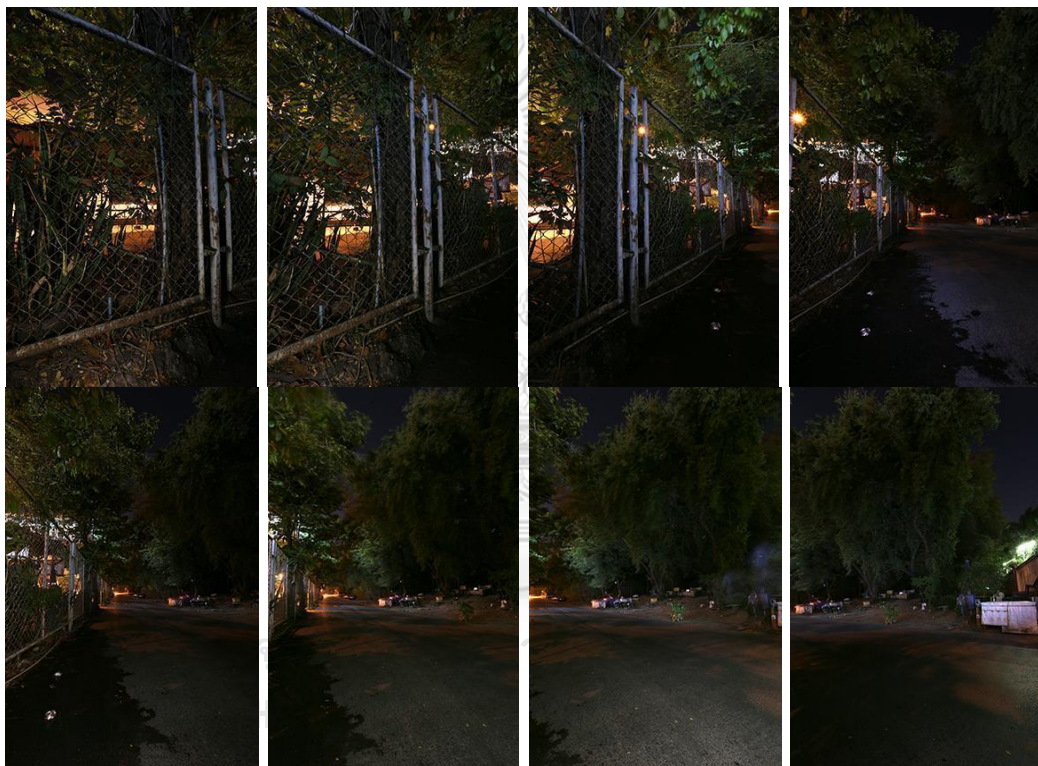
ภาพที่ 4.109 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพชอยบริเวณถนนเจริญเมือง เขตปทุมวัน ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาก็้มลงเล็กน้อยเพื่อเพิ่มพื้นที่บริเวณพื้นและเก็บมุมมองของโค้งหักศอก ถ่ายเฉียงมาด้านขวาเพื่อให้เห็นสภาพกำแพงสกปรกและมีลวดลายกราฟิตี้ แสดงความหยาบกระด้าง ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ถ่ายเงยเล็กน้อยให้เห็นหลังคาที่บังอยู่ด้านบนทำให้ภายในอากาศไม่ถ่ายเทยิ่งสื่อความรู้สึกอึดอัด

ภาพที่ 155 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 1 บันทึกเมื่อ 24 มีนาคม 2561

4.5.5.2 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย ซึ่งทรัพย์สินหรือทำร้ายร่างกาย การถูกข่มขืน มักเกิดในบริเวณที่มีทุ่งหญ้ารก้าง เป็นความกลัวที่มักเกิดกับเพศหญิง มี 3 ที่ดังต่อไปนี้

4.5.5.2.1 การถ่ายภาพที่บริเวณหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมมองเพื่อเก็บรายละเอียดของพื้นและพุ่มไม้ด้านบน บริเวณนี้มีแสงน้อยมากต้องใช้เวลาในการถ่ายประมาณ 1 นาทีและใช้ไฟฉายช่วยส่องแสงเพิ่มบริเวณพุ่มไม้ด้านบน พื้นที่รกร้างด้านขวามือ บริเวณพื้นด้านหน้าและรั้วด้านซ้ายเพื่อเปิดให้เห็นพื้นผิวของพื้นถนนและรั้วได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาพที่ 156 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561

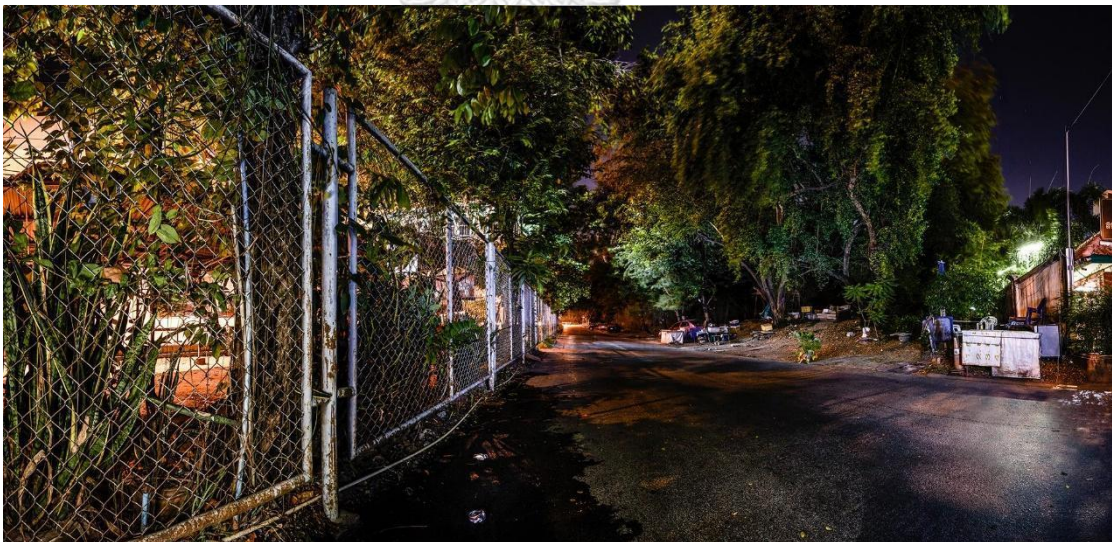
ภาพที่ 157 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 158 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และ
มิติความคมชัด โดยเน้นพื้นผิวบริเวณถนนด้านหน้ามากขึ้น

ภาพที่ 159 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน

2561

ภาพที่ 160 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน

2561 (ต่อ)

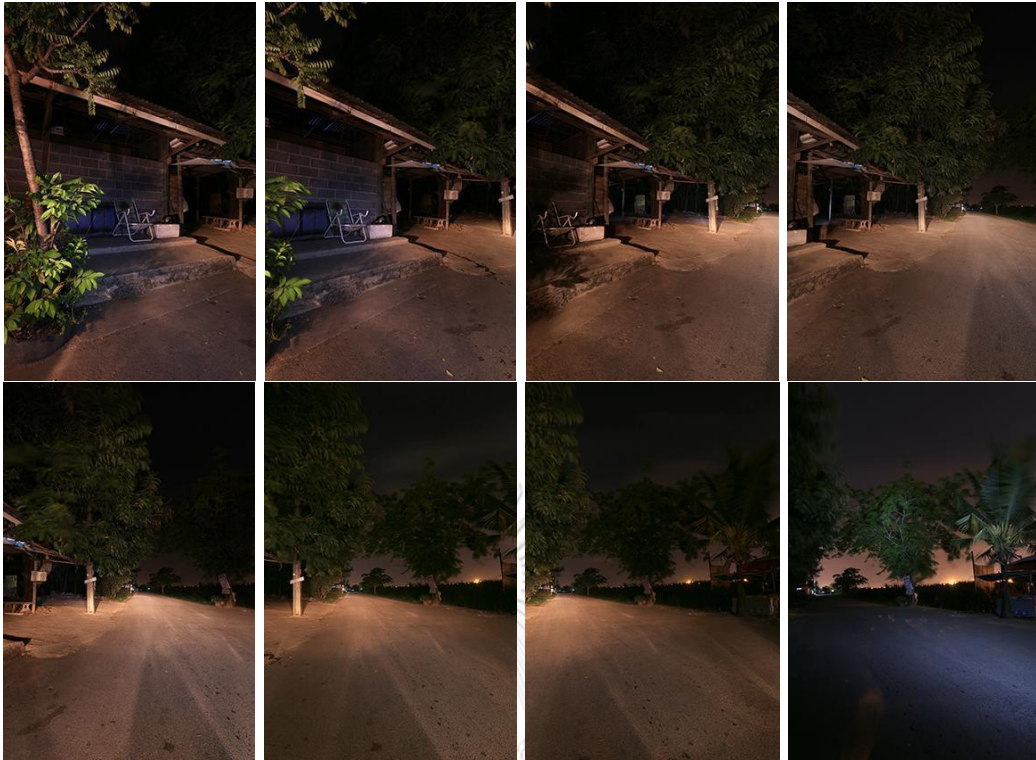
ภาพที่ 4.112 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ซึ่งได้ทำการลดความ
สว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพบริเวณหน้าสถานีตำรวจนครบาลทุ่ง

สองห้อง เขตหลักสี่ ถ่ายภาพด้วยมุมต่ำกับเลนส์กว้างทำให้รั้วเหล็กด้านหน้าดูมีขนาดใหญ่แปลกตา ต่างจากขนาดจริง เพื่อดึงความสนใจให้รู้สึกถึงความลึกในการเดินเข้าไปในทางที่มีระยะไกลจนต้องรีบเดิน ผิวพื้นถนนที่หยาบกร้าน มีขยะ ดูสกปรกยิ่งทำให้รู้สึกไม่อยากเดินเข้าไป เวลาหลังวินมอเตอร์ไซด์ปิดยี่ง้อให้รู้สึกถึงความเจ็บปวด หนทางในการหนีมีน้อยกว่ามีรั้วบังอยู่ด้านซ้ายและมีพื้นที่รกร้างด้านขวา ความมืดทางด้านขวายิ่งชวนให้คิดว่าจะมีอะไรซ่อนอยู่หรือไม่ ความสั่นไหวของใบไม้ที่เกิดจากลม ให้ความรู้สึกว่าในความสงบยังมีความเคลื่อนไหวแฝงอยู่ รู้สึกต้องคอยฟังว่าเสียงใบไม้หรือเสียงคนเดินตามมา

ภาพที่ 161 ภาพผลงาน เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 5 มิถุนายน 2561

4.5.5.2.2 การถ่ายภาพที่วัชรพลซอย 4 ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา ใช้เลนส์มุมกว้างเพราะต้องการถ่ายรายละเอียดต้นซอย ซอยนี้มีต้นไม้มากต้องใช้ไฟรถช่วยส่องสว่าง และใช้ไฟฉายช่วยส่องรายละเอียดของพุ่มไม้ด้านบน

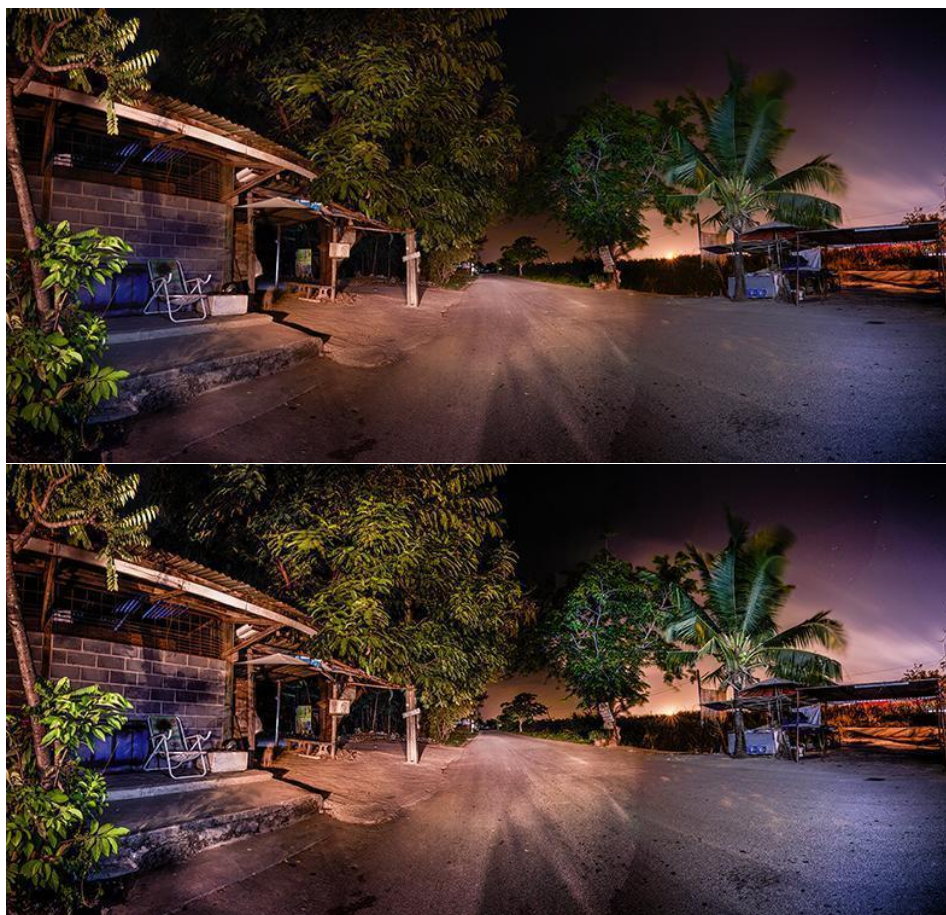

ภาพที่ 162 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางเขน บ้านทีกเมื่อ 12 เมษายน 2561

ภาพที่ 163 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตบางเขน บ้านทีกเมื่อ 12 เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 164 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 165 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน

2561

ภาพที่ 4.115 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพถนนวิชรพลซอย 4 เขตบางเขน ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตาและเลนส์มุมกว้าง เพื่อเปิดให้เห็นความเค้งคว้าง ลึก ความมืด และเปลี่ยวของซอยจนรู้สึกไม่น่าเดินเข้าไป แม้ต้นซอยจะเป็นที่ตั้งของวินมอเตอร์ไซด์ แต่เวลากลางคืนที่ไม่มีคนอยู่กลับทำให้มีบรรยากาศที่เงียบอย่างน่ากลัว รวมกับกิ่งไม้ที่เคลื่อนไหวทำให้ได้ยินเสียงอะไรบางอย่างเป็นระยะแล้วเกิดความรู้สึกระแวง หรือมีความรุนแรงแฝงอยู่ในมุมอับที่มีตรกร้าง

ภาพที่ 166 ภาพผลงาน เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

4.5.5.2.3 การถ่ายภาพที่ซอยใกล้สี่แยกบ้านแขก ใช้เลนส์ 17-40 มม. ในมุมระดับสายตา พื้นที่ดังกล่าวเป็นตรอกที่คนในย่านนั้นใช้สัญจรผ่านลัดจากซอยด้านในออกไป ถนนหลักด้านนอกมีมุมหักศอกหลายมุม ตรงกลางซอยแสงสว่างน้อยต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องสว่าง บริเวณพุ่มไม้และกำแพง มีขยะและกราฟิตีทำให้ซอยดูเสื่อมโทรม

ภาพที่ 167 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

ภาพที่ 168 ภาพถ่ายก่อนนำมาต่อ (Stitching) เขตธนบุรี บ้านทีกเมื่อ 7 เมษายน 2561 (ต่อ)

ภาพที่ 169 คือภาพหลังจากที่ต่อภาพ (Stitching) แล้ว ภาพบนคือภาพก่อนปรับแสงสว่าง สี และมิติ
ความคมชัด

ภาพที่ 170 ภาพถ่ายที่ต่อแล้ว (Stitching) ก่อนปรับเป็นขาวดำ เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

ภาพที่ 4.118 คือภาพผลงานจริงหลังจากปรับแต่งเป็นภาพขาวดำแล้ว ได้ทำการลดความสว่างของแสงด้านหน้าตรงขอบภาพลง และตัดภาพ (Crop) ภาพซอยใกล้สี่แยกบ้านแขก เขตธนบุรี ถ่ายภาพด้วยมุมระดับสายตา ภาพมุมกว้างทำให้เห็นมุมหักศอกหลายมุม มีขยะและกราฟิตี้ทำให้ซอยดูเสื่อมโทรมไม่น่าสัญจรทั้งในซอยแสงสว่างน้อยและมีจุดหักศอกหลายมุมต้องใช้ไฟฉายช่วยส่องทาง ทำให้รู้สึกต้องระวังเป็นพิเศษเพราะไม่รู้ว่ามีใครแอบอยู่ในมุมมืดหรือจุดหักศอกหรือไม่ หากมีคนเดินตามหรือสวนทางเข้ามาจากทั้งสองด้านจะไม่มีที่หนีออกไปได้เลย

ภาพที่ 171 ภาพผลงาน เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลงาน

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์เรื่อง ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ ผู้วิจัยต้องการสื่อถึงบรรยากาศของสถานที่ให้รับรู้ถึงความรุนแรง ความรู้สึกไม่ปลอดภัย ในกรุงเทพมหานครที่เงียบสงบ ยามค่ำคืนจากพื้นที่ 11 เขต ของกรุงเทพมหานคร อันได้แก่ จตุจักร หลักสี่ บางเขน บางซื่อ บางพลัด ธนบุรี บางกอกน้อย สาทร พญาไท ปทุมวัน และบางรัก โดยแบ่งการวิเคราะห์ผลงานดังนี้

5.1 เนื้อหา

5.2 กระบวนการสร้างสรรค์

5.2.1 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย และการปล้น จี้ ชิงทรัพย์

5.2.2 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย ชิงทรัพย์หรือทำร้ายร่างกาย การ

ถูกข่มขืน

5.3 สัมฤทธิผล

5.1 เนื้อหา

ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ คือ การถ่ายทอดความรู้สึกกลัวอันตรายที่แฝงอยู่ในความเงียบสงัดยามค่ำคืนด้วยภาพถ่าย แนวคิดนี้เกิดจากผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ตรง การบอกเล่า การรับข้อมูลข่าวสารและจินตนาการเกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำทำให้รู้สึกว่าเมืองหลวงตอนกลางคืนไม่ปลอดภัย จนเป็นความกลัวฝังอยู่ภายในซึ่งความกลัวนี้จะเกิดขึ้นทุกครั้งขณะเดินทางคนเดียวที่เปลี่ยว เงียบ โดยเฉพาะตอนกลางคืนที่ไร้ผู้คนเพราะความมืดทำให้เกิดความไม่ชัดเจน คลุมเคลือ ลึกลับ แต่เมื่อสำรวจพื้นที่แล้วพบว่าแต่ละที่ทำให้เกิดความกลัวความรุนแรงที่แตกต่างกัน เช่น วังเวง ผีหลอก โจรจี้ ชิงทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย กระทำชำเรา ข่มขืน เป็นต้น ร่วมกับการใช้เครื่องมือดิจิทัลคือกล้องและกระบวนการแต่งภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยปรับแต่งให้สื่อถึงความกลัวความรุนแรงที่ไม่ได้ปรากฏเป็นรูปธรรมให้มีความสมจริงเกินจริงกว่าที่สายตามนุษย์ปกติเห็นได้ดังที่ผู้วิจัยรับรู้ถึงความรุนแรงในความสงบในสถานที่นั้น

เป้าหมายของการสร้างสรรค์ในผลงานภาพถ่ายชุดนี้คือถ่ายทอดสถานที่เมืองเวลากลางคืนที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้สึกกลัวในความรุนแรง

5.2 กระบวนการสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ คือ การถ่ายทอดภาพบรรยากาศของสถานที่ทำให้รู้สึกกลัวในความรุนแรงด้านอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน จากการศึกษาพบว่าความกลัวมีหลายรูปแบบและมีความสัมพันธ์กับลักษณะของสถานที่ โดยแบ่งการรับรู้ความกลัวเป็น 2 รูปแบบดังนี้

5.2.1 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย และการปล้น จี้ ชิงทรัพย์

5.2.1.1 การเลือกสถานที่ที่ทำให้รู้สึกถึงความกลัวความรุนแรงในรูปแบบของการปล้น จี้ ชิงทรัพย์ มักเกิดขึ้นเมื่ออยู่บริเวณพื้นที่ที่มีตึก อาคาร บ้านเรือน หรือเส้นทางสัญจรทั่วไป โดยใช้ข้อมูลพื้นฐานจากเจ้าหน้าที่ตำรวจบรรยายถึงลักษณะของสถานที่ที่เคยเกิดเหตุว่ามักเป็นสถานที่มืด เปลี่ยว รกร้าง แสงไฟส่องสว่างไม่ทั่วถึง มีตรอกซอยย่อยที่เชื่อมถึงกันเป็นทางหนีของผู้ร้าย และสอดคล้องกับ Theo Lorence และคณะ (2013) ว่าสภาพแวดล้อมหรือสัญลักษณ์บางอย่างที่สื่อถึงการขาดการดูแล เช่น ภาพกราฟิตี ขยะ กระจุกแตก หรืออาคารบ้านเรือนที่มีสภาพเสื่อมโทรม รกร้าง ส่งผลให้เกิดความกลัวอาชญากรรม และ คณิศร์ เนียรวิฑูรย์ (2554) พบว่า เหตุอาชญากรรม ประทุชร้ายต่อทรัพย์สินมักฉวยโอกาสในบริเวณมุมอับลับตาคน มุมมืดไม่มีแสงสว่าง และทางเปลี่ยว ในช่วงเวลา 18.01- 24.00 น. ลักษณะของบริเวณที่พักมีการก่อกำแพงสูงทึบทำให้มองไม่เห็นทั้งจากภายนอกและภายใน เส้นทางสัญจรซอยแคบและเล็ก มีมุมหักศอก คดเคี้ยวทำให้เป็นมุมอับลับตาคน เป็นที่แอบซ่อนของคนร้าย ขาดการดูแล ไม่มีระเบียบ บุคคลภายนอกผ่านเข้าออกได้ง่ายและหลายเส้นทาง บางเส้นทางเป็นทางลัด แสงสว่างไม่ทั่วถึง มีที่รกร้างต้นไม้ใหญ่บดบังทัศนียภาพ และ บางส่วนเป็นพื้นที่โดดเดี่ยวทำให้ขาดการติดต่อสื่อสารระหว่างเพื่อนบ้าน จากนั้นผู้วิจัยจึงเข้าไปสำรวจสถานที่เพื่อทำความเข้าใจสถานที่สำหรับถ่ายทอดผลงาน

5.2.1.2 การรับรู้ต่อภาพถ่าย

พื้นที่ที่มีลักษณะเป็นตรอกซอย ผู้วิจัยถ่ายเน้นบังคับสายตาให้มองตรงพุ่งไปข้างหน้า ให้เห็นซอยที่มีระยะไกลและลึกเข้าไป แต่เพียงมาข้างใดข้างหนึ่งเพื่อให้มองเห็นพื้นผิวบริเวณร้ว กำแพงที่มีความหยาบและสกปรกเป็นฉากหน้าเพื่อเพิ่มความรู้สึกไม่น่าสัมผัส รุนแรง ไม่น่าเข้าไปใกล้ และให้เห็นรายละเอียดของอีกด้านว่ามีตรอก ซอยย่อย จุดอับลับตา มุมมืดหรือพื้นผิวของอีกฝั่งที่มีความสกปรก หยาบกระด้าง โดยเริ่มจากการทดลองถ่ายในขนาดภาพปกติที่ทำให้มองแล้วเหมือนภาพสถานที่ทั่วไป จึงทดลองถ่ายให้เห็นมุมมองที่กว้างขึ้น ดังภาพที่ 5.1 ที่เปรียบเทียบภาพที่ถ่ายในมุมมองปกติธรรมดากับการถ่ายขยายมุมมองเป็นภาพพาโนรามา ที่ทำให้เกิดมุมมองที่กว้างขึ้นโดยเปิด

พื้นที่ให้เห็นพื้นผิวมากขึ้นเพื่อเน้นอารมณ์ความรุนแรง เน้นความลึกของซอยให้ดูยิ่งเปลี่ยวและเห็นบรรยากาศโดยรอบมากขึ้น และการใช้เลนส์มุมกว้างทำให้ภาพเกิดความบิดเบือนแต่เป็นการช่วยขยายจุดสนใจ

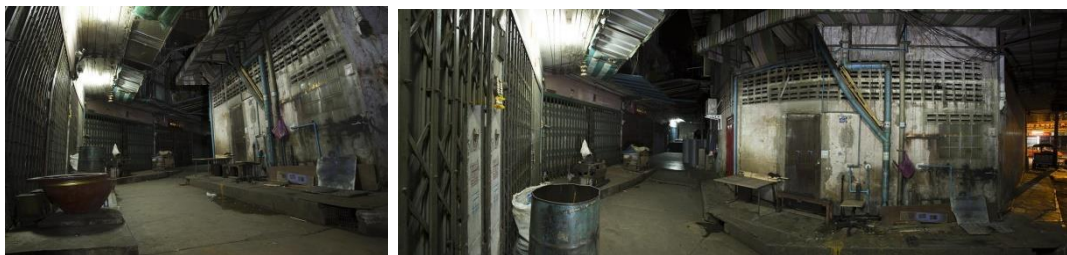
ภาพที่ 172 ตัวอย่างพื้นที่ที่ถ่ายให้เห็นเส้นทางเดียว เปรียบเทียบภาพในขนาดปกติและพาโนรามา

ลักษณะสถานที่ที่เป็นทางแยกหรือปากทาง เมื่อถ่ายในระยะภาพปกติในภาพเดียว (One shot) จะเห็นเป็นเพียงซอยที่มีมุมอับตรงลึกเข้าไปเท่านั้น แต่ผู้วิจัยต้องการให้เห็นรายละเอียดแตกต่างของปากทางและภายในซอยที่สกปรก ความมืดสว่างของในซอยมืดลึกเข้าไปและปากทางที่ดูสว่าง สื่อให้เห็นความแตกต่างของเมืองที่ดูแลไม่ทั่วถึง โดยถ่ายภาพจากด้านหน้าเข้าไปให้เห็นเส้นทางสายตาให้เห็นซอยหรือตรอกที่ลึกตรงเข้าไปข้างหน้าและเห็นเส้นทางสัญจรอีกสองทางให้เป็นเส้นทางสายตาที่รวมพุ่งเน้นเข้ามากลางภาพที่พุ่งเข้ามาหาผู้ชม ยังชวนให้คิดว่าเส้นทางที่แยกออกคือทางหนีของผู้ชมหรือทางมาของคนร้าย ดังภาพที่ 5.2

ภาพที่ 173 ตัวอย่างสถานที่เห็นพื้นที่หน้าปากทาง เปรียบเทียบภาพในขนาดปกติและพาโนรามา

ลักษณะพื้นที่ที่เป็นมุมเลี้ยวหักศอกหรือทางแยกที่เห็นเป็นสองทาง หากถ่ายในมุมมองปกติ จะจำกัดการมองเห็นเพียงแคเส้นทางเดียว การถ่ายเป็นพาโนรามาทำให้เห็นสภาพของสถานที่ที่เป็นทางเลี้ยวหักศอกที่ทำให้เกิดความลึกกลับ สงสัยในมุมอับ เส้นทางสายตาช่วยเน้นอาคารที่อยู่ตรงหน้าที่มีพื้นผิวหยาบกร้าน มีร่องรอยขีดเขียนขาดการดูแล หากถ่ายในขนาดภาพปกติจะปิดกั้นการรับรู้ลักษณะของซอยที่ดูลึกกลับ ดังภาพที่ 5.3

ภาพที่ 174 ตัวอย่างพื้นที่ซอຍที่เป็นมุมเหลี่ยมหักคอก เปรียบเทียบภาพในขนาดปกติและพาโนรามา

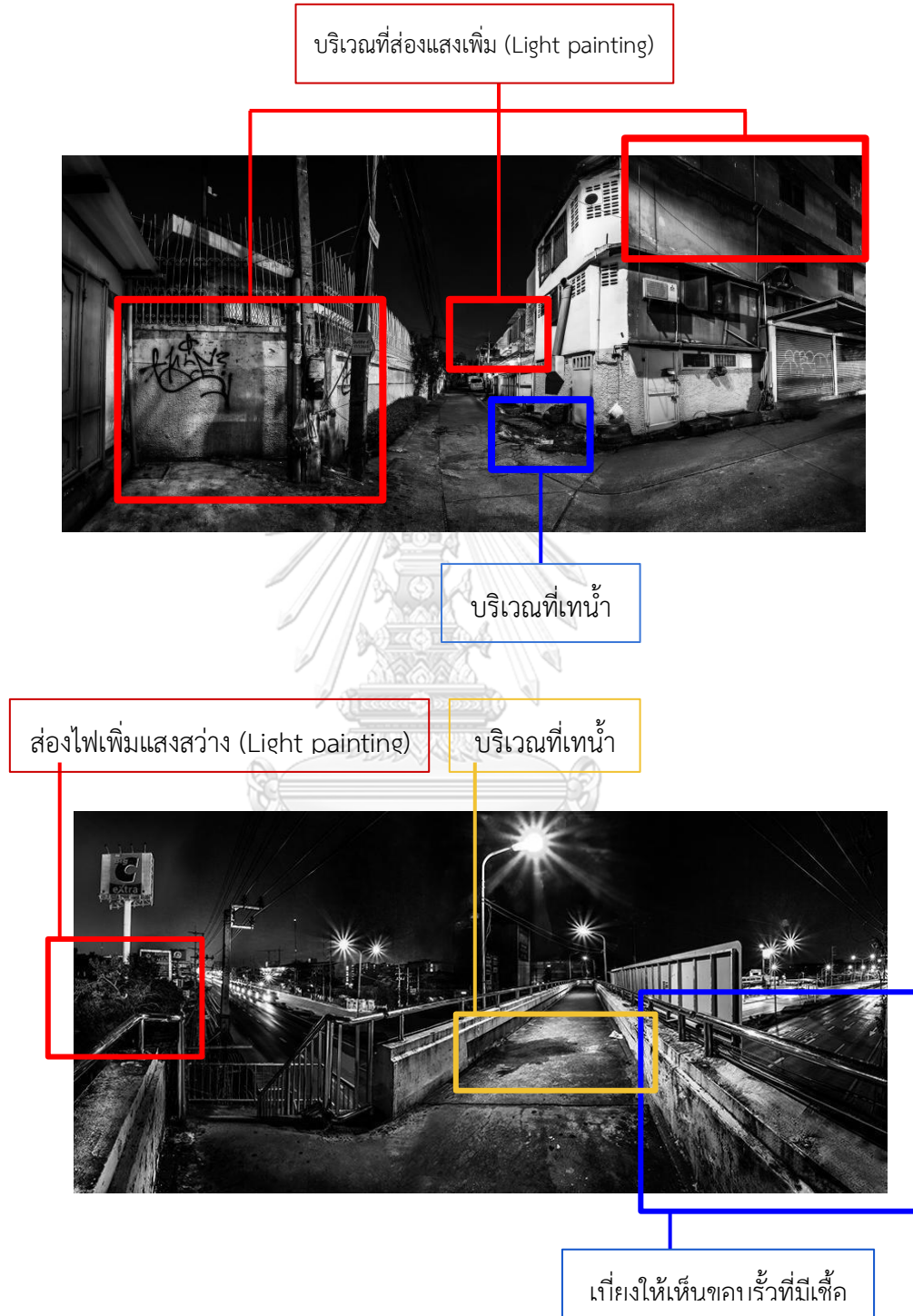
ลักษณะการถ่ายสะพานลอยที่เป็นทางเดินที่บีบแคบลง ใช้เส้นนำสายตาให้เห็นความลึกไปสู่ความมืดของฝั่งตรงข้ามที่ดูลึกกลับเพื่อถ่ายทอดบริเวณที่มองออกไปแล้วรู้สึกถึงความกลัวในความรุนแรง ด้วยมุมมองระดับสายตาแต่ก้มต่ำลงเล็กน้อยเพื่อให้เห็นถนนที่เป็นพื้นที่โล่ง ไร้ผู้คนที่อยู่ด้านล่างด้วยยิ่งทำให้เห็นความเงียบสงัดโดยต้องรอจังหวะที่ไม่มีรถผ่าน ถ่ายเว้นที่ว่างให้เห็นพื้นที่เพื่อเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนได้ยืนอยู่ในภาพ เบี่ยงให้เห็นพื้นผิวของขอบรั้วที่มีเชื้อรา หยาดกร้านแสดงถึงการขาดการดูแลไม่น่าเข้าไปสัมผัสหรือสัญจรผ่าน การถ่ายในมุมมองการถ่ายภาพในขนาดปกติจะมีมุมมองที่จำกัด แต่เมื่อเป็นพาโนรามาทำให้เปิดให้เห็นเส้นทางที่มีแค่สองทางให้เกิดความรู้สึกบีบคั้นและบรรยากาศความสงัดมากขึ้น เนื่องจากภาพมุมแคบทำให้เกิดข้อจำกัดในการรับรู้อารมณ์ การเปิดรูปแบบการรับรู้ให้กว้างกว่าองศาของตามนุษย์ ดังภาพที่ 5.4

ภาพที่ 175 เปรียบเทียบภาพมุมมองการถ่ายภาพสะพานลอยในขนาดปกติและพาโนรามา

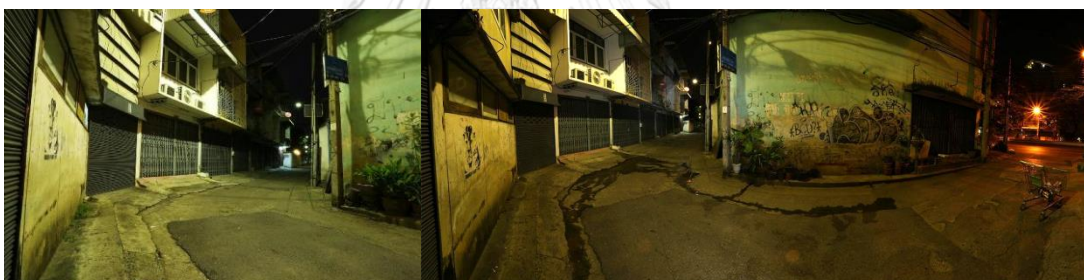
สิ่งที่เพิ่มเข้าไปในสถานที่คือร่องรองของน้ำให้ยิ่งดูสกปรก เหมือนเป็นคราบที่ขาดการดูแลเพิ่มขยะเข้าไปในบางจุดเหมือนพื้นที่ผู้เป็นพื้นที่ที่ขาดระเบียบที่ไม่มีใครคนสนใจดูแล เมื่อขาดการเคารพกฎจึงเป็นเหตุทำให้เกิดความรุนแรงต่าง ๆ ขึ้นได้ เป็นส่วนกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกรุนแรง บางส่วนมีการส่องไฟเพิ่ม (Light painting) บริเวณประตู อาคารชั้นบนหรือที่อยู่ด้านในเพื่อเปิดให้เห็นรายละเอียดของสถานที่ให้มากขึ้นให้เห็นต่าง ๆ ว่าบางอย่างซ่อนตัวอยู่ในความมืด ทั้งให้เห็นมิติของกำแพงเพื่อสร้างความหยาบกระด้างให้รู้สึกถึงความรุนแรงมากขึ้น ขณะที่การถ่ายภาพบนสะพานลอยจะถ่ายในมุมกว้างเปิดมุมมองให้เห็นทางสองทาง เป็นทางแยกเพื่อให้ผู้ชมได้คิดต่อว่าเป็นทางไหนสำหรับตนเองหรือทางขึ้นมาของผู้ร้าย หากผู้ร้ายมาจากสองทางจะทำอย่างไร ส่องไฟที่พุ่มไม้

เพื่อเก็บรายละเอียดและความเคลื่อนไหวให้รู้สึกว่าเป็นความเจ็บที่ยังมีอะไรบางอย่างซ่อนอยู่ ดังภาพที่ 5.5

ภาพที่ 176 ตัวอย่างการเพิ่มแสง (Light painting) และร่องรอยในงาน

5.2.1.3 กระบวนการหลังถ่าย (Post production) หลังจากกระบวนการถ่ายภาพ ได้มีการจัดการภาพ (Post production) เพื่อให้ภาพสื่อสารอารมณ์ให้ผู้ชมรับรู้และมีส่วนร่วมมากขึ้นด้วยการต่อภาพ (Stitching) ขยายมุมมองในการรับรู้ภาพ เก็บภาพให้เห็นรายละเอียดที่กว้างขึ้น เช่น หลังคา ยอดอาคาร ตึก เสาไฟฟ้าที่มีลักษณะเป็นเส้นตั้ง บีบพื้นที่ให้แคบลง บังคับสายตาช่วยสร้างความรู้สึกกดดัน เมื่อภาพมีมุมมองที่กว้างขึ้นช่วยเพิ่มพื้นที่การมองเห็นทางเดินและพื้นถนนให้มีพื้นที่กว้างส่งผลต่อการรับรู้ที่เหมือนมีพื้นที่ให้ผู้ชมมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ และถ่ายภาพเพิ่มระยะแนวระนาบเพื่อเปิดให้เห็นพื้นที่ที่กว้างขึ้น เห็นบรรยากาศโดยรอบทั้งด้านหน้าและด้านข้าง ทิศทางของภาพ ทางเดินเข้าออก สิ่งแวดล้อมที่ขาดการดูแล เสื่อมโทรม สิ่งของ (Objects) ต่าง ๆ ที่อยู่ในบริเวณนั้น เช่น ขยะ ร่องรอยขีดเขียน ลักษณะของเส้นทางสัญจรและทางเข้าออก เทคนิคการต่อภาพ (Stitching) เป็นภาพพาโนรามาช่วยเปิดมุมมองในการมองเห็นให้กว้างขึ้น เห็นเส้นทางที่ทอดยาวทางเลี้ยว ทางโค้งเนื่องจากภาพมุมแคบทำให้เกิดข้อจำกัดในการรับรู้อารมณ์ ทั้งการถ่ายภาพด้วยเลนส์มุมกว้างยังทำให้ภาพเกิดการบิดเบี้ยว (Distortion) ที่ทำให้สัดส่วนของอาคารผิดเพี้ยนแต่กลับช่วยเสริมให้ภาพน่าสนใจมากยิ่งขึ้นเพราะความผิดเพี้ยน ประกอบกับรายละเอียดบนผนังที่ดึงดูดความสนใจ ดังภาพที่ 5.6

ภาพที่ 177 ภาพเปรียบเทียบขนาดปกติและภาพพาโนรามา

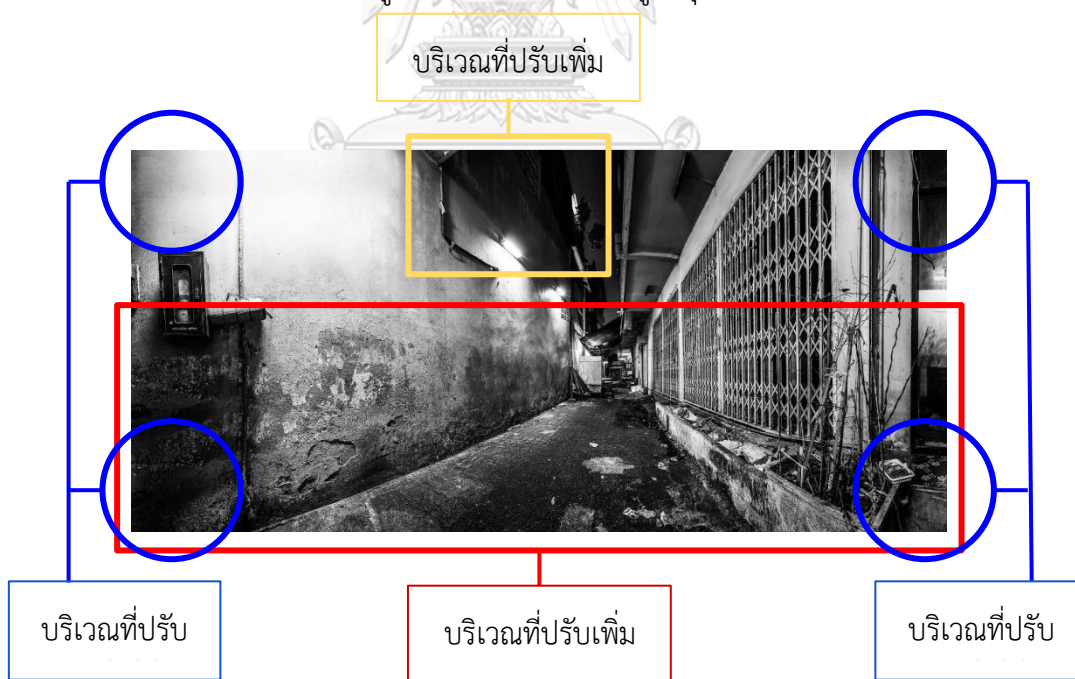
CHULALONGKORN UNIVERSITY

การต่อภาพ (Stitching) เป็นการเปิดโอกาสการรับรู้ให้กว้างกว่าองศาของตาปกติของมนุษย์ และช่วยเพิ่มคุณภาพของไฟล์ให้สามารถพิมพ์ภาพขนาดใหญ่ขึ้นได้ช่วยกระตุ้นการรับรู้ของผู้ชมให้รู้สึกเหมือนยืนอยู่ในภาพ สอดคล้องกับวันชัย มีชาติ (2544) กล่าวถึงลักษณะของสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้มีลักษณะภายนอกที่ดึงดูดความสนใจที่มีความเข้มความใหญ่ช่วยดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่มีขนาดเล็ก ดังภาพที่ 5.7

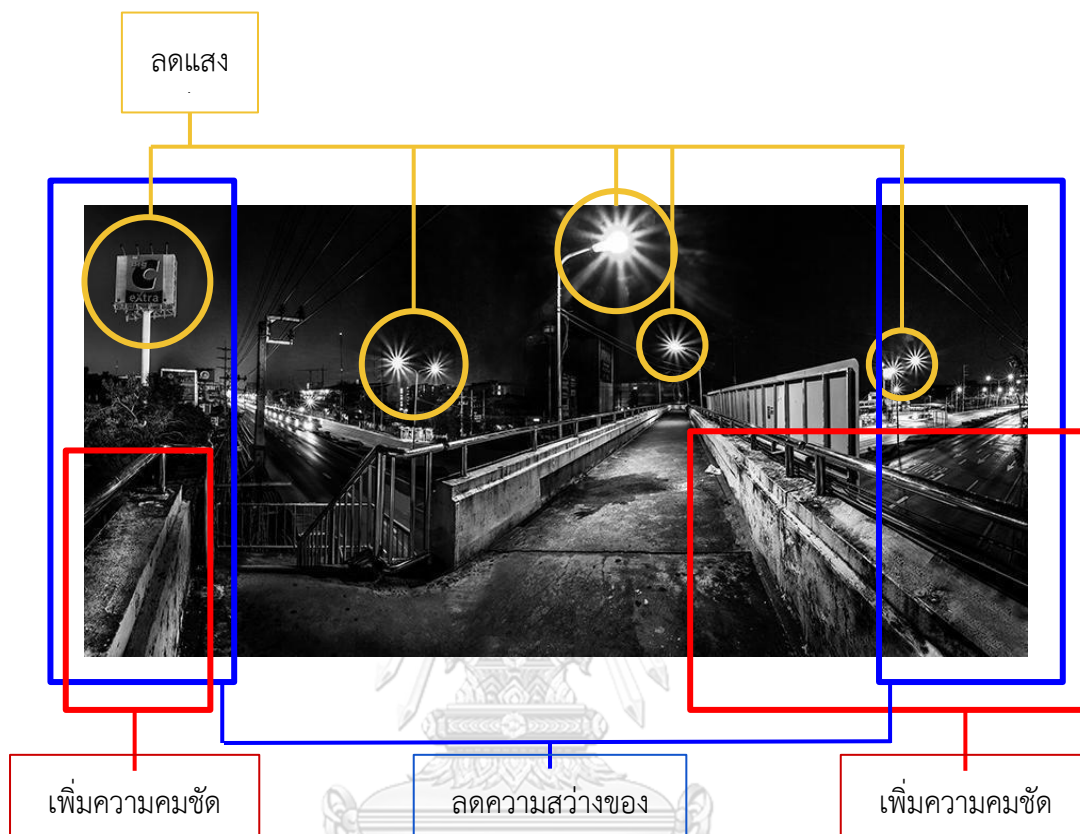
ภาพที่ 178 ภาพงานขนาดจริงกับผู้เข้าชมนิทรรศการ

แล้วจึงปรับเป็นภาพขาวดำเพื่อคุมมิติของภาพ ทั้งภาพขาวดำช่วยให้เห็นมิติ น้ำหนักของภาพมากขึ้น เป็นการสร้างบรรยากาศให้ผู้ชมรู้สึกถึงความกดดัน ลึกลับ รุนแรง ได้ชัดเจนมากขึ้น ปรับมิติของภาพให้เด่นชัด (Clarity) ปรับความเข้มที่มุมและกรอบของภาพให้มีดลง (Burn) เพื่อเน้นความสนใจด้านในภาพ หรือบริเวณที่สว่างมากเกินไป ดึงความสว่างบางส่วนขึ้นเพื่อเก็บรายละเอียดหรือให้พอรู้ว่าสิ่งที่อยู่ในบริเวณมืดคืออะไรแต่จะไม่สว่างมากไปนักเพื่อให้เกิดความลึกลับ มีพื้นผิวที่ดูสกปรก มีการเพิ่มเน้นพื้นผิว (Texture) ให้ดูหยาบกร้าน เพิ่มความรู้สึกรุนแรง น่ากลัว อันตราย ดังภาพที่ 5.8

ภาพที่ 179 ตัวอย่างการปรับภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

บางพื้นที่ต้องลดแสงสว่างที่ดวงไฟเพื่อลดการกวนการรับรู้และบริเวณขอบภาพเพื่อเน้นการรับรู้ภายในภาพ และปรับเพิ่มความตัดกันของแสง (High contrast) เพื่อให้รู้สึกถึงความรุนแรงได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังภาพที่ 5.9

ภาพที่ 180 ตัวอย่างการปรับภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

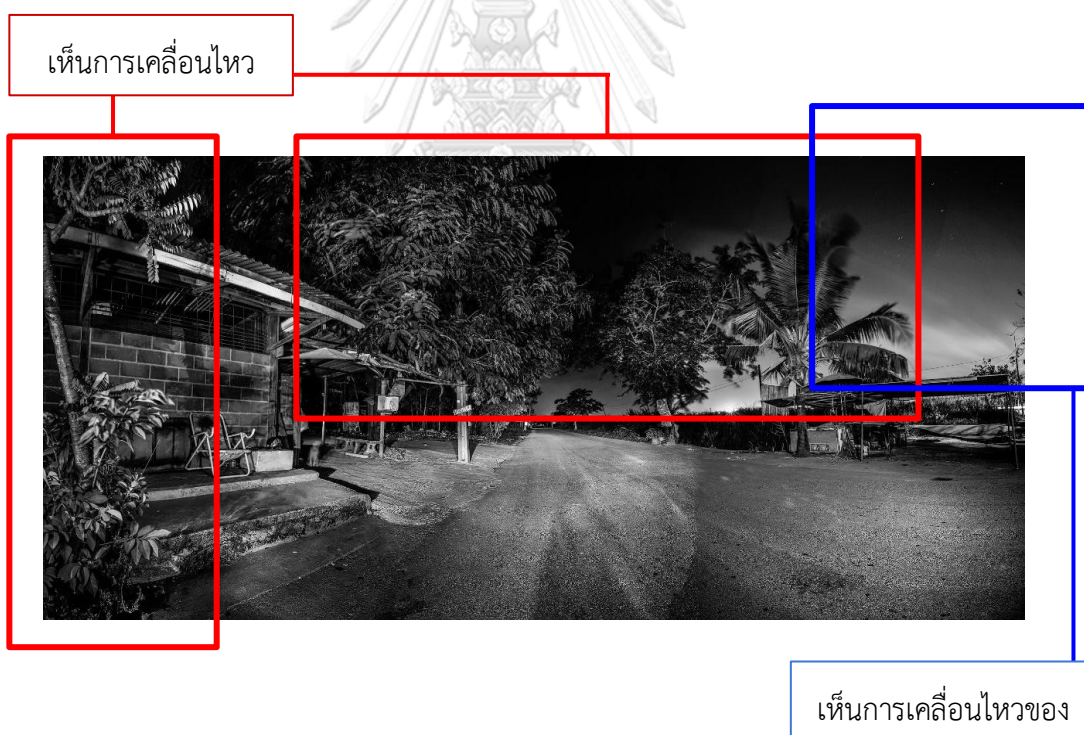
5.2.2 ความกลัวในความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย ชิงทรัพย์หรือทำร้ายร่างกาย การถูกข่มขืน

5.2.2.1 การเลือกสถานที่ บริเวณที่มีทุ่งหญ้ารกร้างทำให้รู้สึกกลัวถูกอุก กระทบชำเลาหรือข่มขืน เป็นความกลัวที่มักเกิดกับเพศหญิง ด้วยลักษณะเป็นพื้นที่รกร้าง พงหญ้าและต้นไม้สูง มีสิ่งของวางเกะกะไม่เป็นระเบียบ มีขยะ สกปรก เสื่อมโทรม และแสงไฟส่องสว่างไม่ทั่วถึง ทั้งยังมีความลึก มีด มีอุ้มอับ ในบางพื้นที่เป็นมุมหักศอกยิ่งทำให้ต้องระวังเป็นพิเศษเพราะไม่รู้ว่าใครแอบอยู่หรือไม่ ทั้งที่ไม่มีคนแต่มีเพียงเสียงกิ่งไม้ที่เคลื่อนไหวทำให้เกิดความรู้สึกระแวงในบรรยากาศเงียบสงัดอย่างน่ากลัว สอดคล้องกับกนกพร บุปผาชาติ (2539) วิจัยเรื่องความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้หญิงได้ผลสรุปว่าผู้หญิงส่วนใหญ่หวาดกลัวอาชญากรรมประเภทการข่มขืนมากที่สุด รองลงมาคือ การฆาตกรรมและการทำร้ายร่างกาย และยังสอดคล้องกับ Brantingham and Brantingham

(1990) กล่าวว่าสถานที่เปลี่ยวโดยเฉพาะยามวิกาลรูปแบบอาชญากรรมอาจเป็นการกระทำต่อชีวิต ร่างกายและเพศ

5.2.2.2 การรับรู้ต่อภาพถ่าย

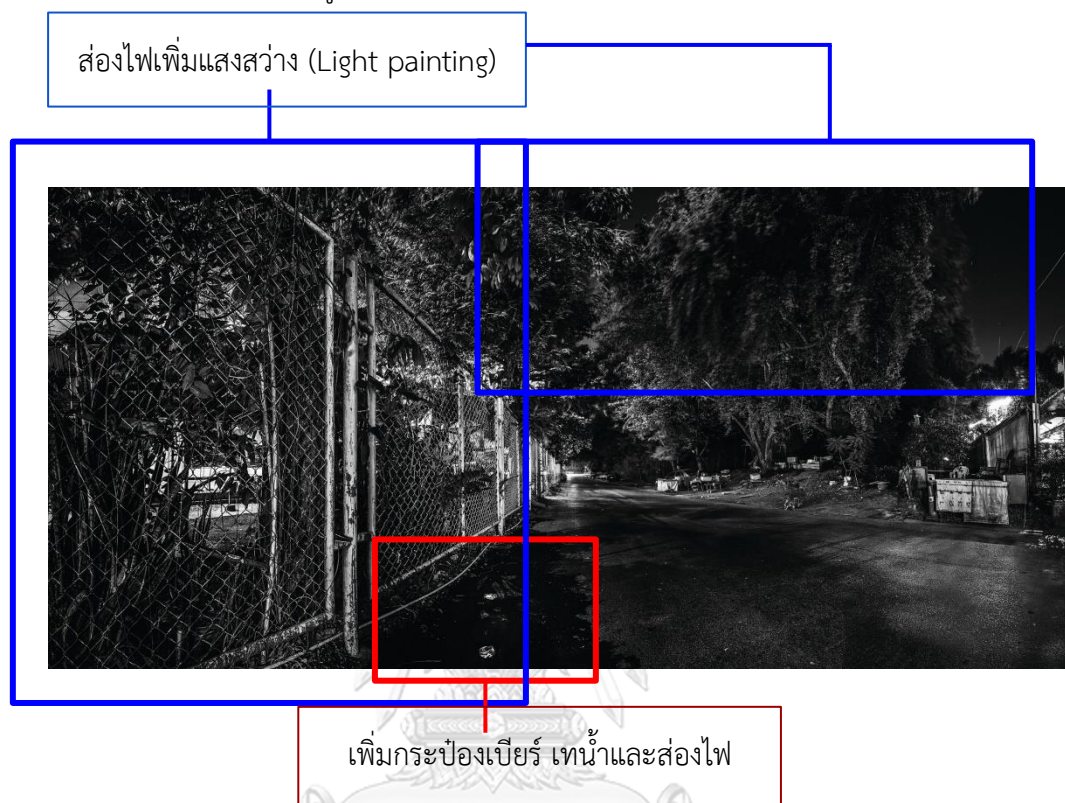
เมื่อสำรวจพื้นที่แล้วจึงวางแผนถ่ายและวัตถุที่จะใช้เพิ่มเพื่อสร้างบรรยากาศในบริเวณนั้น ๆ โดยตั้งกล้องเปียงมาในด้านตรงข้ามกับพื้นที่ที่รกร้างหรือพวงหญาให้เห็นพื้นที่ที่ดูน่ากลัว อันตรายได้เด่นชัด ลักษณะภาพใช้เส้นนำสายตาให้มิติความลึก โกล รู้สึกต้องรีบเดินไปให้ถึงบริเวณที่มีแสงสว่างหรือความมืดทำให้รู้สึกไม่อยากเดินเข้าไป มีการส่องไฟเพิ่มความสว่างบริเวณพุ่มไม้ด้านบนให้เห็นการเคลื่อนไหวของพุ่มไม้ ช่วยสร้างบรรยากาศความเคลื่อนไหวที่ซ่อนอยู่ในความเงียบสงบ ดังภาพที่ 5.10 เป็นผลจากการถ่ายภาพกลางคืน (Night photography) ที่มีสภาพแสงน้อยต้องใช้เวลาในการเปิดความเร็วชัตเตอร์นาน (Long exposure) มากกว่าภาพละ 20 วินาที เพื่อให้เห็นรายละเอียดของภาพเห็นรายละเอียดของพื้นผิวมากขึ้นแต่ก็มีผลทำให้เห็นภาพวัตถุที่มีความเคลื่อนไหวดูเลือนลาง เห็นทิศทางเคลื่อนไหวของวัตถุแต่เป็นภาพนิ่งที่มีคุณสมบัติทำให้มนุษย์สามารถรับรู้ได้ว่ามีความเคลื่อนไหวเกิดขึ้น ซึ่งเป็นภาพที่ต่างกับการมองด้วยสายตาทันที

ภาพที่ 181 ก้อนเมฆและพุ่มไม้ที่มีความเคลื่อนไหว

สิ่งที่เพิ่มเข้าไปในสถานที่คือร่องรอยของน้ำที่ยิ่งดูสกปรก เหมือนเป็นคราบที่ขาดการดูแลเพิ่มขยะเข้าไปในบางจุดให้เหมือนเป็นพื้นที่ที่ขาดระเบียบหรือเป็นสิ่งที่คนร้ายทิ้งไว้ระหว่างรอเหยื่อ มีการส่องไฟเพิ่ม (Light painting) บริเวณพุ่มไม้ที่หยากกร้าน การขาดการดูแล มีมุมมืดและเปิดให้เห็น

ผิวถนนเพื่อเปิดรายละเอียดของสถานที่ไม่ให้มืดสนิทให้เห็นว่ามีบางอย่างซ่อนตัวอยู่ในความมืด เกิดความกลัวในสิ่งที่มองไม่เห็นหรือเห็นไม่ชัดเจน และทำให้ความเคลื่อนไหวของใบไม้ทำให้รู้สึกวุ่นวายในความเงียบยังมีอะไรบางอย่างซ่อนอยู่ ดังภาพที่ 5.11

ภาพที่ 182 ตัวอย่างการเพิ่มแสงสว่างและร้อยรอง

5.2.2.3 กระบวนการหลังถ่าย (Post production) หลังจากถ่ายภาพได้มีการจัดการภาพ (Post production) เพื่อให้ภาพสื่อสารอารมณ์ให้ผู้ชมรับรู้ได้ชัดเจนและมีส่วนร่วมในผลงานมากขึ้นด้วยการต่อภาพ (Stitching) ขยายมุมมองในการรับรู้ภาพให้เห็นรายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานที่นั้นให้ได้ทั้งแนวตั้งแนวนอนให้เห็นกิ่งไม้ ท้องฟ้า ทางเดิน ทางแยก กำแพง และพื้นถนนให้กว้าง ส่งผลต่อการรับรู้ที่เหมือนมีที่ให้ผู้ชมมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ การถ่ายภาพในหนึ่งภาพ (One shot) กับชอยที่พื้นที่น้อยและแคบทำให้เห็นทางเดินเพียงแค่ว่าทางเดียวเหมือนตรอกซอยทั่วไป แต่เมื่อถ่ายเพื่อทำเป็นพาโนรามาทำให้ผู้ชมเห็นว่าพื้นที่นี้มีมุมหักศอกและเห็นความเชื่อมโยงของทั้งสองด้าน ดังภาพที่ 5.12

ภาพที่ 183 เปรียบเทียบก่อนและหลังการต่อภาพพาโนรามา

การทำให้เห็นมุมมองที่กว้างขึ้นช่วยเปิดให้รายละเอียดร่อยรอยการขีดเขียนที่บ่งบอกถึงการขาดการดูแลอยู่ หรือความเคลื่อนไหวของพุ่มไม้ ก้อนเมฆ สอดคล้องกับ ยุราวดี เนื่องโนราช (2558) กล่าวถึง หนึ่งในลักษณะของสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้คือการที่สิ่งเร้ามีความเปลี่ยนแปลงหรือความเคลื่อนไหว จากนั้นปรับเป็นภาพขาวดำเพื่อช่วยให้เห็นมิติ ปรับน้ำหนักแสงเงาของภาพให้เข้มขึ้นเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้ชมรู้สึกถึงความกดดัน ลึกลับ รุนแรงที่ชัดเจน ปรับความเข้มที่มุมของภาพให้มีดลงมีความคลุมเคลือ (Burn) เพื่อเน้นความสนใจด้านในภาพ หรือลดแสงบริเวณหลอดไฟที่สว่างมากเกินไปจนลดความน่ากลัว ดึงความสว่างบางส่วนขึ้นเพื่อเปิดรายละเอียดหรือให้พอรู้ว่าสิ่งที่อยู่ในบริเวณมืดคืออะไร และเพิ่มเน้นพื้นผิว (Texture) ด้วยการปรับความชัด (Clarity) ให้ดูหยาบกร้านเพื่อเพิ่มความรู้สึกรุนแรง น่ากลัว อันตราย

5.3 สัมฤทธิ์ผล

ภาพผลงานจริงที่ผ่านกระบวนการจัดการของศิลปะในการเพิ่มมุมมองการรับรู้ การเพิ่มมิติของภาพให้เกิดการกระตุ้นการรับรู้ให้เกิดความรู้สึกกลัวมากขึ้นด้วยการปรับความชัด (Clarity) ปรับความตัดกันของแสง (Contrast) ทำให้เห็นพื้นผิวที่ดิบของผนังที่หยาบกร้าน ความสกปรก การเพิ่มมุมมองการรับรู้ด้วยการถ่ายภาพหลายภาพแล้วนำมาต่อกัน (Stitching) ให้ได้มุมมองที่กว้างกว่าปกติ เป็นภาพพาโนรามา ทำให้ผู้ชมได้เห็นบรรยากาศของสถานที่ที่กว้างขึ้น เพิ่มการมองเห็นลักษณะของพื้นที่ที่เป็นพื้นที่รกร้าง เสื่อมโทรม มีด เจียบ ไร้ผู้คน มองเห็นเส้นทางที่แยกออกไป โดยเน้นการใช้เส้นนำสายตามุ่งสู่สภาวะบรรยากาศความมืด ลึกลับ ทั้งการถ่ายภาพกลางคืนที่ต้องถ่ายด้วยความเร็วชัตเตอร์ช้าทำให้เห็นความเคลื่อนไหวที่แอบซ่อนอยู่ในสถานที่นั้น ๆ ดังภาพที่ 5.13 ที่ให้เห็นตั้งแต่ภาพในมุมมองปกติ ภาพหลังต่อภาพและภาพหลังจากผ่านการปรับแต่งแล้ว และการพิมพ์ภาพใหญ่ทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนเข้าไปยืนอยู่ในภาพ ดังนั้นจึงทำให้เกิดการรับรู้ถึงความรุนแรง ความรู้สึกกลัวที่จะเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้

ภาพที่ 184 เปรียบเทียบก่อนและหลังกระบวนการจัดการภาพหลังถ่าย (Post production)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่อยู่ในวงการถ่ายภาพโฆษณา ช่างภาพอิสระ อาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการถ่ายภาพ แบ่งความคิดเห็นเป็น 4 ประเด็น คือ

1. ภาพรวมสามารถสื่อถึงลักษณะของพื้นที่ที่มีความเจียบ ความเปลี่ยวได้ แต่ความรุนแรงยังไม่ชัด เพราะภาพอาจไม่สามารถสื่อถึงความรุนแรง หรือความน่ากลัวอันตรายได้หากคนในพื้นที่มีความคุ้นเคยกับสถานที่ อาจต้องเพิ่มเรื่องราว คนหรือวัตถุที่สามารถสื่อถึงความรุนแรงได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น บางท่านให้ความเห็นว่าสามารถสื่อถึงความรุนแรงได้จากรอยรอยที่ปรากฏอยู่ในภาพที่เกิดจากฝีมือมนุษย์

2. ลักษณะของมุมมองในการถ่ายภาพมีความซ้ำใกล้เคียงกันคือการมีมุมมองที่ลึกเข้าไป อาจเลือกมุมที่หลากหลายขึ้นเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

3. ภาพที่ถ่ายทอดได้ดีส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเป็นบริเวณที่มีความสกปรก ไม่เป็นระเบียบ และมีลายกราฟฟิคดีที่อยู่บนกำแพงจะสามารถสื่อสารงานได้ชัดเจนกว่าภาพอื่น เพราะทำให้รู้สึกเหมือนมีกลุ่มคนที่ไม่ใช่เจ้าของบ้านเข้าไปทำลายทรัพย์สินในยามวิกาล ทำให้บริเวณนั้นดูไม่ปลอดภัย
4. บางภาพมีความสว่างมากเกินไปอาจทำให้ความรู้สึกกลัว สามารถปรับให้บรรยากาศมืดลงได้เพื่อสร้างความรู้สึกกลับมาอีกเพิ่มขึ้น
5. ภาพมุมกว้างช่วยถ่ายทอดความรู้สึกได้ดี ทำให้เกิดความรู้สึกตื่นตัวระวังภัย

ความคิดเห็นจากผู้เข้าชมนิทรรศการ ระหว่างวันที่ 9-15 มิถุนายน พ.ศ. 2561 ณ อาคารฝึกประสบการณ์วิชาชีพเชิงบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้เข้าชมนิทรรศการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. จากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าชมนิทรรศการ จำนวน 72 คน เป็นชาย 23 คน หญิง 49 คน
2. ผู้ชมได้รับความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
3. ภาพรวมของผลงานชุดนี้ทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงความรุนแรงตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมาก
4. ภาพที่ทำให้รู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย ความหวาดกลัว โดยเฉพาะแล้วทุกภาพอยู่ในระดับมาก แต่มีบางภาพที่อยู่ในระดับมากที่สุดมีดังนี้ เขตธนบุรี เขตบางรัก 3 (สี่พระยา) เขตบางซื่อ 1 (บางโพ) เขตบางเขน 2 (วิชรพล) และเขตหลักสี่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่รกร้าง ขาดการดูแล สภาพพื้นผิวสกปรก หยาดกร้าน ดังภาพที่ 5.14 - 5.18

ภาพที่ 185 ภาพผลงาน เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

ภาพที่ 186 ภาพผลงาน เขตบางรัก (มุมที่ 3) บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

ภาพที่ 187 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

ภาพที่ 188 ภาพผลงาน เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

ภาพที่ 189 ภาพผลงาน เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

บทที่ 6

บทสรุป

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์เรื่อง ศิลปะสื่อภาพถ่าย: ความรุนแรงในความสงบ ผู้วิจัยต้องการถ่ายทอดบรรยากาศของสถานที่ที่ให้เกิดการรับรู้ถึงความรุนแรง ความรู้สึกกลัวที่จะเกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในกรุงเทพมหานครที่เจียบส่งดยามค้าคืนผ่านศิลปะภาพถ่าย จึงนำข้อมูลสถานที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรมเป็นตัวตั้งในการเริ่มทำงาน แต่หลังจากลงไปสำรวจพื้นที่ด้วยตัวเองแล้วพบว่าบางพื้นที่ไม่สามารถทำให้สัมผัสได้ถึงบรรยากาศความกลัวความรุนแรงนี้ เพราะการถ่ายภาพตามคำบอกเล่าเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผลงานเป็นเพียงการบันทึกภาพประกอบสำนวนอาชญากรรมเท่านั้น ก่อให้เกิดปัญหาในการสื่อสารความรู้สึกทำให้ไม่สามารถพัฒนาสู่งานสร้างสรรค์ศิลปะได้ จึงเข้าไปสำรวจพื้นที่อื่นที่อาจเคยหรือไม่เคยเกิดเหตุอาชญากรรมที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถรับรู้และสัมผัสได้ถึงบรรยากาศความน่ากลัวในความรุนแรง ทำให้มีความเป็นอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานมากขึ้น จึงเริ่มบันทึกภาพสถานที่แล้วนำมาพิจารณาบรรยากาศและมุมมองในการถ่ายภาพ โดยทดลองถ่ายภาพในการถ่ายในขนาดปกติเปรียบเทียบกับภาพพาโนรามาทั้งแนวตั้งแนวนอน จากภาพที่ 6.1 จะเห็นได้ว่า การถ่ายในขนาดปกติและการถ่ายภาพแนวตั้งเป็นการจำกัดการรับรู้ ในขณะที่ภาพพาโนรามาแนวนอนทำให้เกิดการรับรู้ที่เหมือนอยู่ในบรรยากาศจริงได้มากกว่า

ภาพที่ 190 เปรียบเทียบภาพถ่ายในขนาดปกติกับพาโนรามาแนวตั้งและแนวนอน

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลจากทั้งภาคเอกสาร ภาคสนาม สัมภาษณ์และศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเรื่องทฤษฎีจิตวิทยา การรับรู้ ความกลัว อาชญากรรม การเกิดความกลัวใน อาชญากรรมทำความเข้าใจที่มาของการเกิดความกลัว พบว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมยิ่ง ทำให้เกิดความรู้สึกกลัวมากขึ้น จนบางครั้งกลายเป็นความกลัวหรือความหวาดระแวงที่เกิดจาก จินตนาการมากกว่าความเป็นจริง ทั้งสิ่งที่ส่งผลต่อความรู้สึกของความรุนแรง คือ ช่วงเวลากลางคืน ความมืด ความเงียบ รกร้าง ของสถานที่ที่ไร้ผู้คน มุมอับลับตา ทำให้รู้สึกเคืองคว้าง หวาดระแวง ร่องรอยการขีดเขียนกราฟฟิตีที่แสดงความหยาบกระด้าง ไม่เป็นระเบียบ กำแพงที่ขรุขระ สกปรก สภาพบ้านเรือนที่เสื่อมโทรม ขยะ สื่อให้เกิดความกลัวที่เกิดจากจินตนาการได้และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ ตำรวจเพื่อให้เข้าใจลักษณะการเกิดเหตุ ทั้งศึกษาแนวคิดวิธีการของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงาน ภาพถ่ายที่สื่อเรื่องความกลัวเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานภาพถ่าย โดยนำหลักการ ถ่ายทอดความคิดของศิลปินในรูปแบบของภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสงมาก (High contrast) ให้บรรยากาศมีความกดดัน และเสนอเรื่องของความมืดสดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นำไปสู่การวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อสรุปแนวคิดในการสร้างสรรค์ที่สื่อถึงบรรยากาศของสถานที่ที่ทำให้รู้สึกถึงความรุนแรงใน ความมืด พบว่าความกลัวมีหลายรูปแบบซึ่งมีความสอดคล้องกันกับลักษณะของสถานที่ จึงกลายมา เป็นที่มาของผลงานที่แบ่งตามความกลัวความรุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย การปล้น ใจ ชิงทรัพย์ และความ รุนแรงที่เกิดต่อร่างกาย ชิงทรัพย์หรือทำร้ายร่างกาย การถูกข่มขืน โดยมีแนวทางที่ต่างกับศิลปินใน เรื่องการนำเสนอภาพที่มีเพียงสถานที่โดยไม่ใช้คนในการแสดงความรู้สึก การสร้างภาพให้กว้างกว่า มุมมองปกติเป็น พาโนรามาและการพิมพ์ภาพขนาดใหญ่

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้สามารถถ่ายทอดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการโดยมีการจัด องค์ประกอบภาพที่ใช้เส้นนำสายตาบังคับให้เกิดความลึก บีบแคบ ให้เห็นบางช่วงที่มีความมืด แต่บาง จุดต้องเพิ่มความสว่างเพื่อให้เห็นความหยาบ สกปรก ไม่เป็นระเบียบ โดยใช้มุมมองระดับสายตาเพื่อ แสดงความรู้สึกมีส่วนร่วมอยู่ในบรรยากาศนั้น และการใช้ภาพมุมกว้างมากโดยการต่อภาพ (Stitching) เป็นพาโนรามาเพื่อระเบิดการรับรู้ให้กว้างกว่าสายตาปกติและขยายภาพขนาดใหญ่ ประกอบกับการเว้นที่ว่างบริเวณพื้นทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนยืนอยู่ในภาพ เพราะสิ่งที่มีความเข้ม ความ ใหญ่ช่วยดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่มีขนาดเล็ก ทั้งยังใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยปรับแสงเพื่อ เปิดให้เห็นรายละเอียด ความรกร้าง พื้นผิวที่หยาบกระด้าง ทำให้ภาพขาวดำที่มีความตัดกันของแสง มากขึ้นให้บรรยากาศดูมีความกดดัน กระตุ้นให้รู้สึกถึงความรุนแรงได้มากขึ้น และสิ่งเร้าที่ส่งผลต่อ ความรู้สึกของความรุนแรง คือ ช่วงเวลากลางคืน ความมืด ความเงียบ รกร้าง ของสถานที่ที่ไร้ผู้คน มุมอับลับตา ทำให้รู้สึกเคืองคว้าง หวาดระแวง ร่องรอยการขีดเขียนกราฟฟิตีที่แสดง ความหยาบ กระด้าง ไม่เป็นระเบียบ กำแพงที่ขรุขระ สกปรก สภาพบ้านเรือนที่เสื่อมโทรม ขยะ สื่อให้เกิดความ

กลัวที่เกิดจากจินตนาการได้สอดคล้องกับชื่องาน ความรุนแรงในความสัจด์ และยังสามารถแสดงถึง สภาวะซัปไลม์ (Sublime)

ภาพถ่ายชุดนี้นอกจากได้แสดงบรรยากาศความรุนแรงในความสัจด์ของความเป็นเมืองใน กรุงเทพมหานครแล้ว ภาพทั้งหมดยังสะท้อนให้เห็นถึงสภาพสังคมเมืองที่ขาดการดูแลอย่างทั่วถึง ยังคงมีหลายสถานที่ที่เป็นจุดเสี่ยงอันตราย ถ่ายทอดให้เห็นความขัดแย้งกันว่าในเมืองหลวงที่มี ภาพลักษณ์ในด้านความเจริญทางวัตถุแต่ยังคงมีเป็นเมืองที่อันตราย แม้จะมีการจัดระเบียบผังเมืองใน พื้นที่อย่างเป็นระบบแต่ยังไม่เหมาะสมกับการใช้งานจริงจึงทำให้เกิดพื้นที่รกร้าง ขาดการดูแล ทั้งมี สถิติการเกิดอาชญากรรมเป็นอันดับต้นของโลก แสดงถึงความไม่ปลอดภัยทั้งทางกายภาพและ ความรู้สึก เป็นการกระตุ้นสังคมให้ตระหนักถึงความไม่ปลอดภัย ความรุนแรงที่แอบซ่อนอยู่ โดยเฉพาะผู้หญิงควรระวังตัวในการเดินทางตอนกลางคืนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค้งานตามข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจเรื่องสถานที่เกิดเหตุ อาชญากรรมทำให้ภาพถ่ายขาดเอกลักษณ์ในการถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ แต่จะกลายเป็น ภาพประกอบคดีอาชญากรรม ผู้สร้างสรรค้งานต้องพิจารณาจากมุมมองส่วนตัว ทำความเข้าใจ สถานที่และศึกษาสถานที่ที่ทำให้สามารถสื่อสารความคิดและรู้สึกลงไปผลงานได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนก เดชาวาสน์. 208 ข้อแนะนำ ผู้รักการถ่ายภาพต้องรู้. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2557.

กนกพร บุปผาชาติ. ความหวาดกลัวอาชญากรรมของผู้หญิง. วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

กนกรัตน์ ยศไกร. การถ่ายภาพเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, 2550.

กมล ฉายาวัฒน์. การใช้ภาพถ่าย. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ภาพนิ่งและภาพยนตร์. (พิมพ์ครั้งที่14). กรุงเทพฯ: ประชุมช่าง, 2544.

กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: อักษรวิทยา, 2540.

กฤตยา มุ่งวิชา. ความรุนแรงแบบเนรียนและปัญหาจริยธรรมในเกมปิงปองออนไลน์. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

กัจจกร สุนพงษ์ศรี. พจนานุกรมศัพท์ทัศนศิลป์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.

กัจจกร สุนพงษ์ศรี. ศิลปะสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

กัจจกร สุนพงษ์ศรี. สุนทรียศาสตร์ หลักปรัชญาศิลปะ ทฤษฎีทัศนศิลป์ ศิลปวิจารณ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555.

คณิศร์ เนียรวิฑูรย์. การเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร). วิทยานิพนธ์การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554.

จรรยา สุวรรณทัต. จิตวิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: โครงการสารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2547.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

ชัชชัย ภาตินธุ์. ทัศนศิลป์วิจารณ์. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2544.

ชัยชนะ จารุวรรณกร. การสร้างสรรค์ภาพถ่ายสิ่งพิมพ์โฆษณาสินค้าโดยอาศัยทฤษฎีเกสตัลต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาานฤมิตศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

- ฐานิศวรร เจริญพงษ์. **สรรพสาระจากทฤษฎีสถาปัตยกรรมตะวันตก**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ณัฐกร สงคราม. **การถ่ายภาพ : เทคนิคและการนำไปใช้เพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557.
- ณัฐกร อินทุยศ. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- ถวิล ธาราโกชนและศรัณย์ ศิริสุข. **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน**. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์, 2545.
- ทัฬหาค สีนพุลผล. **ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชนที่เกี่ยวกับคดีอุกฉกรรจ์และสะท้อนขวัญในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลท่าข้าม กรุงเทพมหานคร**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ, รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม สถาบันอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม วิทยาลัยรัฐกิจ, 2559.
- ธันวา หวังสมุทร. **ความเป็นรูปธรรมของความรู้สึกหวาดกลัวที่แฝงเร้นอยู่ในจิตใจของมนุษย์ตามรูปแบบของงานจิตรกรรมแนวอภิปรัชญา**. ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตรกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- ธารทิพย์ เสรินทวัฒน์. **ทัศนศิลป์: การออกแบบพาณิชย์ศิลป์**. กรุงเทพฯ: หลักไทช่างพิมพ์, 2550.
- บ. ชงชัย. **อวบ สาณะเสน. Photo ART Contemporary & Fine Art Photography Magazine**. (มีนาคม 2553) : 12 – 19.
- ประสิทธิ์ จันเสรีกร. **เทคนิคการถ่ายภาพฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ : อิมเมจ โฟกัส, 2539.
- ปรีชา วิหคโต. **พฤติกรรมวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- พระพิชิตชัย ศรีดอกไม้. **แนวคิดเรื่องความรุนแรงในพุทธปรัชญาเถรวาท**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- พิพัฒน์ ชุ่มมณีกุล. **ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.
- ไพโรจน์ ชมนี่. **สุนทรียศาสตร์ตะวันตก**. กรุงเทพฯ: คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.
- เพอร์กัวสัน จอร์จ. **เครื่องหมายและสัญลักษณ์ในคริสต์ศิลป์ = Signs and symbols in Christian art**. พิมพ์ครั้งที่ 7. แปลโดย กุลวดี มกรภิรมย์. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2556.
- ยุรวาดิ เนิ่องโนราช. **จิตวิทยาพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2558.
- รัจรี นพเกตุ. **จิตวิทยาการรับรู้**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก, 2540
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.

- วันชัย มีชาติ. **พฤติกรรมกรรมการบริการองค์การสาธารณะ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ไวท์เฮด โทนี. **พิชิตความกลัว**. พิมพ์ครั้งที่ 2. แปลโดย แก้วดวงคำ วงไชย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เดลฟี, 2521.
- วิโชค มุกดามณี. **ภาพถ่ายกับงานศิลปะ**. Fine Art Magazine. (มกราคม 2553): 96 - 99.
- วิมลสิทธิ์ ทรยางกูร. **พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม: มูลฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- วิทยา นาควัชร. **คนจิตป่วย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2546.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. **ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ (รู้เขา รู้เรา)**. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2551.
- สมาน เฉดระการ. **การถ่ายภาพเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2542.
- สมาพร คล้ายวิเชียร. **จิตรกรรมสื่อผสม : ความกลัวในวิถีชีวิต**. ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาทัศนศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- สุรพงษ์ บัวเจริญ. **องค์ประกอบศิลป์สำหรับนักถ่ายภาพ**. กรุงเทพฯ : เอ็มไอเอส, 2554.
- เอกนถน บางท่าไม้. **การจัดองค์ประกอบ สำหรับการถ่ายภาพ**. นนทบุรี : บริษัท ไอดีซี พรีเมียร์ จำกัด, 2556.
- เอมจิต กิตติวัฒน์. **การวิเคราะห์เนื้อหาความรุนแรงในข่าวโทรทัศน์ภาคค่ำ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- อาภาศิริ สุวรรณานนท์. **โครงการวิเคราะห์และจัดทำรายงานข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนทั่วประเทศ (ภายใต้โครงการสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนปี พ.ศ. 2555)**. หลักสูตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาอาชญาวิทยาการบริการงานยุติธรรมและสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2555.

ภาษาอังกฤษ

- Arnheim, R. **Visual thinking**. Berkeley: University of California Press, 1969.
- Brantingham, P.J., and Brantingham, P. L. Situational crime prevention in practice. **Canadian journal of criminology**. 32 (January 1990): 17-40.
- Gullone, E. **The Development of Normal Fear: A Century of Research**, Clinical Psychology Review, Vol. 20, Pages 429-451, 2000.

- Gullone, E.; & King, N.J. **Psychometric Evaluation of A Revised Fear Survey Schedule for Children and Adolescents**. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 33, 987-998, 1992.
- Hale C. **Fear of Crime: A Review of The Literature**. *International Review of Victimology*. Vol 4, Issue 2, 1996.
- keimig, L. and Martin, S. **Night photography : Finding your way in the dark**. 1st ed. Burlington, MA. : Focal press, 2010.
- Panero, J. and Zelnik M. **Human dimensions and interio space, a source Book of Design Reference Standards**. New York : Whitney Library of Design, 1979.
- Solomon, M.R. et al. **Consumer behavior: a European perspective**. 4th ed. Harlow: Financial Times Prentice Hall, 2010.
- Wands, B. **Art of the digital age**. London: Thames & Hudson Ltd., 2006.
- Wertheimer, M. 1923. **Laws of Organization in Perceptual Forms**. In W. D. Ellis (ed.), *A Source Book of Gestalt Psychology*, pp. 71-88. London: Routledge & Kegan Paul, 1999.
- Wilson, D. **Photography**. In: Gaut B. and Lopes D. editors. **The Routledge companion to aesthetics**. 3rd ed. New York : Routledge, 2013. p. 585-595.
- Wright, T. **The photography handbook**. 3rd ed. Abingdon, Oxon ; New York, NY : Routledge, 2016.

จากเว็บไซต์

- กองวิจัยและพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. **รายงานการวิจัยการสร้างเครื่องมือวัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม**[ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา:
<http://research.police.go.th/index.php/component/content/article/13-public-relations/general-news/113-15092559> [20 กันยายน 2559]
- จิตวา อรุณ. **ปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย**[ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา:
http://www.mwit.ac.th/~jat/contents/30102/30301_ปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย.htm [16 กันยายน 2560]
- เดลินิวส์. **ระวัง 217 จุดทั่วกรุง เสี่ยงอันตรายห้ามไปคนเดียว**[ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา:
<https://www.dailynews.co.th/bangkok/553194> [15 มีนาคม 2560]

- มติชนออนไลน์. กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.) พบ 217 จุด เสี่ยงในกรุงเทพมหานคร **จี**
กทม. เร่งปรับภูมิทัศน์ 50 เขต[ออนไลน์]. 2560. แหล่งที่มา:
https://www.matichon.co.th/local/news_449698 [15 มีนาคม 2560]
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. **ประกาศสำนักทะเบียนกลาง เรื่อง จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร**
ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร[ออนไลน์]. 2559. แหล่งที่มา:
http://stat.dopa.go.th/stat/y_stat58.htm [15 กันยายน 2559]
- ระบบสารสนเทศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. **สถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม**[ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:
<http://gis.police.go.th/cstat/stat/arr-percent/all> [15 กันยายน 2559]
- วิทยา อินทร์สอนและคณะ. **การควบคุมด้วยการมองเห็น เพื่อช่วยเพิ่มผลิตภาพ (Visual**
Control for Productivity)[ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://www.thailandindustry.com/onlinemag/view2.php?id=221§ion=4&issues=13>, ม.ป.ป.
- ว้อยซ์. **อันตราย!! กทม.มีจุดเสี่ยงมากกว่า 600 จุด**[ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:
<https://www.voicetv.co.th/read/267636> [20 กันยายน 2559]
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศไทย: กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552 -**
2558[ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา:
<http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries23.html> [20 กันยายน 2559]
- Apoctophy's. **Idea & Creative photography (Creative in city)**[online]. 2017.
 Available from: <https://www.camerartmagazine.com/techniques/ideas-creative-photography/ideascreative-photography-creative-in-city.html> [2018, March 20]
- Fu, X. **Horror movie aesthetics: How color, time, space and sound elicit fear in**
an audience[online]. 2016. Available from:
<https://vpn.chula.ac.th/+CSCO+0075676763663A2F2F66726E6570752E63656264687266672E70627A++/docview/1791450757?accountid=15637> [2018, February 20]
- Grohe, B. **Perceptions of crime, fear of crime, and defensible space in Fort Worth**
neighborhoods[online]. 2006. Available from: <https://uta-ir.tdl.org/uta-ir/bitstream/handle/10106/452/umi-uta-1489.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 [2018, February 20]

- Lieberman, M. **The World's Best Cities**[online]. 2015. Available from:
<http://www.travelandleisure.com/worlds-best/cities#intro> [2016, September 20]
- Lorence, T. and others. **Fear of crime and the environment: systematic review of UK qualitative evidence**[online]. 2013. Available from:
<https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2458-13-496> [2018, February 20]
- Park, J. **Modeling the role of fear of crime in pedestrian navigation**[online]. 2008. Available from:
<https://vpn.chula.ac.th/+CSCO+0075676763663A2F2F66726E6570752E63656264687266672E70627A++/docview/304357417?accountid=15637> [2018, February 20]
- Schmalbruch, S. **The 10 best cities in the world, according to travelers**[online]. 2015. Available from: <http://www.businessinsider.com/travel-and-leisure-worlds-10-best-cities-2015-7/#-jerusalem-1> [2016, September 20]
- Stewart, J. **Interview: Photographer Captures Voyeuristic View of People on London Streets After Midnight**[online]. 2017. Available from:
<https://mymodernmet.com/edo-zollo-night-photography/> [2018, February 10]
- Trip Advisor. **Top 10 cheapest cities to visit, according to TripAdvisor**[online]. 2014. Available from: <http://www.independent.co.uk/travel/top-10-cheapest-cities-to-visit-according-to-tripadvisor-9543762.html#gallery> [2016, September 20]
- The Institute for Economics and Peace. **2016 Global Peace Index rankings**[online]. 2016. Available from:
http://static.visionofhumanity.org/sites/default/files/Global%20Peace%20Index%20Report%202016_0.pdf [2016, September 20]
- Tanapoj Chaivanichana. **มือใหม่หัดถ่ายรูป - ตอนที่ 6 Focal Length รวมทุกเรื่องขอทางยาวโฟกัส**[ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.tamemo.com/post/116/how-to-photography-6-focal-length/>, 2016.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สรุปความคิดเห็นจากผู้เข้าชมนิทรรศการ

ระหว่างวันที่ 9-15 มิถุนายน พ.ศ. 2561

ณ อาคารฝึกประสบการณ์วิชาชีพเชิงบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้เข้าชมนิทรรศการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. จากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าชมนิทรรศการ จำนวน 72 คน เป็นชาย 23 คน หญิง 49 คน
2. ผู้ชมได้รับความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
3. ภาพรวมของผลงานชุดนี้ทำให้ผู้ชมรู้สึกถึงความรุนแรงตั้งแต่ระดับปานกลางถึงระดับมาก

มาก

4. ภาพที่ทำให้รู้สึกถึงความไม่ปลอดภัย ความหวาดกลัว โดยเฉลี่ยแล้วทุกภาพอยู่ในระดับมาก แต่มีบางภาพที่อยู่ในระดับมากที่สุดมีดังนี้ เขตธนบุรี เขตบางรัก 3 (สี่พระยา) เขตบางซื่อ 1 (บางโพ) เขตบางเขน 2 (วัชรพล) และเขตหลักสี่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่รกร้าง ขาดการดูแล สภาพพื้นผิวสกปรก หยาดบก ร้าง ดังภาพที่ 1 - ภาพที่ 5

ภาพที่ 1 ภาพผลงาน เขตธนบุรี บันทึกเมื่อ 7 เมษายน 2561

ภาพที่ 2 ภาพผลงาน เขตบางรัก (มุมที่ 3) บันทึกเมื่อ 31 มีนาคม 2561

ภาพที่ 3 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ บันทึกเมื่อ 29 มีนาคม 2561

ภาพที่ 4 ภาพผลงาน เขตบางเขน บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

ภาพที่ 5 ภาพผลงาน เขตหลักสี่ บันทึกเมื่อ 12 เมษายน 2561

ตารางผลการประเมินนิทรรศการศิลปะสื่อภาพถ่าย : ความรุนแรงในความสงบ

ระหว่างวันที่ 9-15 มิถุนายน พ.ศ. 2561

ณ อาคารฝึกประสบการณ์วิชาชีพเชิงบูรณาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เข้าชมนิทรรศการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

จากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าชมนิทรรศการ จำนวน 72 คน เป็นชาย 23 คน หญิง 49 คน

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าชมนิทรรศการจำแนกตามเพศและอายุ

เพศ	16-19 ปี		20-29 ปี		30-39 ปี		40-49 ปี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	0	0	17	23.6	4	5.56	2	2.78	23	31.9
หญิง	2	2.78	34	47.2	11	15.3	2	2.78	49	68.1
รวม	2	2.78	51	70.8	15	20.8	4	5.56	72	100

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เข้าชมนิทรรศการส่วนใหญ่ อยู่ในกลุ่มอายุ 20 – 29 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 30-39 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 กลุ่มอายุ 40-49 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 และกลุ่มอายุ 16-19 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม สถานะ และวุฒิการศึกษา

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานะ		
นักศึกษา	52	72.2
อาจารย์	7	9.72
ประชาชนทั่วไป	13	18.1
รวม	72	100
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	6.94
ปริญญาตรี	53	73.6
ปริญญาโท	11	15.3
ปริญญาเอก	3	4.17
รวม	72	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.2 รองลงมาคือประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 18.1 และอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 9.72 สำหรับวุฒิศึกษากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 73.6 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 15.3 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 6.94 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ ร้อยละ 4.17 มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ / ระยะเวลา วัน / การประชาสัมพันธ์

รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น				ระดับความคิดเห็น		
	คำร้อยละ				ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย			น้อยมาก
ความเหมาะสมของสถานที่จัดแสดงงาน	31.9	51.4	16.7	0	0	4.15	มาก
บรรยากาศของสถานที่จัดแสดงงาน	26.4	44.4	27.8	1.36	0	3.96	มาก
ระยะเวลาในการจัดแสดงงาน	40.3	48.6	11.1	0	0	4.29	มาก
การประชาสัมพันธ์หรือการ	30.6	36.1	30.6	1.39	1.39	3.93	มาก

จากตารางที่ 3 ความเหมาะสมของสถานที่จัดแสดงงาน มีการแสดงความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยเฉพาะความเหมาะสมของสถานที่จัดแสดงงาน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.4 ระยะเวลาและเวลาในการจัดแสดงงานคิดเป็นร้อยละ 48.6 บรรยากาศของสถานที่จัดแสดงงานคิดเป็นร้อยละ 44.4 และการประชาสัมพันธ์หรือการคิดเป็นร้อยละ 36.1

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ ภาพที่ 1 ภาพผลงาน เขตหลักสี่

ภาพที่ 1 ภาพผลงาน เขตหลักสี่	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ				ระดับความคิดเห็น		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	23.6	37.5	25	9.72	4.17	3.67	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	51.4	37.5	9.72	1.39	0	4.39	มาก
	ความรู้สึกรอคอยแล้ว	55.6	30.6	11.1	2.78	0	4.39	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า	45.8	25	25	2.78	1.39	4.11	มาก
	ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ							

จากตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ของภาพที่ 1 ภาพผลงานเขตหลักสี่ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรง มีการแสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 37.5 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.4 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.6 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 45.8

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ ภาพที่ 2 ภาพผลงานเขตบางเขน 1

ภาพที่ 2 ภาพผลงานเขตบางเขน 1	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	15.3	29.2	34.7	13.9	6.94	3.32	ปานกลาง
	การสื่อความหมายของ	33.3	30.6	26.4	8.33	1.39	3.86	มาก
	ความไม่ปลอดภัย	27.8	45.8	18.1	5.56	2.78	3.9	มาก
	ความรู้สึกลัวตกแล้ว	41.7	36.1	18.1	4.17	0	4.15	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ							

จากตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ของภาพที่ 2 ภาพผลงานเขตบางเขน 1 โดยเฉลี่ยในระดับมาก มีการสื่อความหมายของภาพไม่ปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรง อยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 34.7 การสื่อความหมายของภาพไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในระดับมาก คิดเป็นการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.7

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 3 ภาพผลงาน เขตบางเขน 2

ภาพที่ 3 ภาพผลงาน เขตบางเขน 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	20.8	31.9	30.6	8.33	8.33	3.49	ปานกลาง
	การสื่อความหมายของความเป็นไปตลอดภัย	51.4	30.6	15.3	1.39	1.39	4.29	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	56.9	22.2	18.1	1.39	1.39	4.32	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมี	47.2	34.7	13.9	2.78	1.39	4.24	มาก
	ส่วนร่วมอยู่ในภาพ							

จากตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 3 ภาพผลงาน เขตบางเขน 2 โดยเฉลี่ยในระดับมาก มีการสื่อความหมายของความเป็นไปตลอดภัยมีการแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรง มีการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.9 การสื่อความหมายของความเป็นไปตลอดภัยในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.4 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.9 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.2

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 4 ภาพผลงาน เขตตจู้กักร

ภาพที่ 4 ภาพผลงาน เขตตจู้กักร	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	16.7	37.5	31.9	9.72	4.17	3.53	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	47.2	33.3	18.1	1.39	0	4.26	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว ให้ความรู้สึกเหมือนเจ้า	36.1	33.3	23.6	6.94	0	3.99	มาก
	ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	38.9	33.3	20.8	5.56	1.39	4.03	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 4 ภาพผลงาน เขตตจู้กักร โดยเฉลี่ยในระดับมาก ทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรง อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 37.5 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.2 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในร้อยละ 36.1 และการให้ความรู้สึกเหมือนเจ้ามีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.9

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 5 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 1

ภาพที่ 5 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 1	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ		
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	33.3	27.8	30.6	5.56	2.78	3.83	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	38.9	29.2	27.8	2.78	1.39	4.01	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	40.3	27.8	27.8	2.78	1.39	4.03	มาก
		38.9	36.1	22.2	1.39	1.39	4.1	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 5 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 1 โดยเฉลี่ยในระดับมาก ทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรง มีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.9 ความรู้สึกหวาดกลัว อยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.3 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.9

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 6 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 2

ภาพที่ 6 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น		
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	15.3	36.1	6.94	1.39	3.61	
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	34.7	23.6	5.56	0	4	
	ความรู้สึกหวาดกลัว ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	26.4	40.3	26.4	6.94	0	3.86
		36.1	36.1	16.7	9.72	1.39	3.96

จากตารางที่ 9 แสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 6 ภาพผลงาน เขตลาดพร้าว 2 โดยเฉลี่ยในระดับมาก ทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรง มีการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.3 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.1 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 40.3 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.1

ตารางที่ 10 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 7 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 1

ภาพที่ 7 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 1	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	12.5	31.9	34.7	16.7	4.17	3.32	ปาน กลาง
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	19.4	33.3	34.7	8.33	4.17	3.56	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	25	29.2	0.6	12.5	2.78	3.61	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	29.2	38.9	23.6	6.94	1.39	3.88	มาก

จากตารางที่ 10 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 7 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 1 โดยเฉลี่ยในระดับมาก ยกเว้นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยการรับรู้ถึงความรุนแรงมีระดับความคิดเห็นปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.7 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 34.7 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 29.2 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.9

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 8 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 2

ภาพที่ 8 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	20.8	31.9	33.3	8.33	5.56	3.54	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	33.3	31.9	27.8	5.56	1.39	3.9	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	29.2	38.9	22.2	8.33	1.39	3.86	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	43.1	33.3	16.7	4.17	2.78	4.1	มาก

จากตารางที่ 11 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 8 ภาพผลงาน เขตบางพลัด 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 33.3 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 33.3 ความรู้สึกหวาดกลัวอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.9 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.1

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 9 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 1

ภาพที่ 9 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 1 รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ					ระดับความคิดเห็น	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
 <p>การรับรู้ถึงความรุนแรง</p> <p>การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย</p> <p>ความรู้สึกลัวทวดกลัว</p> <p>ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ</p>	37.5	27.8	26.4	5.56	2.78	3.92	มาก
	44.4	33.3	18.1	2.78	1.39	4.17	มาก
	7.5	40.3	16.7	4.17	1.39	4.08	มาก
	44.4	31.9	19.4	1.39	2.78	4.14	มาก

จากตารางที่ 12 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 9 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 1 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงระดับความคิดเห็นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.5 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยและการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.4 และความรู้สึกลัวทวดกลัวอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.3

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 10 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 2

ภาพที่ 10 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	34.7	31.9	25	8.33	0	3.93	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	40.3	40.3	16.7	2.78	0	4.18	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	43.1	34.7	1.9	8.33	0	4.13	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	43.1	30.6	18.1	6.94	1.39	4.07	มาก

จากตารางที่ 13 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 10 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีระดับการแสดงความคิดเห็นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.7 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.3 ความรู้สึกหวาดกลัวและการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพอยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 43.1

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 11 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 3

ภาพที่ 11 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 3	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น		
		มากที่สุด	มาก ปานกลาง	น้อย น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	22.2	27.8	15.3	4.17	3.51	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	33.3	16.7	8.33	0	4	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว	34.7	22.2	8.33	0	3.96	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเจ้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	40.3	19.4	6.94	4.17	3.94	มาก

จากตารางที่ 14 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 11 ภาพผลงาน เขตปทุมวัน 3 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีความคิดเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 30.6 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.7 ความรู้สึกหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.7 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.3

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 12 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 1

ภาพที่ 12 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 1	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น		
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	31.9	19.4	8.33	2.78	3.88	มาก
	การสื่อความหมายของ	50	6.94	2.78	0	4.38	มาก
	ความไม่ปลอดภัย	55.6	15.3	2.78	0	4.35	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว	41.7	19.4	2.78	4.17	4.04	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ						

จากตารางที่ 15 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 12 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 1 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.5 การสื่อความหมายของความปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 50.0 ความรู้สึกหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.6 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.7

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 13 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 2

ภาพที่ 13 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	13.9	27.8	37.5	16.7	4.17	3.31	ปาน กลาง
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	18.1	41.7	34.7	4.17	1.39	3.71	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	25	29.2	30.6	13.9	1.39	3.63	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	31.9	33.3	22.2	8.33	4.17	3.81	มาก

จากตารางที่ 16 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 13 ภาพผลงาน เขตบางซื่อ 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีความคิดเห็นระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.5 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 41.7 ความรู้สึกหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 30.6 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 14 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 1

ภาพที่ 14 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 1	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก ปานกลาง	น้อย น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ		
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	11.1	29.2	40.3	13.9	5.56	3.26	ปานกลาง
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	16.7	40.3	31.9	8.33	2.78	3.6	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว	22.2	30.6	33.3	9.72	4.17	3.57	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	27.8	37.5	26.4	5.56	2.78	3.82	มาก

จากตารางที่ 17 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 14 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 1 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการรับรู้ถึงความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีความคิดเห็นระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.3 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 40.3 ความรู้สึกหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 33.3 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.5

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 15 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 2

ภาพที่ 15 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก ปานกลาง	น้อย น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ		
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	13.9	27.8	34.7	15.3	8.33	3.24	ปานกลาง
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	19.4	37.5	23.6	16.7	2.78	3.54	มาก
	ความรู้สึกลึกซึ้ง	19.4	29.2	31.9	15.3	4.17	3.44	ปานกลาง
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า	25	40.3	18.1	13.9	2.78	3.71	มาก
	ไม่มีส่วนร่วมอยู่ในภาพ							

จากตารางที่ 18 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 15 ภาพผลงาน เขตบางกอกน้อย2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการรับรู้ถึงความรุนแรง
อยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงและความรู้สึกทวาดกลัวมีความคิดเห็นระดับปานกลางเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 34.7 การสื่อความหมายของ
ความปลอดภัยในระดับมากที่สุดมากที่สุดเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.3

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 16 ภาพผลงาน เขตสภาพ

ภาพที่ 16 ภาพผลงาน เขตสภาพ	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	26.4	34.7	29.2	6.94	2.78	3.75	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	36.1	43.1	15.3	5.56	0	4.1	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	40.3	30.6	20.8	8.33	0	4.03	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	37.5	43.1	13.9	2.78	2.78	4.1	มาก

จากตารางที่ 19 การแสดงความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 16 ภาพผลงาน เขตสภาพ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.5 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยและการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นร้อยละ 43.1 ส่วนความรู้สึกลัวหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.3

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 17 ภาพผลงาน เขตบางรัก 1

ภาพที่ 17 ภาพผลงาน เขตบางรัก 1	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	23.6	26.4	36.1	4.17	9.72	3.5	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	33.3	36.1	19.4	5.56	5.56	3.86	มาก
	ความรู้สึกลัวหวาดกลัว	31.9	30.6	23.6	6.94	6.94	3.74	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	29.2	41.7	20.8	5.56	2.78	3.89	มาก

จากตารางที่ 20 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 17 ภาพผลงาน เขตบางรัก 1 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมี การแสดงความคิดเห็นระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.1 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.1 ส่วนความรู้สึก หวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 31.9 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีการแสดงความคิดเห็นในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 41.7

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 18 ภาพผลงาน เขตบางรัก 2

ภาพที่ 18 ภาพผลงาน เขตบางรัก 2	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	13.9	27.8	38.9	11.1	8.33	3.28	ปาน กลาง
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	20.8	40.3	26.4	9.72	2.78	3.67	มาก
	ความรู้สึกรวดคิ้ว	26.4	31.9	27.8	11.1	2.78	3.68	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	25	38.9	26.4	6.94	2.78	3.76	มาก

จากตารางที่ 21 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 18 ภาพผลงาน เขตบางรัก 2 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นการรับรู้ถึงความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 38.9 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 40.3 ความรู้สึกหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.9

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 19 ภาพผลงาน เขตบางรัก 3

ภาพที่ 19 ภาพผลงาน เขตบางรัก 3	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ				ระดับความคิดเห็น		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	33.3	30.6	25	4.17	6.94	3.79	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	52.8	25	16.7	4.17	1.39	4.24	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว	51.4	23.6	20.8	2.78	1.39	4.21	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	41.7	40.3	13.9	1.39	2.78	4.17	มาก

จากตารางที่ 22 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 19 ภาพผลงาน เขตบางรัก 3 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมี การแสดงความคิดเห็นระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 52.8 ความรู้สึก หวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 51.4 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.7

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 20 ภาพผลงาน เขตพญาไท

ภาพที่ 20 ภาพผลงาน เขตพญาไท	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ			ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	26.4	23.6	30.6	15.3	4.17	3.53	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	34.7	34.7	19.4	9.72	1.39	3.92	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว	29.2	37.5	23.6	6.94	2.78	3.83	มาก
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	38.9	30.6	23.6	2.78	4.17	3.97	มาก

จากตารางที่ 23 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 20 ภาพผลงาน เขตพญาไท โดยเฉลี่ยมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 30.6 การสื่อความหมายของความไม่ปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.7 ความรู้สึกหวาดกลัวมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 37.5 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 38.9

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 21 ภาพผลงาน เขตธนบุรี

ภาพที่ 21 ภาพผลงาน เขตธนบุรี	รายการพิจารณา	ระดับความคิดเห็น คำร้อยละ					ระดับความคิดเห็น	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
	การรับรู้ถึงความรุนแรง	48.6	23.6	19.4	5.56	2.78	4.1	มาก
	การสื่อความหมายของ ความไม่ปลอดภัย	63.9	20.8	11.1	2.78	1.39	4.43	มาก
	ความรู้สึกหวาดกลัว	65.3	22.2	11.1	1.39	0	4.51	มากที่สุด
	ให้ความรู้สึกเหมือนเข้า ไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพ	48.6	31.9	15.3	1.39	2.78	4.22	มาก

จากตารางที่ 24 ความคิดเห็นต่อผลงานสร้างสรรค์ภาพที่ 21 ภาพผลงาน เขตธนบุรี โดยเฉลี่ยมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากยกเว้นความรู้สึกหวาดกลัว มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด แยกเป็นการรับรู้ถึงความรุนแรงมีการแสดงความคิดเห็นในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.6 การสื่อความหมายของความปลอดภัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 63.9 ความรู้สึกหวาดกลัวมีการแสดงความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 65.3 และการให้ความรู้สึกเหมือนเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในภาพมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.6 และภาพนี้มีการแสดงความคิดเห็นที่คล้อยตามกันมากที่สุด

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาววรรณพรณ สุรัสวดี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550 ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) สาขาวิชาศิลปศึกษา
ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2554 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาศิลปะ
ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทำงาน

พ.ศ. 2557-ปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2555-2556 อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ. 2551-2556 อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

พ.ศ. 2550-2551 นักออกแบบกราฟิก บริษัท ลิฟเบทเทอร์ อินด์สตรีส์ จำกัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY